ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಪರಾಶರಮಹರ್ಷಿಪ್ರಣೀತೇ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ

॥ ಚತುರ್ಥೋಂಽಶಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ವಿಷಯಸೂಚೀ

1	ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**3**
2	ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**12**
3	ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**27**
4	ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**32**
5	ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**43**
6	ಷಷ್ಠೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**47**
7	ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**55**
8	ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**59**
9	ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**61**
10	ದಶಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**64**
11	ಏಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**67**
12	ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**70**
13	ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**74**
14	ಚತುರ್ದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**90**
15	ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**95**
16	ಷೋಡಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**100**
17	ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**101**
18	ಅಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**102**
19	ಏಕೋನವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ	**105**

20 ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ **111**
21 ಏಕವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ **116**
22 ದ್ವಾವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ **118**
23 ತ್ರಯೋವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ **120**
24 ಚತುರ್ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ **122**

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಮೈತ್ರೇಯ ಉವಾಚ

ಭಗವನ್ಯನ್ನರೈಃ ಕಾರ್ಯಂ ಸಾಧುಕರ್ಮಣ್ಯವಸ್ಥಿತೈಃ।
ತನ್ಮಹ್ಯಂ ಗುರುಣಾಖ್ಯಾತಂ ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಾತ್ಮಕಂ ॥ **1** ॥ 1

ವರ್ಣಧರ್ಮಾಸ್ತಥಾಖ್ಯಾತಾ
ಧರ್ಮಾ ಯೇ ಚಾಶ್ರಮೇಷು ಚ।
ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮ್ಯಹಂ ವಂಶಂ
ರಾಜ್ಞಾಂ ತದ್ ಬ್ರೂಹಿ ಮೇ ಗುರೋ ॥ **2** ॥ 2

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಮೈತ್ರೇಯ ಶ್ರೂಯತಾಮಯಮನೇಕಯಜ್ವಶೂರವೀರಧೀರಭೂಪಾಲಾಲಂಕೃತೋ
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿರ್ಮಾನವೋ ವಂಶಃ ॥ **3** ॥ 3

ತದಸ್ಯ ವಂಶಸ್ಯಾನುಪೂರ್ವಮಶೇಷವಂಶಪಾಪಪ್ರಣಾಶನಾಯ ಮೈತ್ರೇಯೈತಾಂ
ಕಥಾಂ ಶೃಣು ॥ **4** ॥ 4

ತದ್ಯಥಾ ಸಕಲಜಗತಾಮಾದಿರನಾದಿಭೂತಸ್ಸ ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮಾದಿಮಯೋ
ಭಗವಾನ್ ವಿಷ್ಣುಸ್ತಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಮೂರ್ತ್ತಂ ರೂಪಂ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭೋ
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಭೂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಭಗವಾನ್ ಪ್ರಾಗ್ಬಭೂವ ॥ **5** ॥ 5

ಬ್ರಹ್ಮಣಶ್ಚ ದಕ್ಷಿಣಾಂಗುಷ್ಠಜನ್ಮಾ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಃ ದಕ್ಷಸ್ಯಾಪ್ಯದಿತಿರದಿತೇರ್ವಿವಸ್ವಾನ್
ವಿವಸ್ವತೋ ಮನುಃ ॥ **6** ॥ 6

ಮನೋರಿಕ್ಷ್ವಾಕುನೃಗಧೃಷ್ಟಶರ್ಯಾತಿನರಿಷ್ಯಂತಪ್ರಾಂಶುನಾ -
ಭಾಗದಿಷ್ಟಕರೂಷಪೃಷಧಾಖ್ಯಾ ದಶ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **7** ॥ 7

ಇಷ್ಟಿಂ ಚ ಮಿತ್ರಾವರುಣಯೋರ್ಮನುಃ ಪುತ್ರಕಾಮಶ್ಚಕಾರ ॥ **8** ॥ 8

ತತ್ರ ತಾವದಪಹ್ನುತೇ ಹೋತುರಪಚಾರಾದಿಲಾ ನಾಮ ಕನ್ಯಾ ಬಭೂವ ॥ **9** ॥ 9

ಸೈವಚ ಮಿತ್ರಾವರುಣಯೋಃ ಪ್ರಸಾದಾತ್ಸುದ್ಯುಮ್ನೋ ನಾಮ ಮನೋಃ ಪುತ್ರೋ
ಮೈತ್ರೇಯ ಆಸೀತ್ ॥ **10** ॥ 10

ಪುನಶ್ಚೇಶ್ವರಕೋಪಾತ್ಸ್ತ್ರೀ ಸತೀ ಸಾ ತು
ಸೋಮಸೂನೋರ್ಬುಧಸ್ಯಾಶ್ರಮಸಮೀಪೇ ಬಭ್ರಾಮ ॥ **11** ॥ 11

ಸಾನುರಾಗಶ್ಚ ತಸ್ಯಾಂ ಬುಧಃ ಪುರೂರವಸಮಾತ್ಮಜಮುತ್ಪಾದಯಾಮಾಸ ॥ **12** ॥ 12

ಜಾತೇಽಪಿ ತಸ್ಮಿನ್ನಮಿತತೇಜೋಭಿಃ ಪರಮರ್ಷಿಭಿರಿಷ್ಟಿಮಯ ಋಙ್ಮಯೋ
ಯಜುರ್ಮಯಸ್ಸಾಮಮಯೋಽಥರ್ವಣಮಯಸ್ಸರ್ವವೇದಮಯೋ
ಮನೋಮಯೋ ಜ್ಞಾನಮಯೋ ನ ಕಿಂಚಿನ್ಮಯೋಽನ್ನಮಯೋ ಭಗವಾನ್
ಯಜ್ಞಪುರುಷಸ್ವರೂಪೀ ಸುದ್ಯುಮ್ನಸ್ಯ
ಪುಂಸ್ತ್ವಮಭಿಲಷದ್ಭಿರ್ಯಥಾವದಿಷ್ಟಸ್ತತ್ಪ್ರಸಾದಾದಿಲಾ ಪುನರಪಿ
ಸುದ್ಯುಮ್ನೋಽಭವತ್ ॥ **13** ॥ 13

ತಸ್ಯಾಪ್ಯುತ್ಕಲಗಯವಿನತಾಸ್ತ್ರಯಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **14** ॥ 14

ಸುದ್ಯುಮ್ನಸ್ತು ಸ್ತ್ರೀಪೂರ್ವಕತ್ವಾದ್ರಾಜ್ಯಭಾಗಂ ನ ಲೇಭೇ ॥ **15** ॥ 15

ತತ್ಪಿತ್ರಾ ತು ವಸಿಷ್ಠವಚನಾತ್ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಂ ನಾಮ ನಗರಂ ಸುದ್ಯುಮ್ನಾಯ ದತ್ತಂ
ತಚ್ಚಾಸೌ ಪುರೂರವಸೇ ಪ್ರಾದಾತ್ ॥ **16** ॥ 16

ತದನ್ವಯಾಶ್ಚ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಸ್ಸರ್ವೇ ದಿಕ್ಷ್ವಭವನ್। ಪೃಷಧ್ರಸ್ತು ಮನುಪುತ್ರೋ
ಗುರುಗೋವಧಾಚ್ಛೂದ್ರತ್ವಮಗಮತ್ ॥ **17** ॥ 17

ಮನೋಃ ಪುತ್ರಃ ಕರೂಷಃ ಕರೂಷಾತ್ಕಾರೂಷಾಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮಾ
ಬಭೂವುಃ ॥ **18** ॥ 18

ದಿಷ್ಟಪುತ್ರಸ್ತು ನಾಭಾಗೋ ವೈಶ್ಯತಾಮಗಮತ್ತಸ್ಮಾದ್ಬಲಂಧನಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **19** ॥ 19

ಬಲಂಧನಾದ್ವತ್ಸಪ್ರೀತಿರುದಾರಕೀರ್ತಿಃ ॥ **20** ॥ 20

ವತ್ಸಪ್ರೀತೇಃ ಪ್ರಾಂಶುರಭವತ್ ॥ **21** ॥ 21

ಪ್ರಜಾಪತಿಶ್ಚ ಪ್ರಾಂಶೋರೇಕೋಽಭವತ್ ॥ **22** ॥ 22

ತತಶ್ಚ ಖನಿತ್ರಃ ॥ **23** ॥ 23

ತಸ್ಮಾಚ್ಚಾಕ್ಷುಷಃ ॥ **24** ॥ 24

ಚಾಕ್ಷುಷಾಚ್ಚಾತಿಬಲಪರಾಕ್ರಮೋ ವಿಂಶೋಽಭವತ್ ॥ **25** ॥ 25

ತತೋ ವಿವಿಂಶಕಃ ॥ **26** ॥ 26

ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಖನಿನೇತ್ರಃ ॥ **27** ॥ 27

ತತಶ್ಚಾತಿವಿಭೂತಿಃ ॥ **28** ॥ 28

ಅತಿವಿಭೂತೇರತಿಬಲಪರಾಕ್ರಮಃ ಕರಂಧಮಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **29** ॥ 29

ತಸ್ಮಾದಪ್ಯವಿಕ್ಷಿತ್ ॥ **30** ॥ 30

ಅವಿಕ್ಷಿತೋಽಪ್ಯತಿಬಲಪರಾಕ್ರಮಃ ಪುತ್ರೋ ಮರುತ್ತೋ ನಾಮಾಭವತ್;
ಯಸ್ಯೇಮಾವದ್ಯಾಪಿ ಶ್ಲೋಕೌ ಗೀಯೇತೇ ॥ **31** ॥ 31

ಮರುತ್ತಸ್ಯ ಯಥಾ ಯಜ್ಞಸ್ತಥಾ ಕಸ್ಯಾಭವದ್ಭುವಿ ।
ಸರ್ವಂ ಹಿರಣ್ಮಯಂ ಯಸ್ಯ ಯಜ್ಞವಸ್ತ್ವತಿಶೋಭನಂ ॥ **32** ॥ 32

ಅಮಾದ್ಯದಿಂದ್ರಸ್ಸೋಮೇನ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿರ್ದ್ವಿಜಾತಯಃ।
ಮರುತಃ ಪರಿವೇಷ್ಟಾರಸ್ಸದಸ್ಯಾಶ್ಚ ದಿವೌಕಸಃ ॥ **33** ॥ 33

ಸ ಮರುತ್ತಶ್ಚಕ್ರವರ್ತೀ ನರಿಷ್ಯಂತನಾಮಾನಂ ಪುತ್ರಮವಾಪ ॥ **34** ॥ 34

ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ದಮಃ ॥ **35** ॥ 35

ದಮಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ರಾಜವರ್ದ್ಧನೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **36** ॥ 36

ರಾಜವರ್ದ್ಧನಾತ್ಸುವೃದ್ಧಿಃ ॥ **37** ॥ 37

ಸುವೃದ್ಧೇಃ ಕೇವಲಃ ॥ **38** ॥ 38

ಕೇವಲಾತ್ಸುಧೃತಿರ- ಭೂತ್ ॥ **39** ॥ 39

ತತಶ್ಚ ನರಃ ॥ **40** ॥ 40

ತಸ್ಮಾಚ್ಚಂದ್ರಃ ॥ **41** ॥ 41

ತತಃ ಕೇವಲೋಽಭೂತ್ ॥ **42** ॥ 42

ಕೇವಲಾದ್ಬಂಧುಮಾನ್ ॥ **43** ॥ 43

ಬಂಧುಮತೋ ವೇಗವಾನ್ ॥ **44** ॥ 44

ವೇಗವತೋ ಬುಧಃ ॥ **45** ॥ 45

ತತಶ್ಚ ತೃಣಬಿಂದುಃ ॥ **46** ॥ 46

ತಸ್ಯಾಪ್ಯೇಕಾ ಕನ್ಯಾ ಇಲವಿಲಾ ನಾಮ ॥ **47** ॥ 47

ತತಶ್ಚಾಲಂಬುಷಾ ನಾಮ ವರಾಪ್ಸರಾಸ್ತೃಣಬಿಂದುಂ ಭೇಜೇ ॥ **48** ॥ 48

ತಸ್ಯಾಮಪ್ಯಸ್ಯ ವಿಶಾಲೋ ಜಜ್ಞೇ ಯಃ ಪುರೀಂ ವಿಶಾಲಾಂ ನಿರ್ಮಮೇ ॥ **49** ॥ 49

ಹೇಮಚಂದ್ರಶ್ಚ ವಿಶಾಲಸ್ಯ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **50** ॥ 50

ತತಶ್ಚಂದ್ರಃ ॥ **51** ॥ 51

ತತ್ತನಯೋ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷಃ ॥ **52** ॥ 52

ತಸ್ಯಾಪಿ ಸೃಂಜಯೋಽಭೂತ್ ॥ **53** ॥ 53

ಸೃಂಜಯಾತ್ಸಹದೇವಃ ॥ **54** ॥ 54

ತತಶ್ಚ ಕೃಶಾಶ್ವೋ ನಾಮ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **55** ॥ 55

ಸೋಮದತ್ತಃ ಕೃಶಾಶ್ವಾಜ್ಜಜ್ಞೇ ಯೋಽಶ್ವಮೇಧಾನಾಂ ಶತಮಾಜಹಾರ ॥ **56** ॥ 56

ತತ್ಪುತ್ರೋ ಜನಮೇಜಯಃ ॥ **57** ॥ 57

ಜನಮೇಜಯಾತ್ಸುಮತಿಃ ॥ **58** ॥ 58

ಏತೇ ವೈಶಾಲಿಕಾ ಭೂಭೃತಃ ॥ **59** ॥ 59

ಶ್ಲೋಕೋಽಪ್ಯತ್ರ ಗೀಯತೇ ॥ **60** ॥ 60

ತೃಣಬಿಂದೋಃ ಪ್ರಸಾದೇನ ಸರ್ವೇ ವೈಶಾಲಿಕಾ ನೃಪಾಃ। ದೀರ್ಘಾಯುಷೋ
ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ವೀರ್ಯವಂತೋಽತಿಧಾರ್ಮಿಕಾಃ ॥ **61** ॥ 61

ಶರ್ಯಾತೇಃ ಕನ್ಯಾ ಸುಕನ್ಯಾ ನಾಮಾಭವತ್, ಯಾಮುಪಯೇಮೇ ಚ್ಯವನಃ ॥ **62** ॥ 62

ಆನರ್ತ್ತನಾಮಾ ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕಶ್ಶರ್ಯಾತಿಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **63** ॥ 63

ಆನರ್ತ್ತಸ್ಯಾಪಿ ರೇವತನಾಮಾ ಪುತ್ರೋ ಯಜ್ಞೇ ಯೋಽಸಾವಾನರ್ತ್ತವಿಷಯಂ
ಬುಭುಜೇ ಪುರೀಂ ಚ ಕುಶಸ್ಥಲೀಮಧ್ಯುವಾಸ ॥ **64** ॥ 64

ರೇವತಸ್ಯಾಪಿ ರೈವತಃ ಪುತ್ರಃ ಕಕುದ್ಮಿನಾಮಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಭ್ರಾತೃಶತಸ್ಯ
ಜ್ಯೇಷ್ಠೋಽಭವತ್ ॥ **65** ॥ 65

ತಸ್ಯ ರೇವತೀ ನಾಮ ಕನ್ಯಾಭವತ್ ॥ **66** ॥ 66

ಸ ತಾಮಾದಾಯ ಕಸ್ಯೇಯಮರ್ಹತೀತಿ ಭಗವಂತಮಬ್ಜಯೋನಿಂ ಪ್ರಷ್ಟುಂ
ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಂ ಜಗಾಮ ॥ **67** ॥ 67

ತಾವಚ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಂತಿಕೇ ಹಾಹಾಹೂಹೂಸಂಜ್ಞಾಭ್ಯಾಂ
ಗಂಧರ್ವಾಭ್ಯಾಮತಿತಾನಂ ನಾಮ ದಿವ್ಯಂ ಗಾಂಧರ್ವಮಗೀಯತ ॥ **68** ॥ 68

ತಚ್ಚ ತ್ರಿಮಾರ್ಗಪರಿವೃತ್ತೈರನೇಕಯುಗಪರಿವೃತ್ತಿಂ ತಿಷ್ಠನ್ನಪಿ
ರೈವತಶ್ಶೃಣ್ವನ್ಮುಹೂರ್ತ್ತಮಿವ ಮೇನೇ ॥ **69** ॥ 69

ಗೀತಾವಸಾನೇ ಚ ಭಗವಂತಮಬ್ಜಯೋನಿಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ ರೈವತಃ ಕನ್ಯಾಯೋಗ್ಯಂ
ವರಮಪೃಚ್ಛತ್ ॥ **70** ॥ 70

ತತಶ್ಚಾಸೌ ಭಗವಾನಕಥಯತ ಕಥಯ ಯೋಽಭಿಮತಸ್ತೇ ವರ ಇತಿ ॥ **71** ॥ 71

ಪುನಶ್ಚ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಭಗವತೇ ತಸ್ಮೈ ಯಥಾಭಿಮತಾನಾತ್ಮನಸ್ಸ ವರಾನ್
ಕಥಯಾಮಾಸ। ಕ ಏಷಾಂ ಭಗವತೋಽಭಿಮತ ಇತಿ ಯಸ್ಮೈ ಕನ್ಯಾಮಿಮಾಂ
ಪ್ರಯಚ್ಛಾಮೀತಿ ॥ **72** ॥ 72

ತತಃ ಕಿಂಚಿದವನತಶಿರಾಸ್ಸಸ್ಮಿತಂ ಭಗವಾನಬ್ಜಯೋನಿರಾಹ ॥ **73** ॥ 73

ಯ ಏತೇ ಭವತೋಽಭಿಮತಾ ನೈತೇಷಾಂ ಸಾಂಪ್ರತಂ
ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾಪತ್ಯಾಪತ್ಯಸಂತತಿರಸ್ತ್ಯವನೀತಲೇ ॥ **74** ॥ 74

ಬಹೂನಿ ತವಾತ್ರೈವ ಗಾಂಧರ್ವಂ ಶೃಣ್ವತಶ್ಚತುರ್ಯುಗಾನ್ಯತೀತಾನಿ ॥ **75** ॥ 75

ಸಾಂಪ್ರತ ಮಹೀತಲೇಽಷ್ಟಾವಿಂಶತಿತಮಮನೋಶ್ಚತುರ್ಯುಗಮತೀತಪ್ರಾಯಂ
ವರ್ತತೇ ॥ **76** ॥ 76

ಆಸನ್ನೋ ಹಿ ಕಲಿಃ ॥ **77** ॥ 77

ಅನ್ಯಸ್ಮೈ ಕನ್ಯಾರತ್ನಮಿದಂ ಭವತೈಕಾಕಿನಾಭಿಮತಾಯ ದೇಯಂ ॥ **78** ॥ 78

ಭವತೋಽಪಿ ಪುತ್ರಮಿತ್ರಕಲತ್ರಮಂತ್ರಿಭೃತ್ಯಬಂಧುಬಲಕೋಶಾದಯಸ್ಸಮಸ್ತಾಃ
ಕಾಲೇನೈತೇನಾತ್ಯಂತಮತೀತಾಃ ॥ **79** ॥ 79

ತತಃ ಪುನರಪ್ಯುತ್ಪನ್ನಸಾಧ್ವಸೋ ರಾಜಾ ಭಗವಂತಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಪಪ್ರಚ್ಛ ॥ **80** ॥ 80

ಭಗವನ್ನೇವಮವಸ್ಥಿತೇ ಮಯೇಯಂ ಕಸ್ಮೈ ದೇಯೇತಿ ॥ **81** ॥ 81

ತತಸ್ಸ ಭಗವಾನ್ ಕಿಂಚಿದವನಮ್ರಕಂಧರಃ ಕೃತಾಂಜಲಿರ್ಭೂತ್ವಾ
ಸರ್ವಲೋಕಗುರುರಂಭೋಜಯೋನಿರಾಹ ॥ **82** ॥ 82

ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮೋವಾಚ

ನ ಹ್ಯಾದಿಮಧ್ಯಾಂತಮಜಸ್ಯ ಯಸ್ಯ
ವಿದ್ಮೋ ವಯಂ ಸರ್ವಮಯಸ್ಯ ಧಾತುಃ।
ನ ಚ ಸ್ವರೂಪಂ ನ ಪರಂ ಸ್ವಭಾವಂ
ನ ಚೈವ ಸಾರಂ ಪರಮೇಶ್ವರಸ್ಯ ॥ **83** ॥ 83

ಕಲಾಮುಹೂರ್ತ್ತಾದಿಮಯಶ್ಚ ಕಾಲೋ
ನ ಯದ್ವಿಭೂತೇಃ ಪರಿಣಾಮಹೇತುಃ।
ಅಜನ್ಮನಾಶಸ್ಯ ಸದೈಕಮೂರ್ತ್ತೇ -
ರನಾಮರೂಪಸ್ಯ ಸನಾತನಸ್ಯ ॥ **84** ॥ 84

ಯಸ್ಯ ಪ್ರಸಾದಾದಹಮಚ್ಯುತಸ್ಯ
ಭೂತಃ ಪ್ರಜಾಸೃಷ್ಟಿಕರೋಽಂತಕಾರೀ।
ಕ್ರೋಧಾಚ್ಚ ರುದ್ರಃ ಸ್ಥಿತಿಹೇತುಭೂತೋ
ಯಸ್ಮಾಚ್ಚ ಮಧ್ಯೇ ಪುರುಷಃ ಪರಸ್ಮಾತ್ ॥ **85** ॥ 85

ಮದ್ರೂಪಮಾಸ್ಥಾಯ ಸೃಜತ್ಯಜೋ ಯಃ
ಸ್ಥಿತೌ ಚ ಯೋಽಸೌ ಪುರುಷಸ್ವರೂಪೀ।
ರುದ್ರಸ್ವರೂಪೇಣ ಚ ಯೋಽತ್ತಿ ವಿಶ್ವಂ
ಧತ್ತೇ ತಥಾನಂತವಪುಸ್ಸಮಸ್ತಂ ॥ **86** ॥ 86

ಪಾಕಾಯ ಯೋಽಗ್ನಿತ್ವಮುಪೈತಿ ಲೋಕಾನ್ -
ಬಿಭರ್ತ್ತಿ ಪೃಥ್ವೀವಪುರವ್ಯಯಾತ್ಮಾ।
ಶಕ್ರಾದಿರೂಪೀ ಪರಿಪಾತಿ ವಿಶ್ವ -
ಮರ್ಕೇಂದುರೂಪಶ್ಚ ತಮೋ ಹಿನಸ್ತಿ ॥ **87** ॥ 87

ಕರೋತಿ ಚೇಷ್ಟಾಶ್ಚ ಶ್ವಸನಸ್ವರೂಪೀ
ಲೋಕಸ್ಯ ತೃಪ್ತಿಂ ಚ ಜಲಾನ್ನರೂಪೀ।
ದದಾತಿ ವಿಶ್ವಸ್ಥಿತಿಸಂಸ್ಥಿತಸ್ತು
ಸರ್ವಾವಕಾಶಂ ಚ ನಭಸ್ಸ್ವರೂಪೀ ॥ **88** ॥ 88

ಯಸ್ಸೃಜ್ಯತೇ ಸರ್ಗಕೃದಾತ್ಮನೈವ
ಯಃ ಪಾಲ್ಯತೇ ಪಾಲಯಿತಾ ಚ ದೇವಃ।
ವಿಶ್ವಾತ್ಮಕಸ್ಸಂಹ್ರಿಯತೇಽಂತಕಾರೀ
ಪೃಥಕ್ ತ್ರಯಸ್ಯಾಸ್ಯ ಚ ಯೋಽವ್ಯಯಾತ್ಮಾ ॥ **89** ॥ 89

ಯಸ್ಮಿಂಜಗದ್ಯೋ ಜಗದೇತದಾದ್ಯೋ
ಯಶ್ಚಾಶ್ರಿತೋಽಸ್ಮಿಂಜಗತಿ ಸ್ವಯಂಭೂಃ।
ಸಸರ್ವಭೂತಪ್ರಭವೋ ಧರಿತ್ರ್ಯಾಂ
ಸ್ವಾಂಶೇನ ವಿಷ್ಣುರ್ನೃಪತೇಽವತೀರ್ಣಃ ॥ **90** ॥ 90

ಕುಶಸ್ಥಲೀ ಯಾ ತವ ಭೂಪ ರಮ್ಯಾ
ಪುರೀ ಪುರಾಭೂದಮರಾವತೀವ।
ಸಾ ದ್ವಾರಕಾ ಸಂಪ್ರತಿ ತತ್ರ ಚಾಸ್ತೇ
ಸ ಕೇಶವಾಂಶೋ ಬಲದೇವನಾಮಾ ॥ **91** ॥ 91

ತಸ್ಮೈ ತ್ವಮೇನಾಂ ತನಯಾಂ ನರೇಂದ್ರ
ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮಾಯಾಮನುಜಾಯ ಜಾಯಾಂ।
ಶ್ಲಾಘ್ಯೋ ವರೋಽಸೌ ತನಯಾ ತವೇಯಂ
ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಭೂತಾ ಸದೃಶೋ ಹಿ ಯೋಗಃ ॥ **92** ॥ 92

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಇತೀರಿತೋಽಸೌ ಕಮಲೋದ್ಭವೇನ
ಭುವಂ ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಪತಿಃ ಪ್ರಜಾನಾಂ।
ದದರ್ಶ ಹ್ರಸ್ವಾನ್ ಪುರುಷಾನ್ ವಿರೂಪಾ -
ನಲ್ಪೌಜಸಸ್ಸ್ವಲ್ಪವಿವೇಕವೀರ್ಯಾನ್ ॥ **93** ॥ 93

ಕುಶಸ್ಥಲೀಂ ತಾಂ ಚ ಪುರೀಮುಪೇತ್ಯ
ದೃಷ್ಟ್ವಾನ್ಯರೂಪಾಂ ಪ್ರದದೌ ಸ ಕನ್ಯಾಂ।
ಸೀರಾಯುಧಾಯ ಸ್ಫಟಿಕಾಚಲಾಭ -
ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲಾಯಾತುಲಧೀರ್ನರೇಂದ್ರಃ ॥ **94** ॥ 94

ಉಚ್ಚಪ್ರಮಾಣಾಮಿತಿ ತಾಮವೇಕ್ಷ್ಯ
ಸ್ವಲಾಂಗಲಾಗ್ರೇಣ ಚ ತಾಲಕೇತುಃ।
ವಿನಮ್ರಯಾಮಾಸ ತತಶ್ಚ ಸಾಪಿ
ಬಭೂವ ಸದ್ಯೋ ವನಿತಾ ಯಥಾನ್ಯಾ ॥ **95** ॥ 95

ತಾಂ ರೇವತೀಂ ರೈವತಭೂಪಕನ್ಯಾಂ
ಸೀರಾಯುಧೋಽಸೌ ವಿಧಿನೋಪಯೇಮೇ।
ದತ್ತ್ವಾಥ ಕನ್ಯಾಂ ಸ ನೃಪೋ ಜಗಾಮ
ಹಿಮಾಲಯಂ ವೈ ತಪಸೇ ಧೃತಾತ್ಮಾ ॥ **96** ॥ 96

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಯಾವಚ್ಚ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾತ್ಸ ಕಕುದ್ಮೀ ರೈವತೋ ನಾಭ್ಯೇತಿ ತಾವತ್ಪುಣ್ಯಜನಸಂಜ್ಞಾ
ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತಾಮಸ್ಯ ಪುರೀಂ ಕುಶಸ್ಥಲೀಂ ನಿಜಘ್ನುಃ ॥ **1** ॥ 97

ತಚ್ಚಾಸ್ಯ ಭ್ರಾತೃಶತಂ ಪುಣ್ಯಜನತ್ರಾಸಾದ್ದಿಶೋ ಭೇಜೇ ॥ **2** ॥ 98

ತದನ್ವಯಾಶ್ಚ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಸ್ಸರ್ವದಿಕ್ಷ್ವಭವನ್ ॥ **3** ॥ 99

ಧೃಷ್ಟಸ್ಯಾಪಿ ಧಾಷ್ಟಕಂ ಕ್ಷತ್ರಮಭವತ್ ॥ **4** ॥ 100

ನಾಭಾಗಸ್ಯಾತ್ಮಜೋ ನಾಭಾಗಸಂಜ್ಞೋಽಭವತ್ ॥ **5** ॥ 101

ತಸ್ಯಾಪ್ಯಂಬರೀಷಃ ॥ **6** ॥ 102

ಅಂಬರೀಷಸ್ಯಾಪಿ ವಿರೂಪೋಽಭವತ್ ॥ **7** ॥ 103

ವಿರೂಪಾತ್ಪೃಷದಶ್ವೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **8** ॥ 104

ತತಶ್ಚ ರಥೀತರಃ ॥ **9** ॥ 105

ಅತ್ರಾಯಂ ಶ್ಲೋಕಃ
ಏತೇ ಕ್ಷತ್ರಪ್ರಸೂತಾ ವೈ ಪುನಶ್ಚಾಂಗಿರಸಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ।
ರಥೀತರಾಣಾಂ ಪ್ರವರಾಃ ಕ್ಷತ್ರೋಪೇತಾ ದ್ವಿಜಾತಯಃ ॥ **10** ॥ 106

ಕ್ಷುತವತಶ್ಚ ಮನೋರಿಕ್ಷ್ವಾಕುಃ ಪುತ್ರೋ ಜಜ್ಞೇ ಘ್ರಾಣತಃ ॥ **11** ॥ 107

ತಸ್ಯ ಪುತ್ರಶತಪ್ರಧಾನಾ ವಿಕುಕ್ಷಿನಿಮಿದಂಡಾಖ್ಯಾಸ್ತ್ರಯಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **12** ॥ 108

ಶಕುನಿಪ್ರಮುಖಾಃ ಪಂಚಾಶತ್ಪುತ್ರಾ ಉತ್ತರಾಪಥರಕ್ಷಿತಾರೋ ಬಭೂವುಃ ॥ **13** ॥ 109

ಚತ್ವಾರಿಂಶದಷ್ಟೌ ಚ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥಭೂಪಾಲಾಃ ॥ **14** ॥ 110

ಸ ಚೇಕ್ಷ್ವಾಕುರಷ್ಟಕಾಯಾಶ್ರಾದ್ಧಮುತ್ಪಾದ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಾರ್ಹ ಮಾಂಸಮಾನಯೇತಿ
ವಿಕುಕ್ಷಿಮಾಜ್ಞಾಪಯಾಮಾಸ ॥ **15** ॥ 111

ಸ ತಥೇತಿ ಗೃಹೀತಾಜ್ಞೋ ವಿಧೃತಶರಾಸನೋ ವನಮಭ್ಯೇತ್ಯಾನೇಕಶೋ ಮೃಗಾನ್
ಹತ್ವಾ ಶ್ರಾಂತೋಽತಿಕ್ಷುತ್ಪರೀತೋ ವಿಕುಕ್ಷಿರೇಕಂ ಶಶಮಭಕ್ಷಯತ್। ಶೇಷಂ ಚ
ಮಾಂಸಮಾನೀಯ ಪಿತ್ರೇ ನಿವೇದಯಾಮಾಸ ॥ **16** ॥ 112

ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಕುಲಾಚಾರ್ಯೋ ವಸಿಷ್ಠಸ್ತತ್ಪ್ರೋಕ್ಷಣಾಯ ಚೋದಿತಃ ಪ್ರಾಹ।
ಅಲಮನೇನಾಮೇಧ್ಯೇನಾಮಿಷೇಣ ದುರಾತ್ಮನಾ ತವ
ಪುತ್ರೇಣೈತನ್ಮಾಂಸಮುಪಹತಂ ಯತೋಽನೇನ ಶಶೋ ಭಕ್ಷಿತಃ ॥ **17** ॥ 113

ತತಶ್ಚಾಸೌ ವಿಕುಕ್ಷಿರ್ಗುರುಣೈವಮುಕ್ತಶ್ಶಾದಸಂಜ್ಞಾಮವಾಪ ಪಿತ್ರಾ ಚ
ಪರಿತ್ಯಕ್ತಃ ॥ **18** ॥ 114

ಪಿತರ್ಯುಪರತೇ ಚಾಸಾವಖಿಲಾಮೇತಾಂ ಪೃಥ್ವೀಂ ಧರ್ಮತಶ್ಶಶಾಸ ॥ **19** ॥ 115

ಶಶಾದಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಪುರಂಜಯೋ ನಾಮ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **20** ॥ 116

ತಸ್ಯೇದಂ ಚಾನ್ಯತ್ ॥ **21** ॥ 117

ಪುರಾ ಹಿ ತ್ರೇತಾಯಾಂ ದೇವಾಸುರಯುದ್ಧಮತಿಭೀಷಣಮಭವತ್ ॥ **22** ॥ 118

ತತ್ರ ಚಾತಿಬಲಿಭಿರಸುರೈರಮರಾಃ ಪರಾಜಿತಾಸ್ತೇ ಭಗವಂತಂ
ವಿಷ್ಣುಮಾರಾಧಯಾಂಚಕ್ರುಃ ॥ **23** ॥ 119

ಪ್ರಸನ್ನಶ್ಚ ದೇವಾನಾಮನಾದಿನಿಧನೋಽಖಿಲಜಗತ್ಪರಾಯಣೋ ನಾರಾಯಣಃ
ಪ್ರಾಹ ॥ **24** ॥ 120

ಜ್ಞಾತಮೇತನ್ಮಯಾ ಯುಷ್ಮಾಭಿರ್ಯದಭಿಲಷಿತಂ ತದರ್ಥಮಿದಂ
ಶ್ರೂಯತಾಂ ॥ **25** ॥ 121

ಪುರಂಜಯೋ ನಾಮ ರಾಜರ್ಷೇಶ್ಶಶಾದಸ್ಯ ತನಯಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯವರೋ ಯಸ್ತಸ್ಯ
ಶರೀರೇಽಹಮಂಶೇನ ಸ್ವಯಮೇವಾವತೀರ್ಯ
ತಾನಶೇಷಾನಸುರಾನ್ನಿಹನಿಷ್ಯಾಮಿ ತದ್ಭವದ್ಭಿಃ
ಪುರಂಜಯೋಽಸುರವಧಾರ್ಥಮುದ್ಯೋಗಂ ಕಾರ್ಯತಾಮಿತಿ ॥ **26** ॥ 122

ಏತಚ್ಚ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪ್ರಣಮ್ಯ ಭಗವಂತಂ ವಿಷ್ಣುಮಮರಾಃ
ಪುರಂಜಯಸಕಾಶಮಾಜಗ್ಮುರೂಚುಶ್ಚೈನಂ ॥ **27** ॥ 123

ಭೋ ಭೋ ಕ್ಷತ್ರಿಯವರ್ಯಾಸ್ಮಾಭಿರಭ್ಯರ್ಥಿತೇನ
ಭವತಾಸ್ಮಾಕಮರಾತಿವಧೋದ್ಯತಾನಾಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ
ಸಾಹಾಯ್ಯಮಿಚ್ಛಾಮಸ್ತದ್ಭವತಾಸ್ಮಾಕಮಭ್ಯಾಗತಾನಾಂ ಪ್ರಣಯಭಂಗೋ ನ
ಕಾರ್ಯ ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಪುರಂಜಯಃ ಪ್ರಾಹ ॥ **28** ॥ 124

ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥೋ ಯೋಽಯಂ ಯುಷ್ಮಾಕಮಿಂದ್ರಃ ಶತಕ್ರತುರಸ್ಯ ಯ
ಸ್ಕಂಧಾಧಿರೂಢೋ ಯುಷ್ಮಾಕಮರಾತಿಭಿಸ್ಸಹ ಯೋತ್ಸ್ಯೇ ತದಹಂ ಭವತಾಂ
ಸಹಾಯಃ ಸ್ಯಾಮ ॥ **29** ॥ 125

ಇತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯ ಸಮಸ್ತದೇವೈರಿಂದ್ರೇಣ ಚ ಬಾಢಮಿತ್ಯೇವಂ ಸಮನ್ವೀಪ್ಸಿತಂ ॥ **30** ॥ 126

ತತಶ್ಚ ಶತಕ್ರತೋರ್ವೃಷರೂಪಧಾರಿಣಃ ಕಕುದಿ ಸ್ಥಿತೋಽತಿರೋಷಸಮನ್ವಿತೋ
ಭಗವತಶ್ಚರಾಚರಗುರೋರಚ್ಯುತಸ್ಯ ತೇಜಸಾಪ್ಯಾಯಿತೋ ದೇವಾಸುರಸಂಗ್ರಾಮೇ
ಸಮಸ್ತಾನೇವಾಸುರಾನ್ನಿಜಘಾನ ॥ **31** ॥ 127

ಯತಶ್ಚ ವೃಷಭಕಕುದಿ ಸ್ಥಿತೇನ ರಾಜ್ಞಾ ದೈತೇಯಬಲಂ ನಿಷೂದಿತಮತಶ್ಚಾಸೌ
ಕಕುತ್ಸ್ಥಸಂಜ್ಞಾಮವಾಪ ॥ **32** ॥ 128

ಕಕುತ್ಸ್ಥಸ್ಯಾಪ್ಯನೇನಾಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **33** ॥ 129

ಪೃಥುರನೇನಸಃ ॥ **34** ॥ 130

ಪೃಥೋರ್ವಿಷ್ಟರಾಶ್ವಃ ॥ **35** ॥ 131

ತಸ್ಯಾಪಿ ಚಾಂದ್ರೋ ಯುವನಾಶ್ವಃ ॥ **36** ॥ 132

ಚಾಂದ್ರಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಯುವನಾಶ್ವಸ್ಯ ಶಾವಸ್ತಃ ಯಃ ಪುರೀಂ ಶಾವಸ್ತೀಂ
ನಿವೇಶಯಾಮಾಸ ॥ **37** ॥ 133

ಶಾವಸ್ತಸ್ಯ ಬೃಹದಶ್ವಃ ॥ **38** ॥ 134

ತಸ್ಯಾಪಿ ಕುವಲಯಾಶ್ವಃ ॥ **39** ॥ 135

ಯೋಽಸಾವುದಕಸ್ಯ ಮಹರ್ಷೇರಪಕಾರಿಣಂ ಧುಂಧುನಾಮಾನಮಸುರಂ
ವೈಷ್ಣವೇನ ತೇಜಸಾಪ್ಯಾಯಿತಃ ಪುತ್ರಸಹಸ್ರೈರೇಕವಿಂಶದ್ಭಿಃ ಪರಿವೃತೋ ಜಘಾನ
ಧುಂಧುಮಾರಸಂಜ್ಞಾಮವಾಪ ॥ **40** ॥ 136

ತಸ್ಯ ಚ ತನಯಾಸ್ಸಮಸ್ತಾ ಏವ ಧುಂಧುಮುಖನಿಃಶ್ವಾಸಾಗ್ನಿನಾ ವಿಪ್ಲುಷ್ಟಾ
ವಿನೇಶುಃ ॥ **41** ॥ 137

ದೃಢಾಶ್ವಚಂದ್ರಾಶ್ವಕಪಿಲಾಶ್ವಾಶ್ಚ ತ್ರಯಃ ಕೇವಲಂ ಶೇಷಿತಾಃ ॥ **42** ॥ 138

ದೃಢಾಶ್ವಾದ್ಧರ್ಯಶ್ವಃ ॥ **43** ॥ 139

ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ನಿಕುಂಭಃ ॥ **44** ॥ 140

ನಿಕುಂಭಸ್ಯಾಮಿತಾಶ್ವಃ ॥ **45** ॥ 141

ತತಶ್ಚ ಕೃಶಾಶ್ವಃ ॥ **46** ॥ 142

ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಪ್ರಸೇನಜಿತ್ ॥ **47** ॥ 143

ಪ್ರಸೇನಜಿತೋ ಯುವನಾಶ್ವೋಽಭವತ್ ॥ **48** ॥ 144

ತಸ್ಯ ಚಾಪುತ್ರಸ್ಯಾತಿನಿರ್ವೇದಾನ್ಮುನೀನಾಮಾಶ್ರಮಮಂಡಲೇ ನಿವಸತೋ
ದಯಾಲುಭಿರ್ಮುನಿಭಿರಪತ್ಯೋತ್ಪಾದನಾಯೇಷ್ಟಿಃ ಕೃತಾ ॥ **49** ॥ 145

ತಸ್ಯಾಂ ಚ ಮಧ್ಯರಾತ್ರೌ ನಿವೃತ್ತಾಯಾಂ ಮಂತ್ರಪೂತಜಲಪೂರ್ಣಂ ಕಲಶಂ
ವೇದಿಮಧ್ಯೇ ನಿವೇಶ್ಯ ತೇ ಮುನಯಃ ಸುಷುಪುಃ ॥ **50** ॥ 146

ಸುಪ್ತೇಷು ತೇಷು ಅತೀವ ತೃಟ್ಪರೀತಸ್ಸ ಭೂಪಾಲಸ್ತಮಾಶ್ರಮಂ ವಿವೇಶ ॥ **51** ॥ 147

ಸುಪ್ತಾಂಶ್ಚ ತಾನೃಷೀನ್ನೈವೋತ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ॥ **52** ॥ 148

ತಚ್ಚ ಕಲಶಮಪರಿಮೇಯಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಂತ್ರಪೂತಂ ಪಪೌ ॥ **53** ॥ 149

ಪ್ರಬುದ್ಧಾಶ್ಚ ಋಷಯಃ ಪಪ್ರಚ್ಛುಃ ಕೇನೈತನ್ಮಂತ್ರಪೂತಂ ವಾರಿ ಪೀತಂ ॥ **54** ॥ 150

ಅತ್ರ ಹಿ ರಾಜ್ಞೋ ಯುವನಾಶ್ವಸ್ಯ ಪತ್ನೀ ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮಂ ಪುತ್ರಂ
ಜನಯಿಷ್ಯತಿ। ಇತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯ ಸ ರಾಜಾ ಅಜಾನತಾ ಮಯಾ ಪೀತಮಿತ್ಯಾಹ ॥ **55** ॥ 151

ಗರ್ಭಶ್ಚ ಯುವನಾಶ್ವಸ್ಯೋದರೇ ಅಭವತ್ ಕ್ರಮೇಣ ಚ ವವೃಧೇ ॥ **56** ॥ 152

ಪ್ರಾಪ್ತಸಮಯಶ್ಚ ದಕ್ಷಿಣಂ ಕುಕ್ಷಿಮವನಿಪತೇರ್ನಿರ್ಭಿದ್ಯ ನಿಶ್ಚಕ್ರಾಮ ॥ **57** ॥ 153

ನ ಚಾಸೌ ರಾಜಾ ಮಮಾರ ॥ **58** ॥ 154

ಜಾತೋ ನಾಮೈಷ ಕಂ ಧಾಸ್ಯತೀತಿ ತೇ ಮುನಯಃ ಪ್ರೋಚುಃ ॥ **59** ॥ 155

ಅಥಾಗತ್ಯ ದೇವರಾಜೋಽಬ್ರವೀತ್ ಮಾಮಯಂ ಧಾಸ್ಯತೀತಿ ॥ **60** ॥ 156

ತತೋ ಮಾಂಧಾತೃನಾಮಾ ಸೋಽಭವತ್। ವಕ್ತ್ರೇ ಚಾಸ್ಯ ಪ್ರದೇಶಿನೀ
ದೇವೇಂದ್ರೇಣ ನ್ಯಸ್ತಾ ತಾಂ ಪಪೌ ॥ **61** ॥ 157

ತಾಂ ಚಾಮೃತಸ್ರಾವಿಣೀಮಾಸ್ವಾದ್ಯಾಹ್ನೈವ ಸ ವ್ಯವರ್ದ್ಧತ ॥ **62** ॥ 158

ತತಸ್ತು ಮಾಂಧಾತಾ ಚಕ್ರವರ್ತೀ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾಂ ಮಹೀಂ ಬುಭುಜೇ ॥ **63** ॥ 159

ತತ್ರಾಯಂ ಶ್ಲೋಕಃ ॥ **64** ॥ 160

ಯಾವತ್ಸೂರ್ಯ ಉದೇತ್ಯಸ್ತಂ ಯಾವಚ್ಚ ಪ್ರತಿತಿಷ್ಠತಿ । ಸರ್ವಂ ತದ್ಯೌವನಾಶ್ವಸ್ಯ
ಮಾಂಧಾತುಃ ಕ್ಷೇತ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥ **65** ॥ 161

ಮಾಂಧಾತಾ ಶತಬಿಂದೋರ್ದುಹಿತರಂ ಬಿಂದುಮತೀಮುಪಯೇಮೇ ॥ **66** ॥ 162

ಪುರುಕುತ್ಸಮಂಬರೀಷಂ ಮುಚುಕುಂದಂ ಚ ತಸ್ಯಾಂ
ಪುತ್ರತ್ರಯಮುತ್ಪಾದಯಾಮಾಸ ॥ **67** ॥ 163

ಪಂಚಾಶದ್ದುಹಿತರಸ್ತಸ್ಯಾಮೇವ ತಸ್ಯ ನೃಪತೇರ್ಬಭೂವುಃ ॥ **68** ॥ 164

ತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಬಹ್ವೃಚಶ್ಚ ಸೌಭರಿರ್ನಾಮ ಮಹರ್ಷಿರಂತರ್ಜಲೇ ದ್ವಾದಶಾಬ್ದಂ
ಕಾಲಮುವಾಸ ॥ **69** ॥ 165

ತತ್ರ ಚಾಂತರ್ಜಲೇ ಸಮ್ಮದೋ ನಾಮಾತಿಬಹುಪ್ರಜೋಽತಿಮಾತ್ರಪ್ರಮಾಣೋ
ಮೀನಾಧಿಪತಿರಾಸೀತ್ ॥ **70** ॥ 166

ತಸ್ಯ ಚ ಪುತ್ರಪೌತ್ರದೌಹಿತ್ರಾಃ ಪೃಷ್ಠತೋಽಗ್ರತಃ ಪಾರ್ಶ್ವಯೋಃ ಪಕ್ಷಪುಚ್ಛಶಿರಸಾಂ
ಚೋಪರಿ ಭ್ರಮಂತಸ್ತೇನೈವ ಸದಾಹರ್ನಿಶಮತಿನಿರ್ವೃತಾ ರೇಮಿರೇ ॥ **71** ॥ 167

ಚಾಪತ್ಯಸ್ಪರ್ಶೋಪಚೀಯಮಾನಪ್ರಹರ್ಷಪ್ರಕರ್ಷೋ ಬಹುಪ್ರಕಾರಂ ಸ ತಸ್ಯ
ಋಷೇಃ ಪಶ್ಯತಸ್ತೈರಾತ್ಮಜಪುತ್ರಪೌತ್ರದೌಹಿತ್ರಾದಿಭಿಃ ಸಹಾನುದಿನಂ
ರೇಮೇ ॥ **72** ॥ 168

ಸುತರಾಂ ಅಥಾಂತರ್ಜಲಾವಸ್ಥಿತಸ್ಯೌಭರೇರೇಕಾಗ್ರತಸ್ಸಮಾಧಿಮಪಹಾಯಾನುದಿನಂ
ತಸ್ಯ ಮತ್ಸ್ಯಸ್ಯಾತ್ಮಜಪುತ್ರಪೌತ್ರದೌಹಿತ್ರಾದಿಭಿಸ್ಸಹಾತಿರಮಣೀಯತಾಮ -
ವೇಕ್ಷ್ಯಾಚಿಂತಯತ್ ॥ **73** ॥ 169

ಅಹೋ ಧನ್ಯೋಽಯಮೀದೃಶಮನಭಿಮತಂ
ಯೋನ್ಯಂತರಮವಾಪ್ಯೈಭಿರಾತ್ಮಜಪುತ್ರಪೌತ್ರದೌಹಿತ್ರಾದಿಭಿಸ್ಸಹ
ರಮಮಾಣೋಽತೀವಾಸ್ಮಾಕಂ ಸ್ಪೃಹಾಮುತ್ಪಾದಯತಿ ॥ **74** ॥ 170

ವಯಮಪ್ಯೇವಂ ಪುತ್ರಾದಿಭಿಸ್ಸಹ ಲಲಿತಂ ರಂಸ್ಯಾಮಹೇ ಇತ್ಯೇವಮಭಿಕಾಂಕ್ಷನ್ ಸ
ತಸ್ಮಾದಂತರ್ಜಲಾನ್ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಸಂತಾನಾಯ ನಿವೇಷ್ಟುಕಾಮಃ ಕನ್ಯಾರ್ಥಂ
ಮಾಂಧಾತಾರಂ ರಾಜಾನಮಗಚ್ಛತ್ ॥ **75** ॥ 171

ಆಗಮನಶ್ರವಣಸಮನಂತರಂ ಚೋತ್ಥಾಯ ತೇನ ರಾಜ್ಞಾ ಸಮ್ಯಗರ್ಘ್ಯಾದಿನಾ
ಸಂಪೂಜಿತಃ ಕೃತಾಸನಪರಿಗ್ರಹಃ ಸೌಭರಿರುವಾಚ ರಾಜಾನಂ ॥ **76** ॥ 172

ಸೌಭರಿರುವಾಚ

ನಿವೇಷ್ಟುಕಾಮೋಽಸ್ಮಿ ನರೇಂದ್ರ ಕನ್ಯಾಂ
ಪ್ರಯಚ್ಛ ಮೇ ಮಾ ಪ್ರಣಯಂ ವಿಭಾಂಕ್ಷೀಃ।
ನ ಹ್ಯರ್ಥಿನಃ ಕಾರ್ಯವಶಾದುಪೇತಾಃ
ಕಕುತ್ಸ್ಥವಂಶೇ ವಿಮುಖಾಃ ಪ್ರಯಾಂತಿ ॥ **77** ॥ 173

ಅನ್ಯೇಽಪಿ ಸಂತ್ಯೇವ ನೃಪಾಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ
ಮಾಂಧಾತರೇಷಾಂ ತನಯಾಃ ಪ್ರಸೂತಾಃ।
ಕಿಂ ತ್ವರ್ಥಿನಾಮರ್ಥಿತದಾನದೀಕ್ಷಾ -
ಕೃತವ್ರತಂ ಶ್ಲಾಘ್ಯಮಿದಂ ಕುಲಂ ತೇ ॥ **78** ॥ 174

ಶತಾರ್ಧಸಂಖ್ಯಾಸ್ತವ ಸಂತಿ ಕನ್ಯಾ -
ಸ್ತಾಸಾಂ ಮಮೈಕಾಂ ನೃಪತೇ ಪ್ರಯಚ್ಛ।
ಯತ್ಪ್ರಾರ್ಥನಾಭಂಗಭಯಾದ್ವಿಭೇಮಿ
ತಸ್ಮಾದಹಂ ರಾಜವರಾತಿದುಃಖಾತ್ ॥ **79** ॥ 175

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಇತಿ ಋಷಿವಚನಮಾಕರ್ಣ್ಯ ಸ ರಾಜಾ ಜರಾಜರ್ಜರಿತ ದೇಹಮೃಷಿಮಾಲೋಕ್ಯ
ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾತರಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಶಾಪಭೀತೋ ಬಿಭ್ಯತ್ಕಿಂಚಿದಧೋಮುಖಶ್ಚಿರಂ ದಧ್ಯೌ
ಚ ॥ **80** ॥ 176

ಸೌಭರಿರುವಾಚ

ನರೇಂದ್ರ ಕಸ್ಮಾತ್ಸಮುಪೈಷಿ ಚಿಂತಾ -
ಮಸಹ್ಯಮುಕ್ತಂ ನ ಮಯಾತ್ರ ಕಿಂಚಿತ್।
ಯಾವಶ್ಯದೇಯಾ ತನಯಾ ತಯೈವ
ಕೃತಾರ್ಥತಾ ನೋ ಯದಿ ಕಿಂ ನ ಲಬ್ಧಾ॥ **81** ॥ 177

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಅಥ ತಸ್ಯ ಭಗವತಶ್ಯಾಪಭೀತಸ್ಸಪ್ರಶ್ರಯಸ್ತಮುವಾಚಾಸೌ ರಾಜಾ॥ **82** ॥ 178

ರಾಜೋವಾಚ

ಭಗವನ್ ಅಸ್ಮತ್ಕುಲಸ್ಥಿತಿರಿಯಂ ಯ ಏವ ಕನ್ಯಾಭಿರುಚಿತೋಽಭಿಜನವಾನ್ವರಸ್ತಸ್ಮೈ
ಕನ್ಯಾಂ ಪ್ರದೀಯತೇ ಭಗವದ್ಯಾಚ್ಞಾ
ಚಾಸ್ಮನ್ಮನೋರಥಾನಾಮಪ್ಯತಿಗೋಚರವರ್ತ್ತಿನೀ ಕಥಮಪ್ಯೇಷಾ ಸಂಜಾತಾ
ತದೇವಮುಪಸ್ಥಿತೇ ನ ವಿದ್ಮಃ ಕಿಂ ಕುರ್ಮ ಇತ್ಯೇತನ್ಮಯಾ ಚಿಂತ್ಯತ ಇತ್ಯಭಿಹಿತೇ
ಚ ತೇನ ಭೂಭುಜಾ ಮುನಿರಚಿಂತಯತ್॥ **83** ॥ 179

ಅಯಮನ್ಯೋಽಸ್ಮತ್ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನೋಪಾಯೋ ವೃದ್ಧೋಽಯಮನಭಿಮತಃ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ
ಕಿಮುತ ಕನ್ಯಕಾನಾಮಿತ್ಯಮುನಾ ಸಂಚಿಂತ್ಯೈತದಭಿಹಿತಮೇವಮಸ್ತು ತಥಾ
ಕರಿಷ್ಯಾಮೀತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ಮಾಂಧಾತಾರಮುವಾಚ॥ **84** ॥ 180

ಯದ್ಯೇವಂ ತದಾದಿಶ್ಯತಾಮಸ್ಮಾಕಂ ಪ್ರವೇಶಾಯ ಕನ್ಯಾಂತಃ ಪುರವರ್ಷವರೋ
ಯದಿ ಕನ್ಯೈವ ಕಾಚಿನ್ಮಾಮಭಿಲಷತಿ ತದಾಹಂ ದಾರಸಂಗ್ರಹಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ
ಅನ್ಯಥಾ ಚೇತ್ತದಲಮಸ್ಮಾಕಮೇತೇನಾತೀತಕಾಲಾರಂಭಣೇನೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾವ
ವಿರರಾಮ॥ **85** ॥ 181

ತೇನ ತತಶ್ಚ ಮಾಂಧಾತ್ರಾ ಮುನಿಶಾಪಶಂಕಿತೇನ
ಕನ್ಯಾಂತಃಪುರವರ್ಷವರಸ್ಸಮಾಜ್ಞಪ್ತಃ॥ **86** ॥ 182

ಸಹ ಕನ್ಯಾಂತಃ ಪುರಂ ಪ್ರವಿಶನ್ನೇವ
ಭಗವಾನಖಿಲಸಿದ್ಧಗಂಧರ್ವೇಭ್ಯೋಽತಿಶಯೇನ ಕಮನೀಯಂ
ರೂಪಮಕರೋತ್ ॥ **87** ॥ 183

ಪ್ರವೇಶ್ಯ ಚ ತಮೃಷಿಮಂತಃಪುರೇ ವರ್ಷವರಸ್ತ್ರಾಃ ಕನ್ಯಾಃ ಪ್ರಾಹ ॥ **88** ॥ 184

ಭವತೀನಾಂ ಜನಯಿತಾ ಮಹಾರಾಜಸಮಾಜ್ಞಾಪಯತಿ ॥ **89** ॥ 185

ಅಯಮಸ್ಮಾನ್ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಃ ಕನ್ಯಾರ್ಥಂ ಸಮಭ್ಯಾಗತಃ ॥ **90** ॥ 186

ಮಯಾ ಚಾಸ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾತಂ ಯದ್ಯಸ್ಮತ್ಕನ್ಯಾ ಯಾ ಕಾಚಿದ್ಭಗವಂತಂ ವರಯತಿ
ತತ್ಕನ್ಯಾಯಾಶ್ಛಂದೇ ನಾಹಂ ಪರಿಪಂಥಾನಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮೀತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯ ಸರ್ವಾ ಏವ
ತಾಃ ಕನ್ಯಾಃ ಸಾನುರಾಗಾಃ ಸಪ್ರಮದಾಃ ಕರೇಣವ ಇವೇಭಯೂಥಪತಿಂ
ತಮೃಷಿಮಹಮಹಮಿಕಯಾ ವರಯಾಂಬಭೂವುರೂಚುಶ್ಚ ॥ **91** ॥ 187

ಅಲಂ ಭಗಿನ್ಯೋಽಹಮಿಮಂ ವೃಣೋಮಿ
ವೃಣೋಮ್ಯಹಂ ನೈಷ ತವಾನುರೂಪಃ।
ಮಮೈಷ ಭರ್ತ್ತಾ ವಿಧಿನೈವ ಸೃಷ್ಟ-
ಸ್ಸೃಷ್ಟಾಹಮಸ್ಯೋಪಶಮಂ ಪ್ರಯಾಹಿ ॥ **92** ॥ 188

ವೃತೋ ಮಯಾಯಂ ಪ್ರಥಮಂ ಮಯಾಯಂ
ಗೃಹಂ ವಿಶನ್ನೇವ ವಿಹನ್ಯಸೇ ಕಿಂ।
ಮಯಾ ಮಯೇತಿ ಕ್ಷಿತಿಪಾತ್ಮಜಾನಾಂ
ತದರ್ಥಮತ್ಯರ್ಥಕಲಿರ್ಬಭೂವ ॥ **93** ॥ 189

ಯದಾ ಮುನಿಸ್ತಾಭಿರತೀವಹಾರ್ದಾದ್ -
ವೃತಸ್ಸ ಕನ್ಯಾಭಿರನಿಂದ್ಯಕೀರ್ತಿಃ।
ತದಾ ಸ ಕನ್ಯಾಧಿಕೃತೋ ನೃಪಾಯ
ಯಥಾವದಾಚಷ್ಟ ವಿನಮ್ರಮೂರ್ತ್ತಿಃ ॥ **94** ॥ 190

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ತದವಗಮಾತ್ಕಿಂಕಿಮೇತತ್ಕಥಮೇತತ್ಕಿಂ ಕಿಂ ಕರೋಮಿ ಕಿಂ
ಮಯಾಭಿಹಿತಮಿತ್ಯಾಕುಲಮತಿರನಿಚ್ಛನ್ನಪಿ ಕಥಮಪಿ ರಾಜಾನುಮೇನೇ ॥ **95** ॥ 191

ಕೃತಾನುರೂಪವಿವಾಹಶ್ಚ ಮಹರ್ಷಿಸ್ಸಕಲಾ ಏವ ತಾಃ
ಕನ್ಯಾಸ್ಸ್ವಮಾಶ್ರಮಮನಯತ್ ॥ **96** ॥ 192

ತತ್ರ ಚಾಶೇಷಶಿಲ್ಪಕಲ್ಪಪ್ರಣೇತಾರಂ ಧಾತಾರಮಿವಾನ್ಯಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾಣಮಾಹೂಯ
ಸಕಲಕನ್ಯಾನಾಮೇಕೈಕಸ್ಯಾಃ ಪ್ರೋತ್ಫುಲ್ಲಪಂಕಜಾಃ
ಕೂಜತ್ಕಲಹಂಸಕಾರಂಡವಾದಿವಿಹಂಗಮಾಭಿರಾಮಜಲಾಶಯಾಸ್ಸೋಪಧಾನಾಃ
ಸಾವಕಾಶಾಸ್ಸಾಧುಶಯ್ಯಾಪರಿಚ್ಛದಾಃ ಪ್ರಾಸಾದಾಃ ಕ್ರಿಯಂತಾಮಿತ್ಯಾದಿದೇಶ ॥ **97** ॥ 193

ತಚ್ಚ ತಥೈವಾನುಷ್ಠಿತಮಶೇಷಶಿಲ್ಪವಿಶೇಷಾಚಾರ್ಯಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ ದರ್ಶಿತವಾನ್ ॥ **98** ॥ 194

ತತಃ ಪರಮರ್ಷಿಣಾ ಸೌಭರಿಣಾಜ್ಞಪ್ತಸ್ತೇಷು ಗೃಹೇಷ್ವನಿವಾರ್ಯಾನಂದನಾಮಾ
ಮಹಾನಿಧಿರಾಸಾಂಚಕ್ರೇ ॥ **99** ॥ 195

ತತೋಽನವರತೇನ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಲೇಹ್ಯಾದ್ಯುಪಭೋಗೈರಾಗತಾನುಗತ -
ಭೃತ್ಯಾದೀನಹರ್ನಿಶಮಶೇಷಗೃಹೇಷು ತಾಃ ಕ್ಷಿತೀಶದುಹಿತರೋ
ಭೋಜಯಾಮಾಸುಃ ॥ **100** ॥ 196

ಏಕದಾ ತು ದುಹಿತೃಸ್ನೇಹಾಕೃಷ್ಟಹೃದಯಸ್ಸ ಮಹೀಪತಿರತಿದುಃಖಿತಾಸ್ತಾ ಉತ
ಸುಖಿತಾ ವಾ ಇತಿ ವಿಚಿಂತ್ಯ ತಸ್ಯ ಮಹರ್ಷೇರಾಶ್ರಮಸಮೀಪಮುಪೇತ್ಯ
ಸ್ಫುರದಂಶುಮಾಲಾಲಲಾಮಾಂ
ಸ್ಫಟಿಕಮಯಪ್ರಾಸಾದಮಾಲಾಮತಿರಮ್ಯೋಪವನಜಲಾಶಯಾಂ ದದರ್ಶ ॥ **101** ॥ 197

ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಚೈಕಂ ಪ್ರಾಸಾದಮಾತ್ಮಜಾಂ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಕೃತಾಸನಪರಿಗ್ರಹಃ
ಪ್ರವೃದ್ಧಸ್ನೇಹನಯನಾಂಬುಗರ್ಭನಯನೋಽಬ್ರವೀತ್ ॥ **102** ॥ 198

ಅಪ್ಯತ್ರ ವತ್ಸೇ ಭವತ್ಯಾಃ ಸುಖಮುತ ಕಿಂಚಿದಸುಖಮಪಿ ತೇ
ಮಹರ್ಷಿಸ್ಸ್ನೇಹವಾನುತ ನ, ಸ್ಮರ್ಯತೇಽಸ್ಮದ್ಗೃಹವಾಸ ಇತ್ಯುಕ್ತಾ ತಂ ತನಯಾ
ಪಿತರಮಾಹ ॥ **103** ॥ 199

ತಾತಾತಿರಮಣೀಯಃ ಪ್ರಾಸಾದೋಽತ್ರಾತಿಮನೋಜ್ಞಮುಪವನಮೇತೇ
ಕಲವಾಕ್ಯವಿಹಂಗಮಾಭಿರುತಾಃ ಪ್ರೋತ್ಫುಲ್ಲಪದ್ಮಾಕರಜಲಾಶಯಾ ಚ
ಮನೋಽನುಕೂಲಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಾನುಲೇಪನವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಭೋಗೋ
ಮೃದೂನಿ ಶಯನಾಸನಾನಿ ಸರ್ವಸಂಪತ್ಸಮೇತಂ ಮೇ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯಂ ॥ **104** ॥ 200

ತಥಾಪಿ ಕೇನ ವಾ ಜನ್ಮಭೂಮಿರ್ನ ಸ್ಮರ್ಯತೇ ॥ **105** ॥ 201

ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದಾದಿದಮಶೇಷಮತಿಶೋಭನಂ ॥ **106** ॥ 202

ಕಿಂ ತ್ವೇಕಂ ಮಮೈತದ್ದುಃಖಕಾರಣಂ ಯದಸ್ಮದ್ಗೃಹಾನ್ಮಹರ್ಷಿರಯಮ್ಮದ್ಭರ್ತ್ತಾ ನ
ನಿಷ್ಕ್ರಮತಿ ಮಮೈವ ಕೇವಲಮತಿಪ್ರೀತ್ಯಾ ಸಮೀಪಪರಿವರ್ತೀ
ನಾನ್ಯಾಸಾಮಸ್ಮದ್ಭಗಿನೀನಾಂ ॥ **107** ॥ 203

ಏವಂ ಚ ಮಮ ಸೋದರ್ಯೋಽತಿದುಃಖಿತಾ
ಇತ್ಯೇವಮತಿದುಃಖಕಾರಣಮಿತ್ಯುಕ್ತಸ್ತಯಾ ದ್ವಿತೀಯಂ ಪ್ರಾಸಾದಮುಪೇತ್ಯ
ಸ್ವತನಯಾಂ ಪರಿಷ್ವಜ್ಯೋಪವಿಷ್ಟಸ್ತಥೈವ ಪೃಷ್ಟವಾನ್ ॥ **108** ॥ 204

ತಯಾಪಿ ಸರ್ವಮೇತತ್ತತ್ಪ್ರಾಸಾದಾದ್ಯುಪಭೋಗಸುಖಂ ಭೃಶಮಾಖ್ಯಾತಂ ಮಮೈವ
ಕೇವಲಮತಿಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪಾರ್ಶ್ವಪರಿವರ್ತ್ತೀ ನಾನ್ಯಾಸಾಮಸ್ಮದ್ಭಗಿನೀನಾಮಿತ್ಯೇವಮಾದಿ
ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಮಸ್ತಪ್ರಾಸಾದೇಷು ರಾಜಾ ಪ್ರವಿವೇಶ ತನಯಾಂ ತನಯಾಂ
ತಥೈವಾಪೃಚ್ಛತ್ ॥ **109** ॥ 205

ಸರ್ವಾಭಿಶ್ಚ ತಾಭಿಸ್ತಥೈವಾಭಿಹಿತಃ ಪರಿತೋಷವಿಸ್ಮಯನಿರ್ಭರವಿವಶಹೃದಯೋ
ಭಗವಂತಂ ಸೌಭರಿಮೇಕಾಂತಾವಸ್ಥಿತಮುಪೇತ್ಯ ಕೃತಪೂಜೋಽಬ್ರವೀತ್ ॥ **110** ॥ 206

ದೃಷ್ಟಸ್ತೇ ಭಗವನ್ ಸುಮಹಾನೇಷ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರಭಾವೋ ನೈವಂವಿಧಮನ್ಯಸ್ಯ
ಕಸ್ಯಚಿದಸ್ಮಾಭಿರ್ವಿಭೂತಿಭಿರ್ವಿಲಸಿತಮುಪಲಕ್ಷಿತಂ ಯದೇತದ್ಭಗವತಸ್ತಪಸಃ
ಫಲಮಿತ್ಯಭಿಪೂಜ್ಯ ತಮೃಷಿಂ ತತ್ರೈವ ತೇನ ಋಷಿವರ್ಯೇಣ ಸಹ
ಕಿಂಚಿತ್ಕಾಲಮಭಿಮತೋಪಭೋಗಾನ್ ಬುಭುಜೇ ಸ್ವಪುರಂ ಚ ಜಗಾಮ ॥ **111** ॥ 207

ಕಾಲೇನ ಗಚ್ಛತಾ ತಸ್ಯ ತಾಸು ರಾಜತನಯಾಸು ಪುತ್ರಶತಂ
ಸಾರ್ಧಮಭವತ್ ॥ **112** ॥ 208

ಅನುದಿನಾನುರೂಢಸ್ನೇಹಪ್ರಸರಶ್ಚ ಸ ತತ್ರಾತೀವ
ಮಮತಾಕೃಷ್ಟಹೃದಯೋಽಭವತ್ ॥ **113** ॥ 209

ಅಪ್ಯೇತೇಽಸ್ಮತ್ಪುತ್ರಾಃ ಕಲಭಾಷಿಣಃ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಗಚ್ಛೇಯುಃ ಅಪ್ಯೇತೇ ಯೌವನಿನೋ
ಭವೇಯುಃ, ಅಪಿ ಕೃತದಾರಾನೇತಾನ್ ಪಶ್ಯೇಯಮಪ್ಯೇಷಾಂ ಪುತ್ರಾ ಭವೇಯುಃ
ಅಪ್ಯೇತತ್ಪುತ್ರಾನ್ಪುತ್ರಸಮನ್ವಿತಾನ್ಪಶ್ಯಾಮೀತ್ಯಾದಿಮನೋರಥಾನನುದಿನಂ
ಕಾಲಸಂಪತ್ತಿಪ್ರವೃದ್ಧಾನುಪೇಕ್ಷ್ಯೈತಚ್ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ॥ **114** ॥ 210

ಅಹೋ ಮೇ ಮೋಹಸ್ಯಾತಿವಿಸ್ತಾರಃ ॥ **115** ॥ 211

ಮನೋರಥಾನಾಂ ನ ಸಮಾಪ್ತಿರಸ್ತಿ
ವರ್ಷಾಯುತೇನಾಪಿ ತಥಾಬ್ದಲಕ್ಷೈಃ।
ಪೂರ್ಣೇಷು ಪೂರ್ಣೇಷು ಮನೋರಥಾನಾ -
ಮುತ್ಪತ್ತಯಸ್ಸಂತಿ ಪುನರ್ನವಾನಾಂ ॥ **116** ॥ 212

ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಗತಾ ಯೌವನಿನಶ್ಚ ಜಾತಾ
ದಾರೈಶ್ಚ ಸಂಯೋಗಮಿತಾಃ ಪ್ರಸೂತಾಃ।
ದೃಷ್ಟಾಃ ಸುತಾಸ್ತತ್ತನಯಪ್ರಸೂತಿಂ
ದ್ರಷ್ಟುಂ ಪುನರ್ವಾಂಛತಿ ಮೇಽಂತರಾತ್ಮಾ ॥ **117** ॥ 213

ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ತೇಷಾಮಿತಿ ಚೇತ್ಪ್ರಸೂತಿಂ
ಮನೋರಥೋ ಮೇ ಭವಿತಾ ತತೋಽನ್ಯಃ।

ಪೂರ್ಣೇಽಪಿ ತತ್ರಾಪ್ಯಪರಸ್ಯ ಜನ್ಮ
ನಿವಾರ್ಯತೇ ಕೇನ ಮನೋರಥಸ್ಯ ॥ **118** ॥ 214

ಆಮೃತ್ಯುತೋ ನೈವ ಮನೋರಥಾನಾ -
ಮಂತೋಽಸ್ತಿ ವಿಜ್ಞಾತಮಿದಂ ಮಯಾದ್ಯ।
ಮನೋರಥಾಸಕ್ತಿಪರಸ್ಯ ಚಿತ್ತಂ
ನ ಜಾಯತೇ ವೈ ಪರಮಾರ್ಥಸಂಗಿ ॥ **119** ॥ 215

ಸ ಮೇ ಸಮಾಧಿರ್ಜಲವಾಸಮಿತ್ರ -
ಮತ್ಸ್ಯಸ್ಯ ಸಂಗಾತ್ಸಹಸೈವ ನಷ್ಟಃ।
ಪರಿಗ್ರಹಸ್ಸಂಗಕೃತೋ ಮಯಾಯಂ
ಪರಿಗ್ರಹೋತ್ಥಾ ಚ ಮಮಾತಿಲಿಪ್ಸಾ ॥ **120** ॥ 216

ದುಃಖಂ ಯದೈವೈಕಶರೀರಜನ್ಮ
ಶತಾರ್ದ್ಧಸಂಖ್ಯಾಕಮಿದಂ ಪ್ರಸೂತಂ।
ಪರಿಗ್ರಹೇಣ ಕ್ಷಿತಿಪಾತ್ಮಜಾನಾಂ
ಸುತೈರನೇಕೈರ್ಬಹುಲೀಕೃತಂ ತತ್ ॥ **121** ॥ 217

ಸುತಾತ್ಮಜೈಸ್ತತ್ತನಯೈಶ್ಚ ಭೂಯೋ
ಭೂಯಶ್ಚ ತೇಷಾಂ ಚ ಪರಿಗ್ರಹೇಣ।
ವಿಸ್ತಾರಮೇಷ್ಯತ್ಯತಿದುಃಖಹೇತುಃ
ಪರಿಗ್ರಹೋ ವೈ ಮಮತಾಭಿಧಾನಃ ॥ **122** ॥ 218

ಚೀರ್ಣಂ ತಪೋ ಯತ್ತು ಜಲಾಶ್ರಯೇಣ
ತಸ್ಯರ್ದ್ಧಿರೇಷಾ ತಪಸೋಽಂತರಾಯಃ।
ಮತ್ಸ್ಯಸ್ಯ ಸಂಗಾದಭವಚ್ಚ ಯೋ ಮೇ
ಸುತಾದಿರಾಗೋ ಮುಷಿತೋಽಸ್ಮಿ ತೇನ ॥ **123** ॥ 219

ನಿಸ್ಸಂಗತಾ ಮುಕ್ತಿಪದಂ ಯತೀನಾಂ
ಸಂಗಾದಶೇಷಾಃ ಪ್ರಭವಂತಿ ದೋಷಾಃ।

ಆರೂಢಯೋಗೋ ವಿನಿಪಾತ್ಯತೇಽಧ -
ಸ್ಸಂಗೇನ ಯೋಗೀ ಕಿಮುತಾಲ್ಪಬುದ್ಧಿಃ ॥ **124** ॥ 220

ಅಹಂ ಚರಿಷ್ಯಾಮಿ ತದಾತ್ಮನೋಽರ್ಥೇ
ಪರಿಗ್ರಹಗ್ರಾಹಗೃಹೀತಬುದ್ಧಿಃ।
ಯದಾ ಹಿ ಭೂಯಃ ಪರಿಹೀನದೋಷೋ
ಜನಸ್ಯ ದುಃಖೈರ್ಭವಿತಾ ನ ದುಃಖೀ ॥ **125** ॥ 221

ಸರ್ವಸ್ಯ ಧಾತಾರಮಚಿಂತ್ಯರೂಪಮಣೋರಣೀಯಾಂಸಮತಿಪ್ರಮಾಣಂ।
ಸಿತಾಸಿತಂ ಚೇಶ್ವರಮೀಶ್ವರಾಣಾಮಾರಾಧಯಿಷ್ಯೇ ತಪಸೈವ ವಿಷ್ಣುಂ ॥ **126** ॥ 222

ತಸ್ಮಿನ್ನಶೇಷೌಜಸಿ ಸರ್ವರೂಪಿ -
ಣ್ಯವ್ಯಕ್ತವಿಸ್ಪಷ್ಟತನಾವನಂತೇ।
ಮಮಾಚಲಂ ಚಿತ್ತಮಪೇತದೋಷಂ
ಸದಾಸ್ತು ವಿಷ್ಣ್ವವಭವಾಯ ಭೂಯಃ ॥ **127** ॥ 223

ಸಮಸ್ತಭೂತಾದಮಲಾದನಂತಾ -
ತ್ಸರ್ವೇಶ್ವರಾದನ್ಯದನಾದಿಮಧ್ಯಾತ್।
ಯಸ್ಮಾನ್ನ ಕಿಂಚಿತ್ತಮಹಂ ಗುರೂಣಾಂ
ಪರಂ ಗುರುಂ ಸಂಶ್ರಯಮೇಮಿ ವಿಷ್ಣುಂ ॥ **128** ॥ 224

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಇತ್ಯಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನೈವಾಭಿಧಾಯಾಸೌ ಸೌಭರಿರಪಹಾಯ
ಪುತ್ರಗೃಹಾಸನಪರಿಚ್ಛದಾದಿಕಮಶೇಷಮರ್ಥಜಾತಂ ಸಕಲಭಾರ್ಯಾಸಮನ್ವಿತೋ
ವನಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ॥ **129** ॥ 225

ತತ್ರಾಪ್ಯನುದಿನಂ ವೈಖಾನಸನಿಷ್ಪಾದ್ಯಮಶೇಷಕ್ರಿಯಾಕಲಾಪಂ ನಿಷ್ಪಾದ್ಯ
ಕ್ಷಪಿತಸಕಲಪಾಪಃ ಪರಿಪಕ್ವಮನೋವೃತ್ತಿರಾತ್ಮನ್ಯಗ್ನೀನ್ಸಮಾರೋಪ್ಯ
ಭಿಕ್ಷುರಭವತ್ ॥ **130** ॥ 226

ಭಗವತ್ಯಾಸಜ್ಯಾಖಿಲಂ ಕರ್ಮಕಲಾಪಂ
ಹಿತ್ವಾನಂತಮಜಮನಾದಿನಿಧನಮವಿಕಾರಮರಣಾದಿಧರ್ಮಮವಾಪ
ಪರಮನಂತಂ ಪರವತಾಮಚ್ಯುತಂ ಪದಂ ॥ **131** ॥ 227

ಇತ್ಯೇತನ್ಮಾಂಧಾತೃದುಹಿತೃಸಂಬಂಧಾದಾಖ್ಯಾತಂ ॥ **132** ॥ 228

ಯಶ್ಚೈತತ್ಸೌಭರಿಚರಿತಮನುಸ್ಮರತಿ ಪಠತಿ ಪಾಠಯತಿ ಶೃಣೋತಿ ಶ್ರಾವಯತಿ
ಧರತ್ಯವಧಾರಯತಿ ಲಿಖತಿ ಲೇಖಯತಿ ಶಿಕ್ಷಯತ್ಯಧ್ಯಾಪಯತ್ಯುಪದಿಶತಿ ವಾ ತಸ್ಯ
ಷಡ್ ಜನ್ಮಾನಿ ದುಸ್ಸಂತತಿರಸದ್ಧರ್ಮೋ
ವಾಙ್ಮನಸಯೋರಸನ್ಮಾರ್ಗಾಚರಣಮಶೇಷಹೇತುಷು ವಾ ಮಮತ್ವಂ ನ
ಭವತಿ ॥ **133** ॥ 229

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಅತಶ್ಚ ಮಾಂಧಾತುಃ ಪುತ್ರಸಂತತಿರಭಿಧೀಯತೇ ॥ **1** ॥ 230

ಅಂಬರೀಷಸ್ಯ ಮಾಂಧಾತೃತನಯಸ್ಯ ಯುವನಾಶ್ವಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **2** ॥ 231

ತಸ್ಮಾದ್ಧಾರೀತಃ, ಯತೋಽಂಗಿರಸೋ ಹಾರೀತಾಃ ॥ **3** ॥ 232

ರಸಾತಲೇ ಮೌನೇಯಾ ನಾಮ ಗಂಧರ್ವಾ
ಬಭೂವುಷ್ಷಟ್ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯಾತಾಸ್ತೈರಶೇಷಾಣಿನಾಗಕುಲಾನ್ಯಪಹೃತಪ್ರಧಾನ -
ರತ್ನಾಧಿಪತ್ಯಾನ್ಯಕ್ರಿಯಂತ ॥ **4** ॥ 233

ತೈಶ್ಚ ಗಂಧರ್ವವೀರ್ಯಾವಧೂತೈರುರಗೇಶ್ವರೈಃ ಸ್ತೂಯಮಾನೋ
ಭಗವಾನಶೇಷದೇವೇಶಃ ಸ್ತವಚ್ಛ್ರವಣೋನ್ಮೀಲಿತೋನ್ನಿದ್ರಪುಂಡರೀಕನಯನೋ
ಜಲಶಯನೋ ನಿದ್ರಾವಸಾನಾತ್ ಪ್ರಬುದ್ಧಃ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯಾಭಿಹಿತಃ।
ಭಗವನ್ನಸ್ಮಾಕಮೇತೇಭ್ಯೋ ಗಂಧರ್ವೇಭ್ಯೋ ಭಯಮುತ್ಪನ್ನಂ
ಕಥಮುಪಶಮಮೇಷ್ಯತೀತಿ ॥ **5** ॥ 234

ಆಹ ಚ ಭಗವಾನನಾದಿನಿಧನಪುರುಷೋತ್ತಮೋ ಯೋಽಸೌ ಯೌವನಾಶ್ವಸ್ಯ
ಮಾಂಧಾತುಃ ಪುರುಕುತ್ಸನಾಮಾ ಪುತ್ರಸ್ತಮಹಮನುಪ್ರವಿಶ್ಯ ತಾನಶೇಷಾನ್
ದುಷ್ಟಗಂಧರ್ವಾನುಪಶಮಂ ನಯಿಷ್ಯಾಮೀತಿ ॥ **6** ॥ 235

ತದಾಕರ್ಣ್ಯ ಭಗವತೇ ಜಲಶಾಯಿನೇ ಕೃತಪ್ರಣಾಮಾಃ ಪುನರ್ನಾಗಲೋಕಮಾಗತಾಃ
ಪನ್ನಗಾಧಿಪತಯೋ ನರ್ಮದಾಂ ಚ ಪುರುಕುತ್ಸಾನಯನಾಯ
ಚೋದಯಾಮಾಸುಃ ॥ **7** ॥ 236

ಸಾ ಚೈನಂ ನೀತವತೀ ॥ **8** ॥ 237

ರಸಾತಲಂ ರಸಾತಲಗತಶ್ಚಾಸೌ
ಭಗವತ್ತೇಜಸಾಪ್ಯಾಯಿತಾತ್ಮವೀರ್ಯಸ್ಸಕಲಗಂಧರ್ವಾನ್ನಿಜಘಾನ ॥ **9** ॥ 238

ಸ್ವಪುರಮಾಜಗಾಮ ॥ **10** ॥ 239

ಪುನಶ್ಚ ಸಕಲಪನ್ನಗಾಧಿಪತಯಶ್ಚ ನರ್ಮದಾಯೈ ವರಂ ದದುಃ।
ಯಸ್ತೇಽನುಸ್ಮರಣಸಮವೇತಂ ನಾಮಗ್ರಹಣಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ನ ತಸ್ಯ
ಸರ್ಪವಿಷಭಯಂ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ॥ **11** ॥ 240

ಅತ್ರ ಚ ಶ್ಲೋಕಃ ॥ **12** ॥ 241

ನರ್ಮದಾಯೈ ನಮಃ ಪ್ರಾತರ್ನರ್ಮದಾಯೈ ನಮೋ ನಿಶಿ।
ನಮೋಽಸ್ತು ನರ್ಮದೇ ತುಭ್ಯಂ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ವಿಷಸರ್ಪತಃ ॥ **13** ॥ 242

ಇತ್ಯುಚ್ಚಾರ್ಯಾಹರ್ನಿಶಮಂಧಕಾರಪ್ರವೇಶೇ ವಾ ಸರ್ಪೈರ್ನ ದಶ್ಯತೇ ನ ಚಾಪಿ
ಕೃತಾನುಸ್ಮರಣಭುಜೋ ವಿಷಮಪಿ ಭುಕ್ತಮುಪಘಾತಾಯ ಭವತಿ ॥ **14** ॥ 243

ಪುರುಕುತ್ಸಾಯ ಸಂತತಿವಿಚ್ಛೇದೋ ನ ಭವಿಷ್ಯತೀತ್ಯುರಗಪತಯೋ ವರಂ
ದದುಃ ॥ **15** ॥ 244

ಪುರುಕುತ್ಸೋ ನರ್ಮದಾಯಾಂ ತ್ರಸದ್ದಸ್ಯುಮಜೀಜನತ್ ॥ **16** ॥ 245

ತ್ರಸದ್ದಸ್ಯುತಸ್ಸಂಭೂತೋಽನರಣ್ಯಃ, ಯಂ ರಾವಣೋ ದಿಗ್ವಿಜಯೇ ಜಘಾನ ॥ **17** ॥ 246

ಅನರಣ್ಯಸ್ಯ ಪೃಷದಶ್ವಃ ಪೃಷದಶ್ವಸ್ಯ ಹರ್ಯಶ್ವಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **18** ॥ 247

ತಸ್ಯ ಚ ಹಸ್ತಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **19** ॥ 248

ತತಶ್ಚ ಸುಮನಾಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ತ್ರಿಧನ್ವಾ ತ್ರಿಧನ್ವನಸ್ತ್ರಯ್ಯಾರುಣಿಃ ॥ **20** ॥ 249

ತ್ರಯ್ಯಾರುಣೇಸ್ಸತ್ಯವ್ರತಃ, ಯೋಽಸೌ ತ್ರಿಶಂಕುಸಂಜ್ಞಾಮವಾಪ ॥ **21** ॥ 250

ಸ ಚಾಂಡಾಲತಾಮುಪಗತಶ್ಚ ॥ **22** ॥ 251

ದ್ವಾದಶವಾರ್ಷಿಕ್ಯಾಮನಾವೃಷ್ಟ್ಯಾಂ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಕಲತ್ರಾಪತ್ಯಪೋಷಣಾರ್ಥಂ
ಚಾಂಡಾಲಪ್ರತಿಗ್ರಹಪರಿಹರಣಾಯ ಚ ಜಾಹ್ನವೀತೀರನ್ಯಗ್ರೋಧೇ
ಮೃಗಮಾಂಸಮನುದಿನಂ ಬಬಂಧ ॥ **23** ॥ 252

ಸ ತು ಪರಿತುಷ್ಟೇನ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರೇಣ ಸಶರೀರಸ್ಸ್ವರ್ಗಮಾರೋಪಿತಃ ॥ **24** ॥ 253

ತ್ರಿಶಂಕೋರ್ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ರೋಹಿತಾಶ್ವಸ್ತತಶ್ಚ ಹರಿತೋ ಹರಿತಸ್ಯ
ಚಂಚುಶ್ಚಂಚೋರ್ವಿಜಯವಸುದೇವೌ ರುರುಕೋ ವಿಜಯಾದ್ರುರುಕಸ್ಯ
ವೃಕಃ ॥ **25** ॥ 254

ತತೋ ವೃಕಸ್ಯ ಬಾಹುರ್ಯೋಽಸೌ ಹೈಹಯತಾಲಜಂಘಾದಿಭಿಃ
ಪರಾಜಿತೋಽಂತರ್ವಲ್ಯಾ ಮಹಿಷ್ಯಾ ಸಹ ವನಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ॥ **26** ॥ 255

ತಸ್ಯಾಶ್ಚ ಸಪತ್ನ್ಯಾ ಗರ್ಭಸ್ತಂಭನಾಯ ಗರೋ ದತ್ತಃ ॥ **27** ॥ 256

ತೇನಾಸ್ಯಾ ಗರ್ಭಸ್ಸಪ್ತವರ್ಷಾಣಿ ಜಠರ ಏವ ತಸ್ಥೌ ॥ **28** ॥ 257

ಸ ಚ ಬಾಹುರ್ವ್ಯದ್ಧಭಾವಾದೌರ್ವಾಶ್ರಮಸಮೀಪೇ ಮಮಾರ ॥ **29** ॥ 258

ಸಾ ತಸ್ಯ ಭಾರ್ಯಾ ಚಿತಾಂ ಕೃತ್ವಾ
ತಮಾರೋಪ್ಯಾನುಮರಣಕೃತನಿಶ್ಚಯಾಽಭೂತ್ ॥ **30** ॥ 259

ಅಥೈತಾಮತೀತಾನಾಗತವರ್ತ್ತಮಾನಕಾಲತ್ರಯವೇದೀ
ಭಗವಾನೌರ್ವಸ್ತ್ವಾಶ್ರಮಾನ್ನಿರ್ಗತ್ಯಾಬ್ರವೀತ್ ॥ **31** ॥ 260

ಅಲಮಲಮನೇನಾಸದ್ಗ್ರಹೇಣಾಖಿಲಭೂಮಂಡಲಪತಿರತಿವೀರ್ಯಪರಾಕ್ರಮೋ
ನೈಕಯಜ್ಞಕೃದರಾತಿಪಕ್ಷಕ್ಷಯಕರ್ತಾ ತವೋದರೇ ಚಕ್ರವರ್ತೀ ತಿಷ್ಠತಿ ॥ **32** ॥ 261

ನೈವಮತಿಸಾಹಸಾಧ್ಯವಸಾಯಿನೀ ಭವತೀ ಭವತ್ವಿತ್ಯುಕ್ತಾ ಸಾ
ತಸ್ಮಾದನುಮರಣನಿರ್ಬಂಧಾದ್ವಿರರಾಮ ॥ **33** ॥ 262

ತೇನೈವ ಚ ಭಗವತಾ ಸ್ವಾಶ್ರಮಮಾನೀತಾ ॥ **34** ॥ 263

ತತ್ರ ಕತಿಪಯದಿನಾಭ್ಯಂತರೇ ಚ ಸಹೈವ ತೇನ ಗರೇಣಾತಿ ತೇಜಸ್ವೀ ಬಾಲಕೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **35** ॥ 264

ತಸ್ಯೌರ್ವೋ ಜಾತಕರ್ಮಾದಿಕ್ರಿಯಾ ನಿಷ್ಪಾದ್ಯ ಸಗರ ಇತಿ ನಾಮ ಚಕಾರ ॥ **36** ॥ 265

ಕೃತೋಪನಯನಂ ಚೈನಮೌರ್ವೋ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಣ್ಯಸ್ತ್ರಂ ಚಾಗ್ನೇಯಂ ಭಾರ್ಗವಾಖ್ಯಮಧ್ಯಾಪಯಾಮಾಸ ॥ **37** ॥ 266

ಉತ್ಪನ್ನಬುದ್ಧಿಶ್ಚ ಮಾತರಮಬ್ರವೀತ್ ॥ **38** ॥ 267

ಅಂಬ ಕಥಮತ್ರ ವಯಂ ಕ್ವ ವಾ ತಾತೋಽಸ್ಮಾಕಮಿತ್ಯೇವಮಾದಿಪೃಚ್ಛಂತಂ ಮಾತಾ ಸರ್ವಮೇವಾವೋಚತ್ ॥ **39** ॥ 268

ತತಶ್ಚ ಪಿತೃರಾಜ್ಯಾಪಹರಣಾದಮರ್ಷಿತೋ ಹೈಹಯತಾಲಜಂಘಾದಿವಧಾಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಮಕರೋತ್ ॥ **40** ॥ 269

ಪ್ರಾಯಶಶ್ಚ ಹೈಹಯತಾಲಜಂಘಾಂಜಘಾನ ॥ **41** ॥ 270

ಶಕಯವನಕಾಂಬೋಜಪಾರದಪಹ್ಲವಾಃ ಹನ್ಯಮಾನಾಸ್ತತ್ಕುಲಗುರುಂ ವಸಿಷ್ಠಂ ಶರಣಂ ಜಗ್ಮುಃ ॥ **42** ॥ 271

ಅಥೈನಾನ್ವಸಿಷ್ಠೋ ಜೀವನ್ಮೃತಕಾನ್ ಕೃತ್ವಾ ಸಗರಮಾಹ ॥ **43** ॥ 272

ವತ್ಸಾಲಮೇಭಿರ್ಜೀವನ್ಮೃತಕೈರನುಸೃತೈಃ ॥ **44** ॥ 273

ಏತೇ ಚ ಮಯೈವ ತ್ವತ್ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪರಿಪಾಲನಾಯ ನಿಜಧರ್ಮದ್ವಿಜಸಂಗಪರಿತ್ಯಾಗಂ ಕಾರಿತಾಃ ॥ **45** ॥ 274

ತಥೇತಿ ತದ್ಗುರುವಚನಮಭಿನಂದ್ಯ ತೇಷಾಂ ವೇಷಾನ್ಯತ್ವಮಕಾರಯತ್ ॥ **46** ॥ 275

ಯವನಾನ್ಮುಂಡಿತಶಿರಸೋಽರ್ದ್ಧಮುಂಡಿತಾಂಶ್ಚಕಾನ್ ಪ್ರಲಂಬಕೇಶಾನ್ ಪಾರದಾನ್ ಪಹ್ಲವಾಞ್ಶ್ಮಶ್ರುಧರಾನ್ ನಿಸ್ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯವಷಟ್ಕಾರಾನೇತಾನನ್ಯಾಂಶ್ಚ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಂಶ್ಚಕಾರ ॥ **47** ॥ 276

ಏತೇ ಚಾತ್ಮಧರ್ಮಪರಿತ್ಯಾಗಾದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಾ ಮ್ಲೇಚ್ಛತಾಂ ಯಯುಃ ॥ **48** ॥ 277

ಸಗರೋಽಪಿ ಸ್ವಮಧಿಷ್ಠಾನಮಾಗಮ್ಯಾಸ್ಖಲಿತಚಕ್ರಸ್ಸಪ್ತದ್ವೀಪವತೀಮಿಮಾಮುರ್ವೀ ಪ್ರಶಶಾಸ ॥ **49** ॥ 278

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಕಾಶ್ಯಪದುಹಿತಾ ಸುಮತಿರ್ವಿದರ್ಭರಾಜತನಯಾ ಕೇಶಿನೀ ಚ ದ್ವೇ ಭಾರ್ಯೇ ಸಗರಸ್ಯಾಸ್ತಾಂ ॥ **1** ॥ 279

ತಾಭ್ಯಾಂ ಚಾಪತ್ಯಾರ್ಥಮೌರ್ವಃ ಪರಮೇಣ ಸಮಾಧಿನಾರಾಧಿತೋ ವರಮದಾತ್ ॥ **2** ॥ 280

ಏಕಾ ವಂಶಕರಮೇಕಂ ಪುತ್ರಮಪರಾ ಷಷ್ಟಿಂ ಪುತ್ರಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಜನಯಿಷ್ಯತೀತಿ ಯಸ್ಯಾ ಯದಭಿಮತಂ ತದಿಚ್ಛಯಾ ಗೃಹ್ಯತಾಮಿತ್ಯುಕ್ತೇ ಕೇಶಿನ್ಯೇಕಂ ವರಯಾಮಾಸ ॥ **3** ॥ 281

ಸುಮತಿಃ ಪುತ್ರಸಹಸ್ರಾಣಿ ಷಷ್ಟಿಂ ವವ್ರೇ ॥ **4** ॥ 282

ತಥೇತ್ಯುಕ್ತೇ ಅಲ್ಪೈರಹೋಭಿಃ ಕೇಶಿನೀ ಪುತ್ರಮೇಕಮಸಮಂಜಸನಾಮಾನ ವಂಶಕರಮಸೂತ ॥ **5** ॥ 283

ಕಾಶ್ಯಪತನಯಾಯಾಸ್ತು ಸುಮತ್ಯಾಃ ಷಷ್ಟಿಃ ಪುತ್ರಸಹಸ್ರಾಣ್ಯಭವನ್ ॥ **6** ॥ 284

ತಸ್ಮಾದಸಮಂಜಸಾದಂಶುಮಾನ್ನಾಮ ಕುಮಾರೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **7** ॥ 285

ಸ ತ್ವಸಮಂಜಸೋ ಬಾಲೋ ಬಾಲ್ಯಾದೇವಾಸದ್ವೃತ್ತೋಽಭೂತ್ ॥ **8** ॥ 286

ಪಿತಾ ಚಾಸ್ಯಾಚಿಂತಯದಯಮತೀತಬಾಲ್ಯಃ ಸುಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ॥ **9** ॥ 287

ಅಥ ತತ್ರಾಪಿ ಚ ವಯಸ್ಯತೀತೇ ಅಸಚ್ಚರಿತಮೇನಂ ಪಿತಾ ತತ್ಯಾಜ ॥ **10** ॥ 288

ತಾನ್ಯಪಿ ಷಷ್ಟಿಃ ಪುತ್ರಸಹಸ್ರಾಣ್ಯಸಮಂಜಸಚರಿತಮೇವಾನುಚಕ್ರುಃ ॥ **11** ॥ 289

ತತಶ್ಚಾಸಮಂಜಸಚರಿತಾನುಕಾರಿಭಿಸ್ತಾಗರೈರಪಧ್ವಸ್ತಯಜ್ಞಾದಿಸನ್ಮಾರ್ಗೇ ಜಗತಿ
ದೇವಾಸ್ತಕಲವಿದ್ಯಾಮಯಮಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಮಶೇಷದೋಷೈರ್ಭಗವತಃ
ಪುರುಷೋತ್ತಮಸ್ಯಾಂಶಭೂತಂ ಕಪಿಲಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ ತದರ್ಥಮೂಚುಃ ॥ **12** ॥ 290

ಭಗವನ್ನೇಽಭಿಸ್ತಗರತನಯೈರಸಮಂಜಸಚರಿತಮನುಗಮ್ಯತೇ ॥ **13** ॥ 291

ಕಥಮೇಭಿರಸದ್ವೃತ್ತಮನುಸರದ್ಭಿರ್ಜಗದ್ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ॥ **14** ॥ 292

ಅತ್ಯರ್ತ್ತಜಗತ್ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಚ ಭಗವತೋಽತ್ರ ಶರೀರಗ್ರಹಣಮಿತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯ
ಭಗವಾನಾಹಾಲ್ಪೈರೇವ ದಿನೈರ್ವಿನಂಕ್ಷ್ಯಂತೀತಿ ॥ **15** ॥ 293

ಅತ್ರಾಂತರೇ ಚ ಸಗರೋ ಹಯಮೇಧಮಾರಭತ ॥ **16** ॥ 294

ತಸ್ಯ ಚ ಪುತ್ರೈರಧಿಷ್ಠಿತಮಸ್ಯಾಶ್ವಂ ಕೋಽಪ್ಯಪಹೃತ್ಯ ಭುವೋ ಬಿಲಂ
ಪ್ರವಿವೇಶ ॥ **17** ॥ 295

ತತಸ್ತತ್ತನಯಾಶ್ಚಾಶ್ವಖುರಗತಿನಿರ್ಬಂಧೇನಾವನೀಮೇಕೈಕೋ ಯೋಜನಂ
ಚಖ್ನುಃ ॥ **18** ॥ 296

ಪಾತಾಲೇ ಚಾಶ್ವಂ ಪರಿಭ್ರಮಂತಂ ತಮವನೀಪತಿತನಯಾಸ್ತೇ ದದೃಶುಃ ॥ **19** ॥ 297

ನಾತಿದೂರೇಽವಸ್ಥಿತಂ ಚ ಭಗವಂತಮಪಘ್ನೇ ಶರತ್ಕಾಲೇಽರ್ಕಮಿವ
ತೇಜೋಭಿರನವರತಮೂರ್ಧ್ವಮಧಶ್ಚಾಶೇಷ ದಿಶಶ್ಚೋದ್ಭಾಸಯಮಾನಂ
ಕಪಿಲರ್ಷಿಮಪಶ್ಯನ್ ॥ **20** ॥ 298

ಹಯಹರ್ತ್ತಾರಂ ತತಶ್ಚೋದ್ಯತಾಯುಧಾ ದುರಾತ್ಮಾನೋಽಯಮಸ್ಮದಪಕಾರೀ
ಯಜ್ಞವಿಘ್ನಕಾರೀ ಹನ್ಯತಾಂ ಹಯಹರ್ತ್ತಾ
ಹನ್ಯತಾಮಿತ್ಯವೋಚನ್ನಭ್ಯಧಾವಂಶ್ಚ ॥ **21** ॥ 299

ತತಸ್ತೇನಾಪಿ ಭಗವತಾ
ಕಿಂಚಿದೀಷತ್ಪರಿವರ್ತ್ತಿತಲೋಚನೇನಾವಲೋಕಿತಾಸ್ಸ್ವಶರೀರಸಮುತ್ಥೇನಾಽಗ್ನಿನಾ
ದಹ್ಯಮಾನಾ ವಿನೇಶುಃ ॥ **22** ॥ 300

ಸಗರೋಽಪ್ಯವಗಮ್ಯಾಶ್ವಾನುಸಾರಿ ತತ್ಪುತ್ರಬಲಮಶೇಷಂ ಪರಮರ್ಷಿಣಾ ಕಪಿಲೇನ
ತೇಜಸಾ ದಗ್ಧಂ ತತೋಂಽಶುಮಂತಮಸಮಂಜಸಪುತ್ರಮಶ್ವಾನಯನಾಯ
ಯುಯೋಜ ॥ **23** ॥ 301

ಸ ಸಗರತನಯಖಾತಮಾರ್ಗೇಣ ತು ಭಕ್ತಿನಮ್ರಸ್ತದಾ ಕಪಿಲಮುಪಗಮ್ಯ
ತುಷ್ಟಾವ ॥ **24** ॥ 302

ಅಥೈನಂ ಅಥಾಂಶುಮಾನಪಿ ಭಗವಾನಾಹ ॥ **25** ॥ 303

ಗಚ್ಛೈನಂ ಪಿತಾಮಹಾಯಾಶ್ವಂ ಪ್ರಾಪಯ ವರಂ ವೃಣೀಷ್ವ ಚ ಪುತ್ರಕ ಪೌತ್ರಶ್ಚ ತೇ
ಸ್ವರ್ಗಾದ್ಗಂಗಾಂ ಭುವಮಾನೇಷ್ಯತ ಇತಿ ॥ **26** ॥ 304

ಸ್ವರ್ಯಾತಾನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಹತಾನಾಮಸ್ಮತ್ಪಿತೃಣಾಮಸ್ವರ್ಗಯೋಗ್ಯಾನಾಂ
ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಕರಂ ವರಮಸ್ಮಾಕಂ ಪ್ರಯಚ್ಛೇತಿ ಪ್ರತ್ಯಾಹ ॥ **27** ॥ 305

ತದಾಕರ್ಣ್ಯ ತಂ ಚ ಭಗವಾನಾಹ ಉಕ್ತಮೇವೈತನ್ಮಯಾದ್ಯ ಪೌತ್ರಸ್ತೇ
ತ್ರಿದಿವಾದ್ಗಂಗಾಂ ಭುವಮಾನೇಷ್ಯತೀತಿ ॥ **28** ॥ 306

ತದಂಭಸಾ ಚ ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟೇಷ್ವಸ್ಥಿಭಸ್ಮಸು ಏತೇ ಚ ಸ್ವರ್ಗಮಾರೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **29** ॥ 307

ಭಗವದ್ವಿಷ್ಣುಪಾದಾಂಗುಷ್ಠನಿರ್ಗತಸ್ಯ ಜಲಸ್ಯೈತನ್ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ॥ **30** ॥ 308

ಯನ್ನ ಕೇವಲಮಭಿಸಂಧಿಪೂರ್ವಕಂ ಸ್ನಾನಾದ್ಯುಪಭೋಗೇಷೂಪಕಾರಕ -
ಮನಭಿಸಂಹಿತಮಪ್ಯಪೇತಪ್ರಾಣಸ್ಯಾಸ್ಥಿಚರ್ಮಸ್ನಾಯುಕೇಶಾದ್ಯುಪಸ್ಪೃಷ್ಟಂ
ಶರೀರಜಮಪಿ ಪತಿತಂ ಸದ್ಯಶ್ಶರೀರಿಣಂ ಸ್ವರ್ಗಂ ನಯತೀತ್ಯುಕ್ತಃ ಪ್ರಣಮ್ಯ
ಭಗವತೇಽಶ್ವಮಾದಾಯ ಪಿತಾಮಹಹಿ ಯಜ್ಞಮಾಜಗಾಮ ॥ **31** ॥ 309

ಸಗರೋಽಪ್ಯಶ್ವಮಾಸಾದ್ಯ ತಂ ಯಜ್ಞಂ ಸಮಾಪಯಾಮಾಸ ॥ **32** ॥ 310

ಸಾಗರಂ ಚಾತ್ಮಜಪ್ರೀತ್ಯಾ ಪುತ್ರತ್ವೇ ಕಲ್ಪಿತವಾನ್ ॥ **33** ॥ 311

ತಸ್ಯಾಂಶುಮತೋ ದಿಲೀಪಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **34** ॥ 312

ದಿಲೀಪಸ್ಯ ಭಗೀರಥಃ ಯೋಽಸೌ ಗಂಗಾಂ ಸ್ವರ್ಗಾದಿಹಾನೀಯ
ಭಾಗೀರಥೀಸಂಜ್ಞಾಂ ಚಕಾರ ॥ **35** ॥ 313

ಭಗೀರಥಾತ್ಸುಹೋತ್ರಸ್ಸುಹೋತ್ರಾಚ್ಚ್ರುತಃ, ತಸ್ಯಾಪಿ ನಾಭಾಗಃ ತತೋಽಂಬರೀಷಃ,
ತತ್ಪುತ್ರಸ್ಸಿಂಧುದ್ವೀಪಃ ಸಿಂಧುದ್ವೀಪಾದಯುತಾಯುಃ ॥ **36** ॥ 314

ತತ್ಪುತ್ರಶ್ಚ ಋತುಪರ್ಣಃ, ಯೋಽಸೌ
ನಲಸಹಾಯೋಽಕ್ಷಹೃದಯಜ್ಞೋಽಭೂತ್ ॥ **37** ॥ 315

ಋತುಪರ್ಣಪುತ್ರಸ್ಸರ್ವಕಾಮಃ ॥ **38** ॥ 316

ತತ್ತನಯಸ್ಸುದಾಸಃ ॥ **39** ॥ 317

ಸುದಾಸಾತ್ಸೌದಾಸೋ ಮಿತ್ರಸಹನಾಮಾ ॥ **40** ॥ 318

ಸ ಚಾಟವ್ಯಾಂ ಮೃಗಯಾರ್ಥೀ ಪರ್ಯಟನ್ ವ್ಯಾಘ್ರದ್ವಯಮಪಶ್ಯತ್ ॥ **41** ॥ 319

ತಾಭ್ಯಾಂ ತದ್ವನಮಪಮೃಗಂ ಕೃತಂ ಮತ್ವೈಕಂ ತಯೋರ್ಬಾಣೇನ ಜಘಾನ ॥ **42** ॥ 320

ಮ್ರಿಯಮಾಣಶ್ಚಾಸಾವತಿಭೀಷಣಾಕೃತಿರತಿಕರಾಲವದನೋ
ರಾಕ್ಷಸೋಽಭೂತ್ ॥ **43** ॥ 321

ದ್ವಿತೀಯೋಽಪಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಂ ತೇ ಕರಿಷ್ಯಾಮೀತ್ಯುಕ್ತ್ವಾಂತರ್ಧಾನಂ ಜಗಾಮ ॥ **44** ॥ 322

ಕಾಲೇನ ಗಚ್ಛತಾ ಸೌದಾಸೋ ಯಜ್ಞಮಯಜತ್ ॥ **45** ॥ 323

ಪರಿನಿಷ್ಠಿತಯಜ್ಞೇ ಆಚಾರ್ಯೇ ವಸಿಷ್ಠೇ ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತೇ ತದ್ರಕ್ಷೋ
ವಸಿಷ್ಠರೂಪಮಾಸ್ಥಾಯ ಯಜ್ಞಾವಸಾನೇ ಮಮ ನರಮಾಂಸಭೋಜನಂ
ದೇಯಮಿತಿ ತತ್ಸಂಸ್ಕ್ರಿಯತಾಂ ಕ್ಷಣಾದಾಗಮಿಷ್ಯಾಮೀತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತಃ ॥ **46** ॥ 324

ಭೂಯಶ್ಚ ಸೂದವೇಷಂ ಕೃತ್ವಾ ರಾಜಾಜ್ಞಯಾ ಮಾನುಷಂ ಮಾಂಸಂ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯ
ರಾಜ್ಞೇ ನ್ಯವೇದಯತ್ ॥ **47** ॥ 325

ಅಸಾವಪಿ ಹಿರಣ್ಯಪಾತ್ರೇ ಮಾಂಸಮಾದಾಯ
ವಸಿಷ್ಠಾಗಮನಪ್ರತೀಕ್ಷಕೋಽಭವತ್ ॥ **48** ॥ 326

ಆಗತಾಯ ವಸಿಷ್ಠಾಯ ನಿವೇದಿತವಾನ್ ॥ **49** ॥ 327

ಸ ಚಾಪ್ಯಚಿಂತಯದಹೋ ಅಸ್ಯ ರಾಜ್ಞೋ ದೌಶ್ಶೀಲ್ಯಂ ಯೇನೈತನ್ಮಾಂಸಮಸ್ಮಾಕಂ
ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ಕಿಮೇತದ್ದ್ರವ್ಯಜಾತಮಿತಿ ಧ್ಯಾನಪರೋಽಭವತ್ ॥ **50** ॥ 328

ಅಪಶ್ಯಚ್ಚ ತನ್ಮಾಂಸಂ ಮಾನುಷಂ ॥ **51** ॥ 329

ಅತಃ ಕ್ರೋಧಕಲುಷೀಕೃತಚೇತಾ ರಾಜನಿ ಶಾಪಮುತ್ಸಸರ್ಜ ॥ **52** ॥ 330

ಯಸ್ಮಾದಭೋಜ್ಯಮೇತದಸ್ಮದ್ವಿಧಾನಾಂ ತಪಸ್ವಿನಾಮವಗಚ್ಛನ್ನಪಿ ಭವಾನ್ಮಹ್ಯಂ
ದದಾತಿ ತಸ್ಮಾತ್ತವೈವಾತ್ರ ಲೋಲುಪತಾ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ॥ **53** ॥ 331

ಅನಂತರಂ ಚ ತೇನಾಪಿ ಭಗವತೈವಾಭಿಹಿತೋಽಸ್ಮೀತ್ಯುಕ್ತೇ ಕಿಂ ಕಿಂ
ಮಯಾಭಿಹಿತಮಿತಿ ಮುನಿಃ ಪುನರಪಿ ಸಮಾಧೌ ತಸ್ಥೌ ॥ **54** ॥ 332

ಸಮಾಧಿವಿಜ್ಞಾನಾವಗತಾರ್ಥಶ್ಚಾನುಗ್ರಹಂ ತಸ್ಮೈ ಚಕಾರ
ನಾತ್ಯಂತಿಕಮೇತದ್ದ್ವಾದಶಾಬ್ದಂ ತವ ಭೋಜನಂ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ॥ **55** ॥ 333

ಅಸಾವಪಿ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯೋದಕಾಂಜಲಿಂ ಮುನಿಶಾಪಪ್ರದಾನಾಯೋದ್ಯತೋ
ಭಗವನ್ನಯಮಸ್ಮದ್ಗುರುರ್ನಾರ್ಹಸ್ಯೇನಂ ಕುಲದೇವತಾಭೂತಮಾಚಾರ್ಯಂ
ಶಪ್ತುಮಿತಿ ಮದಯಂತ್ಯಾ ಸ್ವಪತ್ನ್ಯಾ ಪ್ರಸಾದಿತಸ್ಸಸ್ಯಾಂಬುದರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ
ತಚ್ಛಾಪಾಂಬು ನೋರ್ವ್ಯಾಂ ನ ಚಾಕಾಶೇ ಚಿಕ್ಷೇಪ ಕಿಂ ತು ತೇನೈವ ಸ್ವಪದೌ
ಸಿಷೇಚ ॥ **56** ॥ 334

ತೇನ ಚ ಕ್ರೋಧಾಶ್ರಿತೇನಾಂಬುನಾ ದಗ್ಧಚ್ಛಾಯೌ ತತ್ಪಾದೌ ಕಲ್ಮಾಷತಾಮುಪಗತೌ
ತತಸ್ಸ ಕಲ್ಮಾಷಪಾದಸಂಜ್ಞಾಮವಾಪ ॥ **57** ॥ 335

ವಸಿಷ್ಠಶಾಪಾಚ್ಚ ಷಷ್ಠೇ ಷಷ್ಠೇ ಕಾಲೇ ರಾಕ್ಷಸಸ್ವಭಾವಮೇತ್ಯಾಟವ್ಯಾಂ
ಪರ್ಯಟನ್ನನೇಕಶೋ ಮಾನುಷಾನಭಕ್ಷಯತ್ ॥ **58** ॥ 336

ಏಕದಾ ತು ಕಂಚಿನ್ಮುನಿಮೃತುಕಾಲೇ ಭಾರ್ಯಾಸಂಗತಂ ದದರ್ಶ ॥ **59** ॥ 337

ತಯೋಶ್ಚ ತಮತಿಭೀಷಣಂ ರಾಕ್ಷಸಸ್ವರೂಪಮವಲೋಕ್ಯ ತ್ರಾಸಾದ್ದಂಪತ್ಯೋಃ
ಪ್ರಧಾವಿತಯೋರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಜಗ್ರಾಹ ॥ **60** ॥ 338

ತತಸ್ಸಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀ ಬಹುಶಸ್ತಮಭಿಯಾಚಿತವತೀ ॥ **61** ॥ 339

ಪ್ರಸೀದೇಕ್ಷ್ವಾಕುಕುಲತಿಲಕಭೂತಸ್ತ್ವಂ ಮಹಾರಾಜೋ ಮಿತ್ರಸಹೋ ನ
ರಾಕ್ಷಸಃ ॥ **62** ॥ 340

ನಾರ್ಹಸಿ ಸ್ತ್ರೀಧರ್ಮಸುಖಾಭಿಜ್ಞೋ ಮಯ್ಯಕೃತಾರ್ಥಾಯಾಮಸ್ಮದ್ಭರ್ತ್ತಾರಂ
ಹಂತುಮಿತ್ಯೇವಂ ಬಹುಪ್ರಕಾರಂ ತಸ್ಯಾಂ ವಿಲಪಂತ್ಯಾಂ ವ್ಯಾಘ್ರಃ
ಪಶುಮಿವಾರಣ್ಯೇಽಭಿಮತಂ ತಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಭಕ್ಷಯತ್ ॥ **63** ॥ 341

ತತಶ್ಚಾತಿಕೋಪಸಮನ್ವಿತಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀ ತಂ ರಾಜಾನಂ ಶಶಾಪ ॥ **64** ॥ 342

ಯಸ್ಮಾದೇವಂ ಮಯ್ಯತೃಪ್ತಾಯಾಂ ತ್ವಯಾಯಂ ಮತ್ಪತಿರ್ಭಕ್ಷಿತಃ ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಮಪಿ
ಕಾಮೋಪಭೋಗಪ್ರವೃತ್ತೋಽಂತಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಸೀತಿ ॥ **65** ॥ 343

ಶಪ್ತ್ವಾ ಚೈವಂ ಸಾಗ್ನಿಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ॥ **66** ॥ 344

ತತಸ್ತಸ್ಯ ದ್ವಾದಶಾಬ್ದಪರ್ಯಯೇ ವಿಮುಕ್ತಶಾಪಸ್ಯ ಸ್ತ್ರೀವಿಷಯಾಭಿಲಾಷಿಣೋ
ಮದಯಂತೀ ತಂ ಸ್ಮಾರಯಾಮಾಸ ॥ **67** ॥ 345

ತತಃ ಪರಮಸೌ ಸ್ತ್ರೀಭೋಗಂ ತತ್ಯಾಜ ॥ **68** ॥ 346

ವಸಿಷ್ಠಶ್ಚಾಪುತ್ರೇಣ ರಾಜ್ಞಾ ಪುತ್ರಾರ್ಥಮಭ್ಯರ್ಥಿತೋ ಮದಯಂತ್ಯಾಂ ಗರ್ಭಾಧಾನಂ
ಚಕಾರ ॥ **69** ॥ 347

ಯದಾ ಚ ಸಪ್ತವರ್ಷಾಣ್ಯಸೌ ಗರ್ಭೋ ನ ಜಜ್ಞೇ ತತಸ್ತಂ ಗರ್ಭಮಶ್ಮನಾ ಸಾ
ದೇವೀ ಜಘಾನ ॥ **70** ॥ 348

ಪುತ್ರಶ್ಚಾಜಾಯತ ॥ **71** ॥ 349

ತಸ್ಯ ಚಾಶ್ಮಕ ಇತ್ಯೇವ ನಾಮಾಭವತ್ ॥ **72** ॥ 350

ಅಶ್ಮಕಸ್ಯ ಮೂಲಕೋ ನಾಮ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **73** ॥ 351

ಯೋಽಸೌ ನಿಃಕ್ಷತ್ರೇ ಕ್ಷ್ಮಾತಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಕ್ರಿಯಮಾಣೇ ಸ್ತ್ರೀಭಿರ್ವಿವಸ್ತ್ರಾಭಿಃ
ಪರಿವಾರ್ಯ ರಕ್ಷಿತಸ್ತತಸ್ತಂ ನಾರೀಕವಚಮುದಾಹರಂತಿ ॥ **74** ॥ 352

ಮೂಲಕಾದ್ದಶರಥಸ್ತಸ್ಮಾದಿಲಿವಿಲಸ್ತತಶ್ಚವಿಶ್ವಸಹಃ ॥ **75** ॥ 353

ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಖಟ್ವಾಂಗೋ ಯೋಽಸೌ ದೇವಾಸುರಸಂಗ್ರಾಮೇ
ದೇವೈರಭ್ಯರ್ಥಿತೋಽಸುರಾಂಜಘಾನ ॥ **76** ॥ 354

ಸ್ವರ್ಗೇ ಚ ಕೃತಪ್ರಿಯೈರ್ದೇವೈರ್ವರಗ್ರಹಣಾಯ ಚೋದಿತಃ ಪ್ರಾಹ ॥ **77** ॥ 355

ಯದ್ಯವಶ್ಯಂ ವರೋ ಗ್ರಾಹ್ಯಸ್ತನ್ಮಮಾಯುಃ ಕಥ್ಯತಾಮಿತಿ ॥ **78** ॥ 356

ಅನಂತರಂ ಚ ತೈರುಕ್ತಂ ಏಕಮುಹೂರ್ತ್ತಪ್ರಮಾಣಂ
ತವಾಯುರಿತ್ಯುಕ್ತೋಽಥಾಸ್ಖಲಿತಗತಿನಾ ವಿಮಾನೇನ ಲಘಿಮಗುಣೋ
ಮರ್ತ್ಯಲೋಕಮಾಗಮ್ಯೇದಮಾಹ ॥ **79** ॥ 357

ಯಥಾ ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಸ್ಸಕಾಶಾದಾತ್ಮಾಪಿ ಮೇ ಪ್ರಿಯತರೋ ನ ಚ
ಸ್ವಧರ್ಮೋಲ್ಲಂಘನಂ ಮಯಾ ಕದಾಚಿದಪ್ಯನುಷ್ಠಿತಂ ನ ಚ
ಸಕಲದೇವಮಾನುಷಪಶುಪಕ್ಷಿವೃಕ್ಷಾದಿಕೇಷ್ವಚ್ಯುತವ್ಯತಿರೇಕವತೀ
ದೃಷ್ಟಿರ್ಮಮಾಭೂತ್ ತಥಾ ತಮೇವಂ ಮುನಿಜನಾನುಸ್ಮೃತಂ
ಭಗವಂತಮಸ್ಖಲಿತಗತಿಃ ಪ್ರಾಪಯೇಯಮಿತ್ಯಶೇಷದೇವಗುರೌ
ಭಗವತ್ಯನಿರ್ದೇಶ್ಯವಪುಷಿ ಸತ್ತಾಮಾತ್ರಾತ್ಮನ್ಯಾತ್ಮಾನಂ ಪರಮಾತ್ಮನಿ
ವಾಸುದೇವಾಖ್ಯೇ ಯುಯೋಜ ತತ್ರೈವ ಚ ಲಯಮವಾಪ ॥ **80** ॥ 358

ಅತ್ರಾಪಿ ಶ್ರೂಯತೇ ಶ್ಲೋಕೋ ಗೀತಸ್ಸಪ್ತರ್ಷಿಭಿಃ ಪುರಾ।
ಖಟ್ವಾಂಗೇನ ಸಮೋ ನಾನ್ಯಃ ಕಶ್ಚಿದುರ್ವ್ಯಾಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **81** ॥ 359

ಯೇನ ಸ್ವರ್ಗಾದಿಹಾಗಮ್ಯ ಮುಹೂರ್ತ್ತಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಜೀವಿತಂ।
ತ್ರಯೋಽಭಿಸಂಹಿತಾ ಲೋಕಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸತ್ಯೇನ ಚೈವ ಹಿ ॥ **82** ॥ 360

ಖಟ್ವಾಂಗಾದ್ದೀರ್ಘಬಾಹುಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **83** ॥ 361

ತತೋ ರಘುರಭವತ್ ॥ **84** ॥ 362

ತಸ್ಮಾದಪ್ಯಜಃ ॥ **85** ॥ 363

ಅಜಾದ್ದಶರಥಃ ॥ **86** ॥ 364

ತಸ್ಯಾಪಿ ಭಗವಾನಬ್ಜನಾಭೋ ಜಗತಃ ಸ್ಥಿತ್ಯರ್ಥಮಾತ್ಮಾಂಶೇನ
ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನರೂಪೇಣ ಚತುರ್ದ್ಧಾ ಪುತ್ರತ್ವಮಾಯಾಸೀತ್ ॥ **87** ॥ 365

ರಾಮೋಽಪಿ ಬಾಲ ಏವ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಯಾಗರಕ್ಷಣಾಯ ಗಚ್ಛಂಸ್ತಾಟಕಾಂ
ಜಘಾನ ॥ **88** ॥ 366

ಯಜ್ಞೇ ಚ ಮಾರೀಚಮಿಷುವಾತಾಹತಂ ಸಮುದ್ರೇ ಚಿಕ್ಷೇಪ ॥ **89** ॥ 367

ಸುಬಾಹುಪ್ರಮುಖಾಂಶ್ಚ ಕ್ಷಯಮನಯತ್ ॥ **90** ॥ 368

ದರ್ಶನಮಾತ್ರೇಣಾಹಲ್ಯಾಮಪಾಪಾಂ ಚಕಾರ ॥ **91** ॥ 369

ಜನಕಗೃಹೇ ಚ ಮಾಹೇಶ್ವರಂ ಚಾಪಮನಾಯಾಸೇನ ಬಭಂಜ ॥ **92** ॥ 370

ಸೀತಾಮಯೋನಿಜಾಂ ಜನಕರಾಜತನಯಾಂ ವೀರ್ಯಶುಲ್ಕಾಂ ಲೇಭೇ ॥ **93** ॥ 371

ಸಕಲಕ್ಷತ್ರಿಯಕ್ಷಯಕಾರಿಣಮಶೇಷಹೈಹಯಕುಲಧೂಮಕೇತುಭೂತಂ ಚ
ಪರಶುರಾಮಮಪಾಸ್ತವೀರ್ಯಬಲಾವಲೇಪಂ ಚಕಾರ ॥ **94** ॥ 372

ಪಿತೃವಚನಾಚ್ಚಾಗಣಿತರಾಜ್ಯಾಭಿಲಾಷೋ ಭ್ರಾತೃಭಾರ್ಯಾಸಮೇತೋ ವನಂ
ಪ್ರವಿವೇಶ ॥ **95** ॥ 373

ವಿರಾಧಖರದೂಷಣಾದೀನ್ ಕಬಂಧವಾಲಿನೌ ಚ ನಿಜಘಾನ ॥ **96** ॥ 374

ಬದ್ಧ್ವಾ ಚಾಂಭೋನಿಧಿಮಶೇಷರಾಕ್ಷಸಕುಲಕ್ಷಯಂ ಕೃತ್ವಾ ದಶಾನನಾಪಹೃತಾಂ
ಭಾರ್ಯಾಂ
ತದ್ವಧಾದಪಹೃತಕಲಂಕಾಮಪ್ಯನಲಪ್ರವೇಶಶುದ್ಧಾಮಶೇಷದೇವಸಂಘೈಃ
ಸ್ತೂಯಮಾನಶೀಲಾಂ ಜನಕರಾಜಕನ್ಯಾಮಯೋಧ್ಯಾಮಾನಿನ್ಯೇ ॥ **97** ॥ 375

ತತಶ್ಚಾಭಿಷೇಕಮಂಗಲಂ ಮೈತ್ರೇಯ ವರ್ಷಶತೇನಾಪಿ ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ
ಸಂಕ್ಷೇಪೇಣ ಶ್ರೂಯತಾಂ ॥ **98** ॥ 376

ಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನವಿಭೀಷಣಸುಗ್ರೀವಾಂಗದಜಾಂಬವ -
ದ್ಧನುಮತ್ಪ್ರಭೃತಿಭಿಸ್ಸಮುತ್ಪಲ್ಲವದನೈಶ್ಚತ್ರಚಾಮರಾದಿಯುತೈಃ ಸೇವ್ಯಮಾನೋ
ದಾಶರಥಿರ್ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾಗ್ನಿಯಮನಿರ್ಋತಿವರುಣ -
ವಾಯುಕುಬೇರೇಶಾನಪ್ರಭೃತಿಭಿಸ್ಸರ್ವಾಮರೈರ್ವಸಿಷ್ಠವಾಮದೇವ -
ವಾಲ್ಮೀಕಿಮಾರ್ಕಂಡೇಯವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಭರದ್ವಾಜಾಗಸ್ತ್ಯಪ್ರಭೃತಿಭಿರ್ಮುನಿವರೈಃ
ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮಾಥರ್ವಭಿಸ್ಸಂಸ್ತೂಯಮಾನೋ
ನೃತ್ಯಗೀತವಾದ್ಯಾದ್ಯಖಿಲಲೋಕಮಂಗಲವಾದ್ಯೈರ್ವರ್ಣಾವೇಣುಮೃದಂಗ -
ಭೇರೀಪಟಹಶಂಖಕಾಹಲಗೋಮುಖಪ್ರಭೃತಿಭಿಸ್ಸುನಾದೈಸ್ಸಮಸ್ತಭೂಭೃತಾಂ
ಮಧ್ಯೇ ಸಕಲಲೋಕರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಯಥೋಚಿತಮಭಿಷಿಕ್ತೋ ದಾಶರಥಿಃ
ಕೋಸಲೇಂದ್ರೋ ರಘುಕುಲತಿಲಕೋ ಜಾನಕೀಪ್ರಿಯೋ
ಭ್ರಾತೄತ್ರಯಪ್ರಿಯಸ್ಸಿಂಹಾಸನಗತ ಏಕಾದಶಾಬ್ದಸಹಸ್ರಂ ರಾಜ್ಯಮಕರೋತ್ ॥ **99** ॥ 377

ಭರತೋಽಪಿ ಗಂಧರ್ವವಿಷಯಸಾಧನಾಯ ಗಚ್ಛನ್ ಸಂಗ್ರಾಮೇ
ಗಂಧರ್ವಕೋಟೀಸ್ತಿಸ್ರೋ ಜಘಾನ ॥ **100** ॥ 378

ಶತ್ರುಘ್ನೇನಾಪ್ಯಮಿತಬಲಪರಾಕ್ರಮೋ ಮಧುಪುತ್ರೋ ಲವಣೋ ನಾಮ ರಾಕ್ಷಸೋ
ನಿಹತೋ ಮಥುರಾ ಚ ನಿವೇಶಿತಾ ॥ **101** ॥ 379

ಇತ್ಯೇವಮಾದ್ಯತಿಬಲಪರಾಕ್ರಮವಿಕ್ರಮಣೈರತಿದುಷ್ಟಸಂಹಾರಿಣೋಽಶೇಷಸ್ಯ
ಜಗತೋ ನಿಷ್ಪಾದಿತಸ್ಥಿತಯೋ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಾಃ ಪುನರಪಿ
ದಿವಮಾರೂಢಾಃ ॥ **102** ॥ 380

ಯೇಽಪಿ ತೇಷು ಭಗವದಂಶೇಷ್ವನುರಾಗಿಣಃ ಕೋಸಲನಗರಜಾನಪದಾಸ್ತೇಽಪಿ
ತನ್ಮನಸಸ್ತತ್ಸಾಲೋಕ್ಯತಾಮವಾಪುಃ ॥ **103** ॥ 381

ಅತಿದುಷ್ಟಸಂಹಾರಿಣೋ ರಾಮಸ್ಯ ಕುಶಲವೌ ದ್ವೌ ಪುತ್ರೌ
ಲಕ್ಷ್ಮಣಸ್ಯಾಂಗದಚಂದ್ರಕೇತೂ ತಕ್ಷಪುಷ್ಕಲೌ ಭರತಸ್ಯ ಸುಬಾಹುಶೂರಸೇನೌ
ಶತ್ರುಘ್ನಸ್ಯ ॥ **104** ॥ 382

ಕುಶಸ್ಯಾತಿಥಿರತಿಥೇರಪಿ ನಿಷಧಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **105** ॥ 383

ನಿಷಧಸ್ಯಾಪ್ಯನಲಸ್ತಸ್ಮಾದಪಿ ನಭಾಃ ನಭಸಃ ಪುಂಡರೀಕಸ್ತತ್ತನಯಃ ಕ್ಷೇಮಧನ್ವಾ ತಸ್ಯ
ಚ ದೇವಾನೀಕಸ್ತಸ್ಯಾಪ್ಯಹೀನಕೋಽಹೀನಕಸ್ಯಾಪಿ ರುರುಸ್ತಸ್ಯ ಚ ಪಾರಿಯಾತ್ರಕಃ
ಪಾರಿಯಾತ್ರಕಾದ್ದೇವಲೋ ದೇವಲಾದ್ವಚ್ಚಲಃ, ತಸ್ಯಾಪ್ಯುತ್ಕಃ, ಉತ್ಕಾಚ್ಚ
ವಜ್ರನಾಭಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಛಂಖಣಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಯುಷಿತಾಶ್ವಸ್ತತಶ್ಚ ವಿಶ್ವಸಹೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **106** ॥ 384

ತಸ್ಮಾದ್ಧಿರಣ್ಯನಾಭೋ ಯೋ
ಮಹಾಯೋಗೀಶ್ವರಾಜ್ಜೈಮಿನೇಶ್ಶಿಷ್ಯಾದ್ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಾದ್ಯೋಗಮವಾಪ ॥ **107** ॥ 385

ಹಿರಣ್ಯನಾಭಸ್ಯ ಪುತ್ರಃ
ಪುಷ್ಯಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಧ್ರುವಸಂಧಿಸ್ತತಸ್ಸುದರ್ಶನಸ್ತಸ್ಮಾದಗ್ನಿವರ್ಣಸ್ತತಶ್ಶೀಘ್ರಗಸ್ತಸ್ಮಾದಪಿ
ಮರುಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **108** ॥ 386

ಯೋಽಸೌ ಯೋಗಮಾಸ್ಥಾಯಾದ್ಯಾಪಿ ಕಲಾಪಗ್ರಾಮಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ತಿಷ್ಠತಿ ॥ **109** ॥ 387

ಆಗಾಮಿಯುಗೇ ಸೂರ್ಯವಂಶಕ್ಷತ್ರಪ್ರವರ್ತ್ತಯಿತಾ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **110** ॥ 388

ತಸ್ಯಾತ್ಮಜಃ ಪ್ರಸುಶ್ರುತಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಸುಸಂಧಿಸ್ತತಶ್ಚಾಪ್ಯಮರ್ಷಸ್ತಸ್ಯ ಚ ಸಹಸ್ವಾಂಸ್ತತಶ್ಚ
ವಿಶ್ವಭವಃ ॥ **111** ॥ 389

ತಸ್ಯ ಬೃಹದ್ಬಲಃ ಯೋಽರ್ಜುನತನಯೇನಾಭಿಮನ್ಯುನಾ ಭಾರತಯುದ್ಧೇ
ಕ್ಷಯಮನೀಯತ ॥ **112** ॥ 390

ಏತೇ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಭೂಪಾಲಾಃ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯೇನ ಮಯೇರಿತಾಃ।
ಏತೇಷಾಂ ಚರಿತಂ ಶೃಣ್ವನ್ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥ **113** ॥ 391

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಇಕ್ಷ್ವಾಕುತನಯೋ ಯೋಽಸೌ ನಿಮಿರ್ನಾಮ ಸಹಸ್ರಂ ವತ್ಸರಂ ಸತ್ರಮಾರೇಭೇ ॥ **1** ॥ 392

ವಸಿಷ್ಠಂ ಚ ಹೋತಾರಂ ವರಯಾಮಾಸ ॥ **2** ॥ 393

ತಮಾಹ ವಸಿಷ್ಠೋಽಹಮಿಂದ್ರೇಣ ಪಂಚವರ್ಷಶತಯಾಗಾರ್ಥಂ ಪ್ರಥಮಂ ವೃತಃ ॥ **3** ॥ 394

ತದನಂತರಂ ಪ್ರತಿಪಾಲ್ಯತಾಮಾಗತಸ್ತವಾಪಿ ಋತ್ವಿಗ್ಭವಿಷ್ಯಾಮೀತ್ಯುಕ್ತೇ ಸ ಪೃಥಿವೀಪತಿರ್ನ ಕಿಂಚಿದುಕ್ತವಾನ್ ॥ **4** ॥ 395

ವಸಿಷ್ಠೋಽಪ್ಯನೇನ ಸಮನ್ವೀಪ್ಸಿತಮಿತ್ಯಮರಪತೇರ್ಯಾಗಮಕರೋತ್ ॥ **5** ॥ 396

ಸೋಽಪಿ ತತ್ಕಾಲ ಏವಾನ್ಯೈರ್ಗೌತಮಾದಿಭಿರ್ಯಾಗಮಕರೋತ್ ॥ **6** ॥ 397

ಸಮಾಪ್ತೇ ಚಾಮರಪತೇರ್ಯಾಗೇ ತ್ವರಯಾ ವಸಿಷ್ಠೋ ನಿಮಿಯಜ್ಞಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮೀತ್ಯಾಜಗಾಮ ॥ **7** ॥ 398

ತತ್ಕರ್ಮಕರ್ತೃತ್ವಂ ಚ ಗೌತಮಸ್ಯ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ್ವಪತೇ ತಸ್ಮೈ ರಾಜ್ಞೇ ಮಾಂ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾಯೈತದನೇನ ಗೌತಮಾಯ ಕರ್ಮಾಂತರಂ ಸಮರ್ಪಿತಂ ಯಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಮಾದಯಂ ವಿದೇಹೋ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ಶಾಪಂ ದದೌ ॥ **8** ॥ 399

ಪ್ರಬುದ್ಧಶ್ಚಾಸಾವವನಿಪತಿರಪಿ ಪ್ರಾಹ ॥ **9** ॥ 400

ಯಸ್ಮಾನ್ಮಾಮಸಂಭಾಷ್ಯಾಜ್ಞಾನತ ಏವ ಶಯಾನಸ್ಯ ಶಾಪೋತ್ಸರ್ಗಮಸೌ
ಶಾಪೋತ್ಸರ್ಗಮಸೌ ದುಷ್ಟಗುರುಶ್ಚಕಾರ ತಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಯಾಪಿ ದೇಹಃ ಪತಿಷ್ಯತೀತಿ
ಶಾಪಂ ದತ್ತ್ವಾ ದೇಹಮತ್ಯಜತ್ ॥ **10** ॥ 401

ತಚ್ಛಾಪಾಚ್ಚ ಮಿತ್ರಾವರುಣಯೋಸ್ತೇಜಸಿ ವಸಿಷ್ಠಸ್ಯ ಚೇತಃ ಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ॥ **11** ॥ 402

ಉರ್ವಶೀದರ್ಶನಾದುದ್ಭೂತಬೀಜಪ್ರಪಾತಯೋಸ್ತಯೋಸ್ಸಕಾಶಾದ್ವಸಿಷ್ಠೋ
ದೇಹಮಪರಂ ಲೇಭೇ ॥ **12** ॥ 403

ನಿಮೇರಪಿ ತಚ್ಛರೀರಮತಿಮನೋಹರಗಂಧತೈಲಾದಿಭಿರುಪಸಂಸ್ಕ್ರಿಯಮಾಣಂ
ನೈವ ಕ್ಲೇದಾದಿಕಂ ದೋಷಮವಾಪ ಸದ್ಯೋ ಮೃತ ಇವ ತಸ್ಥೌ ॥ **13** ॥ 404

ಯಜ್ಞಸಮಾಪ್ತೌ ಭಾಗಗ್ರಹಣಾಯ ದೇವಾನಾಗತಾನೃತ್ವಿಜ
ಊಚುರ್ಯಜಮಾನಾಯ ವರೋ ದೀಯತಾಮಿತಿ ॥ **14** ॥ 405

ದೇವೈಶ್ಚ ಛಂದಿತೋಽಸೌ ನಿಮಿರಾಹ ॥ **15** ॥ 406

ಭಗವಂತೋಽಖಿಲಸಂಸಾರದುಃಖಹಂತಾರಃ ॥ **16** ॥ 407

ನ ಹ್ಯೇತಾದೃಗನ್ಯದ್ದುಃಖಮಸ್ತಿ ಯಚ್ಛರೀರಾತ್ಮನೋರ್ವಿಯೋಗೇ ಭವತಿ ॥ **17** ॥ 408

ತದಹಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸಕಲಲೋಕಲೋಚನೇಷು ವಸ್ತುಂ ನ ಪುನಶ್ಶರೀರಗ್ರಹಣಂ
ಕರ್ತುಮಿತ್ಯೇವಮುಕ್ತೈರ್ದೇವೈರಸಾವಶೇಷಭೂತಾನಾಂ ನೇತ್ರೇಷ್ವವತಾರಿತಃ ॥ **18** ॥ 409

ತತೋ ಭೂತಾನ್ಯುನ್ಮೇಷನಿಮೇಷಂ ಚಕ್ರುಃ ॥ **19** ॥ 410

ತತಶ್ಚ ಅಪುತ್ರಸ್ಯ ಚ ಭೂಭುಜಃ ಶರೀರಮರಾಜಕ ಭೀರವೋ ಮುನಯೋಽರಣ್ಯಾ
ಮಮಂಥುಃ ॥ **20** ॥ 411

ತತ್ರ ಚ ಕುಮಾರೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **21** ॥ 412

ಜನನಾಜ್ಜನಕಸಂಜ್ಞಾಂ ಚಾವಾಪ ॥ **22** ॥ 413

ಅಭೂದ್ವಿದೇಹೋಽಸ್ಯ ಪಿತೇತಿ ವೈದೇಹಃ, ಮಥನಾನ್ಮಿಥಿರಿತಿ ॥ **23** ॥ 414

ತಸ್ಯೋದಾವಸುಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **24** ॥ 415

ಉದಾವಸೋರ್ನಂದಿವರ್ದ್ಧನಸ್ತತಸ್ಸುಕೇತುಃ ತಸ್ಮಾದ್ದೇವರಾತಸ್ತತಶ್ಚ ಬೃಹದುಕ್ಥಃ ತಸ್ಯ ಚ ಮಹಾವೀರ್ಯಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಸುಧೃತಿಃ ॥ **25** ॥ 416

ಧೃಷ್ಟಕೇತುರಜಾಯತ ॥ **26** ॥ 417

ಧೃಷ್ಟಕೇತೋರ್ಹರ್ಯಶ್ವಸ್ತಸ್ಯ ಚ ಮನುರ್ಮನೋಃ ಪ್ರತೀಕಃ, ತಸ್ಮಾತ್ಕೃತರಥಸ್ತಸ್ಯ ದೇವಮೀಢಃ, ತಸ್ಯ ಚ ವಿಬುಧೋ ವಿಬುಧಸ್ಯ ಮಹಾಧೃತಿಸ್ತತಶ್ಚ ಕೃತರಾತಃ, ತತೋ ಮಹಾರೋಮಾ ತಸ್ಯ ಸುವರ್ಣರೋಮಾ ತತ್ಪುತ್ರೋ ಹ್ರಸ್ವರೋಮಾ ಹ್ರಸ್ವರೋಮ್ಣಸ್ಸೀರಧ್ವಜೋಽಭವತ್ ॥ **27** ॥ 418

ತಸ್ಯ ಪುತ್ರಾರ್ಥಂ ಯಜನಭುವಂ ಕೃಷತಃ ಸೀರೇ ಸೀತಾ ದುಹಿತಾ ಸಮುತ್ಪನ್ನಾ ॥ **28** ॥ 419

ಸೀರಧ್ವಜಸ್ಯ ಭ್ರಾತಾ ಸಾಂಕಾಶ್ಯಾಧಿಪತಿಃ ಕುಶಧ್ವಜನಾಮಾಸೀತ್ ॥ **29** ॥ 420

ಸೀರಧ್ವಜಸ್ಯಾಪತ್ಯಂ ಭಾನುಮಾನ್ ಭಾನುಮತಶ್ಶತದ್ಯುಮ್ನಃ ತಸ್ಯ ತು ಶುಚಿಃ ತಸ್ಮಾಚ್ಚೋರ್ಜನಾಮಾ ಪುತ್ರೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **30** ॥ 421

ತಸ್ಯಾಪಿ ಶತಧ್ವಜಃ, ತತಃ ಕೃತಿಃ ಕೃತೇರಂಜನಃ, ತತ್ಪುತ್ರಃ ಕುರುಜಿತ್ ತತೋಽರಿಷ್ಟನೇಮಿಃ ತಸ್ಮಾಚ್ಛ್ರುತಾಯುಃ ಶ್ರುತಾಯುಷಃ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಃ ತಸ್ಮಾತ್ಸೃಂಜಯಃ, ತತಃ ಕ್ಷೇಮಾವೀ ಕ್ಷೇಮಾವಿನೋಽನೇನಾಃ ತಸ್ಮಾದ್ಭೀಮರಥಃ, ತಸ್ಯ ಸತ್ಯರಥಃ, ತಸ್ಮಾದುಪಗುರುಪಗೋರುಪಗುಪ್ತಃ, ತತ್ಪುತ್ರಃ ಸ್ವಾಗತಸ್ತಸ್ಯ ಚ ಸ್ವಾನಂದಃ, ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಸುವರ್ಚಾಃ, ತಸ್ಯ ಚ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಃ, ತಸ್ಯಾಪಿ ಸುಭಾಷಃ, ತಸ್ಯ ಸುಶ್ರುತಃ ತಸ್ಮಾತ್ಸುಶ್ರುತಾಜ್ಜಯಃ ತಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ವಿಜಯೋ ವಿಜಯಸ್ಯ ಋತಃ, ಋತಾತ್ಸುನಯಃ ಸುನಯಾದ್ವೀತ ಹವ್ಯಃ ತಸ್ಮಾದ್ಧೃತಿರ್ಧೃತೇರ್ಬಹುಲಾಶ್ವಃ, ತಸ್ಯ ಪುತ್ರಃ ಕೃತಿಃ ॥ **31** ॥ 422

ಕೃತೌ ಸಂತಿಷ್ಠತೇಽಯಂ ಜನಕವಂಶಃ ॥ **32** ॥ 423

ಇತ್ಯೇತೇ ಮೈಥಿಲಾಃ ॥ **33** ॥ 424

ಪ್ರಾಯೇಣೈತೇ ಆತ್ಮವಿದ್ಯಾಶ್ರಯಿಣೋ ಭೂಪಾಲಾ ಭವಂತಿ ॥ **34** ॥ 425

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಷಷ್ಠೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಮೈತ್ರೇಯ ಉವಾಚ

ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ವಂಶ್ಯಾ ಭಗವನ್ಕಥಿತಾ ಭವತಾ ಮಮ।
ಸೋಮಸ್ಯಾಪ್ಯಖಿಲಾನ್ವಂಶ್ಯಾಂಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಪಾರ್ಥಿವಾನ್ ॥ **1** ॥ 426

ಕೀರ್ತ್ಯತೇ ಸ್ಥಿರಕೀರ್ತೀನಾಂ ಯೇಷಾಮದ್ಯಾಪಿ ಸಂತತಿಃ।
ಪ್ರಸಾದಸುಮುಖಸ್ತಾನ್ಮೇ ಬ್ರಹ್ಮನ್ವಾಖ್ಯಾತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **2** ॥ 427

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಶ್ರೂಯತಾಂ ಮುನಿಶಾರ್ದೂಲ ವಂಶಃ ಪ್ರಥಿತತೇಜಸಃ।
ಸೋಮಸ್ಯಾನುಕ್ರಮಾತ್ಖ್ಯಾತಾ ಯತ್ರೋರ್ವೀಪತಯೋಽಭವನ್ ॥ **3** ॥ 428

ಅಯಂ ಹಿ ವಂಶೋಽತಿಬಲಪರಾಕ್ರಮದ್ಯುತಿಶೀಲಚೇಷ್ಟಾವದ್ಭಿರತಿ -
ಗುಣಾನ್ವಿತೈರ್ನಹುಷಯಯಾತಿಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನಾದಿಭಿರ್ಭೂ -
ಪಾಲೈರಲಂಕೃತಸ್ತಮಹಂ ಕಥಯಾಮಿ ಶ್ರೂಯತಾಂ ॥ **4** ॥ 429

ಅಖಿಲಜಗತ್ಸೃಷ್ಟುರ್ಭಗವತೋ ನಾರಾಯಣಸ್ಯ
ನಾಭಿಸರೋಜಸಮುದ್ಭವಾಬ್ಜಯೋನೇರ್ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪುತ್ರೋಽತ್ರಿಃ ॥ **5** ॥ 430

ಅತ್ರೇಸ್ಸೋಮಃ ॥ **6** ॥ 431

ತಂ ಚ ಭಗವಾನಬ್ಜಯೋನಿಃ
ಅಶೇಷೌಷಧಿದ್ವಿಜನಕ್ಷತ್ರಾಣಾಮಾಧಿಪತ್ಯೇಽಭ್ಯಷೇಚಯತ್ ॥ **7** ॥ 432

ಸ ಚ ರಾಜಸೂಯಮಕರೋತ್ ॥ **8** ॥ 433

ತತ್ಪ್ರಭಾವಾದತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟಾಧಿಪತ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾತೃತ್ವಾಚ್ಚೈನಂ ಮದ ಆವಿವೇಶ ॥ **9** ॥ 434

ಮದಾವಲೇಪಾಚ್ಚ ಸಕಲದೇವಗುರೋಬೃಹಸ್ಪತೇಸ್ತಾರಾಂ ನಾಮ ಪತ್ನೀಂ ಜಹಾರ ॥ **10** ॥ 435

ಬಹುಶಶ್ಚ ಬೃಹಸ್ಪತಿಚೋದಿತೇನ ಭಗವತಾ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಚೋದ್ಯಮಾನಃ ಸಕಲೈಶ್ಚ ದೇವರ್ಷಿಭಿರ್ಯಾಚ್ಯಮಾನೋಽಪಿ ನ ಮುಮೋಚ ॥ **11** ॥ 436

ತಸ್ಯ ಚಂದ್ರಸ್ಯ ಚ ಬೃಹಸ್ಪತೇರ್ದ್ವೇಷಾದುಶನಾ ಪಾರ್ಷ್ಣಿಗ್ರಾಹೋಽಭೂತ್ ॥ **12** ॥ 437

ಅಂಗಿರಸಶ್ಚ ಸಕಾಶಾದುಪಲಬ್ಧವಿದ್ಯೋ ಭಗವಾನ್ಸುದ್ಯೋ ಬೃಹಸ್ಪತೇಃ ಸಾಹಾಯ್ಯಮಕರೋತ್ ॥ **13** ॥ 438

ಯತಶ್ಚೋಶನಾ ತತೋ ಜಂಭಕುಂಭಾದ್ಯಾಃ ಸಮಸ್ತಾ ಏವ ದೈತ್ಯದಾನವನಿಕಾಯಾ ಮಹಾಂತಮುದ್ಯಮಂ ಚಕ್ರುಃ ॥ **14** ॥ 439

ಬೃಹಸ್ಪತೇರಪಿ ಸಕಲದೇವಸೈನ್ಯಯುತಃ ಸಹಾಯಃ ಶಕ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **15** ॥ 440

ಏವಂ ಚ ತಯೋರತೀವೋಗ್ರಸಂಗ್ರಾಮಸ್ತಾರಾನಿಮಿತ್ತಸ್ತಾರಕಾಮಯೋ ನಾಮಾಭೂತ್ ॥ **16** ॥ 441

ಜಗಾಮ ॥ **17** ॥ 442

ತತಶ್ಚ ಸಮಸ್ತಶಸ್ತ್ರಾಣ್ಯಸುರೇಷು ರುದ್ರಪುರೋಗಮಾ ದೇವಾ ದೇವೇಷು ಚಾಶೇಷದಾನವಾ ಮುಮುಚುಃ ॥ **18** ॥ 443

ಏವಂ ದೇವಾಸುರಾಹವಸಂಕ್ಷೋಭಕ್ಷುಬ್ಧಹೃದಯಮಶೇಷಮೇವ ಜಗದ್ಬ್ರಹ್ಮಾಣಂ ಶರಣಂ ತತಶ್ಚ ಭಗವಾನಬ್ಜಯೋನಿರಪ್ಯುಶನಸಂ ಶಂಕರಮಸುರಾಂದೇವಾಂಶ್ಚ ನಿವಾರ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತಯೇ ತಾರಾಮದಾಪಯತ್ ॥ **19** ॥ 444

ತಾಂ ಚಾಂತಃಪ್ರಸವಾಮವಲೋಕ್ಯ ಬೃಹಸ್ಪತಿರಪ್ಯಾಹ ॥ **20** ॥ 445

ನೈಷ ಮಮ ಕ್ಷೇತ್ರೇ ಭವತ್ಯಾನ್ಯಸ್ಯ ಸುತೋ
ಧಾರ್ಯಸ್ಸಮುತ್ಸೃಜೈನಮಲಮಲಮತಿಧಾಷ್ಟ್ರ್ಯೇನೇತಿ ॥ **21** ॥ 446

ಸ ಸಾ ಚ ತೇನೈವಮುಕ್ತಾತಿಪತಿವ್ರತಾ ಭರ್ತೃವಚನಾನಂತರಂ ತಮಿಷೀಕಾಸ್ತಂಬೇ
ಗರ್ಭಮುತ್ಸಸರ್ಜ ॥ **22** ॥ 447

ಚೋತ್ಸೃಷ್ಟಮಾತ್ರ ಏವಾತಿತೇಜಸಾ ದೇವಾನಾಂ ತೇಜಾಂಸ್ಯಾಚಿಕ್ಷೇಪ ॥ **23** ॥ 448

ಬೃಹಸ್ಪತಿಮಿಂದುಂ ಚ ತಸ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ಯಾತಿಚಾರುತಯಾ ಸಾಭಿಲಾಷೌ ದೃಷ್ಟ್ವಾ
ದೇವಾಸ್ಸಮುತ್ಪನ್ನಸಂದೇಹಾಸ್ತಾರಾಂ ಪಪ್ರಚ್ಛುಃ ॥ **24** ॥ 449

ಸತ್ಯಂ ಕಥಯಾಸ್ಮಾಕಮಿತಿ ಸುಭಗೇ ಸೋಮಸ್ಯಾಥ ವಾ ಬೃಹಸ್ಪತೇರಯಂ ಪುತ್ರ
ಇತಿ ॥ **25** ॥ 450

ಏವಂ ತೈರುಕ್ತಾ ಸಾ ತಾರಾ ಹಿಯಾ ಕಿಂಚಿನ್ನೋವಾಚ ॥ **26** ॥ 451

ಬಹುಶೋಽಪ್ಯಭಿಹಿತಾ ಯದಾಸೌ ದೇವೇಭ್ಯೋ ನಾಚಚಕ್ಷೇ ತತಸ್ಸ ಕುಮಾರಸ್ತಾಂ
ಶಪ್ತುಮುದ್ಯತಃ ಪ್ರಾಹ ॥ **27** ॥ 452

ದುಷ್ಟೇಽಂಬ ಕಸ್ಮಾನ್ಮಮ ತಾತಂ ನಾಖ್ಯಾಸಿ ॥ **28** ॥ 453

ಅದ್ಯೈವ ತೇ ವ್ಯಲೀಕಲಜ್ಜಾವತ್ಯಾಸ್ತಥಾ ಶಾಸ್ತಿಮಹಂ ಕರೋಮಿ ॥ **29** ॥ 454

ಯಥಾ ಚ ನೈವಮದ್ಯಾಪ್ಯತಿಮಂಥರವಚನಾ ಭವಿಷ್ಯಸೀತಿ ॥ **30** ॥ 455

ಅಥ ಭಗವಾನ್ ಪಿತಾಮಹಃ ತಂ ಕುಮಾರಂ ಸನ್ನಿವಾರ್ಯ ಸ್ವಯಮಪೃಚ್ಛತ್ತಾಂ
ತಾರಾಂ ॥ **31** ॥ 456

ಕಥಯ ವತ್ಸೇ ಕಸ್ಯಾಯಮಾತ್ಮಜಃ ಸೋಮಸ್ಯ ವಾ ಬೃಹಸ್ಪತೇರ್ವಾ ಇತ್ಯುಕ್ತಾ
ಲಜ್ಜಮಾನಾಹ ಸೋಮಸ್ಯೇತಿ ॥ **32** ॥ 457

ತತಃ ಪ್ರಸ್ಫುರದುಚ್ಛ್ವಸಿತಾಮಲಕಪೋಲಕಾಂತಿರ್ಭಗವಾನುಡ್ಡುಪತಿಃ
ಕುಮಾರಮಾಲಿಂಗ್ಯ ಸಾಧು ಸಾಧು ವತ್ಸ ಪ್ರಾಜ್ಞೋಽಸೀತಿ ಬುಧ ಇತಿ ತಸ್ಯ ಚ
ನಾಮ ಚಕ್ರೇ ॥ **33** ॥ 458

ತದಾಖ್ಯಾತಮೇವೈತತ್ ಸ ಚ ಯಥೇಲಾಯಾಮಾತ್ಮಜಂ
ಪುರೂರವಸಮುತ್ಪಾದಯಾಮಾಸ ॥ **34** ॥ 459

ಪುರೂರವಾಸ್ತ್ವತಿದಾನಶೀಲೋಽತಿಯಜ್ವಾತಿತೇಜಸ್ವೀ। ಯಂ
ಸತ್ಯವಾದಿನಮತಿರೂಪವಂತಂ ಮನಸ್ವಿನಂ ಮಿತ್ರಾವರುಣಶಾಪಾನ್ಮಾನುಷೇ
ಲೋಕೇ ಮಯಾ ವಸ್ತವ್ಯಮಿತಿ ಕೃತಮತಿರುರ್ವಶೀ ದದರ್ಶ ॥ **35** ॥ 460

ದೃಷ್ಟಮಾತ್ರೇ ಚ ತಸ್ಮಿನ್ನಪಹಾಯ ಮಾನಮಶೇಷಮಪಾಸ್ಯ ಸ್ವರ್ಗಸುಖಾಭಿಲಾಷಂ
ತನ್ಮನಸ್ಕಾ ಭೂತ್ವಾ ತಮೇವೋಪತಸ್ಥೇ ॥ **36** ॥ 461

ಸೋಽಪಿ ಚ ತಾಮತಿಶಯಿತಸಕಲಲೋಕಸ್ತ್ರೀಕಾಂತಿಸೌಕುಮಾರ್ಯಲಾವಣ್ಯ-
ಗತಿವಿಲಾಸಹಾಸಾದಿಗುಣಾಮವಲೋಕ್ಯ ತದಾಯತ್ತಚಿತ್ತವೃತ್ತಿರ್ಬಭೂವ ॥ **37** ॥ 462

ಉಭಯಮಪಿ ತನ್ಮನಸ್ಕಮನನ್ಯದೃಷ್ಟಿ
ಪರಿತ್ಯಕ್ತಸಮಸ್ತಾನ್ಯಪ್ರಯೋಜನಮಭೂತ್ ॥ **38** ॥ 463

ರಾಜಾ ತು ಪ್ರಾಗಲ್ಭ್ಯತ್ತಾಮಾಹ ॥ **39** ॥ 464

ಸುಭ್ರು ತ್ವಾಮಹಮಭಿಕಾಮೋಽಸ್ಮಿ ಪ್ರಸೀದಾನುರಾಗಮುದ್ವಹೇತ್ಯುಕ್ತಾ
ಲಜ್ಜಾವಖಂಡಿತಮುರ್ವಶೀ ತಂ ಪ್ರಾಹ ॥ **40** ॥ 465

ಭವತ್ಪೇವಂ ಯದಿ ಮೇ ಸಮಯಪರಿಪಾಲನಂ ಭವಾನ್ ಕರೋತೀತ್ಯಾಖ್ಯಾತೇ
ಪುನರಪಿ ತಾಮಾಹ ॥ **41** ॥ 466

ಆಖ್ಯಾಹಿ ಮೇ ಸಮಯಮಿತಿ ॥ **42** ॥ 467

ಅಥ ಪೃಷ್ಟಾ ಪುನರಪ್ಯಬ್ರವೀತ್ ॥ **43** ॥ 468

ಶಯನಸಮೀಪೇ ಮಮೋರಣಕದ್ವಯಂ ಪುತ್ರಭೂತಂ ನಾಪನೇಯಂ ॥ **44** ॥ 469

ಭವಾಂಶ್ಚ ಮಯಾ ನ ನಗ್ನೋ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಃ ॥ **45** ॥ 470

ಘೃತಮಾತ್ರಂ ಚ ಮಮಾಹಾರ ಇತಿ ॥ **46** ॥ 471

ಏವಮೇವೇತಿ ಭೂಪತಿರಪ್ಯಾಹ ॥ **47** ॥ 472

ತಯಾ ಸಹ ಸ ಚಾವನಿಪತಿರಲಕಾಯಾಂ ಚೈತ್ರರಥಾದಿವನೇಷ್ವಮಲಪದ್ಮಖಂಡೇಷು
ಮಾನಸಾದಿಸರಸ್ಸ್ವತಿರಮಣೀಯೇಷು ರಮಮಾಣಃ
ಷಷ್ಟಿವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣ್ಯನುದಿನಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನಪ್ರಮೋದೋಽನಯತ್ ॥ **48** ॥ 473

ಉರ್ವಶೀ ಚ ತದುಪಭೋಗಾತ್ಪ್ರತಿದಿನಪ್ರವರ್ದ್ಧಮಾನಾನುರಾಗಾ
ಅಮರಲೋಕವಾಸೇಽಪಿ ನ ಸ್ಪೃಹಾಂ ಚಕಾರ ॥ **49** ॥ 474

ವಿನಾ ಚೋರ್ವಶ್ಯಾ ಸುರಲೋಕೋಽಪ್ಸರಸಾಂ ಸಿದ್ಧಗಂಧರ್ವಾಣಾಂ ಚ
ನಾತಿರಮಣೀಯೋಽಭವತ್ ॥ **50** ॥ 475

ತತಶ್ಚೋರ್ವಶೀಪುರೂರವಸೋಸ್ಸಮಯವಿದ್ವಿಶ್ವಾವಸುರ್ಗಂಧರ್ವನಿಶಿ
ಶಯನಾಭ್ಯಾಶಾದೇಕಮುರಣಕಂ ಜಹಾರ ॥ **51** ॥ 476

ತಸ್ಯಾಕಾಶೇ ನೀಯಮಾನಸ್ಯೋರ್ವಶೀ ಸಮವೇತೋ ಶಬ್ದಮಶೃಣೋತ್ ॥ **52** ॥ 477

ಏವಮುವಾಚ ಚ ಮಮಾನಾಥಾಯಾಃ ಪುತ್ರಃ ಕೇನಾಪಹ್ರಿಯತೇ ಕಂ
ಶರಣಮುಪಯಾಮೀತಿ ॥ **53** ॥ 478

ತದಾಕರ್ಣ್ಯ ರಾಜಾ ಮಾಂ ನಗ್ನಂ ದೇವೀ ವೀಕ್ಷ್ಯತೀತಿ ನ ಯಯೌ ॥ **54** ॥ 479

ಅಥಾನ್ಯಮಪ್ಯುರಣಕಮಾದಾಯ ಗಂಧರ್ವಾ ಯಯುಃ ॥ **55** ॥ 480

ತಸ್ಯಾಪ್ಯಪಹ್ರಿಯಮಾಣಸ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯ ಶಬ್ದಮಾಕಾಶೇ ಪುನರಪ್ಯನಾಥಾಸ್ಮ್ಯಹಮಭರ್ತೃಕಾ
ಕಾಪುರುಷಾಶ್ರಯೇತ್ಯಾರ್ತ್ತರಾವಿಣೀ ಬಭೂವ ॥ **56** ॥ 481

ರಾಜಾಪ್ಯಮರ್ಷವಶಾದಂಧಕಾರಮೇತದಿತಿ ಖಡ್ಗಮಾದಾಯ ದುಷ್ಟ ದುಷ್ಟ
ಹತೋಽಸೀತಿ ವ್ಯಾಹರನ್ನಭ್ಯಧಾವತ್ ॥ **57** ॥ 482

ತಾವಚ್ಚ ಗಂಧರ್ವೈರಪ್ಯತೀವೋಜ್ಜ್ವಲಾ ವಿದ್ಯುಜ್ಜನಿತಾ ॥ **58** ॥ 483

ತತ್ಪ್ರಭಯಾ ಚೋರ್ವಶೀ ರಾಜಾನಮಪಗತಾಂಬರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾಪವೃತ್ತಸಮಯಾ
ತತ್ಕ್ಷಣಾದೇವಾಪಕ್ರಾಂತಾ ॥ **59** ॥ 484

ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ತಾವಪ್ಯುರಣಕೌ ಗಂಧರ್ವಾಸ್ಸುರಲೋಕಮುಪಗತಾಃ ॥ **60** ॥ 485

ರಾಜಾಪಿ ಚ ತೌ ಮೇಷಾವಾದಾಯಾತಿಹೃಷ್ಟಮನಾಃ ಸ್ವಶಯನಮಾಯಾತೋ
ನೋರ್ವಶೀಂ ದದರ್ಶ ॥ **61** ॥ 486

ತಾಂ ಚಾಪಶ್ಯನ್ ವ್ಯಪಗತಾಂಬರ ಏವೋನ್ಮತ್ತರೂಪೋ ಬಭ್ರಾಮ ॥ **62** ॥ 487

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಚಾಂಭೋಜಸರಸ್ಯನ್ಯಾಭಿಶ್ಚತಸೃಭಿರಪ್ಸರೋಭಿಸ್ಸಮವೇತಾಮುರ್ವಶೀಂ
ದದರ್ಶ ॥ **63** ॥ 488

ತತಶ್ಚೋನ್ಮತ್ತರೂಪೋ ಜಾಯೇ ಹೇ ತಿಷ್ಠ ಮನಸಿ ಘೋರೇ ತಿಷ್ಠ ವಚಸಿ ಕಪಟಿಕೇ
ತಿಷ್ಠೇತ್ಯೇವಮನೇಕಪ್ರಕಾರಂ ಸೂಕ್ತಮವೋಚತ್ ॥ **64** ॥ 489

ಆಹ ಚೋರ್ವಶೀ ॥ **65** ॥ 490

ಮಹಾರಾಜಾಲಮನೇನಾವಿವೇಕಚೇಷ್ಟಿತೇನ ॥ **66** ॥ 491

ಅಂತರ್ವತ್ನ್ಯಹಮಬ್ದಾಂತೇ ಭವತಾತ್ರಾಗಂತವ್ಯಂ ಕುಮಾರಸ್ತೇ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಏಕಾಂ ಚ
ನಿಶಾಮಹಂ ತ್ವಯಾ ಸಹ ವತ್ಸ್ಯಾಮೀತ್ಯುಕ್ತಃ ಪ್ರಹೃಷ್ಟಸ್ತ್ವಪುರಂ ಜಗಾಮ ॥ **67** ॥ 492

ತಾಸಾಂ ಚಾಪ್ಸರಸಾಮುರ್ವಶೀ ಕಥಯಾಮಾಸ ॥ **68** ॥ 493

ಅಯಂ ಸ ಪುರುಷೋತ್ಕೃಷ್ಟೋ ಯೇನಾಹಮೇತಾವಂತಂ
ಕಾಲಮನುರಾಗಾಕೃಷ್ಟಮಾನಸಾ ಸಹೋಷಿತೇತಿ ॥ **69** ॥ 494

ಏವಮುಕ್ತಾಸ್ತಾಶ್ಚಾಪ್ಸರಸ ಊಚುಃ ॥ **70** ॥ 495

ಸಾಧು ರೂಪಮಪ್ಯನೇನ ಸಹಾಸ್ಮಾಕಮಪಿ ಸರ್ವಕಾಲಮಾಸ್ಯಾ ಭವೇದಿತಿ ॥ **71** ॥ 496

ಸಾಧ್ವಸ್ಯ ಅಬ್ದೇ ಚ ಪೂರ್ಣೇ ಸ ರಾಜಾ ತತ್ರಾಜಗಾಮ ॥ **72** ॥ 497

ಕುಮಾರಂ ಚಾಯುಷಮಸ್ಮೈ ಚೋರ್ವಶೀ ದದೌ ॥ **73** ॥ 498

ದತ್ತ್ವಾ ಚೈಕಾಂ ನಿಶಾಂ ತೇನ ರಾಜ್ಞಾ ಸಹೋಷಿತ್ವಾ ಪಂಚ ಪುತ್ರೋತ್ಪತ್ತಯೇ
ಗರ್ಭಮವಾಪ ॥ **74** ॥ 499

ಉವಾಚೈನಂ ರಾಜಾನಮಸ್ಮತ್ಪ್ರೀತ್ಯಾ ಮಹಾರಾಜಾಯ ಸರ್ವ ಏವ ಗಂಧರ್ವಾ
ವರದಾಸ್ಸಂವೃತ್ತಾ ವ್ರಿಯತಾಂ ಚ ವರ ಇತಿ ॥ **75** ॥ 500

ಆಹ ಚ ರಾಜಾ ॥ **76** ॥ 501

ವಿಜಿತಸಕಲಾರಾತಿರವಿಹತೇಂದ್ರಿಯಸಾಮರ್ಥ್ಯೋ
ಬಂಧುಮಾನಮಿತಬಲಕೋಶೋಽಸ್ಮಿ,
ನಾನ್ಯದಸ್ಮಾಕಮುರ್ವಶೀಸಾಲೋಕ್ಯಾತ್ಪ್ರಾಪ್ತವ್ಯಮಸ್ತಿ ತದಹಮನಯಾ
ಸಹೋರ್ವಶ್ಯಾ ಕಾಲಂ ನೇತುಮಭಿಲಷಾಮೀತ್ಯುಕ್ತೇ ಗಂಧರ್ವಾ
ರಾಜ್ಞೇಽಗ್ನಿಸ್ಥಾಲೀಂ ದದುಃ ॥ **77** ॥ 502

ಊಚುಶ್ಚೈನಮಗ್ನಿಮಾಮ್ನಾಯಾನುಸಾರೀ ಭೂತ್ವಾ ತ್ರಿಧಾ
ಕೃತ್ವೋರ್ವಶೀಸಲೋಕತಾಮನೋರಥಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಸಮ್ಯಗ್ಯಜೇಥಾಃ
ತತೋಽವಶ್ಯಮಭಿಲಷಿತಮವಾಪ್ಸ್ಯಸೀತ್ಯುಕ್ತಸ್ತಾಮಗ್ನಿಸ್ಥಾಲೀಮಾದಾಯ
ಜಗಾಮ ॥ **78** ॥ 503

ಅಂತರಟವ್ಯಾಮಚಿಂತಯತ್, ಅಹೋ ಮೇಽತೀವ ಮೂಢತಾ
ಕಿಮಹಮಕರವಂ ॥ **79** ॥ 504

ವಹ್ನಿಸ್ಥಾಲೀ ಮಯ್ಯೈಷಾನೀತಾ ನೋರ್ವಶೀತಿ ॥ **80** ॥ 505

ಅಥೈನಾಮಟವ್ಯಾಮೇವಾಗ್ನಿಸ್ಥಾಲೀಂ ತತ್ಯಾಜ ಸ್ವಪುರಂ ಚ ಜಗಾಮ ॥ **81** ॥ 506

ವ್ಯತೀತೇಽರ್ದ್ಧರಾತ್ರೇ ವಿನಿದ್ರಶ್ಚಾಚಿಂತಯತ್ ॥ **82** ॥ 507

ಮಮೋರ್ವಶೀಸಾಲೋಕ್ಯಪ್ರಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಮಗ್ನಿಸ್ಥಾಲೀ ಗಂಧರ್ವೈರ್ದತ್ತಾ ಸಾ ಚ ಮಯಾಟವ್ಯಾಂ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಾ ॥ **83** ॥ 508

ತದಹಂ ತತ್ರ ತದಾಹರಣಾಯ ಯಾಸ್ಯಾಮೀತ್ಯುತ್ಥಾಯ ತತ್ರಾಪ್ಯುಪಗತೋ ನಾಗ್ನಿಸ್ಥಾಲೀಮಪಶ್ಯತ್ ॥ **84** ॥ 509

ಶಮೀಗರ್ಭಂ ಚಾಶ್ವತ್ಥಮಗ್ನಿಸ್ಥಾಲೀಸ್ಥಾನೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾಚಿಂತಯತ್ ॥ **85** ॥ 510

ಮಯಾತ್ಯಾಗ್ನಿಸ್ಥಾಲೀ ನಿಕ್ಷಿಪ್ತಾ ಸಾ ಚಾಶ್ವತ್ಥಶ್ಶಮೀಗರ್ಭೋಽಭೂತ್ ॥ **86** ॥ 511

ತದೇನಮೇವಾಹಮಗ್ನಿರೂಪಮಾದಾಯ ಸ್ವಪುರಮಭಿಗಮ್ಯಾರಣೀಂ ಕೃತ್ವಾ ತದುತ್ಪನ್ನಾಗ್ನೇರುಪಾಸ್ತಿಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮೀತಿ ॥ **87** ॥ 512

ಏವಮೇವ ಸ್ವಪುರಮಭಿಗಮ್ಯಾರಣಿಂ ಚಕಾರ ॥ **88** ॥ 513

ತತ್ಪ್ರಮಾಣಂ ಚಾಂಗುಲ್ಯೈಃ ಕುರ್ವನ್ ಗಾಯತ್ರೀಮಪಠತ್ ॥ **89** ॥ 514

ಪಠತಶ್ಚಾಕ್ಷರಸಂಖ್ಯಾನ್ಯೇವಾಂಗುಲಾನ್ಯರಣ್ಯಭವತ್ ॥ **90** ॥ 515

ತತ್ರಾಗ್ನಿಂ ನಿರ್ಮಥ್ಯಾಗ್ನಿತ್ರಯಮಾಮ್ನಾಯಾನುಸಾರೀ ಭೂತ್ವಾ ಜುಹಾವ ॥ **91** ॥ 516

ಉರ್ವಶೀಸಾಲೋಕ್ಯಂ ಫಲಮಭಿಸಂಹಿತವಾನ್ ॥ **92** ॥ 517

ತೇನೈವ ಚಾಗ್ನಿವಿಧಿನಾ ಬಹುವಿಧಾನ್ ಯಜ್ಞಾನಿಷ್ಟ್ವಾ ಗಾಂಧರ್ವಲೋಕಾನವಾಪ್ಯೋರ್ವಶ್ಯಾ ಸಹಾವಿಯೋಗಮವಾಪ ॥ **93** ॥ 518

ಏಕೋಽಗ್ನಿರಾದಾವಭವತ್ ಏಕೇನ ತ್ವತ್ರ ಮನ್ವಂತರೇ ತ್ರೇಧಾ ಪ್ರವರ್ತಿತಾಃ ॥ **94** ॥ 519

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಷಷ್ಠೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ತಸ್ಯಾಪ್ಯಾಯುರ್ಧೀಮಾನಮಾವಸುರ್ವಿಶ್ವಾವಸುಃ
ಶ್ರುತಾಯುಶ್ಶತಾಯುರಯುತಾಯುರಿತಿಸಂಜ್ಞಾಃ ಷಟ್ ಪುತ್ರಾ ಅಭವನ್ ॥ **1** ॥ 520

ತಥಾಮಾವಸೋರ್ಭೀಮನಾಮಾ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **2** ॥ 521

ಭೀಮಸ್ಯ ಕಾಂಚನಃ ಕಾಂಚನಾತ್ಸುಹೋತ್ರಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಜಹ್ನುಃ ॥ **3** ॥ 522

ಯೋಽಸೌ ಯಜ್ಞವಾಟಮಖಿಲಂ ಗಂಗಾಂಭಸಾಪ್ಲಾವಿತಮವಲೋಕ್ಯ
ಕ್ರೋಧಸಂರಕ್ತಲೋಚನೋ ಭಗವಂತಂ ಯಜ್ಞಪುರುಷಮಾತ್ಮನಿ ಪರಮೇಣ
ಸಮಾಧಿನಾ ಸಮಾರೋಪ್ಯಾಖಿಲಾಮೇವ ಗಂಗಾಮಪಿಬತ್ ॥ **4** ॥ 523

ಅಥೈನಂ ದೇವರ್ಷಯಃ ಪ್ರಸಾದಯಾಮಾಸುಃ ॥ **5** ॥ 524

ದುಹಿತೃತ್ವೇ ಚಾಸ್ಯ ಗಂಗಾಮನಯನ್ ॥ **6** ॥ 525

ಜಹ್ನೋಶ್ಚ ಸುಮಂತುರ್ನಾಮ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **7** ॥ 526

ತಸ್ಯಾಪ್ಯಜಕಸ್ತತೋ ಬಲಾಕಾಶ್ವಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಕುಶಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ
ಕುಶಾಂಬಕುಶನಾಭಾಧೂರ್ತರಜಸೋ ವಸುಶ್ಚೇತಿ ಚತ್ವಾರಃ ಪುತ್ರಾ
ಬಭೂವುಃ ॥ **8** ॥ 527

ತೇಷಾಂ ಕುಶಾಂಬಃ ಶಕ್ರತುಲ್ಯೋ ಮೇ ಪುತ್ರೋ ಭವೇದಿತಿ ತಪಶ್ಚಕಾರ ॥ **9** ॥ 528

ತಂ ಚೋಗ್ರತಪಸಮವಲೋಕ್ಯ ಮಾ ಭವತ್ವನ್ಯೋಽಸ್ಮತ್ತುಲ್ಯವೀರ್ಯ
ಇತ್ಯಾತ್ಮನೈವಾಸ್ಯೇಂದ್ರಃ ಪುತ್ರತ್ವಮಗಚ್ಛತ್ ॥ **10** ॥ 529

ಸ ಗಾಧಿರ್ನಾಮ ಪುತ್ರಃ ಕೌಶಿಕೋಽಭವತ್ ॥ **11** ॥ 530

ಗಾಧಿಶ್ಚ ಸತ್ಯವತೀಂ ಕನ್ಯಾಮಜನಯತ್ ॥ **12** ॥ 531

ತಾಂ ಚ ಭಾರ್ಗವ ಋಚೀಕೋ ವತ್ರೇ ॥ **13** ॥ 532

ಗಾಧಿರಪ್ಯತಿರೋಷಣಾಯಾತಿವೃದ್ಧಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ದಾತುಮನಿಚ್ಛನ್ನೇಕ -
ತಶ್ಯ್ಯಾಮಕರ್ಣಾನಾಮಿಂದುವರ್ಚಸಾಮನಿಲರಂಹಸಾಮಶ್ವಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಂ
ಕನ್ಯಾಶುಲ್ಕಮಯಾಚತ ॥ **14** ॥ 533

ತೇನಾಪ್ಯೃಷಿಣಾ ವರುಣಸಕಾಶಾದುಪಲಭ್ಯಾಶ್ವತೀರ್ಥೋತ್ಪನ್ನಂ
ತಾದೃಶಮಶ್ವಸಹಸ್ರಂ ದತ್ತಂ ॥ **15** ॥ 534

ತತಸ್ತಾಮೃಚೀಕಃ ಕನ್ಯಾಮುಪಯೇಮೇ ॥ **16** ॥ 535

ಋಚೀಕಶ್ಚ ತಸ್ಯಾಶ್ಚರುಮಪತ್ಯಾರ್ಥಂ ಚಕಾರ ॥ **17** ॥ 536

ತತ್ಪ್ರಸಾದಿತಶ್ಚ ತನ್ಮಾತ್ರೇ ಕ್ಷತ್ರವರಪುತ್ರೋತ್ಪತ್ತಯೇ ಚರುಮಪರಂ
ಸಾಧಯಾಮಾಸ ॥ **18** ॥ 537

ಏಷ ಚರುರ್ಭವತ್ಯಾ ಅಯಮಪರಶ್ಚರುಸ್ತ್ವನ್ಮಾತ್ರಾ ಸಮ್ಯಗುಪಯೋಜ್ಯ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ
ವನಂ ಜಗಾಮ ॥ **19** ॥ 538

ಉಪಯೋಗಕಾಲೇ ಚ ತಾಂ ಮಾತಾ ಸತ್ಯವತೀಮಾಹ ॥ **20** ॥ 539

ಪುತ್ರಿ ಸರ್ವ ಏವಾತ್ಮಪುತ್ರಮತಿಗುಣಮಭಿಲಷತಿ
ನಾತ್ಮಜಾಯಾಭ್ರಾತೃಗುಣೇಷ್ವತೀವಾದೃತೋ ಭವತೀತಿ ॥ **21** ॥ 540

ಅತೋಽರ್ಹಸಿ ಮಮಾತ್ಮೀಯಂ ಚರುಂ ದಾತುಂ ಮದೀಯಂ
ಚರುಮಾತ್ಮನೋಪಯೋಕ್ತುಂ ॥ **22** ॥ 541

ಮತ್ಪುತ್ರೇಣ ಹಿ ಸಕಲಭೂಮಂಡಲಪರಿಪಾಲನಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕಿಯದ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ
ಬಲವೀರ್ಯಸಂಪದೇತ್ಯುಕ್ತಾ ಸಾ ಸ್ವಚರುಂ ಮಾತ್ರೇ ದತ್ತವತೀ ॥ **23** ॥ 542

ಅಥ ವನಾದಾಗತ್ಯ ಸತ್ಯವತೀಮೃಷಿರಪಶ್ಯತ್ ॥ **24** ॥ 543

ಆಹ ಚೈನಾಮತಿಪಾಪೇ ಕಿಮಿದಮಕಾರ್ಯಂ ಭವತ್ಯಾ ಕೃತಮತಿರೌದ್ರಂ ತೇ
ವಪುರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೇ ॥ **25** ॥ 544

ನೂನಂ ತ್ವಯಾ ತ್ವನ್ಮಾತೃಸಾತ್ಕೃತಶ್ಚರುರುಪಯುಕ್ತೋ ನ ಯುಕ್ತಮೇತತ್ ॥ **26** ॥ 545

ಮಯಾ ಹಿ ತತ್ರ ಚರೌ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯವೀರ್ಯಶೌರ್ಯಬಲಸಂಪದಾರೋಪಿತಾ
ತ್ವದೀಯಚರಾವಪ್ಯಖಿಲಶಾಂತಿಜ್ಞಾನತಿತಿಕ್ಷಾದಿಬ್ರಾಹ್ಮಣಗುಣಸಂಪತ್ ॥ **27** ॥ 546

ತಚ್ಚ ವಿಪರೀತಂ ಕುರ್ವತ್ಯಾಸ್ತವಾತಿರೌದ್ರಾಸ್ತ್ರಧಾರಣಪಾಲನನಿಷ್ಠಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಚಾರಃ
ಪುತ್ರೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ತಸ್ಯಾಶ್ಚೋಪಶಮರುಚಿರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಚಾರ ಇತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯೈವ ಸಾ
ತಸ್ಯ ಪಾದೌ ಜಗ್ರಾಹ ॥ **28** ॥ 547

ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ಚೈನಮಾಹ ॥ **29** ॥ 548

ಭಗವನ್ಮಯೈತದಜ್ಞಾನಾದನುಷ್ಠಿತಂ ಪ್ರಸಾದಂ ಮೇ ಕುರು ಮೈವಂವಿಧಃ ಪುತ್ರೋ
ಭವತು ಕಾಮಮೇವಂವಿಧಃ ಪೌತ್ರೋ ಭವತ್ವಿತ್ಯುಕ್ತೇ ಮುನಿರಪ್ಯಾಹ ॥ **30** ॥ 549

ಏವಮಸ್ತ್ವಿತಿ ॥ **31** ॥ 550

ಅನಂತರಂ ಚ ಸಾ ಜಮದಗ್ನಿಮಜೀಜನತ್ ॥ **32** ॥ 551

ತನ್ಮಾತಾ ಚ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಂ ಜನಯಾಮಾಸ ॥ **33** ॥ 552

ಸತ್ಯವತ್ಯಪಿ ಕೌಶಿಕೀ ನಾಮ ನದ್ಯಭವತ್ ॥ **34** ॥ 553

ಜಮದಗ್ನಿರಿಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶೋದ್ಭವಸ್ಯ ರೇಣೋಸ್ತನಯಾಂ
ರೇಣುಕಾಮುಪಯೇಮೇ ॥ **35** ॥ 554

ತಸ್ಯಾಂ ಚಾಶೇಷಕ್ಷತ್ರಹಂತಾರಂ ಪರಶುರಾಮಸಂಜ್ಞಂ
ಭಗವತಸ್ಸಕಲಲೋಕಗುರೋರ್ನಾರಾಯಣಸ್ಯಾಂಶಂ
ಜಮದಗ್ನಿರಜೀಜನತ್ ॥ **36** ॥ 555

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಪುತ್ರಸ್ತು ಭಾರ್ಗವ ಏವ ಶುನಶ್ಶೇಪೋ ದೇವೈರ್ದತ್ತಃ ತತಶ್ಚ
ದೇವರಾತನಾಮಾಭವತ್ ॥ **37** ॥ 556

ತತಶ್ಚಾನ್ಯೇ ಮಧುಚ್ಛಂದೋಧನಂಜಯಕೃತದೇವಾಷ್ಟಕಕಚ್ಛಪಹಾರೀತಕಾಖ್ಯಾ
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **38** ॥ 557

ತೇಷಾಂ ಚ ಬಹೂನಿ ಕೌಶಿಕಗೋತ್ರಾಣಿ ಋಷ್ಯಂತರೇಷು
ವಿವಾಹ್ಯಾನ್ಯಭವನ್ ॥ **39** ॥ 558

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಪುರೂರವಸೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ ಪುತ್ರೋ ಯಸ್ತ್ವಾಯುರ್ನಾಮಾ ಸ
ರಾಹೋರ್ದುಹಿತರಮುಪಯೇಮೇ ॥ **1** ॥ 559

ತಸ್ಯಾಂ ಚ ಪಂಚ ಪುತ್ರಾನುತ್ಪಾದಯಾಮಾಸ ॥ **2** ॥ 560

ನಹುಷಕ್ಷತ್ರವೃದ್ಧರಂಭರಜಿಸಂಜ್ಞಾಸ್ತಥ್ಯೈವಾನೇನಾಃ ಪಂಚಮಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **3** ॥ 561

ಕ್ಷತ್ರವೃದ್ಧಾತ್ಸುಹೋತ್ರಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **4** ॥ 562

ಕಾಶ್ಯಕಾಶಗೃತ್ಸಮದಾಸ್ತ್ರಯಸ್ತಸ್ಯ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **5** ॥ 563

ಗೃತ್ಸಮದಸ್ಯ ಶೌನಕಶ್ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಪ್ರವರ್ತಯಿತಾಭೂತ್ ॥ **6** ॥ 564

ಕಾಶ್ಯಸ್ಯ ಕಾಶೇಯಃ ಕಾಶಿರಾಜಃ ತಸ್ಮಾದ್ರಾಷ್ಟ್ರಃ ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ದೀರ್ಘತಪಾಃ
ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **7** ॥ 565

ಧನ್ವಂತರಿಸ್ತು ದೀರ್ಘತಪಸಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **8** ॥ 566

ಸ ಹಿ ಸಂಸಿದ್ಧಕಾರ್ಯಕರಣಸ್ಸಕಲಸಂಭೂತಿಷ್ವಶೇಷಜ್ಞಾನವಿದ್ ಭಗವತಾ
ನಾರಾಯಣೇನ ಚಾತೀತಸಂಭೂತೌ ತಸ್ಮೈ ವರೋ ದತ್ತಃ ॥ **9** ॥ 567

ಕಾಶಿರಾಜಗೋತ್ರೇಽವತೀರ್ಯ ತ್ವಮಷ್ಟಧಾ ಸಮ್ಯಗಾಯುರ್ವೇದಂ ಕರಿಷ್ಯಸಿ
ಯಜ್ಞಭಾಗಭಗ್ಭವಿಷ್ಯಸೀತಿ ॥ **10** ॥ 568

ತಸ್ಯ ಚ ಧನ್ವಂತರೇಃ ಪುತ್ರಃ ಕೇತುಮಾನ್ ಕೇತುಮತೋ ಭೀಮರಥಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ
ದಿವೋದಾಸಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಪ್ರತರ್ದನಃ ॥ **11** ॥ 569

ಸ ಚ ಮದ್ರಶ್ರೇಣ್ಯವಂಶವಿನಾಶನಾದಶೇಷಶಾತ್ರವೋಽನೇನ ಜಿತಾ ಇತಿ
ಶತ್ರುಜಿದಭವತ್ ॥ **12** ॥ 570

ತೇನ ಚ ಪ್ರೀತಿಮತಾತ್ಮಪುತ್ರೋ ವತ್ಸವತ್ಸೇತ್ಯಭಿಹಿತೋ ವತ್ಸೋಽಭವತ್ ॥ **13** ॥ 571

ಸತ್ಯಪರತಯಾ ಋತಧ್ವಜಸಂಜ್ಞಾಮವಾಪ ॥ **14** ॥ 572

ತತಶ್ಚ ಕುವಲಯನಾಮಾನಮಶ್ವಂ ಲೇಭೇ ತತಃ ಕುವಲಯಾಶ್ವ ಇತ್ಯಸ್ಯಾಂ
ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಪ್ರಥಿತಃ ॥ **15** ॥ 573

ತಸ್ಯ ಚ ವತ್ಸಸ್ಯ ಪುತ್ರೋಽಲರ್ಕನಾಮಾಭವದ್ ಯಸ್ಯಾಯಮದ್ಯಾಪಿ ಶ್ಲೋಕೋ
ಗೀಯತೇ ॥ **16** ॥ 574

ಷಷ್ಟಿವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣಿ ಷಷ್ಟಿವರ್ಷಶತಾನಿ ಚ ।
ಅಲರ್ಕಾದಪರೋ ನಾನ್ಯೋ ಬುಭುಜೇ ಮೇದಿನೀಂ ಯುವಾ ॥ **17** ॥ 575

ತಸ್ಯಾಪ್ಯಲರ್ಕಸ್ಯ ಸನ್ನತಿನಾಮಾಭವದಾತ್ಮಜಃ ॥ **18** ॥ 576

ಸನ್ನತೇಃ ಸುನೀಥಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಸುಕೇತುಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಧರ್ಮಕೇತುರ್ಜಜ್ಞೇ ॥ **19** ॥ 577

ತತಶ್ಚ ಸತ್ಯಕೇತುಸ್ತಸ್ಮಾದ್ವಿಭುಸ್ತತ್ತನಯಸ್ಸುವಿಭುಸ್ತತಶ್ಚ ಸುಕುಮಾರಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ
ಧೃಷ್ಟಕೇತುಸ್ತತಶ್ಚ ವೀತಿಹೋತ್ರಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಭಾರ್ಗೋ ಭಾರ್ಗಸ್ಯ
ಭಾರ್ಗಭೂಮಿಸ್ತತಶ್ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿರಿತ್ಯೇತೇ ಕಾಶ್ಯಭೂಭೃತಃ ಕಥಿತಾಃ ॥ **20** ॥ 578

ರಜೇಸ್ತು ಸಂತತಿಃ ಶ್ರೂಯತಾಂ ॥ **21** ॥ 579

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಅಷ್ಟಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ರಜೇಸ್ತು ಪಂಚ ಪುತ್ರಶತಾನ್ಯತುಲಬಲಪರಾಕ್ರಮಸಾರಾಣ್ಯಾಸನ್ ॥ **1** ॥ 580

ದೇವಾಸುರಸಂಗ್ರಾಮಾರಂಭೇ ಚ ಪರಸ್ಪರವಧೇಪ್ಸವೋ ದೇವಾಶ್ಚಾಸುರಾಶ್ಚ
ಬ್ರಹ್ಮಾಣಮುಪೇತ್ಯ ಪಪ್ರಚ್ಛುಃ ॥ **2** ॥ 581

ಭಗವನ್ನಸ್ಮಾಕಮತ್ರ ವಿರೋಧೇ ಕತರಃ ಪಕ್ಷೋ ಜೇತಾ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ॥ **3** ॥ 582

ಅಥಾಹ ಭಗವಾನ್ ॥ **4** ॥ 583

ಯೇಷಾಮರ್ಥೇ ರಜಿರಾತ್ತಾಯುಧೋ ಯೋತ್ಸ್ಯತಿ ತತ್ಪಕ್ಷೋ ಜೇತೇತಿ ॥ **5** ॥ 584

ಅಥ ದೈತ್ಯೈರುಪೇತ್ಯ ರಜಿರಾತ್ಮಸಾಹಾಯ್ಯದಾನಾಯಾಭ್ಯರ್ಥಿತಃ ಪ್ರಾಹ ॥ **6** ॥ 585

ಯೋತ್ಸ್ಯೇಽಹಂ ಭವತಾಮರ್ಥೇ ಯದ್ಯಹಮಮರಜಯಾದ್ಭವತಾಮಿಂದ್ರೋ
ಭವಿಷ್ಯಾಮೀತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯೈತತ್ತೇರಭಿಹಿತಂ ॥ **7** ॥ 586

ನ ವಯಮನ್ಯಥಾ ವದಿಷ್ಯಾಮೋಽನ್ಯಥಾ ಕರಿಷ್ಯಾಮೋಽಸ್ಮಾಕಮಿಂದ್ರಃ
ಪ್ರಹ್ಲಾದಸ್ತದರ್ಥಮೇವಾಯಮುದ್ಯಮ ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಗತೇಷ್ವಸುರೇಷು
ದೇವೈರಪ್ಯಸಾವವನಿಪತಿರೇವಮೇವೋಕ್ತಸ್ತೇನಾಪಿ ಚ ತಥೈವೋಕ್ತೇ
ದೇವೈರಿಂದ್ರಸ್ತ್ವಂ ಭವಿಷ್ಯಸೀತಿ ಸಮನ್ವೀಪ್ಸಿತಂ ॥ **8** ॥ 587

ರಜಿನಾಪಿ ದೇವಸೈನ್ಯಸಹಾಯೇನಾನೇಕೈರ್ಮಹಾಸ್ತ್ರೈಸ್ತದಶೇಷಮಹಾಸುರಬಲಂ
ನಿಷೂದಿತಂ ॥ **9** ॥ 588

ಅಥ ಜಿತಾರಿಪಕ್ಷಶ್ಚ ದೇವೇಂದ್ರೋ ರಜಿಚರಣಯುಗಲಮಾತ್ಮನಃ ಶಿರಸಾ
ನಿಪೀಡ್ಯಾಹ ॥ **10** ॥ 589

ಭಯತ್ರಾಣಾದನ್ನದಾನಾದ್ಭವಾನಸ್ಮತ್ಪಿತಾಽಶೇಷಲೋಕಾನಾಮುತ್ತಮೋತ್ತಮೋ
ಭವಾನ್ ಯಸ್ಯಾಹಂ ಪುತ್ರಸ್ತ್ರಿಲೋಕೇಂದ್ರಃ ॥ **11** ॥ 590

ಸ ಚಾಪಿ ರಾಜಾ ಪ್ರಹಸ್ಯಾಹ ॥ **12** ॥ 591

ಏವಮಸ್ತ್ವೇವಮಸ್ತ್ವನತಿಕ್ರಮಣೀಯಾ ಹಿ
ವೈರಿಪಕ್ಷಾದಪ್ಯನೇಕವಿಧಚಾಟುವಾಕ್ಯಗರ್ಭಾ ಪ್ರಣತಿರಿತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವಪುರಂ
ಜಗಾಮ ॥ **13** ॥ 592

ಶತಕ್ರತುರಪೀಂದ್ರತ್ವಂ ಚಕಾರ ॥ **14** ॥ 593

ಸ್ವರ್ಯಾತೇ ತು ರಜೌ ನಾರದರ್ಷಿಚೋದಿತಾ ರಜಿಪುತ್ರಾಶಶತಕ್ರತುಮಾತ್ಮಪಿತೃಪುತ್ರಂ
ಸಮಾಚಾರಾದ್ರಾಜ್ಯಂ ಯಾಚಿತವಂತಃ ॥ **15** ॥ 594

ಅಪ್ರದಾನೇನ ಚ ವಿಜಿತ್ಯೇಂದ್ರಮತಿಬಲಿನಃ ಸ್ವಯಮಿಂದ್ರತ್ವಂ ಚಕ್ರುಃ ॥ **16** ॥ 595

ತತಶ್ಚ ಬಹುತಿಥೇ ಕಾಲೇ ಹ್ಯತೀತೇ ಬೃಹಸ್ಪತಿಮೇಕಾಂತೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ
ಅಪಹೃತತ್ರೈಲೋಕ್ಯಯಜ್ಞಭಾಗಃ ಶತಕ್ರತುರುವಾಚ ॥ **17** ॥ 596

ಬದರೀಫಲಮಾತ್ರಮಪ್ಯರ್ಹಸಿ ಮಮಾಪ್ಯಾಯನಾಯ ಪುರೋಡಾಶಖಂಡಂ
ದಾತುಮಿತ್ಯುಕ್ತೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿರುವಾಚ ॥ **18** ॥ 597

ಯದ್ಯೇವಂ ತ್ವಯಾಹಂ ಪೂರ್ವಮೇವ ಚೋದಿತಸ್ಸ್ಯಂ ತನ್ಮಯಾ ತ್ವದರ್ಥಂ
ಕಿಮಕರ್ತವ್ಯಮಿತ್ಯಲ್ಪೈರೇವಾಹೋಭಿಸ್ತ್ವಾಂ ನಿಜಂ ಪದಂ
ಪ್ರಾಪಯಿಷ್ಯಾಮೀತ್ಯಭಿಧಾಯ ತೇಷಾಮನುದಿನಮಾಭಿಚಾರಿಕಂ
ಬುದ್ಧಿಮೋಹಾಯ ಶಕ್ರಸ್ಯ ತೇಜೋಽಭಿವೃದ್ಧಯೇ ಜುಹಾವ ॥ **19** ॥ 598

ತೇ ಚಾಪಿ ತೇನ ಬುದ್ಧಿಮೋಹೇನಾಭಿಭೂಯಮಾನಾ ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಷೋ
ಧರ್ಮತ್ಯಾಗಿನೋ ವೇದವಾದಪರಾಙ್ಮುಖಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **20** ॥ 599

ತತಸ್ತಾನಪೇತಧರ್ಮಾಚಾರಾನಿಂದ್ರೋ ಜಘಾನ ॥ **21** ॥ 600

ಪುರೋಹಿತಾಪ್ಯಾಯಿತತೇಜಾಶ್ಚ ಶಕ್ರೋ ದಿವಮಾಕ್ರಮತ್ ॥ **22** ॥ 601

ಏತದಿಂದ್ರಸ್ಯ ಸ್ವಪದಚ್ಯವನಾದಾರೋಹಣಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪುರುಷಃ ಸ್ವಪದಭ್ರಂಶಂ ದೌರಾತ್ಮ್ಯಂ ಚ ನಾಪ್ನೋತಿ ॥ **23** ॥ 602

ರಂಭಸ್ತ್ವನಪತ್ಯೋಽಭವತ್ ॥ **24** ॥ 603

ಕ್ಷತ್ರವೃದ್ಧಸುತಃ ಪ್ರತಿಕ್ಷತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **25** ॥ 604

ತತ್ಪುತ್ರಃ ಸಂಜಯಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಜಯಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ವಿಜಯಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಜಜ್ಞೇ ಕೃತಃ ॥ **26** ॥ 605

ತಸ್ಯ ಚ ಹರ್ಯಧನೋ ಹರ್ಯಧನಸುತಸ್ಸಹದೇವಸ್ತಸ್ಮಾದದೀನಸ್ತಸ್ಯ ಜಯತ್ಸೇನಸ್ತತಶ್ಚ ಸಂಸ್ಕೃತಿಸ್ತತ್ಪುತ್ರಃ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮಾ ಇತ್ಯೇತೇ ಕ್ಷತ್ರವೃದ್ಧಸ್ಯ ವಂಶ್ಯಾಃ ॥ **27** ॥ 606

ತತೋ ನಹುಷವಂಶಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ॥ **28** ॥ 607

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ನವಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ದಶಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಯತಿಯಯಾತಿಸಂಯಾತ್ಯಾಯಾತಿವಿಯಾತಿಕೃತಿಸಂಜ್ಞಾ ನಹುಷಸ್ಯ ಷಟ್ ಪುತ್ರಾ ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **1** ॥ 608

ಯತಿಸ್ತು ರಾಜ್ಯಂ ನೈಚ್ಛತ್ ॥ **2** ॥ 609

ಯಯಾತಿಸ್ತು ಭೂಭೃದಭವತ್ ॥ **3** ॥ 610

ಉಶನಸಶ್ಚ ದುಹಿತರಂ ದೇವಯಾನೀಂ ವಾರ್ಷಪರ್ವಣೀಂ ಚ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಾಮುಪಯೇಮೇ ॥ **4** ॥ 611

ಅತ್ರಾನುವಂಶಶ್ಲೋಕೋ ಭವತಿ ॥ **5** ॥ 612

ಯದುಂ ಚ ತುರ್ವಸುಂ ಚೈವ ದೇವಯಾನೀ ವ್ಯಜಾಯತ ।
ದ್ರುಹ್ಯುಂ ಚಾನುಂ ಚ ಪೂರುಂ ಚ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಾ ವಾರ್ಷಪರ್ವಣೀ ॥ **6** ॥ 613

ಕಾವ್ಯಶಾಪಾಚ್ಚಾಕಾಲೇನೈವ ಯಯಾತಿರ್ಜರಾಮವಾಪ ॥ **7** ॥ 614

ಪ್ರಸನ್ನಶುಕ್ರವಚನಾಚ್ಚ ಸ್ವಜರಾಂ ಸಂಕ್ರಾಮಯಿತುಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠಂ ಪುತ್ರಂ ಯದುಮುವಾಚ ॥ **8** ॥ 615

ವತ್ಸ ತ್ವನ್ಮಾತಾಮಹಶಾಪಾದಿಯಮಕಾಲೇನೈವ ಜರಾ ಮಮೋಪಸ್ಥಿತಾ ತಾಮಹಂ ತಸ್ಯೈವಾನುಗ್ರಹಾದ್ಭವತಸ್ಸಂಚಾರಯಾಮಿ ॥ **9** ॥ 616

ಏಕಂ ವರ್ಷಸಹಸ್ರಮತೃಪ್ತೋಽಸ್ಮಿ ವಿಷಯೇಷು ತ್ವದ್ವಯಸಾ ವಿಷಯಾನಹಂ ಭೋಕ್ತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ॥ **10** ॥ 617

ನಾತ್ರ ಭವತಾ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಂ ಕರ್ತ್ತವ್ಯಮಿತ್ಯುಕ್ತಸ್ಸ ಯದುನೈಚ್ಛತ್ತಾಂ
ಜರಾಮಾದಾತುಂ ॥ **11** ॥ 618

ತಂ ಚ ಪಿತಾ ಶಶಾಪ ತ್ವತ್ಪ್ರಸೂತಿರ್ನ ರಾಜ್ಯಾರ್ಹಾ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ॥ **12** ॥ 619

ಅನಂತರಂ ಚ ತುರ್ವಸುಂ ದ್ರುಹ್ಯುಮನುಂ ಚ ಪೃಥಿವೀಪತಿರ್ಜರಾಗ್ರಹಣಾರ್ಥಂ
ಸ್ವಯೌವನಪ್ರದಾನಾಯ ಚಾಭ್ಯರ್ಥಯಾಮಾಸ ॥ **13** ॥ 620

ತೇರಪ್ಯೇಕೈಕೇನ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾತಸ್ತಾಂಶ್ಚಶಾಪ ॥ **14** ॥ 621

ಅಥ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಾತನಯಮಶೇಷಕನೀಯಾಂಸಂ ಪೂರುಂ ತಥೈವಾಹ ॥ **15** ॥ 622

ಸ ಚಾತಿಪ್ರವಣಮತಿಃ ಸಬಹುಮಾನಂ ಪಿತರಂ ಪ್ರಣಮ್ಯ
ಮಹಾಪ್ರಸಾದೋಽಯಮಸ್ಮಾಕಮಿತ್ಯುದಾರಮಭಿಧಾಯ ಜರಾಂ ಜಗ್ರಾಹ ॥ **16** ॥ 623

ಸ್ವಕೀಯಂ ಚ ಯೌವನಂ ಸ್ವಪಿತ್ರೇ ದದೌ ॥ **17** ॥ 624

ಸೋಽಪಿ ಪೌರವಂ ಯೌವನಮಾಸಾದ್ಯ ಧರ್ಮಾವಿರೋಧೇನ ಯಥಾಕಾಮಂ
ಯಥಾಕಾಲೋಪಪನ್ನಂ ಯಥೋತ್ಸಾಹಂ ವಿಷಯಾಂಶ್ಚಚಾರ ॥ **18** ॥ 625

ಸಮ್ಯಕ್ ಚ ಪ್ರಜಾಪಾಲನಮಕರೋತ್ ॥ **19** ॥ 626

ವಿಶ್ವಾಚ್ಯಾ ದೇವಯಾನ್ಯಾ ಚ ಸಹೋಪಭೋಗಂ ಭುಕ್ತ್ವಾ ಕಾಮಾನಾಮಂತಂ
ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯಾಮೀತ್ಯನುದಿನಂ ಉನ್ಮನಸ್ಕೋ ಬಭೂವ ॥ **20** ॥ 627

ಅನುದಿನಂ ಚೋಪಭೋಗತಃ ಕಾಮಾನತಿರಮ್ಯಾನ್ಮೇನೇ ॥ **21** ॥ 628

ತತಶ್ಚೈವಮಗಾಯತ ॥ **22** ॥ 629

ನ ಜಾತು ಕಾಮಃ ಕಾಮಾನಾಮುಪಭೋಗೇನ ಶಾಮ್ಯತಿ।
ಹವಿಷಾ ಕೃಷ್ಣವರ್ತ್ಮೇವ ಭೂಯ ಏವಾಭಿವರ್ದ್ಧತೇ ॥ **23** ॥ 630

ಯತ್ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ವ್ರೀಹಿಯವಂ ಹಿರಣ್ಯಂ ಪಶವಃ ಸ್ತ್ರಿಯಃ।
ಏಕಸ್ಯಾಪಿ ನ ಪರ್ಯಾಪ್ತಂ ತಸ್ಮಾತ್ತೃಷ್ಣಾಂ ಪರಿತ್ಯಜೇತ್ ॥ **24** ॥ 631

ಯದಾ ನ ಕುರುತೇ ಭಾವಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಪಾಪಕಂ।
ಸಮದೃಷ್ಟೇಸ್ತದಾ ಪುಂಸಃ ಸರ್ವಾಸ್ಸುಖಮಯಾ ದಿಶಃ ॥ **25** ॥ 632

ಯಾ ದುಸ್ತ್ಯಜಾ ದುರ್ಮತಿಭಿರ್ಯಾ ನ ಜೀರ್ಯತಿ ಜೀರ್ಯತಃ।
ತಾಂ ತೃಷ್ಣಾಂ ಸಂತ್ಯಜೇತ್ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ಸುಖೇನೈವಾಭಿಪೂರ್ಯತೇ ॥ **26** ॥ 633

ಜೀರ್ಯಂತಿ ಜೀರ್ಯತಃ ಕೇಶಾ ದಂತಾ ಜೀರ್ಯಂತಿ ಜೀರ್ಯತಃ।
ಧನಾಶಾ ಜೀವಿತಾಶಾ ಚ ಜೀರ್ಯತೋಽಪಿ ನ ಜೀರ್ಯತಃ ॥ **27** ॥ 634

ಪೂರ್ಣ ವರ್ಷಸಹಸ್ರಂ ಮೇ ವಿಷಯಾಸಕ್ತಚೇತಸಃ।
ತಥಾಪ್ಯನುದಿನಂ ತೃಷ್ಣಾ ಮಮ ತೇಷೂಪಜಾಯತೇ ॥ **28** ॥ 635

ತಸ್ಮಾದೇತಾಮಹಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಾಧಾಯ ಮಾನಸಂ।
ನಿರ್ದ್ವಂದ್ವೋ ನಿರ್ಮಮೋ ಭೂತ್ವಾ ಚರಿಷ್ಯಾಮಿ ಮೃಗೈಸ್ಸಹ ॥ **29** ॥ 636

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಪೂರೋಸ್ಸಕಾಶಾದಾದಾಯ ಜರಾಂ ದತ್ತ್ವಾ ಚ ಯೌವನಂ।
ರಾಜ್ಯೇಽಭಿಷಿಚ್ಯ ಪೂರುಂ ಚ ಪ್ರಯಯೌ ತಪಸೇ ವನಂ ॥ **30** ॥ 637

ದಿಶಿ ದಕ್ಷಿಣಪೂರ್ವಸ್ಯಾಂ ತುರ್ವಸುಂ ಚ ಸಮಾದಿಶತ್।
ಪ್ರತೀಚ್ಯಾಂ ಚ ತಥಾ ದ್ರುಹ್ಯುಂ ದಕ್ಷಿಣಾಯಾಂ ತತೋ ಯದುಂ ॥ **31** ॥ 638

ಉದೀಚ್ಯಾಂ ಚ ತಥೈವಾನುಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಂಡಲಿನೋ ನೃಪಾನ್।
ಸರ್ವಪೃಥ್ವೀಪತಿಂ ಪೂರುಂ ಸೋಽಭಿಷಿಚ್ಯ ವನಂ ಯಯೌ ॥ **32** ॥ 639

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ದಶಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಏಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಅತಃ ಪರಂ ಯಯಾತೇಃ ಪ್ರಥಮಪುತ್ರಸ್ಯ ಯದೋರ್ವಂಶಮಹಂ
ಕಥಯಾಮಿ ॥ **1** ॥ 640

ಯತ್ರಾಶೇಷಲೋಕನಿವಾಸೋ ಮನುಷ್ಯಸಿದ್ಧಗಂಧರ್ವಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸಗುಹ್ಯಕ -
ಕಿಂಪುರುಷಾಪ್ಸರಉರಗವಿಹಗದೈತ್ಯದಾನವಾದಿತ್ಯರುದ್ರವಸ್ವಶ್ವಿಮರು -
ದ್ದೇವರ್ಷಿಭಿರ್ಮುಮುಕ್ಷುಭಿರ್ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಭಿಶ್ಚ
ತತ್ತತ್ಫಲಲಾಭಾಯ ಸದಾಭಿಷ್ಟುತೋಽಪರಿಚ್ಛೇದ್ಯಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂಶೇನ
ಭಗವಾನನಾದಿನಿಧನೋ ವಿಷ್ಣುರವತತಾರ ॥ **2** ॥ 641

ಅತ್ರ ಶ್ಲೋಕಃ ॥ **3** ॥ 642

ಯದೋರ್ವಂಶಂ ನರಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸರ್ವಪಾಪೈಃ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ।
ಯತ್ರಾವತೀರ್ಣಂ ಕೃಷ್ಣಾಖ್ಯಂ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿರಾಕೃತಿ ॥ **4** ॥ 643

ಸಹಸ್ರಜಿತ್ಕ್ರೋಷ್ಟುನಲನಹುಷಸಂಜ್ಞಾಶ್ಚತ್ವಾರೋ ಯದುಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **5** ॥ 644

ಸಹಸ್ರಜಿತ್ಪುತ್ರಶತಜಿತ್ ॥ **6** ॥ 645

ತಸ್ಯ ಹೈಹಯಹೇಹಯವೇಣುಹಯಾಸ್ತ್ರಯಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **7** ॥ 646

ಹೈಹಯಪುತ್ರೋ ಧರ್ಮಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಧರ್ಮನೇತ್ರಸ್ತತಃ ಕುಂತಿಃ ಕುಂತೇಃ
ಸಹಜಿತ್ ॥ **8** ॥ 647

ತತ್ತನಯೋ ಮಹಿಷ್ಮಾನ್ ಯೋಽಸೌ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಂ ಪುರೀಂ
ನಿವಾಸಯಾಮಾಸ ॥ **9** ॥ 648

ತಸ್ಮಾದ್ಭದ್ರಶ್ರೇಣ್ಯಸ್ತತೋ ದುರ್ದಮಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಧನಕೋ ಧನಕಸ್ಯ ಕೃತವೀರ್ಯಕೃತಾಗ್ನಿ
ಕೃತಧರ್ಮಕೃತೌಜಸಶ್ಚತ್ವಾರಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **10** ॥ 649

ಕೃತವೀರ್ಯಾದರ್ಜುನಸ್ಸಪ್ತದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿರ್ಬಾಹುಸಹಸ್ರೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **11** ॥ 650

ಯೋಽಸೌ ಭಗವದಂಶಮತ್ರಿಕುಲಪ್ರಸೂತಂ ದತ್ತಾತ್ರೇಯಾಖ್ಯಮಾರಾಧ್ಯ
ಬಾಹುಸಹಸ್ರಮಧರ್ಮಸೇವಾನಿವಾರಣಂ ಸ್ವಧರ್ಮಸೇವಿತ್ವಂ ರಣೇ
ಪೃಥಿವೀಜಯಂ ಧರ್ಮತಶ್ಚಾನುಪಾಲನಮರಾತಿಭ್ಯೋಽಪರಾಜಯಮಖಿಲ -
ಜಗತ್ಪ್ರಖ್ಯಾತಪುರುಷಾಚ್ಚ ಮೃತ್ಯುಮಿತ್ಯೇತಾನ್ವರಾನಭಿಲಷಿತವಾಂಲ್ಲೇಭೇ ಚ ॥ **12** ॥ 651

ತೇನೇಯಮಶೇಷದ್ವೀಪವತೀ ಪೃಥಿವೀ ಸಮ್ಯಕ್ಪರಿಪಾಲಿತಾ ॥ **13** ॥ 652

ದಶಯಜ್ಞಸಹಸ್ರಾಣ್ಯಸಾವಯಜತ್ ॥ **14** ॥ 653

ತಸ್ಯ ಚ ಶ್ಲೋಕೋಽದ್ಯಾಪಿ ಗೀಯತೇ ॥ **15** ॥ 654

ನ ನೂನಂ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಸ್ಯ ಗತಿಂ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ಪಾರ್ಥಿವಾಃ।
ಯಜ್ಞೈರ್ದಾನೈಸ್ತಪೋಭಿರ್ವಾ ಪ್ರಶ್ರಯೇಣ ಶ್ರುತೇನ ಚ ॥ **16** ॥ 655

ಅನಷ್ಟದ್ರವ್ಯತಾ ಚ ತಸ್ಯ ರಾಜ್ಯೇಽಭವತ್ ॥ **17** ॥ 656

ಏವಂ ಚ ಪಂಚಾಶೀತಿವರ್ಷಸಹಸ್ರಾಣ್ಯವ್ಯಾಹತಾರೋಗ್ಯಶ್ರೀಬಲಪರಾಕ್ರಮೋ
ರಾಜ್ಯಮಕರೋತ್ ॥ **18** ॥ 657

ಮಾಹಿಷ್ಮತ್ಯಾಂ ದಿಗ್ವಿಜಯಾಭ್ಯಾಗತೋ
ನರ್ಮದಾಜಲಾವಗಾಹನಕ್ರೀಡಾತಿಪಾನಮದಾಕುಲೇನಾಯತ್ನೇನೈವ
ತೇನಾಶೇಷದೇವದೈತ್ಯಗಂಧರ್ವೇಶಜಯೋದ್ಭೂತಮದಾವಲೇಪೋಽಪಿ ರಾವಣಃ
ಪಶುರಿವ ಬದ್ಧ್ವಾ ಸ್ವನಗರೈಕಾಂತೇ ಸ್ಥಾಪಿತಃ ॥ **19** ॥ 658

ಯಶ್ಚ ಪಂಚಾಶೀತಿವರ್ಷಸಹಸ್ರೋಪಲಕ್ಷಣಕಾಲಾವಸಾನೇ
ಭಗವನ್ನಾರಾಯಣಾಂಶೇನ ಪರಶುರಾಮೇಣೋಪಸಂಹೃತಃ ॥ **20** ॥ 659

ತಸ್ಯ ಚ ಪುತ್ರಶತಪ್ರಧಾನಾಃ ಪಂಚ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ
ಶೂರಶೂರಸೇನವೃಷಸೇನಮಧುಜಯಧ್ವಜಸಂಜ್ಞಾಃ ॥ **21** ॥ 660

ಜಯಧ್ವಜಾತ್ತಾಲಜಂಘಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **22** ॥ 661

ತಾಲಜಂಘಸ್ಯ ತಾಲಜಂಘಾಖ್ಯಂ ಪುತ್ರಶತಮಾಸೀತ್ ॥ **23** ॥ 662

ಏಷಾಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠೋ ವೀತಿಹೋತ್ರಸ್ತಥಾನ್ಯೋ ಭರತಃ ॥ **24** ॥ 663

ಭರತಾದವೃಷಃ ॥ **25** ॥ 664

ವೃಷಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ಮಧುರಭವತ್ ॥ **26** ॥ 665

ತಸ್ಯಾಪಿ ವೃಷ್ಣಿಪ್ರಮುಖಂ ಪುತ್ರಶತಮಾಸೀತ್ ॥ **27** ॥ 666

ಯತೋ ವೃಷ್ಣಿಸಂಜ್ಞಾಮೇತದ್ಗೋತ್ರಮವಾಪ ॥ **28** ॥ 667

ಮಧುಸಂಜ್ಞಾಹೇತುಶ್ಚ ಮಧುರಭವತ್ ॥ **29** ॥ 668

ಯಾದವಾಶ್ಚ ಯದುನಾಮೋಪಲಕ್ಷಣಾದಿತಿ ॥ **30** ॥ 669

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಏಕಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಕ್ರೋಷ್ಟೋಸ್ತು ಯದುಪುತ್ರಸ್ಯಾತ್ಮಜೋ ಧ್ವಜಿನೀವಾನ್ ॥ **1** ॥ 670

ತತಶ್ಚ ಸ್ವಾತಿಸ್ತತೋ ರುಶಂಕೂ ರುಶಂಕೋಶ್ಚಿತ್ರರಥಃ ॥ **2** ॥ 671

ತತ್ತನಯಶ್ಶಶಿಬಿಂದುಶ್ಚತುರ್ದಶಮಹಾರತ್ನೇಶಶ್ಚಕ್ರವರ್ತ್ಯಭವತ್ ॥ **3** ॥ 672

ತಸ್ಯ ಚ ಶತಸಹಸ್ರಂ ಪತ್ನೀನಾಮಭವತ್ ॥ **4** ॥ 673

ದಶಲಕ್ಷಸಂಖ್ಯಾಶ್ಚ ಪುತ್ರಾಃ ॥ **5** ॥ 674

ತೇಷಾಂ ಚ ಪೃಥುಶ್ರವಾಃ ಪೃಥುಕರ್ಮಾ ಪೃಥುಕೀರ್ತಿಃ ಪೃಥುಯಶಾಃ ಪೃಥುಜಯಃ ಪೃಥುದಾನಃ ಷದ್ ಪುತ್ರಾಃ ಪ್ರಧಾನಾಃ ॥ **6** ॥ 675

ಪೃಥುಶ್ರವಸಶ್ಚ ಪುತ್ರಃ ಪೃಥುತಮಃ ॥ **7** ॥ 676

ತಸ್ಮಾದುಶನಾ ಯೋ ವಾಜಿಮೇಧಾನಾಂ ಶತಮಾಜಹಾರ ॥ **8** ॥ 677

ತಸ್ಯ ಚ ಶಿತಪುರ್ನಾಮ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **9** ॥ 678

ತಸ್ಯಾಪಿ ರುಕ್ಮಕವಚಸ್ತತಃ ಪರಾವೃತ್ ॥ **10** ॥ 679

ಪರಾವೃತೋ ರುಕ್ಮೇಷುಪೃಥುನ್ಯಾಮಘವಲಿತಹರಿತಸಂಜ್ಞಾಸ್ತಸ್ಯ ಪಂಚಾತ್ಮಜಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **11** ॥ 680

ತಸ್ಯಾಯಮದ್ಯಾಪಿ ಜ್ಯಾಮಘಸ್ಯ ಶ್ಲೋಕೋ ಗೀಯತೇ ॥ **12** ॥ 681

ಭಾರ್ಯಾವಶ್ಯಾಸ್ತು ಯೇ ಕೇಚಿದ್ಭವಿಷ್ಯಂತ್ಯಥ ವಾ ಮೃತಾಃ।
ತೇಷಾಂ ತು ಜ್ಯಾಮಘಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಶ್ಶೈವ್ಯಾಪತಿರಭೂನ್ನೃಪಃ ॥ **13** ॥ 682

ಅಪುತ್ರಾ ತಸ್ಯ ಸಾ ಪತ್ನೀ ಶೈವ್ಯಾ ನಾಮ ತಥಾಪ್ಯಸೌ।
ಅಪತ್ಯಕಾಮೋಽಪಿ ಭಯಾನ್ನಾನ್ಯಾಂ ಭಾರ್ಯಾಮವಿಂದತ ॥ **14** ॥ 683

ಸ ತ್ವೇಕದಾ ಪ್ರಭೂತರಥತುರಗಗಜಸಮ್ಮರ್ದಾತಿದಾರುಣೇ ಮಹಾಹವೇ
ಯುದ್ಧ್ಯಮಾನಃ ಸಕಲಮೇವಾರಿಚಕ್ರಮಜಯತ್ ॥ **15** ॥ 684

ತಚ್ಚಾರಿಚಕ್ರಮಪಾಸ್ತಪುತ್ರಕಲತ್ರಬಂಧುಬಲಕೋಶಂ ಸ್ವಮಧಿಷ್ಠಾನಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ದಿಶಃ
ಪ್ರತಿ ವಿದ್ರುತಂ ॥ **16** ॥ 685

ತಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ವಿದ್ರುತೇಽತಿತ್ರಾಸಲೋಲಾಯತಲೋಚನಯುಗಲಂ ತ್ರಾಹಿ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ
ತಾತಾಂಬ ಭ್ರಾತರಿತ್ಯಾಕುಲವಿಲಾಪವಿಧುರಂ ಸ ರಾಜಕನ್ಯಾರತ್ನಮದ್ರಾಕ್ಷೀತ್ ॥ **17** ॥ 686

ತಹದ್ದರ್ಶನಾಚ್ಚ ತಸ್ಯಾಮನುರಾಗಾನುಗತಾಂತರಾತ್ಮಾ ಸ
ನೃಪೋಽಚಿಂತಯತ್ ॥ **18** ॥ 687

ಸಾಧ್ವಿದಂ ಮಮಾಪತ್ಯರಹಿತಸ್ಯ ವಂಧ್ಯಾಭರ್ತುಃ ಸಾಂಪ್ರತಂ ವಿಧಿನಾಪತ್ಯಕಾರಣಂ
ಕನ್ಯಾರತ್ನಮುಪಪಾದಿತಂ ॥ **19** ॥ 688

ತದೇತತ್ಸಮುದ್ವಹಾಮೀತಿ ॥ **20** ॥ 689

ಅಥವೈನಾಂ ಸ್ಯಂದನಮಾರೋಪ್ಯ ಸ್ವಮಧಿಷ್ಠಾನಂ ನಯಾಮಿ ॥ **21** ॥ 690

ತಯೈವ ದೇವ್ಯಾ ಶೈವ್ಯಯಾಹಮನುಜ್ಞಾತಸ್ಸಮುದ್ವಹಾಮೀತಿ ॥ **22** ॥ 691

ಅಥೈನಾಂ ರಥಮಾರೋಪ್ಯ ಸ್ವನಗರಮಗಚ್ಛತ್ ॥ **23** ॥ 692

ವಿಜಯಿನಂ ಚ ರಾಜಾನಮಶೇಷಪೌರಭೃತ್ಯಪರಿಜನಾಮಾತ್ಯಸಮೇತಾ ಶೈವ್ಯಾ
ದ್ರಷ್ಟುಮಧಿಷ್ಠಾನದ್ವಾರಮಾಗತಾ ॥ **24** ॥ 693

ಸಾ ಚಾವಲೋಕ್ಯ ರಾಜ್ಞಃ ಸವ್ಯಪಾರ್ಶ್ವವರ್ತಿನೀಂ
ಕನ್ಯಾಮೀಷದುದ್ಭೂತಾಮರ್ಷಸ್ಫುರದಧರಪಲ್ಲವಾ ರಾಜಾನಮವೋಚತ್ ॥ **25** ॥ 694

ಅತಿಚಪಲಚಿತ್ತಾತ್ರ ಸ್ಯಂದನೇ ಕೇಯಮಾರೋಪಿತೇತಿ ॥ **26** ॥ 695

ಅಸಾವಪ್ಯನಾಲೋಚಿತೋತ್ತರವಚನೋಽತಿಭಯಾತ್ತಾಮಾಹ ಸ್ನುಷಾ
ಮಮೇಯಮಿತಿ ॥ **27** ॥ 696

ಅಥೈನಂ ಶೈವ್ಯೋವಾಚ ॥ **28** ॥ 697

ನಾಹಂ ಪ್ರಸೂತಾ ಪುತ್ರೇಣ ನಾನ್ಯಾ ಪತ್ಯಭವತ್ತವ।
ಸ್ನುಷಾಸಂಬಂಧತಾ ಹ್ಯೇಷಾ ಕತಮೇನ ಸುತೇನ ತೇ ॥ **29** ॥ 698

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಇತ್ಯಾತ್ಮೇರ್ಷ್ಯಾಕೋಪಕಲುಷಿತವಚನಮುಷಿತವಿವೇಕೋ
ಭಯಾದುರುಕ್ತಪರಿಹಾರಾರ್ಥಮಿದಮವನೀಪತಿರಾಹ ॥ **30** ॥ 699

ಯಸ್ತೇ ಜನಿಷ್ಯತ ಆತ್ಮಜಸ್ತಸ್ಯೇಯಮನಾಗತಸ್ಯೈವ ಭಾರ್ಯಾ
ನಿರೂಪಿತೇತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯೋದ್ಭೂತಮೃದುಹಾಸಾ ತಥೇತ್ಯಾಹ ॥ **31** ॥ 700

ಪ್ರವಿವೇಶ ಚ ರಾಜ್ಞಾ ಸಹಾಧಿಷ್ಠಾನಂ ॥ **32** ॥ 701

ಅನಂತರಂ
ಚಾತಿಶುದ್ಧಲಗ್ನಹೋರಾಂಶಕಾವಯವೋಕ್ತಕೃತಪುತ್ರಜನ್ಮಲಾಭಗುಣಾದ್ವಯಸಃ
ಪರಿಣಾಮಮುಪಗತಾಪಿ ಶೈವ್ಯಾ ಸ್ವಲ್ಪೈರೇವಾಹೋಭಿರ್ಗರ್ಭಮವಾಪ ॥ **33** ॥ 702

ಕಾಲೇನ ಚ ಕುಮಾರಮಜೀಜನತ್ ॥ **34** ॥ 703

ತಸ್ಯ ಚ ವಿದರ್ಭ ಇತಿ ಪಿತಾ ನಾಮ ಚಕ್ರೇ ॥ **35** ॥ 704

ಸ ಚ ತಾಂ ಸ್ನುಷಾಮುಪಯೇಮೇ ॥ **36** ॥ 705

ತಸ್ಯಾಂ ಚಾಸೌ ಕ್ರಥಕೈಶಿಕಸಂಜ್ಞೌ ಪುತ್ರಾವಜನಯತ್ ॥ **37** ॥ 706

ಪುನಶ್ಚ ತೃತೀಯಂ ರೋಮಪಾದಸಂಜ್ಞಂ ಪುತ್ರಮಜೀಜನದ್ಯೋ
ನಾರದಾದವಾಪ್ತಜ್ಞಾನವಾನಭವತ್ ॥ **38** ॥ 707

ರೋಮಪಾದಾದ್ಬಭ್ರುರ್ಬಭ್ರೋರ್ಧೃತಿರ್ಧೃತೇಃ ಕೈಶಿಕಃ ಕೈಶಿಕಸ್ಯಾಪಿ ಚೇದಿಃ
ಪುತ್ರೋಽಭವದ್ ಯಸ್ಯ ಸಂತತೌ ಚೈದ್ಯಾ ಭೂಪಾಲಾಃ ॥ **39** ॥ 708

ಕ್ರಥಸ್ಯ ಸ್ನುಷಾಪುತ್ರಸ್ಯ ಕುಂತಿರಭವತ್ ॥ **40** ॥ 709

ಕುಂತೇರ್ಧೃಷ್ಟಿರ್ಧೃಷ್ಟೇರ್ನಿರ್ಧೃತಿರ್ನಿರ್ಧೃತೇರ್ದಶಾರ್ಹಸ್ತತಶ್ಚ ವ್ಯೋಮಾ ತಸ್ಯಾಪಿ
ಜೀಮೂತಸ್ತತಶ್ಚ ವಿಕೃತಿಸ್ತತಶ್ಚ ಭೀಮರಥಃ ತಸ್ಮಾನ್ನವರಥಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ದಶರಥಸ್ತತಶ್ಚ
ಶಕುನಿಃ ತತ್ತನಯಃ ಕರಂಭಿಃ ಕರಂಭೇರ್ದೇವರಾತೋಽಭವತ್ ॥ **41** ॥ 710

ತಸ್ಮಾದ್ದೇವಕ್ಷತ್ರಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಮಧುರ್ಮಧೋಃ ಕುಮಾರವಂಶಃ
ಕುಮಾರವಂಶಾದನುರನೋಃ ಪುರುಮಿತ್ರಃಪೃಥಿವೀಪತಿರಭವತ್ ॥ **42** ॥ 711

ತತಶ್ಚಾಂಶುಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಸತ್ವತಃ ॥ **43** ॥ 712

ಸತ್ವತಾದೇತೇ ಸಾತ್ವತಾಃ ॥ **44** ॥ 713

ಇತ್ಯೇತಾಂ ಜ್ಯಾಮಘಸ್ಯ ಸಂತತಿಂ ಸಮ್ಯಕ್ ಶ್ರದ್ಧಾಸಮನ್ವಿತಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಪುಮಾನ್
ಮೈತ್ರೇಯ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ಪಾತಕೈಃ ॥ **45** ॥ 714

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ದ್ವಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಭಜನಭಜಮಾನದಿವ್ಯಾಂಧಕದೇವಾವೃಧಮಹಾಭೋಜವೃಷ್ಣಿಸಂಜ್ಞಾಸ್ತ್ವತಸ್ಯ ಪುತ್ರಾ
ಬಭೂವುಃ ॥ **1** ॥ 715

ಭಜಮಾನಸ್ಯ ನಿಮಿಕೃಕಣವೃಷ್ಣಯಸ್ತಥಾನ್ಯೇ ದ್ವ್ಯೇಮಾತ್ರಾಃ
ಶತಜಿತ್ಸಹಸ್ರಜಿದಯುತಜಿತ್ಸಂಜ್ಞಾಸ್ತ್ರಯಃ ॥ **2** ॥ 716

ದೇವಾವೃಧಸ್ಯಾಪಿ ಬಭ್ರುಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **3** ॥ 717

ತಯೋಶ್ಚಾಯಂ ಶ್ಲೋಕೋ ಗೀಯತೇ ॥ **4** ॥ 718

ಯಥೈವ ಶೃಣುಮೋ ದೂರಾತ್ಸಂಪಶ್ಯಾಮಸ್ತಥಾಂತಿಕಾತ್।
ಬಭ್ರುಃ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ದೇವೇರ್ದೇವಾವೃಧಸ್ಸಮಃ ॥ **5** ॥ 719

ಪುರುಷಾಃ ಷಟ್ ಚ ಷಷ್ಟಿಶ್ಚ ಷಟ್ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಚಾಷ್ಟ ಚ।
ತೇಽಮೃತತ್ವಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾ ಬಭ್ರೋರ್ದೇವಾವೃಧಾದಪಿ ॥ **6** ॥ 720

ಮಹಾಭೋಜಸ್ತ್ವತಿಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ತಸ್ಯಾನ್ವಯೇ ಭೋಜಾ
ಮೃತ್ತಿಕಾವರಪುರನಿವಾಸಿನೋ ಮಾರ್ತ್ತಿಕಾವರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **7** ॥ 721

ವೃಷ್ಣೇಃ ಸುಮಿತ್ರೋ ಯುಧಾಜಿಚ್ಚ ಪುತ್ರಾವಭೂತಾಂ ॥ **8** ॥ 722

ತತಶ್ಚಾನಮಿತ್ರಸ್ತಥಾನಮಿತ್ರಾನ್ನಿಘ್ನಃ ॥ **9** ॥ 723

ನಿಘ್ನಸ್ಯ ಪ್ರಸೇನಸತ್ರಾಜಿತೌ ॥ **10** ॥ 724

ತಸ್ಯ ಚ ಸತ್ರಾಜಿತೋ ಭಗವಾನಾದಿತ್ಯಃ ಸಖಾಭವತ್ ॥ **11** ॥ 725

ಏಕದಾ ತ್ವಂಭೋನಿಧಿತೀರಸಂಶ್ರಯಃ ಸೂರ್ಯಂ ಸತ್ರಾಜಿತ್ತುಷ್ಟಾವ ತನ್ಮನಸ್ಕತಯಾ
ಚ ಭಾಸ್ವಾನಭಿಷ್ಟೂಯಮಾನೋಽಗ್ರತಸ್ತಸ್ಥೌ ॥ **12** ॥ 726

ತತಸ್ತ್ವಸ್ಪಷ್ಟ ಮೂರ್ತಿಧರಂ ಚೈನಮಾಲೋಕ್ಯ ಸತ್ರಾಜಿತ್ಸೂರ್ಯಮಾಹ ॥ **13** ॥ 727

ಯಥೈವ ವ್ಯೋಮ್ನಿ ವಹ್ನಿಪಿಂಡೋಪಮಂ ತ್ವಾಮಹಮಪಶ್ಯಂ ತಥೈವಾದ್ಯಾಗ್ರತೋ
ಗತಮಪ್ಯತ್ರ ಭಗವತಾ ಕಿಂಚಿನ್ನ ಪ್ರಸಾದೀಕೃತಂ
ವಿಶೇಷಮುಪಲಕ್ಷಯಾಮೀತ್ಯೇವಮುಕ್ತೇ ಭಗವತಾ ಸೂರ್ಯೇಣ
ನಿಜಕಂಠಾದುನ್ಮುಚ್ಯ ಸ್ಯಮಂತಕಂ ನಾಮ ಮಹಾಮಣಿವರಮವತಾರ್ಯ್ಯೈಕಾಂತೇ
ನ್ಯಸ್ತಂ ॥ **14** ॥ 728

ತತಸ್ತಮಾತಾಮ್ರೋಜ್ಜ್ವಲಂ
ಹುಸ್ವವಪುಷಮೀಷದಾಪಿಂಗಲನಯನಮಾದಿತ್ಯಮದ್ರಾಕ್ಷೀತ್ ॥ **15** ॥ 729

ಕೃತಪ್ರಣಿಪಾತಸ್ತವಾದಿಕಂ ಚ ಸತ್ರಾಜಿತಮಾಹ
ಭಗವಾನಾದಿತ್ಯಸ್ಸಹಸ್ರದೀಧಿತಿರ್ವರಮಸ್ಮತ್ತೋಽಭಿಮತಂ ವೃಣೀಷ್ವೇತಿ ॥ **16** ॥ 730

ಸ ಚ ತದೇವ ಮಣಿರತ್ನಮಯಾಚತ ॥ **17** ॥ 731

ಸ ಚಾಪಿ ತಸ್ಮೈ ತದ್ದತ್ತ್ವಾ ದೀಧಿತಿಪತಿರ್ವಿಯತಿ ಸ್ವಧಿಷ್ಣ್ಯಮಾರುರೋಹ ॥ **18** ॥ 732

ಸತ್ರಾಜಿದಪ್ಯಮಲಮಣಿರತ್ನಸನಾಥಕಂಠತಯಾ ಸೂರ್ಯ ಇವ
ತೇಜೋಭಿರಶೇಷದಿಗಂತರಾಣ್ಯುದ್ಭಾಸಯನ್ ದ್ವಾರಕಾಂ ವಿವೇಶ ॥ **19** ॥ 733

ದ್ವಾರಕಾವಾಸೀ ಜನಸ್ತು ತಮಾಯಾಂತಮವೇಕ್ಷ್ಯ ಭಗವಂತಮಾದಿಪುರುಷಂ
ಪುರುಷೋತ್ತಮಮವನಿಭಾರಾವತರಣಾಯಾಂಶೇನ ಮಾನುಷರೂಪಧಾರಿಣಂ
ಪ್ರಣಿಪತ್ಯಾಹ ॥ **20** ॥ 734

ಭಗವನ್ ಭವಂತಂ ದ್ರಷ್ಟುಂ ನೂನಮಯಮಾದಿತ್ಯ ಆಯಾತೀತ್ಯುಕ್ತೋ
ಭಗವಾನುವಾಚ ॥ **21** ॥ 735

ಭಗವಾನ್ನಾಯಮಾದಿತ್ಯಃ ಸತ್ರಾಜಿದಯಮಾದಿತ್ಯದತ್ತಸ್ಯಮಂತಕಾಖ್ಯಂ
ಮಹಾಮಣಿರತ್ನಂ ಬಿಭ್ರದತ್ರೋಪಯಾತಿ ॥ **22** ॥ 736

ತದೇನಂ ವಿಶ್ರಬ್ಧಾಃ ಪಶ್ಯತೇತ್ಯುಕ್ತಾಸ್ತೇ ತಥೈವ ದದೃಶುಃ ॥ **23** ॥ 737

ಸ ಚ ತಂ ಸ್ಯಮಂತಕಮಣಿಮಾತ್ಮನಿವೇಶನೇ ಚಕ್ರೇ ॥ **24** ॥ 738

ಪ್ರತಿದಿನಂ ತನ್ಮಣಿರತ್ನಮಮಷ್ಟೋ ಕನಕಭಾರಾನ್ಸ್ರವತಿ ॥ **25** ॥ 739

ತತ್ಪ್ರಭಾವಾಚ್ಚ ಸಕಲಸ್ಯೈವ
ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯೋಪಸರ್ಜನಾವೃಷ್ಟಿವ್ಯಾಲಾಗ್ನಿಚೋರದುರ್ಭಿಕ್ಷಾದಿಭಯಂ ನ
ಭವತಿ ॥ **26** ॥ 740

ಅಚ್ಯುತೋಽಪಿ ತದ್ದಿವ್ಯಂ ರತ್ನಮುಗ್ರಸೇನಸ್ಯ ಭೂಪತೇರ್ಯೋಗ್ಯಮೇತದಿತಿ ಲಿಪ್ಸಾಂ
ಚಕ್ರೇ ॥ **27** ॥ 741

ಗೋತ್ರಭೇದಭಯಾಚ್ಚಕ್ರೋಽಪಿ ನ ಜಹಾರ ॥ **28** ॥ 742

ಸತ್ರಾಜಿದಪ್ಯಚ್ಯುತೋ ಮಾಮೇತದ್ಯಾಚಯಿಷ್ಯತೀತ್ಯವಗಮ್ಯ ರತ್ನಲೋಭಾದಭ್ರಾತ್ರೇ
ಪ್ರಸೇನಾಯ ತದ್ರತ್ನಮದಾತ್ ॥ **29** ॥ 743

ತಚ್ಚ ಶುಚಿನಾ ಧ್ರಿಯಮಾಣಮಶೇಷಮೇವ ಸುವರ್ಣಸ್ರವಾದಿಕಂ
ಗುಣಜಾತಮುತ್ಪಾದಯತಿ ಅನ್ಯಥಾ ಧಾರಯಂತಮೇವ ಹಂತೀತ್ಯಜಾನನ್ನಸಾವಪಿ
ಪ್ರಸೇನಸ್ತೇನ ಕಂಠಸಕ್ತೇನ ಸ್ಯಮಂತಕೇನಾಶ್ವಮಾರುಹ್ಯಾಟವ್ಯಾಂ
ಮೃಗಯಾಮಗಚ್ಛತ್ ॥ **30** ॥ 744

ತತ್ರ ಚ ಸಿಂಹಾದ್ವಧಮವಾಪ ॥ **31** ॥ 745

ಸಾಶ್ವಂ ಚ ತಂ ನಿಹತ್ಯ ಸಿಂಹೋಽಪ್ಯಮಲಮಣಿರತ್ನಮಾಸ್ಯಾಗ್ರೇಣಾದಾಯ
ಗಂತುಮಭ್ಯುದ್ಯತಃ ಋಕ್ಷಾಧಿಪತಿನಾ ಜಾಂಬವತಾ ದೃಷ್ಟೋ ಘಾತಿತಶ್ಚ ॥ **32** ॥ 746

ಜಾಂಬವಾನಪ್ಯಮಲಮಣಿರತ್ನಮಾದಾಯ ಸ್ವಬಿಲೇ ಪ್ರವಿವೇಶ ॥ **33** ॥ 747

ಸುಕುಮಾರಸಂಜ್ಞಾಯ ಬಾಲಕಾಯ ಚ ಕ್ರೀಡನಕಮಕರೋತ್ ॥ **34** ॥ 748

ಅನಾಗಚ್ಛತಿ ತಸ್ಮಿನ್ಪ್ರಸೇನೇ ಕೃಷ್ಣೋ ಮಣಿರತ್ನಮಭಿಲಷಿತವಾನ್ಸ ಚ
ಪ್ರಾಪ್ತವಾನ್ನೂನಮೇತದಸ್ಯ ಕರ್ಮೇತ್ಯಖಿಲ ಏವ ಯದುಲೋಕಃ ಪರಸ್ಪರಂ
ಕರ್ಣಾಕರ್ಣ್ಯಕಥಯತ್ ॥ **35** ॥ 749

ವಿದಿತಲೋಕಾಪವಾದವೃತ್ತಾಂತಶ್ಚ ಭಗವಾನ್ ಸರ್ವಯದುಸೈನ್ಯಪರಿವಾರಪರಿವೃತಃ
ಪ್ರಸೇನಾಶ್ವಪದವೀಮನುಸಸಾರ ॥ **36** ॥ 750

ದದರ್ಶ ಚಾಶ್ವಸಮವೇತಂ ಪ್ರಸೇನಂ ಸಿಂಹೇನ ವಿನಿಹತಂ ॥ **37** ॥ 751

ಅಖಿಲಜನಮಧ್ಯೇ ಸಿಂಹಪದದರ್ಶನಕೃತಪರಿಶುದ್ಧಃ ಸಿಂಹಪದಮನುಸಸಾರ ॥ **38** ॥ 752

ಋಕ್ಷಪತಿನಿಹತಂ ಚ ಸಿಂಹಮಪ್ಯಲ್ಪೇ ಭೂಮಿಭಾಗೇ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತತಶ್ಚ
ತದ್ರತ್ನಗೌರವಾದೃಕ್ಷಸ್ಯಾಪಿ ಪದಾನ್ಯನುಯಯೌ ॥ **39** ॥ 753

ಗಿರಿತಟೇ ಚ ಸಕಲಮೇವ ತದ್ಯದುಸೈನ್ಯಮವಸ್ಥಾಪ್ಯ ತತ್ಪದಾನುಸಾರೀ ಋಕ್ಷಬಿಲಂ
ಪ್ರವಿವೇಶ ॥ **40** ॥ 754

ಅಂತಃಪ್ರವಿಷ್ಟಶ್ಚ ಧಾತ್ರ್ಯಾಃ ಸುಕುಮಾರಕಮುಲ್ಲಾಲಯಂತ್ಯಾ ವಾಣೀಂ
ಶುಶ್ರಾವ ॥ **41** ॥ 755

ಸಿಂಹಃ ಪ್ರಸೇನಮವಧೀತ್ಸಿಂಹೋ ಜಾಂಬವತಾ ಹತಃ।
ಸುಕುಮಾರಕ ಮಾ ರೋದೀಸ್ತವ ಹ್ಯೇಷ ಸ್ಯಮಂತಕಃ ॥ **42** ॥ 756

ಇತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯೋಪಲಬ್ಧಸ್ಯಮಂತಕೋಽಂತಃಪ್ರವಿಷ್ಟಃ ಕುಮಾರಕ್ರೀಡನಕೀಕೃತಂ ಚ
ಧಾತ್ರ್ಯಾ ಹಸ್ತೇ ತೇಜೋಭಿರ್ಜಾಜ್ವಲ್ಯಮಾನಂ ಸ್ಯಮಂತಕಂ ದದರ್ಶ ॥ **43** ॥ 757

ತಂ ಚ ಸ್ಯಮಂತಕಾಭಿಲಷಿತಚಕ್ಷುಷಮಪೂರ್ವಪುರುಷಮಾಗತಂ ಸಮವೇಕ್ಷ್ಯ
ಧಾತ್ರೀ ತ್ರಾಹಿ ತ್ರಾಹೀತಿ ವ್ಯಾಜಹಾರ ॥ **44** ॥ 758

ತದಾರ್ತ್ತರವಶ್ರವಣಾನಂತರಂ ಚಾಮರ್ಷಪೂರ್ಣಹೃದಯಃ ಸ
ಜಾಂಬವಾನಾಜಗಾಮ ॥ **45** ॥ 759

ತಯೋಶ್ಚ
ಪರಸ್ಪರಮುದ್ಧತಾಮರ್ಷಯೋರ್ಯುದ್ಧಮೇಕವಿಂಶತಿದಿನಾನ್ಯಭವತ್ ॥ **46** ॥ 760

ತೇ ಚ ಯದುಸೈನಿಕಾಸ್ತತ್ರ ಸಪ್ತಾಷ್ಟದಿನಾನಿ
ತನ್ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತಿಮುದೀಕ್ಷಮಾಣಾಸ್ತಸ್ಥುಃ ॥ **47** ॥ 761

ಅನಿಷ್ಕ್ರಮಣೇ ಚ ಮಧುರಿಪುರಸಾವವಶ್ಯಮತ್ರ ಬಿಲೇಽತ್ಯಂತಂ ನಾಶಮವಾಪ್ತೋ
ಭವಿಷ್ಯತ್ಯನ್ಯಥಾ ತಸ್ಯ ಜೀವತಃ ಕಥಮೇತಾವಂತಿ ದಿನಾನಿ ಶತ್ರುಜಯೇ
ವ್ಯಾಕ್ಷೇಪೋ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿ ಕೃತಾಧ್ಯವಸಾಯಾ ದ್ವಾರಕಾಮಾಗಮ್ಯ ಹತಃ ಕೃಷ್ಣ ಇತಿ
ಕಥಯಾಮಾಸುಃ ॥ **48** ॥ 762

ತದ್ವಾಂಧವಾಶ್ಚ ತತ್ಕಾಲೋಚಿತಮಖಿಲಮುತ್ತರಕ್ರಿಯಾಕಲಾಪಂ ಚಕ್ರುಃ ॥ **49** ॥ 763

ತತಶ್ಚಾಸ್ಯ
ಯುದ್ಧಯಮಾನಸ್ಯಾತಿಶ್ರದ್ಧಾದತ್ತವಿಶಿಷ್ಟೋಪಪಾತ್ರಯುಕ್ತಾನ್ನತೋಯಾದಿನಾ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಬಲಪ್ರಾಣಪುಷ್ಟಿರಭೂತ್ ॥ **50** ॥ 764

ಇತರಸ್ಯಾನುದಿನಮತಿಗುರುಪುರುಷಭೇದ್ಯಮಾನಸ್ಯ
ಅತಿನಿಷ್ಠುರಪ್ರಹಾರಪಾತಪೀಡಿತಾಖಿಲಾವಯವಸ್ಯ ನಿರಾಹಾರತಯಾ
ಬಲಹಾನಿರಭೂತ್ ॥ **51** ॥ 765

ನಿರ್ಜಿತಶ್ಚ ಭಗವತಾ ಜಾಂಬವಾನ್ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ವ್ಯಾಜಹಾರ ॥ **52** ॥ 766

ಸುರಾಸುರಗಂಧರ್ವಯಕ್ಷರಾಕ್ಷಸಾದಿಭಿರಪ್ಯಖಿಲೈರ್ಭವಾನ್ನ ಜೇತುಂ ಶಕ್ಯಃ
ಕಿಮುತಾವನಿಗೋಚರೈರಲ್ಪವೀರ್ಯೈರ್ನರೈರ್ನರಾವಯವಭೂತೈಶ್ಚ
ತಿರ್ಯಗ್ಯೋನ್ಯನುಸೃತಿಭಿಃ ಕಿಂ ಪುನರಸ್ಮದ್ವಿಧೈರವಶ್ಯಂ ಭವತಾಽಸ್ಮತ್ಸ್ವಾಮಿನಾ
ರಾಮೇಣೇವ ನಾರಾಯಣಸ್ಯ ಸಕಲಜಗತ್ಪರಾಯಣಸ್ಯಾಂಶೇನ ಭಗವತಾ
ಭವಿತವ್ಯಮಿತ್ಯುಕ್ತಸ್ತಸ್ಮೈ
ಭಗವಾನಖಿಲಾವನಿಭಾರಾವತರಣಾರ್ಥಮವತರಣಮಾಚಚಕ್ಷೇ ॥ **53** ॥ 767

ಪ್ರೀತ್ಯಭಿವ್ಯಂಜಿತಕರತಲಸ್ಪರ್ಶನೇನ ಚೈನಮಪಗತಯುದ್ಧಖೇದಂ ಚಕಾರ ॥ **54** ॥ 768

ಸ ಚ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ಪುನರಪ್ಯೇನಂ ಪ್ರಸಾದ್ಯ ಜಾಂಬವತೀಂ ನಾಮ ಕನ್ಯಾಂ
ಗೃಹಾಗತಾಯಾರ್ಘ್ಯಭೂತಾಂ ಗ್ರಾಹಯಾಮಾಸ ॥ **55** ॥ 769

ಸ್ಯಮಂತಕಮಣಿರತ್ನಮಮಪಿ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ತಸ್ಮೈ ಪ್ರದದೌ ॥ **56** ॥ 770

ಅಚ್ಯುತೋಽಪ್ಯತಿಪ್ರಣತಾತ್ತಸ್ಮಾದಗ್ರಾಹ್ಯಮಪಿ ತನ್ಮಣಿರತ್ನಮಾತ್ಮಸಂಶೋಧನಾಯ
ಜಗ್ರಾಹ ॥ **57** ॥ 771

ಸಹ ಜಾಂಬವತ್ಯಾ ಸ ದ್ವಾರಕಾಮಾಜಗಾಮ ॥ **58** ॥ 772

ಭಗವದಾಗಮನೋದ್ಭೂತಹರ್ಷೋತ್ಕರ್ಷಸ್ಯ ದ್ವಾರಕಾವಾಸಿಜನಸ್ಯ
ಕೃಷ್ಣಾವಲೋಕನಾತ್ತತ್ಕ್ಷಣಮೇವಾತಿಪರಿಣತವಯಸೋಽಪಿ
ನವಯೌವನಮಿವಾಭವತ್ ॥ **59** ॥ 773

ದಿಷ್ಟ್ಯಾ ದಿಷ್ಟ್ಯೇತಿ ಸಕಲಯಾದವಾಃ ಸ್ತ್ರಿಯಶ್ಚ ಸಭಾಜಯಾಮಾಸುಃ ॥ **60** ॥ 774

ಭಗವಾನಪಿ ಯಥಾನುಭೂತಮಶೇಷಂ ಯಾದವಸಮಾಜೇ
ಯಥಾವದಾಚಚಕ್ಷೇ ॥ **61** ॥ 775

ಸ್ಯಮಂತಕಂ ಚ ಸತ್ರಾಜಿತೇ ದತ್ತ್ವಾ ಮಿಥ್ಯಾಭಿಶಸ್ತಿಪರಿಶುದ್ಧಿಮವಾಪ ॥ **62** ॥ 776

ಜಾಂಬವತೀಂ ಚಾಂತಃಪುರೇ ನಿವೇಶಯಾಮಾಸ ॥ **63** ॥ 777

ಸತ್ರಾಜಿದಪಿ ಮಯಾಸ್ಯಾಭೂತಮಲಿನಮಾರೋಪಿತಮಿತಿ
ಜಾತಸಂತ್ರಾಸಾತ್ಸ್ವಸುತಾಂ ಸತ್ಯಭಾಮಾಂ ಭಗವತೇ ಭಾರ್ಯಾರ್ಥಂ
ದದೌ ॥ **64** ॥ 778

ತಾಂ ಚಾಕ್ರೂರಕೃತವರ್ಮಶತಧನ್ವಪ್ರಮುಖಾ ಯಾದವಾಃ
ಪ್ರಾಗ್ವರಯಾಂಬಭೂವುಃ ॥ **65** ॥ 779

ತತಸ್ತತ್ಪ್ರದಾನಾದವಜ್ಞಾತಮೇವಾತ್ಮಾನಂ ಮನ್ಯಮಾನಾಃ ಸತ್ರಾಜಿತಿ ವೈರಾನುಬಂಧಂ
ಚಕ್ರುಃ ॥ **66** ॥ 780

ಅಕ್ರೂರಕೃತವರ್ಮಪ್ರಮುಖಾಶ್ಚ ಶತಧನ್ವಾನಮೂಚುಃ ॥ **67** ॥ 781

ಅಯಮತೀವ ದುರಾತ್ಮಾ ಸತ್ರಾಜಿದ್ ಯೋಽಸ್ಮಾಭಿರ್ಭವತಾ ಚ
ಪ್ರಾರ್ಥಿತೋಽಪ್ಯಾತ್ಮಜಾಮಸ್ಮಾನ್ ಭವಂತಂ ಚಾವಿಗಣಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ
ದತ್ತವಾನ್ ॥ **68** ॥ 782

ತದಲಮನೇನ ಜೀವತಾ ಘಾತಯಿತ್ವೈನಂ ತನ್ಮಹಾರತ್ನಂ ಸ್ಯಮಂತಕಾಖ್ಯಂ ತ್ವಯಾ
ಕಿಂ ನ ಗೃಹ್ಯತೇ ವಯಮಭ್ಯುಪಪತ್ಸ್ಯಾಮೋ ಯದ್ಯಚ್ಯುತಸ್ತವೋಪರಿ
ವೈರಾನುಬಂಧಂ ಕರಿಷ್ಯತೀತ್ಯೇವಮುಕ್ತಸ್ತಥೇತ್ಯಸಾವಪ್ಯಾಹ ॥ **69** ॥ 783

ಜತುಗೃಹದಗ್ಧಾನಾಂ ಪಾಂಡುತನಯಾನಾಂ ವಿದಿತಪರಮಾರ್ಥೋಽಪಿ ಭಗವಾನ್
ದುರ್ಯೋಧನಪ್ರಯತ್ನಶೈಥಿಲ್ಯಕರಣಾರ್ಥಂ ಕುಲ್ಯಕರಣಾಯ ವಾರಣಾವತಂ
ಗತಃ ॥ **70** ॥ 784

ಗತೇ ಚ ತಸ್ಮಿನ್ ಸುಪ್ತಮೇವ ಸತ್ರಾಜಿತಂ ಶತಧನ್ವಾ ಜಘಾನ ಮಣಿರತ್ನಂ
ಚಾದದಾತ್ ॥ **71** ॥ 785

ಪಿತೃವಧಾಮರ್ಷಪೂರ್ಣಾ ಚ ಸತ್ಯಭಾಮಾ ಶೀಘ್ರಂ ಸ್ಯಂದನಮಾರೂಢಾ
ವಾರಣಾವತಂ ಗತ್ವಾ ಭಗವತೇಽಹಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿತೇತ್ಯಕ್ಷಾಂತಿಮತಾ
ಶತಧನ್ವನಾಸ್ಮತ್ಪಿತಾ ವ್ಯಾಪಾದಿತಸ್ತಚ್ಚ ಸ್ಯಮಂತಕಮಣಿರತ್ನಮಪಹೃತಂ
ಯಸ್ಯಾವಭಾಸನೇನಾಪಹತತಿಮಿರಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **72** ॥ 786

ತದಿಯಂ ತ್ವದೀಯಾಪಹಾಸನಾ ತದಾಲೋಚ್ಯ ಯದತ್ರ ಯುಕ್ತಂ ತತ್ಕ್ರಿಯತಾಮಿತಿ
ಕೃಷ್ಣಮಾಹ ॥ **73** ॥ 787

ತಯಾ ಚೈವಮುಕ್ತಃ ಪರಿತುಷ್ಟಾಂತಃಕರಣೋಽಪಿ ಕೃಷ್ಣಃ
ಸತ್ಯಭಾಮಾಮಮರ್ಷತಾಮ್ರನಯನಃ ಪ್ರಾಹ ॥ **74** ॥ 788

ಸತ್ಯೇ ಸತ್ಯಂ ಮಮೈವೈಷಾಪಹಾಸನಾ ನಾಹಮೇತಾಂ ತಸ್ಯ
ದುರಾತ್ಮನಸ್ಸಹಿಷ್ಯೇ ॥ **75** ॥ 789

ನ ಹ್ಯನುಲ್ಲಂಘ್ಯ ವರಪಾದಪಂ ತತ್ಕೃತನೀಡಾಶ್ರಯಿಣೋ ವಿಹಂಗಮಾ ವಧ್ಯಂತೇ
ತದಲಮಮುನಾಸ್ಮತ್ಪುರತಃ ಶೋಕಪ್ರೇರಿತವಾಕ್ಯಪರಿಕರೇಣೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ
ದ್ವಾರಕಾಮಭ್ಯೇತ್ಯೈಕಾಂತೇ ಬಲದೇವಂ ವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರಾಹ ॥ **76** ॥ 790

ಮೃಗಯಾಗತಂ ಪ್ರಸೇನಮಟವ್ಯಾಂ ಮೃಗಪತಿರ್ಜಘಾನ ॥ **77** ॥ 791

ಸತ್ರಾಜಿದಪ್ಯಧುನಾ ಶತಧನ್ವನಾ ನಿಧನಂ ಪ್ರಾಪಿತಃ ॥ **78** ॥ 792

ತದುಭಯವಿನಾಶಾತ್ತನ್ಮಣಿರತ್ನಮಾವಾಭ್ಯಾಂ ಸಾಮಾನ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **79** ॥ 793

ತದುತ್ತಿಷ್ಠಾರುಹ್ಯತಾಂ ರಥಃ ಶತಧನ್ವನಿಧನಾಯೋದ್ಯಮಂ ಕುರ್ವಿತ್ಯಭಿಹಿತಸ್ತಥೇತಿ
ಸಮನ್ವೀಪ್ಸಿತವಾನ್ ॥ **80** ॥ 794

ಕೃತೋದ್ಯಮೌ ಚ ತಾವುಭಾವುಪಲಭ್ಯ ಶತಧನ್ವಾ ಕೃತವರ್ಮಾಣಮುಪೇತ್ಯ
ಪಾರ್ಷ್ಣಿಪೂರಣಕರ್ಮನಿಮಿತ್ತಮಚೋದಯತ ॥ **81** ॥ 795

ಆಹ ಚೈನಂ ಕೃತವರ್ಮಾ ॥ **82** ॥ 796

ನಾಹಂ ಬಲದೇವವಾಸುದೇವಾಭ್ಯಾಂ ಸಹ
ವಿರೋಧಾಯಾಲಮಿತ್ಯುಕ್ತಶ್ಚಾಕ್ರೂರಮಚೋದಯತ್ ॥ **83** ॥ 797

ಅಸಾವಪ್ಯಾಹ ॥ **84** ॥ 798

ನ ಹಿ ಕಶ್ಚಿದ್ಭಗವತಾ ಪಾದಪ್ರಹಾರಪರಿಕಂಪಿತಜಗತ್ತ್ರಯೇಣ
ಸುರರಿಪುವನಿತಾವೇಧವ್ಯಕಾರಿಣಾ ಪ್ರಬಲರಿಪುಚಕ್ರಾಪ್ರತಿಹತಚಕ್ರೇಣ ಚಕ್ರಿಣಾ
ಮದಮುದಿತನಯನಾವಲೋಕಿತಾಖಿಲನಿಶಾತನೇನಾತಿಗುರು -
ವೈರಿವಾರಣಾಪಕರ್ಷಣಾವಿಕೃತಮಹಿಮೋರುಸೀರೇಣ ಸೀರಿಣಾ ಚ ಸಹ
ಸಕಲಜಗದ್ವಂದ್ಯಾನಾಮಮರವರಾಣಾಮಪಿ ಯೋದ್ಧುಂ ಸಮರ್ಥಃ
ಕಿಮುತಾಹಂ ॥ **85** ॥ 799

ತದನ್ಯಶ್ಶರಣಮಭಿಲಷ್ಯತಾಮಿತ್ಯುಕ್ತಶ್ಶತಧನುರಾಹ ॥ **86** ॥ 800

ಯದ್ಯಸ್ಮತ್ಪರಿತ್ರಾಣಾಸಮರ್ಥಂ ಭವಾನಾತ್ಮಾನಮಧಿಗಚ್ಛತಿ
ತದಯಮಸ್ಮತ್ತಸ್ತಾವನ್ಮಣಿಃ ಸಂಗೃಹ್ಯ ರಕ್ಷ್ಯತಾಮಿತಿ ॥ **87** ॥ 801

ಏವಮುಕ್ತಃ ಸೋಽಪ್ಯಾಹ ॥ **88** ॥ 802

ಯದ್ಯಂತ್ಯಾಯಾಮಪ್ಯವಸ್ಥಾಯಾಂ ನ ಕಸ್ಮೈಚಿದ್ಧವಾನ್ ಕಥಯಿಷ್ಯತಿ ತದಹಮೇತಂ
ಗ್ರಹೀಷ್ಯಾಮೀತಿ ॥ **89** ॥ 803

ತಥೇತ್ಯುಕ್ತೇ ಚಾಕ್ರೂರಸ್ತನ್ಮಣಿರತ್ನಂ ಜಗ್ರಾಹ ॥ **90** ॥ 804

ಶತಧನುರಪ್ಯತುಲವೇಗಾಂ ಶತಯೋಜನವಾಹಿನೀಂ
ಬಡವಾಮಾರುಹ್ಯಾಪಕ್ರಾಂತಃ ॥ **91** ॥ 805

ಶೈವ್ಯಸುಗ್ರೀವಮೇಘಪುಷ್ಪಬಲಾಹಕಾಶ್ವಚತುಷ್ಟಯಯುಕ್ತರಥಸ್ಥಿತೌ
ಬಲದೇವವಾಸುದೇವೌ ತಮನುಪ್ರಯಾತೌ ॥ **92** ॥ 806

ಸಾ ಚ ಬಡವಾ ಶತಯೋಜನಪ್ರಮಾಣಮಾರ್ಗಮತೀತಾ ಪುನರಪಿ ವಾಹ್ಯಮಾನಾ
ಮಿಥಿಲಾವನೋದ್ದೇಶೇ ಪ್ರಾಣಾನುತ್ಸಸರ್ಜ ॥ **93** ॥ 807

ಶತಧನುರಪಿ ತಾಂ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಪದಾತಿರೇವಾದ್ರವತ್ ॥ **94** ॥ 808

ಕೃಷ್ಣೋಽಪಿ ಬಲಭದ್ರಮಾಹ ॥ **95** ॥ 809

ತಾವದತ್ರ ಸ್ಯಂದನೇ ಭವತಾ ಸ್ಥೇಯಮಹಮೇನಮಧಮಾಚಾರಂ ಪದಾತಿರೇವ
ಪದಾತಿಮನುಗಮ್ಯ ಯಾವದ್ಘಾತಯಾಮಿ ಅತ್ರ ಹಿ ಭೂಭಾಗೇ
ದೃಷ್ಟದೋಷಾಸ್ಸಭಯಾ ಅತೋ ನೈತೇಽಶ್ವಾ ಭವತೇಮಂ
ಭೂಮಿಭಾಗಮುಲ್ಲಂಘನೀಯಾಃ ॥ **96** ॥ 810

ತಥೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಬಲದೇವೋ ರಥ ಏವ ತಸ್ಥೌ ॥ **97** ॥ 811

ಕೃಷ್ಣೋಽಪಿ ದ್ವಿಕ್ರೋಶಮಾತ್ರಂ ಭೂಮಿಭಾಗಮನುಸೃತ್ಯ ದೂರಸ್ಥಿತಸ್ಯೈವ ಚಕ್ರಂ
ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ ಶತಧನುಷಶ್ಶಿರಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ॥ **98** ॥ 812

ತಚ್ಛರೀರಾಂಬರಾದಿಷು ಚ ಬಹುಪ್ರಕಾರಮನ್ವಿಚ್ಛನ್ನಪಿ ಸ್ಯಮಂತಕಮಣಿಂ ನಾವಾಪ
ಯದಾ ತದೋಪಗಮ್ಯ ಬಲಭದ್ರಮಾಹ ॥ **99** ॥ 813

ವೃಥೈವಾಸ್ಮಾಭಿಃ ಶತಧನುರ್ಘಾತಿತೋ ನ ಪ್ರಾಪ್ತಮಖಿಲಜಗತ್ಸಾರಭೂತಂ
ತನ್ಮಹಾರತ್ನಂ ಸ್ಯಮಂತಕಾಖ್ಯಮಿತ್ಯಾಕರ್ಣ್ಯೋದ್ಧತಕೋಪೋ ಬಲದೇವೋ
ವಾಸುದೇವಮಾಹ ॥ **100** ॥ 814

ಧಿಕ್ತ್ವಾಂ ಯಸ್ತ್ವಮೇವಮರ್ಥಲಿಪ್ಸುರೇತಚ್ಚ ತೇ ಭ್ರಾತೃತ್ವಾನ್ಮಯಾ ಕ್ಷಾಂತಂ
ತದಯಂ ಪಂಥಾಸ್ತ್ವೇಚ್ಛ್ಯಾ ಗಮ್ಯತಾಂ ನ ಮೇ ದ್ವಾರಕಯಾ ನ ತ್ವಯಾ ನ
ಚಾಶೇಷಬಂಧುಭಿಃ
ಕಾರ್ಯಮಲಮಲಮೇಭಿರ್ಮಮಾಗ್ರತೋಽಲೀಕಶಪಥೈರಿತ್ಯಾಕ್ಷಿಪ್ಯ ತತ್ಕಥಾಂ
ಕಥಂಚಿತ್ಪ್ರಸಾದ್ಯಮಾನೋಽಪಿ ನ ತಸ್ಥೌ ॥ **101** ॥ 815

ಸ ವಿದೇಹಪುರೀಂ ಪ್ರವಿವೇಶ ॥ **102** ॥ 816

ಜನಕರಾಜಶ್ಚಾರ್ಘ್ಯಪೂರ್ವಕಮೇನಂ ಗೃಹಂ ಪ್ರವೇಶಯಾಮಾಸ ॥ **103** ॥ 817

ಸ ತತ್ರೈವ ಚ ತಸ್ಥೌ ॥ **104** ॥ 818

ವಾಸುದೇವೋಽಪಿ ದ್ವಾರಕಾಮಾಜಗಾಮ ॥ **105** ॥ 819

ಯಾವಚ್ಚ ಜನಕರಾಜಗೃಹೇ ಬಲಭದ್ರೋಽವತಸ್ಥೇ ತಾವದ್ಧಾರ್ತ್ತರಾಷ್ಟ್ರೋ
ದುರ್ಯೋಧನಸ್ತತ್ಸಕಾಶಾದ್ಗದಾಶಿಕ್ಷಾಮಶಿಕ್ಷಯತ್ ॥ **106** ॥ 820

ವರ್ಷತ್ರಯಾಂತೇ ಚ ಬಭ್ರೂಗ್ರಸೇನಪ್ರಭೃತಿಭಿರ್ಯಾದವೈರ್ನ ತದ್ರತ್ನಂ
ಕೃಷ್ಣೇನಾಪಹತಮಿತಿ ಕೃತಾವಗತಿರ್ವಿದೇಹನಗರೀಂ ಗತ್ವಾ ಬಲದೇವಸ್ಸಂಪ್ರತ್ಯಾಯ್ಯ
ದ್ವಾರಕಾಮಾನೀತಃ ॥ **107** ॥ 821

ಅಕ್ರೂರೋಽಪ್ಯುತ್ತಮಮಣಿಸಮುದ್ಭೂತಸುವರ್ಣೇನ
ಭಗವದಧ್ಯಾನಪರೋಽನವರತಂ ಯಜ್ಞಾನಿಯಾಜ ॥ **108** ॥ 822

ಸವನಗತೌ ಹಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯವೈಶ್ಯೌ ನಿಘ್ನಂತ್ರಹ್ಮಹಾ ಭವತೀತ್ಯೇವಂಪ್ರಕಾರಂ
ದೀಕ್ಷಾಕವಚಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟ ಏವ ತಸ್ಥೌ ॥ **109** ॥ 823

ದ್ವಿಷಷ್ಟಿವರ್ಷಾಣ್ಯೇವಂ
ತನ್ಮಣಿಪ್ರಭಾವಾತ್ತತ್ರೋಪಸರ್ಗದುರ್ಭಕ್ಷಮಾರಿಕಾಮರಣಾದಿಕಂ
ನಾಭೂತ್ ॥ **110** ॥ 824

ಅಥಾಕ್ರೂರಪಕ್ಷೀಯೈರ್ಭೋಜೈಶ್ಶತ್ರುಘ್ನೇ ಸಾತ್ವತಸ್ಯ ಪ್ರಪೌತ್ರೇ ವ್ಯಾಪಾದಿತೇ
ಭೋಜೈಸ್ಸಹಾಕ್ರೋ ದ್ವಾರಕಾಮಪಹಾಯಾಪಕ್ರಾಂತಃ ॥ **111** ॥ 825

ತದಪಕ್ರಾಂತಿದಿನಾದಾರಭ್ಯ
ತತ್ರೋಪಸರ್ಗದುರ್ಭಿಕ್ಷವ್ಯಾಲಾನಾವೃಷ್ಟಿಮಾರಿಕಾದ್ಯುಪದ್ರವಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **112** ॥ 826

ಅಥ ಯಾದವಬಲಭದ್ರೋಗ್ರಸೇನಸಮವೇತೋ ಮಂತ್ರಮಮಂತ್ರಯದ್
ಭಗವಾನುರಗಾರಿಕೇತನಃ ॥ **113** ॥ 827

ಕಿಮಿದಮೇಕದೈವ
ಪ್ರಚುರೋಪದ್ರವಾಗಮನಮೇತದಾಲೋಚ್ಯತಾಮಿತ್ಯುಕ್ತೇಽಂಧಕನಾಮಾ
ಯದುವೃದ್ಧಃ ಪ್ರಾಹ ॥ **114** ॥ 828

ಅಸ್ಯಾಕ್ರೂರಸ್ಯ ಪಿತಾ ಶ್ವಫಲ್ಕೋ ಯತ್ರ ಯತ್ರಾಭೂತ್ತತ್ರ ತತ್ರ
ದುರ್ಭಿಕ್ಷಮಾರಿಕಾನಾವೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಕಂ ನಾಭೂತ್ ॥ **115** ॥ 829

ಕಾಶಿರಾಜಸ್ಯ ವಿಷಯೇ ತ್ವನಾವೃಷ್ಟ್ಯಾ ಚ ಶ್ವಫಲ್ಕೋ ನೀತಃ ತತಶ್ಚ ತತ್ಕ್ಷಣಾದೇವೋ
ವವರ್ಷ ॥ **116** ॥ 830

ಕಾಶಿರಾಜಪತ್ನ್ಯಾಶ್ಚ ಗರ್ಭೇ ಕನ್ಯಾರತ್ನಂ ಪೂರ್ವಮಾಸೀತ್ ॥ **117** ॥ 831

ಸಾ ಚ ಕನ್ಯಾ ಪೂರ್ಣೇಽಪಿ ಪ್ರಸೂತಿಕಾಲೇ ನೈವ ನಿಶ್ಚಕ್ರಾಮ ॥ **118** ॥ 832

ಏವಂ ಚ ತಸ್ಯ ಗರ್ಭಸ್ಯ ದ್ವಾದಶವರ್ಷಾಣ್ಯನಿಷ್ಕ್ರಮತೋ ಯಯುಃ ॥ **119** ॥ 833

ಕಾಶಿರಾಜಶ್ಚ ತಾಮಾತ್ಮಜಾಂ ಗರ್ಭಸ್ಥಾಮಾಹ ॥ **120** ॥ 834

ಪುತ್ರಿ ಕಸ್ಮಾನ್ನ ಜಾಯಸೇ ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯತಾಮಾಸ್ಯಂ ತೇ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಏತಾಂ ಚ
ಮಾತರಂ ಕಿಮಿತಿ ಚಿರಂ ಕ್ಲೇಶಯಸೀತ್ಯುಕ್ತಾ ಗರ್ಭಸ್ಥೈವ ವ್ಯಾಜಹಾರ ॥ **121** ॥ 835

ತಾತ ಯದ್ಯೇಕೈಕಾಂ ಗಾಂ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ಪ್ರಯಚ್ಛಸಿ
ತದಾಹಮನ್ಯೈಸ್ತ್ರಿಭಿರ್ವರ್ಷೈರಸ್ಮಾದ್ಗರ್ಭಾತ್ತಾವದವಶ್ಯಂ
ನಿಷ್ಕ್ರಮಿಷ್ಯಾಮೀತ್ಯೇತದ್ವಚನಮಾಕರ್ಣ್ಯ ರಾಜಾ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಯ ಗಾಂ
ಪ್ರಾದಾತ್ ॥ **122** ॥ 836

ಸಾಪಿ ತಾವತಾ ಕಾಲೇನ ಜಾತಾ ॥ **123** ॥ 837

ತತಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಪಿತಾ ಗಾಂದಿನೀತಿ ನಾಮ ಚಕಾರ ॥ **124** ॥ 838

ತಾಂ ಚ ಗಾಂದಿನೀಂ ಕನ್ಯಾಂ ಶ್ವಫಲ್ಕಾಯೋಪಕಾರಿಣೇ
ಗೃಹಮಾಗತಾಯಾರ್ಘ್ಯಭೂತಾಂ ಪ್ರಾದಾತ್ ॥ **125** ॥ 839

ತಸ್ಯಾಮಯಮಕ್ರೂರಃ ಶ್ವಫಲ್ಕಾಜ್ಜಜ್ಞೇ ॥ **126** ॥ 840

ತಸ್ಯೈವಂಗುಣಮಿಥುನಾದುತ್ಪತ್ತಿಃ ॥ **127** ॥ 841

ತತ್ಕಥಮಸ್ಮಿನ್ನಪಕ್ರಾಂತೇಽತ್ರ ದುರ್ಭಿಕ್ಷಮಾರಿಕಾದ್ಯುಪದ್ರವಾ ನ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **128** ॥ 842

ತದಯಮತ್ರಾನೀಯತಾಮಲಮತಿಗುಣವತ್ಯಪರಾಧಾನ್ವೇಷಣೇನೇತಿ
ಯದುವೃದ್ಧಸ್ಯಾಂಧಕಸ್ಯೈತದ್ವಚನಮಾಕರ್ಣ್ಯ
ಕೇಶವೋಗ್ರಸೇನಬಲಭದ್ರಪುರೋಗಮ್ಯೈರ್ಯದುಭಿಃ
ಕೃತಾಪರಾಧತಿತಿಕ್ಷುಭಿರಭಯಂ ದತ್ತ್ವಾ ಶ್ವಫಲ್ಕಗಪುತ್ರಃ ಸ್ವಪುರಮಾನೀತಃ ॥ **129** ॥ 843

ತತ್ರ ಚಾಗತಮಾತ್ರ ಏವ ತಸ್ಯ ಸ್ಯಮಂತಕಮಣೇಃ
ಪ್ರಭಾವಾದನಾವೃಷ್ಟಿಮಾರಿಕಾದುರ್ಭಿಕ್ಷವ್ಯಾಲಾದ್ಯುಪದ್ರವೋಪಶಮಾ
ಬಭೂವುಃ ॥ **130** ॥ 844

ಕೃಷ್ಣಶ್ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ॥ **131** ॥ 845

ಸ್ವಲ್ಪಮೇತತ್ಕಾರಣಂ ಯದಯಂ ಗಾಂದಿನ್ಯಾಂ ಶ್ವಫಲ್ಕೇನಾಕ್ರೂರೋ ಜನಿತಃ ॥ **132** ॥ 846

ಸುಮಹಾಂಶ್ಚಾಯಮನಾವೃಷ್ಟಿದುರ್ಭಿಕ್ಷಮಾರಿಕಾದ್ಯುಪದ್ರವಪ್ರತಿಷೇಧಕಾರೀ
ಪ್ರಭಾವಃ ॥ **133** ॥ 847

ತನ್ನೂನಮಸ್ಯ ಸಕಾಶೇ ಸ ಮಹ್ಯಮಣಿಃ ಸ್ಯಮಂತಕಾಖ್ಯಸ್ತಿಷ್ಠತಿ ॥ **134** ॥ 848

ತಸ್ಯ ಹ್ಯೇವಂವಿಧಾ ಪ್ರಭಾವಾಃ ಶ್ರಯಂತೇ ॥ **135** ॥ 849

ಅಯಮಪಿ ಚ ಯಜ್ಞಾದನಂತರಮನ್ಯತ್ರ ತ್ವಂತರಂ
ತಸ್ಯಾನಂತರಮನ್ಯದ್ಯಜ್ಞಾಂತರಂ ಚಾಜಸ್ರಮವಿಚ್ಛಿನ್ನಂ ಯಜತೀತಿ ॥ **136** ॥ 850

ಅಲ್ಪೋಪಾದಾನಂ ಚಾಸ್ಯಾಸಂಶಯಮತ್ರಾಸೌ ಮಣಿವರಸ್ತಿಷ್ಠತೀತಿ
ಕೃತಾಧ್ಯವಸಾಯೋಽನ್ಯತ್ಪ್ರಯೋಜನಮುದ್ದಿಶ್ಯ ಸಕಲಯಾದವಸಮಾಜಮಾತ್ಮಗೃಹ
ಏವಾಚೀಕರತ್ ॥ **137** ॥ 851

ತತ್ರ ಚೋಪವಿಷ್ಟೇಷ್ವಖಿಲೇಷು ಯದುಷು ಪೂರ್ವಂ ಪ್ರಯೋಜನಮುಪನ್ಯಸ್ಯ
ಪರ್ಯವಸಿತ ಚ ತಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರಸಂಗಾಂತರಪರಿಹಾಸಕಥಾಮಕ್ರೂರೇಣ ಕೃತ್ವಾ
ಜನಾರ್ದನಸ್ತಮಕ್ರೂರಮಾಹ ॥ **138** ॥ 852

ದಾನಪತೇ ಜಾನೀಮ ಏವ ವಯಂ ಯಥಾ ಶತಧನ್ವನಾ
ತದಿದಮಖಿಲಜಗತ್ಸಾರಭೂತಂ ಸ್ಯಮಂತಕಂ ರತ್ನಂ ಭವತಃ ಸಮರ್ಪಿತಂ
ತದಶೇಷರಾಷ್ಟ್ರೋಪಕಾರಕಂ ಭವತ್ಸಕಾಶೇ ತಿಷ್ಠತಿ ತಿಷ್ಠತು ಸರ್ವ ಏವ ವಯಂ
ತತ್ಪ್ರಭಾವಫಲಭುಜಃ ಕಿಂ ತ್ವೇಷ
ಬಲಭದ್ರೋಽಸ್ಮಾನಾಶಂಕಿತವಾಂಸ್ತದಸ್ಮತ್ಪ್ರೀತಯೇ ದರ್ಶಯಸ್ವೇತ್ಯಭಿಧಾಯ
ಜೋಷಂ ಸ್ಥಿತೇ ಭಗವತಿ ವಾಸುದೇವೇ ಸರತ್ನಸ್ತೋಽಚಿಂತಯತ್ ॥ **139** ॥ 853

ಕಿಮತ್ರಾನುಷ್ಠೇಯಮನ್ಯಥಾ ಚೇದ್ ಬ್ರವೀಮ್ಯಹಂ
ತತ್ಕೇವಲಾಂಬರತಿರೋಧಾನಮನ್ವಿಷ್ಯಂತೋ ರತ್ನಮೇತೇ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಂತಿ

ಅತಿವಿರೋಧೋ ನ ಕ್ಷೇಮ ಇತಿ ಸಂಚಿಂತ್ಯ ತಮಖಿಲಜಗತ್ಕಾರಣಭೂತಂ
ನಾರಾಯಣಮಾಹಾಕ್ರೂರಃ ॥ **140** ॥ 854

ಭಗವನ್ಮಮೈತತ್ಸ್ಯಮಂತಕರತ್ನಂ ಶತಧನುಷಾ ಸಮರ್ಪಿತಮಪಗತೇ ಚ ತಸ್ಮಿನ್ನದ್ಯ
ಶ್ವಃ ಪರಶ್ವೋ ವಾ ಭಗವಾನ್ ಯಾಚಯಿಷ್ಯತೀತಿ
ಕೃತಮತಿರತಿಕೃಚ್ಛ್ರೇಣೇತಾವಂತಂ ಕಾಲಮಧಾರಯಂ ॥ **141** ॥ 855

ತಸ್ಯ ಚ ಧಾರಣಕ್ಲೇಶೇನಾಹಮಶೇಷೋಪಭೋಗೇಷ್ವಸಂಗಿಮಾನಸೋ ನ ವೇದ್ಮಿ
ಸ್ವಸುಖಕಲಾಮಪಿ ॥ **142** ॥ 856

ಏತಾವನ್ಮಾತ್ರಮಪ್ಯಶೇಷರಾಷ್ಟ್ರೋಪಕಾರಿ ಧಾರಯಿತುಂ ನ ಶಕ್ನೋತಿ ಭವಾನ್ಮನ್ಯತ
ಇತ್ಯಾತ್ಮನಾ ನ ಚೋದಿತವಾನ್ ॥ **143** ॥ 857

ತದಿದಂ ಸ್ಯಮಂತಕರತ್ನಂ ಗೃಹ್ಯತಾಮಿಚ್ಛಯಾ ಯಸ್ಯಾಭಿಮತಂ ತಸ್ಯ
ಸಮರ್ಪ್ಯತಾಂ ॥ **144** ॥ 858

ತತಃ ಸ್ವೋದರವಸ್ತ್ರನಿಗೋಪಿತಮತಿಲಘುಕನಕಸಮುದ್ಗಕಗತಂ
ಪ್ರಕಟೀಕೃತವಾನ್ ॥ **145** ॥ 859

ತತಶ್ಚ ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ ಸ್ಯಮಂತಕಮಣಿಂ ತಸ್ಮಿನ್ಯದುಕುಲಸಮಾಜೇ ಮುಮೋಚ ॥ **146** ॥ 860

ಮುಕ್ತಮಾತ್ರೇ ಚ ತಸ್ಮಿನ್ನತಿಕಾಂತ್ಯಾ ತದಖಿಲಮಾಸ್ಥಾನಮುದ್ಯೋತಿತಂ ॥ **147** ॥ 861

ಅಥಾಹಾಕ್ರೂರಃ ಸ ಏಷ ಮಣಿಃ ಶತಧನ್ವನಾಸ್ಮಾಕಂ ಸಮರ್ಪಿತಃ ಯಸ್ಯಾಯಂ ಸ
ಏನಂ ಗೃಹ್ಣಾತು ಇತಿ ॥ **148** ॥ 862

ತಮಾಲೋಕ್ಯ ಸರ್ವಯಾದವಾನಾಂ ಸಾಧುಸಾಧ್ವಿತಿ ವಿಸ್ಮಿತಮನಸಾಂ
ವಾಚೋಽಶ್ರೂಯಂತ ॥ **149** ॥ 863

ತಮಾಲೋಕ್ಯಾತೀವ ಬಲಭದ್ರೋ ಮಮಾಯಮಚ್ಯುತೇನೈವ
ಸಾಮಾನ್ಯಸ್ಸಮನ್ವೀಪ್ಸಿತ ಇತಿ ಕೃತಸ್ಪೃಹೋಽಭೂತ್ ॥ **150** ॥ 864

ಮಮೈವಾಯಂ ಪಿತೃಧನಮಿತ್ಯತೀವ ಚ ಸತ್ಯಭಾಮಾಪಿ ಸ್ಪೃಹಯಾಂಚಕಾರ ॥ **151** ॥ 865

ಬಲಸತ್ಯಾವಲೋಕನಾತ್ಕೃಷ್ಣೋಽಪ್ಯಾತ್ಮಾನಂ ಗೋಚಕ್ರಾಂತರಾವಸ್ಥಿತಮಿವ
ಮೇನೇ ॥ **152** ॥ 866

ಸಕಲಯಾದವಸಮಕ್ಷಂ ಚಾಕ್ರೂರಮಾಹ ॥ **153** ॥ 867

ಏತದ್ಧಿ ಮಣಿರತ್ನಮಾತ್ಮಸಂಶೋಧನಾಯ ಏತೇಷಾಂ ಯದೂನಾಂ ಮಯಾ
ದರ್ಶಿತಂ ಏತಚ್ಚ ಮಮ ಬಲಭದ್ರಸ್ಯ ಚ ಸಾಮಾನ್ಯಂ ಪಿತೃಧನಂ
ಚೈತತ್ಸತ್ಯಭಾಮಾಯಾ ನಾನ್ಯಸ್ಯೈತತ್ ॥ **154** ॥ 868

ಏತಚ್ಚ ಸರ್ವಕಾಲಂ ಶುಚಿನಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾದಿಗುಣವತಾ
ಧ್ರಿಯಮಾಣಮಶೇಷರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯೋಪಕಾರಕಮಶುಚಿನಾ
ಧ್ರಿಯಮಾಣಮಾಧಾರಮೇವ ಹಂತಿ ॥ **155** ॥ 869

ಅತೋಽಹಮಸ್ಯ ಷೋಡಶಸ್ತ್ರೀಸಹಸ್ರಪರಿಗ್ರಹಾದಸಮರ್ಥೋ ಧಾರಣೇ
ಕಥಮೇತತ್ಸತ್ಯಭಾಮಾ ಸ್ವೀಕರೋತಿ ॥ **156** ॥ 870

ಆರ್ಯಬಲಭದ್ರೇಣಾಪಿ ಮದಿರಾಪಾನಾದ್ಯಶೇಷೋಪಭೋಗಪರಿತ್ಯಾಗಃ
ಕಾರ್ಯಃ ॥ **157** ॥ 871

ತದಲಂ ಯದುಲೋಕೋಽಯಂ ಬಲಭದ್ರಃ ಅಹಂ ಚ ಸತ್ಯಾ ಚ ತ್ವಾಂ ದಾನಪತೇ
ಪ್ರಾರ್ಥಯಾಮಃ ॥ **158** ॥ 872

ತದ್ಭವಾನೇವ ಧಾರಯಿತುಂ ಸಮರ್ಥಃ ॥ **159** ॥ 873

ತ್ವದಧೃತಂ ಚಾಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯೋಪಕಾರಕಂ
ತದ್ಭವಾನಶೇಷರಾಷ್ಟ್ರನಿಮಿತ್ತಮೇತತ್ಪೂರ್ವವದ್ಧಾರಯತ್ವನ್ಯನ್ನ ವಕ್ತವ್ಯಮಿತ್ಯುಕ್ತೋ
ದಾನಪತಿಸ್ತಥೇತ್ಯಾಹ ಜಗ್ರಾಹ ಚ ತನ್ಮಹಾರತ್ನಂ ॥ **160** ॥ 874

ತತಃ ಪ್ರಭೃತ್ಯಕ್ರೂರಃ ಪ್ರಕಟೇನೈವ ತೇನಾತಿಜಾಜ್ವಲ್ಯಮಾನೇನಾತ್ಮಕಂಠಾವಸಕ್ತೇನಾದಿತ್ಯ
ಇವಾಂಶುಮಾಲೀ ಚಚಾರ ॥ **161** ॥ 875

ಇತ್ಯೇತದ್ಭಗವತೋ ಮಿಥ್ಯಾಭಿಶಸ್ತಿಕ್ಷಾಲನಂ ಯಃ ಸ್ಮರತಿ ನ ತಸ್ಯ ಕದಾಚಿದಲ್ಪಾಪಿ ಮಿಥ್ಯಾಭಿಶಸ್ತಿವತಿ
ಅವ್ಯಾಹತಾಖಿಲೇಂದ್ರಿಯರಚಾಖಿಲಪಾಪಮೋಕ್ಷಮವಾಪ್ನೋತಿ ॥ **162** ॥ 876

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಚತುರ್ದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಅನಮಿತ್ರಸ್ಯ ಪುತ್ರಃ ಶಿನಿರ್ನಾಮಾಭವತ್ ॥ **1** ॥ 877

ತಸ್ಯಾಪಿ ಸತ್ಯಕಃ ಸತ್ಯಕಾತ್ಸಾತ್ಯಕಿರ್ಯುಯುಧಾನಾಪರನಾಮಾ ॥ **2** ॥ 878

ತಸ್ಮಾದಪಿ ಸಂಜಯಃ ತತ್ಪುತ್ರಶ್ಚ ಕುಣಿಃ ಕುಣೇರ್ಯುಗಂಧರಃ ॥ **3** ॥ 879

ಇತ್ಯೇತೇ ಶೈನೇಯಾಃ ॥ **4** ॥ 880

ಅನಮಿತ್ರಸ್ಯಾನ್ವಯೇ ಪೃಶ್ನಿಸ್ತಸ್ಮಾತ್ ಶ್ವಫಲ್ಕಃ ತತ್ಪ್ರಭಾವಃ ಕಥಿತ ಏವ ॥ **5** ॥ 881

ಶ್ವಫಲ್ಕಸ್ಯಾನ್ಯಃ ಕನೀಯಾಂಶ್ಚಿತ್ರಕೋ ನಾಮ ಭ್ರಾತಾ ॥ **6** ॥ 882

ಶ್ವಫಲ್ಕಾದಕ್ರೂರೋ ಗಾಂದಿನ್ಯಾಮಭವತ್ ॥ **7** ॥ 883

ತಥೋಪಮದ್ಗುಮೃದಾಮೃದವಿಶ್ವಾರಿಮೇಜಯಗಿರಿಕ್ಷತ್ರೋಪಕ್ಷತ್ರಶತಘ್ನಾರಿಮರ್ದನ -
ಧರ್ಮದೃಗ್ದೃಷ್ಟಧರ್ಮಗಂಧಭೋಜವಾಹಪ್ರತಿವಾಹಾಖ್ಯಾಃ ಪುತ್ರಾಃ ॥ **8** ॥ 884

ಸುತಾರಾಖ್ಯಾ ಕನ್ಯಾ ಚ ॥ **9** ॥ 885

ದೇವವಾನುಪದೇವಶ್ಚಾಕ್ರೂರಪುತ್ರೌ ॥ **10** ॥ 886

ಪೃಥುವಿಪೃಥುಪ್ರಮುಖಾಶ್ಚಿತ್ರಕಸ್ಯ ಪುತ್ರಾ ಬಹವೋ ಬಭೂವುಃ ॥ **11** ॥ 887

ಕುಕುರಭಜಮಾನಶುಚಿಕಂಬಲಬರ್ಹಿಷಾಖ್ಯಾಸ್ತಥಾಂಧಕಸ್ಯ ಚತ್ವಾರಃ ಪುತ್ರಾಃ ॥ **12** ॥ 888

ಕುಕುರಾದ್ಧೃಷ್ಟಃ ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಕಪೋತರೋಮಾ ತತಶ್ಚ ವಿಲೋಮಾ ತಸ್ಮಾದಪಿ ತುಂಬುರುಸಖೋಽಭವದನುಸಂಜ್ಞಶ್ಚ ॥ **13** ॥ 889

ಅನೋರಾನಕದುಂದುಭಿಃ ತತಶ್ಚಾಭಿಜಿದ್ ಅಭಿಜಿತಃ ಪುನರ್ವಸುಃ ॥ **14** ॥ 890

ತಸ್ಯಾಪ್ಯಾಹುಕ ಆಹುಕೀ ಚ ಕನ್ಯಾ ॥ **15** ॥ 891

ಆಹುಕಸ್ಯ ದೇವಕೋಗ್ರಸೇನೌ ದ್ವೌ ಪುತ್ರೌ ॥ **16** ॥ 892

ದೇವವಾನುಪದೇವಃ ಸಹದೇವೋ ದೇವರಕ್ಷಿತಶ್ಚ ದೇವಕಸ್ಯ ಚತ್ವಾರಃ ಪುತ್ರಾಃ ॥ **17** ॥ 893

ತೇಷಾಂ ವೃಕದೇವೋಪದೇವಾ ದೇವರಕ್ಷಿತಾ ಶ್ರೀದೇವಾ ಶಾಂತಿದೇವಾ ಸಹದೇವಾ ದೇವಕೀ ಚ ಸಪ್ತ ಭಗಿನ್ಯಃ ॥ **18** ॥ 894

ತಾಶ್ಚ ಸರ್ವಾ ವಸುದೇವ ಉಪಯೇಮೇ ॥ **19** ॥ 895

ಉಗ್ರಸೇನಸ್ಯಾಪಿ ಕಂಸನ್ಯಗ್ರೋಧಸುನಾಮಾನಕಾಹ್ವಶಂಕುಸುಭೂಮಿರಾಷ್ಟ್ರಪಾಲ - ಯುದ್ಧತುಷ್ಟಿಸುತುಷ್ಟಿಮತ್ಸಂಜ್ಞಾಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **20** ॥ 896

ಕಂಸಾಕಂಸವತೀಸುತನುರಾಷ್ಟ್ರಪಾಲಿಕಾಹ್ವಾಶ್ಚೋಗ್ರಸೇನಸ್ಯ ತನೂಜಾಃ ಕನ್ಯಾಃ ॥ **21** ॥ 897

ಭಜಮಾನಾಚ್ಚ ವಿದೂರಥಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **22** ॥ 898

ವಿದೂರಥಾಚ್ಛೂರಃ ಶೂರಾಚ್ಛಮೀ ಶಮಿನಃ ಪ್ರತಿಕ್ಷತ್ರಃ ತಸ್ಮಾತ್ಸ್ವಯಂಭೋಜಸ್ತತಶ್ಚ ಹೃದಿಕಃ ॥ **23** ॥ 899

ತಸ್ಯಾಪಿ ಕೃತವರ್ಮಶತಧನುರ್ದೇವಾರ್ಹದೇವಗರ್ಭಾದ್ಯಾಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **24** ॥ 900

ದೇವಗರ್ಭಸ್ಯಾಪಿ ಶೂರಃ ॥ **25** ॥ 901

ಶೂರಸ್ಯಾಪಿ ಮಾರಿಷಾ ನಾಮ ಪತ್ನ್ಯಭವತ್ ॥ **26** ॥ 902

ತಸ್ಯಾಂ ಚಾಸೌ ದಶಪುತ್ರಾನಜನಯದ್ವಸುದೇವಪೂರ್ವಾನ್ ॥ **27** ॥ 903

ವಸುದೇವಸ್ಯ ಜಾತಮಾತ್ರಸ್ಯೈವ ತದ್ಗೃಹೇ ಭಗವದಂಶಾವತಾರಮವ್ಯಾಹತದೃಷ್ಟ್ಯ
ಪಶ್ಯದ್ಭಿರ್ದೇವೈರ್ದಿವ್ಯಾನಕದುಂದುಭಯೋ ವಾದಿತಾಃ ॥ **28** ॥ 904

ತತಶ್ಚಾಸಾವಾನಕದುಂದುಭಿಸಂಜ್ಞಾಮವಾಪ ॥ **29** ॥ 905

ತಸ್ಯ ಚ ದೇವಭಾಗದೇವಶ್ರವೋಽಷ್ಟಕಕಕುಚ್ಚಕ್ರ
ವತ್ಸಧಾರಕಸೃಂಜಯಶ್ಯಾಮಶಮಿಕಗಂಡೂಷಸಂಜ್ಞಾ ನವ
ಭ್ರಾತರೋಽಭವನ್ ॥ **30** ॥ 906

ಪೃಥಾ ಶ್ರುತದೇವಾ ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಃ ಶ್ರುತಶ್ರವಾ ರಾಜಾಧಿದೇವೀ ಚ
ವಸುದೇವಾದೀನಾಂ ಪಂಚ ಭಗಿನ್ಯೋಽಭವನ್ ॥ **31** ॥ 907

ಶೂರಸ್ಯ ಕುಂತರ್ನಾಮ ಸಖಾಭವತ್ ॥ **32** ॥ 908

ತಸ್ಮೈ ಚಾಪುತ್ರಾಯ ಪೃಥಾಮಾತ್ಮಜಾಂ ವಿಧಿನಾ ಶೂರೋ ದತ್ತವಾನ್ ॥ **33** ॥ 909

ತಾಂ ಚ ಪಾಂಡುರುವಾಹ ॥ **34** ॥ 910

ತಸ್ಯಾಂ ಚ ಧರ್ಮಾನಿಲೇಂದ್ರೈರ್ಯುಧಿಷ್ಠಿರಭೀಮಸೇನಾರ್ಜುನಾಖ್ಯಾಸ್ತ್ರಯಃ
ಪುತ್ರಾಸ್ಸಮುತ್ಪಾದಿತಾಃ ॥ **35** ॥ 911

ಪೂರ್ವಮೇವಾನೂಢಾಯಾಂಚ ಭಗವತಾ ಭಾಸ್ವತಾ ಕಾನೀನಃ ಕರ್ಣೋ ನಾಮ
ಪುತ್ರೋಽಜನ್ಯತ ॥ **36** ॥ 912

ತಸ್ಯಾಶ್ಚ ಸಪತ್ನೀ ಮಾದ್ರೀ ನಾಮಾಭೂತ್ ॥ **37** ॥ 913

ತಸ್ಯಾಂ ಚ ನಾಸತ್ಯದಸ್ರಾಭ್ಯಾಂ ನಕುಲಸಹದೇವೌ ಪಾಂಡೋಃ ಪುತ್ರೌ
ಜನಿತೌ ॥ **38** ॥ 914

ಶ್ರುತದೇವಾಂ ತು ವೃದ್ಧಧರ್ಮಾ ನಾಮ ಕಾರೂಶ ಉಪಯೇಮೇ ॥ **39** ॥ 915

ತಸ್ಯಾಂ ಚ ದಂತವಕ್ರೋ ನಾಮ ಮಹಾಸುರೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **40** ॥ 916

ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಮಪಿ ಕೇಕಯರಾಜ ಉಪಯೇಮೇ ॥ **41** ॥ 917

ತಸ್ಯಾಂ ಚ ಸಂತರ್ದನಾದಯಃ ಕೈಕೇಯಾಃ ಪಂಚ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **42** ॥ 918

ರಾಜಾಧಿದೇವ್ಯಾಮಾವಂತ್ಯೌ ವಿಂದಾನುವಿಂದೌ ಜಜ್ಞಾತೇ ॥ **43** ॥ 919

ಶ್ರುತಶ್ರವಸಮಪಿ ಚೇದಿರಾಜೋ ದಮಘೋಷನಾಮೋಪಯೇಮೇ ॥ **44** ॥ 920

ತಸ್ಯಾಂ ಚ ಶಿಶುಪಾಲಮುತ್ಪಾದಯಾಮಾಸ ॥ **45** ॥ 921

ಸ ವಾ ಪೂರ್ವಮಪ್ಯುದಾರವಿಕ್ರಮೋ ದೈತ್ಯಾನಾಮಾದಿಪುರುಷೋ
ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುರಭವತ್ ॥ **46** ॥ 922

ಯಶ್ಚ ಭಗವತಾ ಸಕಲಲೋಕಗುರುಣಾ ನರಸಿಂಹೇನ ಘಾತಿತಃ ॥ **47** ॥ 923

ಪುನರಪಿ ಅಕ್ಷಯವೀರ್ಯಶೌರ್ಯಸಂಪತ್ಪರಾಕ್ರಮಗುಣಸ್ಸಮಾಕ್ರಾಂತಸ -
ಕಲತ್ರೈಲೋಕ್ಯೇಶ್ವರಪ್ರಭಾವೋ ದಶಾನನೋ ನಾಮಾಭೂತ್ ॥ **48** ॥ 924

ಬಹುಕಾಲೋಪಭುಕ್ತಭಗವತ್ಸಕಾಶಾವಾಪ್ತಶರೀರಪಾತೋದ್ಭವಪುಣ್ಯಫಲೋ
ಭಗವತಾ ರಾಘವರೂಪಿಣಾ ಸೋಽಪಿ ನಿಧನಮುಪಪಾದಿತಃ ॥ **49** ॥ 925

ಪುನಶ್ಚೇದಿರಾಜಸ್ಯ ದಮಘೋಷಸ್ಯಾತ್ಮಜಶ್ಶಿಶುಪಾಲನಾಮಾಭವತ್ ॥ **50** ॥ 926

ಶಿಶುಪಾಲತ್ವೇಽಪಿ ಭಗವತೋ ಭೂಭಾರಾವತಾರಣಾಯಾವತೀರ್ಣಾಂಶಸ್ಯ
ಪುಂಡರೀಕನಯನಾಖ್ಯಸ್ಯೋಪರಿ ದ್ವೇಷಾನುಬಂಧಮತಿತರಾಂಚಕಾರ ॥ **51** ॥ 927

ಭಗವತಾ ಚ ಸ ನಿಧನಮುಪನೀತಸ್ತತ್ರೈವ ಪರಮಾತ್ಮಭೂತೇ ಮನಸ
ಏಕಾಗ್ರತಯಾ ಸಾಯುಜ್ಯಮವಾಪ ॥ **52** ॥ 928

ಭಗವಾನ್ ಯದಿ ಪ್ರಸನ್ನೋ ಯಥಾಭಿಲಷಿತಂ ದದಾತಿ ತಥಾ ಅಪ್ರಸನ್ನೋಽಪಿ
ನಿಘ್ನನ್ ದಿವ್ಯಮನುಪಮಂ ಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ॥ **53** ॥ 929

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಚತುರ್ದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಮೈತ್ರೇಯ ಉವಾಚ

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುತ್ವೇ ಚ ರಾವಣತ್ವೇ ಚ ವಿಷ್ಣುನಾ।
ಅವಾಪ ನಿಹತೋ ಭೋಗಾನಪ್ರಾಪ್ಯಾನಮರೈರಪಿ ॥ **1** ॥ 930

ನ ಲಯಂ ತತ್ರ ತೇನೈವ ನಿಹತಃ ಸ ಕಥಂ ಪುನಃ।
ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಃ ಶಿಶುಪಾಲತ್ವೇ ಸಾಯುಜ್ಯಂ ಶಾಶ್ವತೇ ಹರೌ ॥ **2** ॥ 931

ಏತದಿಚ್ಛಾಮ್ಯಹಂ ಶ್ರೋತುಂ ಸರ್ವಧರ್ಮಭೃತಾಂ ವರ।
ಕೌತೂಹಲಪರೇಣೈತತ್ಪೃಷ್ಟೋ ಮೇ ವಕ್ತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **3** ॥ 932

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ದೈತ್ಯೇಶ್ವರಸ್ಯ ವಧಾಯಾಖಿಲಲೋಕೋತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತಿವಿನಾಶಕಾರಿಣಾ ಪೂರ್ವಂ
ತನುಗ್ರಹಣಂ ಕುರ್ವತಾ ನೃಸಿಂಹರೂಪಮಾವಿಷ್ಕೃತಂ ॥ **4** ॥ 933

ತತ್ರ ಚ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪೋರ್ವಿಷ್ಣುರಯಮಿತ್ಯೇತನ್ನ ಮನಸ್ಯಭೂತ್ ॥ **5** ॥ 934

ನಿರತಿಶಯಪುಣ್ಯಸಮುದ್ಭೂತಮೇತತ್ಸತ್ತ್ವಜಾತಮಿತಿ ॥ **6** ॥ 935

ರಜ ಉದ್ರೇಕಪ್ರೇರಿತೈಕಾಗ್ರಮತಿಸ್ತದ್ಭಾವನಾಯೋಗಾತ್ತತೋಽವಾಪ್ತವಧಹೈತುಕೀಂ
ನಿರತಿಶಯಾಮೇವಾಖಿಲತ್ರೈಲೋಕ್ಯಾಧಿಕ್ಯಧಾರಿಣೀಂ ದಶಾನನತ್ವೇ
ಭೋಗಸಂಪದಮವಾಪ ॥ **7** ॥ 936

ನ ತು ಸ ತಸ್ಮಿನ್ನನಾದಿನಿಧನೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮಭೂತೇ ಭಗವತ್ಯನಾಲಂಬಿನಿ ಕೃತೇ
ಮನಸಸ್ತಲ್ಲಯಮವಾಪ ॥ **8** ॥ 937

ಏವಂ ದಶಾನನತ್ವೇಽಪ್ಯನಂಗಪರಾಧೀನತಯಾ ಜಾನಕೀಸಮಾಸಕ್ತಚೇತಸಾ
ಭಗವತಾ ದಾಶರಥಿರೂಪಧಾರಿಣಾ ಹತಸ್ಯ ತದ್ರೂಪದರ್ಶನಮೇವಾಸೀತ್
ನಾಯಮಚ್ಯುತ ಇತ್ಯಾಸಕ್ತಿರ್ವಿಪದ್ಯತೋಽಂತಃಕರಣೇ ಮಾನುಷಬುದ್ಧಿರೇವ
ಕೇವಲಮಸ್ಯಾಭೂತ್ ॥ **9** ॥ 938

ಪುನರಪ್ಯಚ್ಯುತವಿನಿಪಾತಮಾತ್ರಫಲಮಖಿಲಭೂಮಂಡಲಶ್ಲಾಘ್ಯಚೇದಿರಾಜಕುಲೇ
ಜನ್ಮ ಅವ್ಯಾಹತೈಶ್ವರ್ಯ ಶಿಶುಪಾಲತ್ವೇಽಪ್ಯವಾಪ ॥ **10** ॥ 939

ತತ್ರ ತ್ವಖಿಲಾನಾಮೇವ ಸ ಭಗವನ್ನಾಮ್ನಾಂ ತ್ವಂಕಾರಕಾರಣಮಭವತ್ ॥ **11** ॥ 940

ತತಶ್ಚ ತತ್ಕಾಲಕೃತಾನಾಂ
ತೇಷಾಮಶೇಷಾಣಾಮೇವಾಚ್ಯುತನಾಮ್ನಾಮನವರತಮನೇಕಜನ್ಮಸು
ವರ್ದ್ಧಿತವಿದ್ವೇಷಾನುಬಂಧಿಚಿತ್ತೋ
ವಿನಿಂದನಸಂತರ್ಜನಾದಿಷೂಚ್ಚಾರಣಮಕರೋತ್ ॥ **12** ॥ 941

ತಚ್ಚ ರೂಪಮುತ್ಫುಲ್ಲಪದ್ಮದಲಾಮಲಾಕ್ಷಮತ್ಯುಜ್ಜ್ವಲ -
ಪೀತವಸ್ತ್ರಧಾರ್ಯಮಲಕಿರೀಟಕೇಯೂರಹಾರಕಟಕಾದಿಶೋಭಿತಮು -
ದಾರಚತುರ್ಬಾಹುಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಧರಮತಿಪ್ರರೂಢವೈರಾನುಭಾವಾದಟನ -
ಭೋಜನಸ್ನಾನಾಸನಶಯನಾದಿಷ್ವಶೇಷಾವಸ್ಥಾಂತರೇಷು
ನಾನ್ಯತ್ರೋಪಯಯಾವಸ್ಯ ಚೇತಸಃ ॥ **13** ॥ 942

ತತಸ್ತಮೇವಾಕ್ರೋಶೇಷೂಚ್ಚಾರಯಂಸ್ತಮೇವ ಹೃದಯೇನ ಧಾರಯನ್ನಾತ್ಮವಧಾಯ
ಯಾವದ್ಭಗವದ್ಧಸ್ತಚಕ್ರಾಂಶುಮಾಲೋನ್ನ್ವಲಮಕ್ಷಯತೇಜಸ್ಸ್ವರೂಪಂ
ಬ್ರಹ್ಮಭೂತಮಪಗತದ್ವೇಷಾದಿದೋಷಂ ಭಗವಂತಮದ್ರಾಕ್ಷೀತ್ ॥ **14** ॥ 943

ತಾವಚ್ಚ ಭಗವಚ್ಚಕ್ರೇಣಾಶುವ್ಯಾಪಾದಿತಸ್ತತ್ಸ್ಮರಣದಗ್ಧಾಖಿಲಾಘಸಂಚಯೋ
ಭಗವತಾಂತಮುಪನೀತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ಲಯಮುಪಯಯೌ ॥ **15** ॥ 944

ಏತತ್ತವಾಖಿಲಂ ಮಯಾಭಿಹಿತಂ ॥ **16** ॥ 945

ಅಯಂ ಹಿ ಭಗವಾನ್ ಕೀರ್ತಿತಶ್ಚ ಸಂಸ್ಮೃತಶ್ಚ ದ್ವೇಷಾನುಬಂಧೇನಾಪಿ
ಅಖಿಲಸುರಾಸುರಾದಿದುರ್ಲಭಂ ಫಲಂ ಪ್ರಯಚ್ಛತಿ ಕಿಮುತ
ಸಮ್ಯಗ್ಭಕ್ತಿಮತಾಮಿತಿ ॥ **17** ॥ 946

ವಸುದೇವಸ್ಯ ತ್ವಾನಕದುಂದುಭೇಃ
ಪೌರವೀರೋಹಿಣೀಮದಿರಾಭದ್ರಾದೇವಕೀಪ್ರಮುಖಾ ಬಹ್ವ್ಯಃ
ಪತ್ನ್ಯೋಽಭವನ್ ॥ **18** ॥ 947

ಬಲಭದ್ರಶಠಸಾರಣದುರ್ಮದಾದೀನ್ಪುತ್ರಾನ್ರೋಹಿಣ್ಯಾಮಾನಕದುಂದುಭಿರುತ್ಪಾ-
ದಯಾಮಾಸ ॥ **19** ॥ 948

ಬಲದೇವೋಽಪಿ ರೇವತ್ಯಾಂ ವಿಶಠೋಲ್ಮುಕೌ ಪುತ್ರಾವಜನಯತ್ ॥ **20** ॥ 949

ಸಾರ್ಷ್ಟಿಮಾರ್ಷ್ಟಿಶಿಶುಸತ್ಯಧೃತಿಪ್ರಮುಖಾಃ ಸಾರಣಾತ್ಮಜಾಃ ॥ **21** ॥ 950

ಭದ್ರಾಶ್ವಭದ್ರಬಾಹುದುರ್ದಮಭೂತಾದ್ಯಾ ರೋಹಿಣ್ಯಾಃ ಕುಲಜಾಃ ॥ **22** ॥ 951

ನಂದೋಪನಂದಕೃತಕಾದ್ಯಾ ಮದಿರಾಯಾಸ್ತನಯಾಃ ॥ **23** ॥ 952

ಭದ್ರಾಯಾಶ್ಚೋಪನಿಧಿಗದಾದ್ಯಾಃ ॥ **24** ॥ 953

ವೈಶಾಲ್ಯಾಂ ಚ ಕೌಶಿಕಮೇಕಮೇವಾಜನಯತ್ ॥ **25** ॥ 954

ಆನಕದುಂದುಭೇರ್ದೇವಕ್ಯಾಮಪಿ
ಕೀರ್ತಿಮತ್ಸುಷೇಣೋದಾಯುಭದ್ರಸೇನಋಜುದಾಸಭದ್ರದೇವಾಖ್ಯಾಃ ಷದ್
ಪುತ್ರಾ ಜಜ್ಞಿರೇ ॥ **26** ॥ 955

ತಾಂಶ್ಚ ಸರ್ವಾನೇವ ಕಂಸೋ ಘಾತಿತವಾನ್ ॥ **27** ॥ 956

ಅನಂತರಂ ಚ ಸಪ್ತಮಂ ಗರ್ಭಮರ್ದ್ಧರಾತ್ರೇ ಭಗವತ್ಪ್ರಹಿತಾ ಯೋಗನಿದ್ರಾ
ರೋಹಿಣ್ಯಾ ಜಠರಮಾಕೃಷ್ಯ ನೀತವತೀ ॥ **28** ॥ 957

ಕರ್ಷಣಾಚ್ಚಾಸಾವಪಿ ಸಂಕರ್ಷಣಾಖ್ಯಾಮಗಮತ್ ॥ **29** ॥ 958

ತತಶ್ಚ ಸಕಲಜಗನ್ಮಹಾತರುಮೂಲಭೂತೋ ಭೂತಭವಿಷ್ಯದಾದಿಸಕಲಸುರಾಸುರ -
ಮುನಿಜನಮನಸಾಮಪ್ಯಗೋಚರೋಽಬ್ಜಭವಪ್ರಮುಖೈರನಲಮುಖೈಃ
ಪ್ರಣಮ್ಯಾವನಿಭಾರಹರಣಾಯ ಪ್ರಸಾದಿತೋ ಭಗವಾನನಾದಿಮಧ್ಯನಿಧನೋ
ದೇವಕೀಗರ್ಭಮವತತಾರ ವಾಸುದೇವಃ ॥ **30** ॥ 959

ತತ್ಪ್ರಸಾದವಿವರ್ದ್ಧಮಾನೋರುಮಹಿಮಾ ಚ ಯೋಗನಿದ್ರಾ ನಂದಗೋಪಪತ್ನ್ಯಾ
ಯಶೋದಾಯಾ ಗರ್ಭಮಧಿಷ್ಠಿತವತೀ ॥ **31** ॥ 960

ಸುಪ್ರಸನ್ನಾದಿತ್ಯಚಂದ್ರಾದಿಗ್ರಹಮವ್ಯಾಲಾದಿಭಯಂ
ಸ್ವಸ್ಥಮಾನಸಮಖಿಲಮೇವೈತಜ್ಜಗದಪಾಸ್ತಾಧರ್ಮಮಭವತ್ತಸ್ಮಿಂಶ್ಚ
ಪುಂಡರೀಕನಯನೇ ಜಾಯಮಾನೇ ॥ **32** ॥ 961

ಜಾತೇನ ಚ ತೇನಾಖಿಲಮೇವೈತತ್ಸನ್ಮಾರ್ಗವರ್ತ್ತಿ ಜಗದಕ್ರಿಯತ್ ॥ **33** ॥ 962

ಭಗವತೋಽಪ್ಯತ್ರ ಮಂರ್ತ್ಯಲೋಕೇಽವತೀರ್ಣಸ್ಯ
ಷೋಡಶಸಹಸ್ರಾಣ್ಯೇಕೋತ್ತರಶತಾಧಿಕಾನಿ ಭಾರ್ಯಾಣಾಮಭವನ್ ॥ **34** ॥ 963

ತಾಸಾಂ ಚ ರುಕ್ಮಿಣೀಸತ್ಯಭಾಮಾಜಾಂಬವತೀಚಾರುಹಾಸಿನೀಪ್ರಮುಖಾ ಹ್ಯಷ್ಟೌ
ಪತ್ನ್ಯಃ ಪ್ರಧಾನಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **35** ॥ 964

ತಾಸು ಚಾಷ್ಟಾವಯುತಾನಿ ಲಕ್ಷಂ ಚ ಪುತ್ರಾಣಾಂ
ಭಗವಾನಖಿಲಮೂತಿರನಾದಿಮಾನಜನಯತ್ ॥ **36** ॥ 965

ತೇಷಾಂ ಚ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಚಾರುದೇಷ್ಣಸಾಂಬಾದಯಸ್ತ್ರಯೋದಶ ಪ್ರಧಾನಾಃ ॥ **37** ॥ 966

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನೋಽಪಿ ರುಕ್ಮಿಣಸ್ತನಯಾಂ ರುಕ್ಮವತೀ ನಾಮೋಪಯೇಮೇ ॥ **38** ॥ 967

ತಸ್ಯಾಮನಿರುದ್ಧೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **39** ॥ 968

ಅನಿರುದ್ಧೋಽಪಿ ರುಕ್ಮಿಣ ಏವ ಪೌತ್ರೀಂ ಸುಭದ್ರಾಂ ನಾಮೋಪಯೇಮೇ ॥ **40** ॥ 969

ತಸ್ಯಾಮಸ್ಯ ವಜ್ರೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **41** ॥ 970

ವಜ್ರಸ್ಯ ಪ್ರತಿಬಾಹುಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಸುಚಾರುಃ ॥ **42** ॥ 971

ಏವಮನೇಕಶತಸಹಸ್ರಪುರುಷಸಂಖ್ಯಸ್ಯ ಯದುಕುಲಸ್ಯ ಪುತ್ರಸಂಖ್ಯಾ
ವರ್ಷಶತೇರಪಿ ವಕ್ತುಂ ನ ಶಕ್ಯತೇ ॥ **43** ॥ 972

ಯತೋ ಹಿ ಶ್ಲೋಕಾವಿಮಾವತ್ರ ಚರಿತಾರ್ಥೌ ॥ **44** ॥ 973

ತಿಸ್ರಃ ಕೋಟ್ಯಸ್ಸಹಸ್ರಾಣಾಮಷ್ಟಾಶೀತಿಶತಾನಿ ಚ ।
ಕುಮಾರಾಣಾಂ ಗೃಹಾಚಾರ್ಯಾಶ್ಚಾಪಯೋಗೇಷು ಯೇ ರತಾಃ ॥ **45** ॥ 974

ಸಂಖ್ಯಾನಂ ಯಾದವಾನಾಂ ಕಃ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ ।
ಯತ್ರಾಯುತಾನಾಮಯುತಲಕ್ಷೇಣಾಸ್ತೇ ಸದಾಹುಕಃ ॥ **46** ॥ 975

ದೇವಾಸುರೇ ಹತಾ ಯೇ ತು ದೈತೇಯಾಸ್ಸುಮಹಾಬಲಾಃ ।
ಉತ್ಪನ್ನಾಸ್ತೇ ಮನುಷ್ಯೇಷು ಜನೋಪದ್ರವಕಾರಿಣಃ ॥ **47** ॥ 976

ತೇಷಾಮುತ್ಸಾದನಾರ್ಥಾಯ ಭುವಿ ದೇವಾ ಯದೋಃ ಕುಲೇ ।
ಅವತೀರ್ಣಾಃ ಕುಲಶತಂ ಯತ್ರೈಕಾಭ್ಯಧಿಕಂ ದ್ವಿಜ ॥ **48** ॥ 977

ವಿಷ್ಣುಸ್ತೇಷಾಂ ಪ್ರಮಾಣೇ ಚ ಪ್ರಭುತ್ವೇ ಚ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ।
ನಿದೇಶಸ್ಥಾಯಿನಸ್ತಸ್ಯ ವವೃಧುಸ್ಸರ್ವಯಾದವಾಃ ॥ **49** ॥ 978

ಇತಿ ಪ್ರಸೂತಿಂ ವೃಷ್ಣೀನಾಂ ಯಃ ಶೃಣೋತಿ ನರಃ ಸದಾ ।
ಸ ಸರ್ವೈಃ ಪಾತಕೈರ್ಮುಕ್ತೋ ವಿಷ್ಣುಲೋಕಂ ಪ್ರಪದ್ಯತೇ ॥ **50** ॥ 979

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಷೋಡಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಇತ್ಯೇಷ ಸಮಾಸತಸ್ತೇ ಯದೋರ್ವಂಶಃ ಕಥಿತಃ ॥ **1** ॥ 980

ಅಥ ತುರ್ವಸೋರ್ವಂಶಮವಧಾರಯ ॥ **2** ॥ 981

ತುರ್ವಸೋರ್ವಹ್ನಿರಾತ್ಮಜಃ ವಹ್ನೇರ್ಭಾರ್ಗೋ ಭಾರ್ಗಾದ್ಧಾನುಸ್ತತಶ್ಚ
ತ್ರಯೀಸಾನುಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಕರಂದಮಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಮರುತ್ತಃ ॥ **3** ॥ 982

ಸೋಽನಪತ್ಯೋಽಭವತ್ ॥ **4** ॥ 983

ತತಶ್ಚ ಪೌರವಂ ದುಷ್ಯಂತಂ ಪುತ್ರಮಕಲ್ಪಯತ್ ॥ **5** ॥ 984

ಏವಂ ಯಯಾತಿಶಾಪಾತ್ತದ್ವಂಶಃ ಪೌರವಮೇವ ವಂಶಂ ಸಮಾಶ್ರಿತವಾನ್ ॥ **6** ॥ 985

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಷೋಡಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಹುಹ್ಯೋಸ್ತು ತನಯೋ ಬಭ್ರುಃ ॥ **1** ॥ 986

ಬಭ್ರೋಸ್ಸೇತುಃ ॥ **2** ॥ 987

ಸೇತುಪುತ್ರ ಆರಬ್ಧನಾಮಾ ॥ **3** ॥ 988

ಆರಬ್ಧಸ್ಯಾತ್ಮಜೋ ಗಾಂಧಾರೋ ಗಾಂಧಾರಸ್ಯ ಧರ್ಮೋ ಧರ್ಮಾದ್ ಘೃತಃ ಘೃತಾದ್
ದುರ್ದಮಸ್ತತಃ ಪ್ರಚೇತಾಃ ॥ **4** ॥ 989

ಪ್ರಚೇತಸಃ ಪುತ್ರಶತಧರ್ಮೋ ಬಹುಲಾನಾಂ
ಮ್ಲೇಚ್ಛಾನಾಮುದೀಚ್ಯಾನಾಮಾಧಿಪತ್ಯಮಕರೋತ್ ॥ **5** ॥ 990

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಸಪ್ತದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಅಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಯಯಾತೇಶ್ಚತುರ್ಥಪುತ್ರಸ್ಯಾನೋಸ್ಸಭಾನಲಚಕ್ಷುಃಪರಮೇಷುಸಂಜ್ಞಾಸ್ತ್ರಯಃ ಪುತ್ರಾಃ ಬಭೂವುಃ ॥ **1** ॥ 991

ಸಭಾನಲಪುತ್ರಃ ಕಾಲಾನಲಃ ॥ **2** ॥ 992

ಕಾಲಾನಲಾತ್ಸೃಂಜಯಃ ॥ **3** ॥ 993

ಸೃಂಜಯಾತ್ಪುರಂಜಯಃ ॥ **4** ॥ 994

ಪುರಂಜಯಾಜ್ಜನಮೇಜಯಃ ॥ **5** ॥ 995

ತಸ್ಮಾನ್ಮಹಾಶಾಲಃ ॥ **6** ॥ 996

ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಮಹಾಮನಾಃ ॥ **7** ॥ 997

ತಸ್ಮಾದುಶೀನರತಿತಿಕ್ಷೂ ದ್ವೌ ಪುತ್ರಾವುತ್ಪನ್ನೌ ॥ **8** ॥ 998

ಉಶೀನರಸ್ಯಾಪಿ ಶಿಬಿನೃಗನರಕೃಮಿವರ್ಮಾಖ್ಯಾಃ ಪಂಚ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **9** ॥ 999

ಪೃಷದರ್ಭಸುವೀರಕೇಕಯಮದ್ರಕಾಶ್ಚತ್ವಾರಶ್ಶಿಬಿಪುತ್ರಾಃ ॥ **10** ॥ 1000

ತಿತಿಕ್ಷೋರಪಿ ರುಶದ್ರಥಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **11** ॥ 1001

ತಸ್ಯಾಪಿ ಹೇಮೋ ಹೇಮಸ್ಯಾಪಿ ಸುತಪಾಃ ಸುತಪಸಶ್ಚ ಬಲಿಃ ॥ **12** ॥ 1002

ಯಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೇ ದೀರ್ಘತಮಸಾಂಗವಂಗಕಲಿಂಗಸುಹ್ಯಪೌಂಡ್ರಾಖ್ಯಂ ವಾಲೇಯಂ ಕ್ಷತ್ರಮಜನ್ಯತ ॥ **13** ॥ 1003

ತನ್ನಾಮಸಂತತಿಸಂಜ್ಞಾಶ್ಚ ಪಂಚವಿಷಯಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **14** ॥ 1004

ಅಂಗಾದನಪಾನಸ್ತತೋ ದಿವಿರಥಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಧರ್ಮರಥಃ ॥ **15** ॥ 1005

ತತಶ್ಚಿತ್ರರಥೋ ರೋಮಪಾದಸಂಜ್ಞಃ ॥ **16** ॥ 1006

ಯಸ್ಯ ದಶರಥೋ ಮಿತ್ರಂ ಜಜ್ಞೇ ॥ **17** ॥ 1007

ಯಸ್ಯಾಜಪುತ್ರೋ ದಶರಥಶ್ಶಾಂತಾಂ ನಾಮ ಕನ್ಯಾಮನಪತ್ಯಸ್ಯ ದುಹಿತೃತ್ವೇ ಯುಯೋಜ ॥ **18** ॥ 1008

ರೋಮಪಾದಾಚ್ಚತುರಂಗಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಪೃಥುಲಾಕ್ಷಃ ॥ **19** ॥ 1009

ತತಶ್ಚಂಪೋ ಯಶ್ಚಂಪಾಂ ನಿವೇಶಯಾಮಾಸ ॥ **20** ॥ 1010

ಚಂಪಸ್ಯ ಹರ್ಯಂಗೋ ನಾಮಾತ್ಮಜೋಽಭೂತ್ ॥ **21** ॥ 1011

ಹರ್ಯಂಗಾದ್ಭದ್ರರಥೋ ಭದ್ರರಥಾದ್ಬೃಹದ್ರಥೋ ಬೃಹದ್ರಥಾದ್ಬೃಹತ್ಕರ್ಮಾ ಬೃಹತ್ಕರ್ಮಣಶ್ಚ ಬೃಹದ್ಭಾನುಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಬೃಹನ್ಮನಾ ಬೃಹನ್ಮನಸೋ ಜಯದ್ರಥಃ ॥ **22** ॥ 1012

ಜಯದ್ರಥೋ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಾಂತರಾಲಸಂಭೂತ್ಯಾಂ ಪತ್ನ್ಯಾಂ ವಿಜಯಂ ನಾಮ ಪುತ್ರಮಜೀಜನತ್ ॥ **23** ॥ 1013

ವಿಜಯಶ್ಚ ಧೃತಿಂ ಪುತ್ರಮವಾಪ ॥ **24** ॥ 1014

ತಸ್ಯಾಪಿ ಧೃತವ್ರತಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **25** ॥ 1015

ಧೃತವ್ರತಾತ್ಸತ್ಯಕರ್ಮಾ ॥ **26** ॥ 1016

ಸತ್ಯಕರ್ಮಣಸ್ತ್ವತಿರಥಃ ॥ **27** ॥ 1017

ಯೋ ಗಂಗಾಂಗತೋ ಮಂಜೂಷಾಗತಂ ಪೃಥಾಪವಿದ್ಧಂ ಕರ್ಣಂ
ಪುತ್ರಮವಾಪ ॥ **28** ॥ 1018

ಕರ್ಣಾದ್ವೃಷಸೇನಃ ಇತ್ಯೇತದಂತಾ ಅಂಗವಂಶ್ಯಾಃ ॥ **29** ॥ 1019

ಅತಶ್ಚ ಪುರುವಂಶಂ ಶ್ರೋತುಮರ್ಹಸಿ ॥ **30** ॥ 1020

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಅಷ್ಟಾದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಏಕೋನವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಪುರೋರ್ಜನಮೇಜಯಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಪ್ರಚಿನ್ವಾನ್ ಪ್ರಚಿನ್ವತಃ ಪ್ರವೀರಃ
ಪ್ರವೀರಾನ್ಮನಸ್ಯುರ್ಮನಸ್ಯೋಶ್ಚಾಭಯದಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ
ಸುದ್ಯುಸ್ಸುದ್ಯೋರ್ಬಹುಗತಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಸಂಯಾತಿಸ್ಸಂಯಾತೇರಹಂಯಾತಿಸ್ತತೋ
ರೌದ್ರಾಶ್ವಃ ॥ **1** ॥ 1021

ಋತೇಷುಕಕ್ಷೇಷುಸ್ಥಂಡಿಲೇಷುಕೃತೇಷುಜಲೇಷುಧರ್ಮೇಷುಧೃತೇಷುಸ್ಥಲೇಷು -
ಸನ್ನತೇಷುವನೇಷುನಾಮಾನೋ ರೌದ್ರಾಶ್ವಸ್ಯ ದಶ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **2** ॥ 1022

ಋತೇಷೋರಂತಿನಾರಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **3** ॥ 1023

ಸುಮತಿಮಪ್ರತಿರಥಂ ಧ್ರುವಂ ಚಾಪ್ಯಂತಿನಾರಃ ಪುತ್ರಾನವಾಪ ॥ **4** ॥ 1024

ಅಪ್ರತಿರಥಸ್ಯ ಕಣ್ವಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **5** ॥ 1025

ತಸ್ಯಾಪಿ ಮೇಧಾತಿಥಿಃ ॥ **6** ॥ 1026

ಯತಃ ಕಾಣ್ವಾಯನಾ ದ್ವಿಜಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **7** ॥ 1027

ಅಪ್ರತಿರಥಸ್ಯಾಪರಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂದ್ಪೈಲೀನಃ ॥ **8** ॥ 1028

ಪಲೀನಸ್ಯ ದುಷ್ಯಂತಾದ್ಯಾಶ್ಚತ್ವಾರಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **9** ॥ 1029

ದುಷ್ಯಂತಾಚ್ಚಕ್ರವರ್ತೀ ಭರತೋಽಭೂತ್ ॥ **10** ॥ 1030

ಯನ್ನಾಮಹೇತುರ್ದೇವೇಶ್ಲೋಕೋ ಗೀಯತೇ ॥ **11** ॥ 1031

ಮಾತಾ ಭಸ್ತ್ರಾ ಪಿತುಃ ಪುತ್ರೋ ಯೇನ ಜಾತಃ ಸ ಏವ ಸಃ।
ಭರಸ್ವ ಪುತ್ರಂ ದುಷ್ಯಂತ ಮಾವಮಂಸ್ಥಾಶ್ಶಕುಂತಲಾಂ ॥ **12** ॥ 1032

ರೇತೋಧಾಃ ಪುತ್ರೋ ನಯತಿ ನರದೇವ ಯಮಕ್ಷಯಾತ್।
ತ್ವಂ ಚಾಸ್ಯ ಧಾತಾ ಗರ್ಭಸ್ಯ ಸತ್ಯಮಾಹ ಶಕುಂತಲಾ ॥ **13** ॥ 1033

ಭರತಸ್ಯ ಪತ್ನೀತ್ರಯೇ ನವ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **14** ॥ 1034

ನೈತೇ ಮಮಾನುರೂಪಾ ಇತ್ಯಭಿಹಿತಾಸ್ತನ್ಮಾತರಃ
ಪರಿತ್ಯಾಗಭಯಾತ್ತತ್ಪುತ್ರಾಂಜಘ್ನುಃ ॥ **15** ॥ 1035

ತತೋಽಸ್ಯ ವಿತಥೇ ಪುತ್ರಜನ್ಮನಿ ಪುತ್ರಾರ್ಥಿನೋ ಮರುತ್ಸೋಮಯಾಜಿನೋ
ದೀರ್ಘತಮಸಃ ಪಾರ್ಷ್ಣ್ಯಪಾಸ್ತಾದ್ಬೃಹಸ್ಪತಿವೀರ್ಯಾದುತಥ್ಯಪತ್ನ್ಯಾಂ
ಮಮತಾಯಾಂ ಸಮುತ್ಪನ್ನೋ ಭರದ್ವಾಜಾಖ್ಯಃ ಪುತ್ರೋ ಮರುದ್ಭಿರ್ದತ್ತಃ ॥ **16** ॥ 1036

ತಸ್ಯಾಪಿ ನಾಮನಿರ್ವಚನಶ್ಲೋಕಃ ಪಠ್ಯತೇ ॥ **17** ॥ 1037

ಮೂಢೇ ಭರ ದ್ವಾಜಮಿಮಂ ಭರ ದ್ವಾಜಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇ।
ಯಾತೌ ಯದುಕ್ತ್ವಾ ಪಿತರೌ ಭರದ್ವಾಜಸ್ತತಸ್ತ್ವಯಂ ॥ **18** ॥ 1038

ಭರದ್ವಾಜಸ್ಯ ವಿತಥೇ ಪುತ್ರಜನ್ಮನಿ ಮರುದ್ಭಿರ್ದತ್ತಸ್ತತೋ
ವಿತಥಸಂಜ್ಞಾಮವಾಪ ॥ **19** ॥ 1039

ವಿತಥಸ್ಯಾಪಿ ಮನ್ಯುಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **20** ॥ 1040

ಬೃಹತ್ಕ್ಷತ್ರಮಹಾವೀರ್ಯನರಗರ್ಗಾ ಅಭನವನ್ಮನ್ಯುಪುತ್ರಾಃ ॥ **21** ॥ 1041

ನರಸ್ಯ ಸಂಕೃತಿಸ್ಸಂಕೃತೇರ್ಗುರುಪ್ರೀತಿರಂತಿದೇವೌ ॥ **22** ॥ 1042

ಗರ್ಗಾಚ್ಛಿನಿಃ ತತಶ್ಚ ಗಾರ್ಗ್ಯಾಶ್ಶೈನ್ಯಾಃ ಕ್ಷತ್ರೋಪೇತಾ ದ್ವಿಜಾತಯೋ ಬಭೂವುಃ ॥ **23** ॥ 1043

ಮಹಾವೀರ್ಯಾಚ್ಚ ದುರುಕ್ಷಯೋ ನಾಮ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **24** ॥ 1044

ತಸ್ಯ ತ್ರಯ್ಯಾರುಣಿಃ ಪುಷ್ಕರಿಣ್ಯೋ ಕಪಿಶ್ಚ ಪುತ್ರತ್ರಯಮಭೂತ್ ॥ **25** ॥ 1045

ತಚ್ಚ ಪುತ್ರತ್ರಿತಯಮಪಿ ಪಶ್ಚಾದ್ದ್ವಿಪ್ರತಾಮುಪಜಗಾಮ ॥ **26** ॥ 1046

ಬೃಹತ್ಕ್ಷತ್ರಸ್ಯ ಸುಹೋತ್ರಃ ॥ **27** ॥ 1047

ಸುಹೋತ್ರಾದ್ಧಸ್ತೀ ಯ ಇದಂ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಮಾವಾಸಯಾಮಾಸ ॥ **28** ॥ 1048

ಅಜಮೀಢದ್ವಿಜಮೀಢಪುರುಮೀಢಾಸ್ತ್ರಯೋ ಹಸ್ತಿನಸ್ತನಯಾಃ ॥ **29** ॥ 1049

ಅಜಮೀಢಾತ್ಕಣ್ವಃ ॥ **30** ॥ 1050

ಕಣ್ವಾನಮೇಧಾತಿಥಿಃ ॥ **31** ॥ 1051

ಯತಃ ಕಾಣ್ವಾಯನಾ ದ್ವಿಜಾಃ ॥ **32** ॥ 1052

ಅಜಮೀಢಸ್ಯಾನ್ಯಃ ಪುತ್ರೋ ಬೃಹದಿಷುಃ ॥ **33** ॥ 1053

ಬೃಹದಿಷೋರ್ಬೃಹದ್ಧನುರ್ಬೃಹದ್ಧನುಷಶ್ಚ ಬೃಹತ್ಕರ್ಮಾ ತತಶ್ಚ ಜಯದ್ರಥಸ್ತಸ್ಮಾದಪಿ ವಿಶ್ವಜಿತ್ ॥ **34** ॥ 1054

ತತಶ್ಚ ಸೇನಜಿತ್ ॥ **35** ॥ 1055

ರುಚಿರಾಶ್ವಕಾಶ್ಯದೃಢಹನುವತ್ಸಹನುಸಂಜ್ಞಾಸ್ಸೇನಜಿತಃ ಪುತ್ರಾಃ ॥ **36** ॥ 1056

ರುಚಿರಾಶ್ವಪುತ್ರಃ ಪೃಥುಸೇನಃ ಪುಥುಸೇನಾತ್ಪಾರಃ ॥ **37** ॥ 1057

ಪಾರಾನ್ನೀಲಃ ॥ **38** ॥ 1058

ತಸ್ಯೈಕಶತಂ ಪುತ್ರಾಣಾಂ ॥ **39** ॥ 1059

ತೇಷಾಂ ಪ್ರಧಾನಃ ಕಾಂಪಿಲ್ಯಾಧಿಪತಿಸ್ಸಮರಃ ॥ **40** ॥ 1060

ಸಮರಸ್ಯಾಪಿ ಪಾರಸುಪಾರಸದಶ್ವಾಸ್ತ್ರಯಃ ಪುತ್ರಾಃ ॥ **41** ॥ 1061

ಸುಪಾರಾತ್ಪೃಥುಃ ಪೃಥೋಸ್ಸುಕೃತಿಸ್ತತೋ ವಿಭ್ರಾಜಃ ॥ **42** ॥ 1062

ತಸ್ಮಾಚ್ಚಾಣುಹಃ ॥ **43** ॥ 1063

ಯಶ್ಯುಕದುಹಿತರಂ ಕೀರ್ತಿ ನಾಮೋಪಯೇಮೇ ॥ **44** ॥ 1064

ಅಣುಹಾದ್ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತಃ ॥ **45** ॥ 1065

ತತಶ್ಚ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಸ್ತಸ್ಮಾದುದಕ್ಸೇನಃ ॥ **46** ॥ 1066

ಭಲ್ಲಾಭಸ್ತಸ್ಯ ಚಾತ್ಮಜಃ ॥ **47** ॥ 1067

ದ್ವಿಜಮೀಢಸ್ಯ ತು ಯವೀನರಸಂಜ್ಞಃ ಪುತ್ರಃ ॥ **48** ॥ 1068

ತಸ್ಯಾಪಿ ಧೃತಿಮಾಂಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಸತ್ಯಧೃತಿಸ್ತತಶ್ಚ ದೃಢನೇಮಿಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ
ಸುಪಾರ್ಶ್ವಸ್ತತಸ್ಸುಮತಿಸ್ತತಶ್ಚ ಸನ್ನತಿಮಾನ್ ॥ **49** ॥ 1069

ಸನ್ನತಿಮತಃ ಕೃತಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **50** ॥ 1070

ಯಂ ಹಿರಣ್ಯನಾಭೋ ಯೋಗಮಧ್ಯಾಪಯಾಮಾಸ ॥ **51** ॥ 1071

ಯಶ್ಚತುರ್ವಿಶತಿಂ ಪ್ರಾಚ್ಯಸಾಮಗಾನಾಂ ಸಂಹಿತಾಶ್ಚಕಾರ ॥ **52** ॥ 1072

ಕೃತಾಚ್ಯೋಗ್ರಾಯುಧಃ ॥ **53** ॥ 1073

ಯೇನ ಪ್ರಾಚುರ್ಯೇಣ ನೀಪಕ್ಷಯಃ ಕೃತಃ ॥ **54** ॥ 1074

ಉಗ್ರಾಯುಧಾತ್ಕ್ಷೇಮ್ಯಃ ಕ್ಷೇಮ್ಯಾತ್ಸುಧೀರಸ್ತಸ್ಮಾದರಿಪುಂಜಯಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಬಹುರಥ
ಇತ್ಯೇತೇ ಪೌರವಾಃ ॥ **55** ॥ 1075

ಅಜಮೀಢಸ್ಯ ನಲಿನೀ ನಾಮ ಪತ್ನೀ ತಸ್ಯಾ ನೀಲಸಂಜ್ಞಃ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **56** ॥ 1076

ತಸ್ಮಾದಪಿ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತೇಸ್ಸುಶಾಂತಿಸ್ಸುಶಾಂತೇಃ ಪುರಂಜಯಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ
ಋಕ್ಷಃ ॥ **57** ॥ 1077

ತತಶ್ಚ ಹರ್ಯಶ್ವಃ ॥ **58** ॥ 1078

ತಸ್ಮಾನ್ಮುದ್ಗಲಸೃಂಜಯಬೃಹದಿಷುಯವೀನರಕಾಂಪಿಲ್ಯಸಂಜ್ಞಾಃ ಪಂಚಾನಾಮೇವ ತೇಷಾಂ ವಿಷಯಾಣಾಂ ರಕ್ಷಣಾಯಾಲಮೇತೇ ಮತ್ಪುತ್ರಾ ಇತಿ ಪಿತ್ರಾಭಿಹಿತಾಃ ಪಾಂಚಾಲಾಃ ॥ **59** ॥ 1079

ಮುದ್ಗಲಾಚ್ಚ ಮೌದ್ಗಲ್ಯಾಃ ಕ್ಷತ್ರೋಪೇತಾ ದ್ವಿಜಾತಯೋ ಬಭೂವುಃ ॥ **60** ॥ 1080

ಮುದ್ಗಲಾದಬೃಹದಶ್ವಃ ॥ **61** ॥ 1081

ಬೃಹದಶ್ವಾಹಿವೋದಾಸೋಽಹಲ್ಯಾ ಚ ಮಿಥುನಮಭೂತ್ ॥ **62** ॥ 1082

ಶರದ್ವತಶ್ಚಾಹಲ್ಯಾಯಾಂ ಶತಾನಂದೋಽಭವತ್ ॥ **63** ॥ 1083

ಶತಾನಂದಾತ್ಸತ್ಯಧೃತಿರ್ಧನುರ್ವೇದಾಂತಗೋ ಜಜ್ಞೇ ॥ **64** ॥ 1084

ಸತ್ಯಧೃತೇರ್ವರಾಪ್ಸರಸಮುರ್ವಶೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರೇತಸ್ಕನ್ನಂ ಶರಸ್ತಂಬೇ ಪಪಾತ ॥ **65** ॥ 1085

ತಚ್ಚ ದ್ವಿಧಾಗತಮಪತ್ಯದ್ವಯಂ ಕುಮಾರಃ ಕನ್ಯಾ ಚಾಭವತ್ ॥ **66** ॥ 1086

ತೌ ಚ ಮೃಗಯಾಮುಪಯಾತಶ್ಶಾಂತನುರ್ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕೃಪಯಾ ಜಗ್ರಾಹ ॥ **67** ॥ 1087

ತತಃ ಕುಮಾರಃ ಕೃಪಃ ಕನ್ಯಾ ಚಾಶ್ವತ್ಥಾಮ್ನೋ ಜನನೀ ಕೃಪೀ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯಸ್ಯ ಪತ್ನ್ಯಭವತ್ ॥ **68** ॥ 1088

ದಿವೋದಾಸಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ಮಿತ್ರಾಯುಃ ॥ **69** ॥ 1089

ಮಿತ್ರಾಯೋಶ್ಚ್ಯವನೋ ನಾಮ ರಾಜಾ ॥ **70** ॥ 1090

ಚ್ಯವನಾತ್ಸುದಾಸಃ ಸುದಾಸಾತ್ಸೌದಾಸಃ ಸೌದಾಸಾತ್ಸಹದೇವಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಸೋಮಕಃ ॥ **71** ॥ 1091

ಸೋಮಕಾಜ್ಜಂತುಃ ಪುತ್ರಶತಜ್ಯೇಷ್ಠೋಽಭವತ್ ॥ **72** ॥ 1092

ತೇಷಾಂ ಯವೀಯಾನ್ ಪೃಷತಃ ಪೃಷತಾದ್ದ್ರುಪದಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನಸ್ತತೋ ಧೃಷ್ಟಕೇತುಃ ॥ **73** ॥ 1093

ಅಜಮೀಢಸ್ಯಾನ್ಯ ಋಕ್ಷನಾಮಾ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **74** ॥ 1094

ತಸ್ಯ ಸಂವರಣಃ ॥ **75** ॥ 1095

ಸಂವರಣಾತ್ಕುರುಃ ॥ **76** ॥ 1096

ಯ ಇದಂ ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರಂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಂ ಚಕಾರ ॥ **77** ॥ 1097

ಸುಧನುರ್ಜಹ್ನುಪರೀಕ್ಷಿತ್ಪ್ರಮುಖಾಃ ಕುರೋಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **78** ॥ 1098

ಸುಧನುಷಃ ಪುತ್ರಸ್ಸುಹೋತ್ರಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ್ಯವನಶ್ಚ್ಯವನಾತ್ ಕೃತಕಃ ॥ **79** ॥ 1099

ತತಶ್ಚೋಪರಿಚರೋ ವಸುಃ ॥ **80** ॥ 1100

ಬೃಹದ್ರಥಪ್ರತ್ಯಗ್ರಕುಶಾಂಬುಕುಚೇಲಮಾತ್ಸ್ಯಪ್ರಮುಖಾ ವಸೋಃ ಪುತ್ರಾಸ್ಸಪ್ತಾಜಾಯಂತ ॥ **81** ॥ 1101

ಬೃಹದ್ರಥಾತ್ಕುಶಾಗ್ರಃ ಕುಶಾಗ್ರಾದ್ವೃಷಭೋ ವೃಷಭಾತ್ ಪುಷ್ಪವಾನ್ ತಸ್ಮಾತ್ಸತ್ಯಹಿತಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಸುಧನ್ವಾ ತಸ್ಯ ಚ ಜತುಃ ॥ **82** ॥ 1102

ಬೃಹದ್ರಥಾಚ್ಚಾನ್ಯಶಶಕಲದ್ವಯಜನ್ಮಾ ಜರಯಾ ಸಂಹಿತೋ ಜರಾಸಂಧನಾಮಾ ॥ **83** ॥ 1103

ತಸ್ಮಾತ್ಸಹದೇವಸ್ಸಹದೇವಾತ್ಸೋಮಪಸ್ತತಶ್ಚ ಶ್ರುತಿಶ್ರವಾಃ ॥ **84** ॥ 1104

ಇತ್ಯೇತೇ ಮಯಾ ಮಾಗಧಾ ಭೂಪಾಲಾಃ ಕಥಿತಾಃ ॥ **85** ॥ 1105

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಏಕೋನವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಪರೀಕ್ಷಿತೋ ಜನಮೇಜಯಶ್ರುತಸೇನೋಗ್ರಸೇನಭೀಮಸೇನಾಶ್ಚತ್ವಾರಃ ಪುತ್ರಾಃ ॥ **1** ॥ 1106

ಜಹ್ನೋಸ್ತು ಸುರಥೋ ನಾಮಾತ್ಮಜೋ ಬಭೂವ ॥ **2** ॥ 1107

ತಸ್ಯಾಪಿ ವಿದೂರಥಃ ॥ **3** ॥ 1108

ತಸ್ಮಾತ್ಸಾರ್ವಭೌಮಸ್ಸಾರ್ವಭೌಮಾಜ್ಜಯತ್ಸೇನಸ್ತಸ್ಮಾದಾರಾಧಿತಸ್ತತಶ್ಚಾ-
ಯುತಾಯುರಯುತಾಯೋರಕ್ರೋಧನಃ ॥ **4** ॥ 1109

ತಸ್ಮಾದ್ದೇವಾತಿಥಿಃ ॥ **5** ॥ 1110

ತತಶ್ಚ ಋಕ್ಷೋಽನ್ಯೋಽಭವತ್ ॥ **6** ॥ 1111

ಋಕ್ಷಾದ್ಭೀಮಸೇನಸ್ತತಶ್ಚ ದಿಲೀಪಃ ॥ **7** ॥ 1112

ದಿಲೀಪಾತ್ ಪ್ರತೀಪಃ ॥ **8** ॥ 1113

ತಸ್ಯಾಪಿ ದೇವಾಪಿಶಾಂತನುಬಾಹ್ವೀಕಸಂಜ್ಞಾಸ್ರಯಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **9** ॥ 1114

ದೇವಾಪಿರ್ಬಾಲ ಏವಾರಣ್ಯಂ ವಿವೇಶ ॥ **10** ॥ 1115

ಶಾಂತನುಸ್ತು ಮಹೀಪಾಲೋಽಭೂತ್ ॥ **11** ॥ 1116

ಅಯಂ ಚ ತಸ್ಯ ಶ್ಲೋಕಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಗೀಯತೇ ॥ **12** ॥ 1117

ಯಂ ಯಂ ಕರಾಭ್ಯಾಂ ಸ್ಪೃಶತಿ ಜೀರ್ಣಂ ಯೌವನಮೇತಿ ಸಃ।
ಶಾಂತಿಂ ಚಾಪ್ನೋತಿ ಯೇನಾಗ್ರ್ಯಾಂ ಕರ್ಮಣಾ ತೇನ ಶಾಂತನುಃ ॥ **13** ॥ 1118

ತಸ್ಯ ಚ ಶಾಂತನೋ ರಾಷ್ಟ್ರೇ ದ್ವಾದಶವರ್ಷಾಣಿ ದೇವೋ ನ ವವರ್ಷ ॥ **14** ॥ 1119

ತತಶ್ಚಾಶೇಷರಾಷ್ಟ್ರವಿನಾಶಮವೇಕ್ಷ್ಯಾಸೌ ರಾಜಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಪೃಚ್ಛತ್ ಕಸ್ಮಾದಸ್ಮಾಕಂ
ರಾಷ್ಟ್ರೇ ದೇವೋ ನ ವರ್ಷತಿ ಕೋ ಮಮಾಪರಾಧ ಇತಿ ॥ **15** ॥ 1120

ತತಶ್ಚ ತಮೂಚುರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ॥ **16** ॥ 1121

ಅಗ್ರಜಸ್ಯ ತೇ ಹೀಯಮವನಿಸ್ತ್ವಯಾ ಸಂಭುಜ್ಯತೇ ಅತಃ ಪರಿವೇತ್ತಾ ತ್ವಮಿತ್ಯುಕ್ತಸ್ಯ
ರಾಜಾ ಪುನಸ್ತಾನಪೃಚ್ಛತ್ ॥ **17** ॥ 1122

ಕಿಂ ಮಯಾತ್ರ ವಿಧೇಯಮಿತಿ ॥ **18** ॥ 1123

ತತಸ್ತೇ ಪುನರಪ್ಯೂಚುಃ ॥ **19** ॥ 1124

ಯಾವದ್ದೇವಾಪಿರ್ನ ಪತನಾದಿಭಿರ್ದೋಷೈರಭಿಭೂಯತೇ ತಾವದೇತತ್ತಸ್ಯಾರ್ಹಂ
ರಾಜ್ಯಂ ॥ **20** ॥ 1125

ತದಲಮೇತೇನ ತು ತಸ್ಮೈ ದೀಯತಾಮಿತ್ಯುಕ್ತೇ ತಸ್ಯ ಮಂತ್ರಿಪ್ರವರೇಣಾಶ್ಮಸಾರಿಣಾ
ತತ್ರಾರಣ್ಯೇ ತಪಸ್ವಿನೋ ವೇದವಾದವಿರೋಧವಕ್ತಾರಃ ಪ್ರಯುಕ್ತಾಃ ॥ **21** ॥ 1126

ತೈರಸ್ಯಾಪ್ಯತಿಋಜುಮತೇರ್ಮಹೀಪತಿಪುತ್ರಸ್ಯ
ಬುದ್ಧಿರ್ವದವಾದವಿರೋಧಮಾರ್ಗಾನುಸಾರಿಣ್ಯಕ್ರಿಯತ ॥ **22** ॥ 1127

ರಾಜಾ ಚ ಶಾಂತನುರ್ದ್ವಿಜವಚನೋತ್ಪನ್ನಪರಿದೇವನಶೋಕಸ್ತಾನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಗ್ರತಃ
ಕೃತ್ವಾಗ್ರಜಸ್ಯ ಪ್ರದಾನಾಯಾರಣ್ಯಂ ಜಗಾಮ ॥ **23** ॥ 1128

ತದಾಶ್ರಮಮುಪಗತಾಶ್ಚ ತಮವನತಮವನೀಪತಿಪುತ್ರಂ
ದೇವಾಪಿಮುಪತಸ್ಥುಃ ॥ **24** ॥ 1129

ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವೇದವಾದಾನುಬಂಧೀನಿ ವಚಾಂಸಿ ರಾಜ್ಯಮಗ್ರಜೇನ
ಕರ್ತವ್ಯಮಿತ್ಯರ್ಥವಂತಿ ತಮೂಚುಃ ॥ **25** ॥ 1130

ಅಸಾವಪಿ ದೇವಾಪಿರ್ವೇದವಾದವಿರೋಧಯುಕ್ತಿದೂಷಿತಮನೇಕಪ್ರಕಾರಂ
ತಾನಾಹ ॥ **26** ॥ 1131

ತತಸ್ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶ್ಶಾಂತನುಮೂಚುಃ ॥ **27** ॥ 1132

ಆಗಚ್ಛ ಹೇ ರಾಜನ್ನಲಮತ್ರಾತಿನಿರ್ಬಂಧೇನ ಪ್ರಶಾಂತ ಏವಾಸಾವನಾವೃಷ್ಟಿದೋಷಃ
ಪತಿತೋಽಯಮನಾದಿಕಾಲಮಹಿತವೇದವಚನದೂಷಣೋಚ್ಚಾರಣಾತ್ ॥ **28** ॥ 1133

ಪತಿತೇ ಚಾಗ್ರಜೇ ನೈವ ತೇ ಪರಿವೇತೃತ್ವಂ ಭವತೀತ್ಯುಕ್ತಶ್ಶಾಂತನುಃಸ್ವಪುರಮಾಗಮ್ಯ
ರಾಜ್ಯಮಕರೋತ್ ॥ **29** ॥ 1134

ವೇದವಾದವಿರೋಧವಚನೋಚ್ಚಾರಣದೂಷಿತೇ ಚ ತಸ್ಮಿಂದೇವಾಪೌ ತಿಷ್ಠತ್ಯಪಿ
ಜ್ಯೇಷ್ಠಭ್ರಾತರ್ಯಖಿಲಸಸ್ಯನಿಷ್ಪತ್ತಯೇ ವವರ್ಷ ಭಗವಾನ್ಪರ್ಜನ್ಯಃ ॥ **30** ॥ 1135

ಬಾಹ್ಲೀಕಾತ್ಸೋಮದತ್ತಃ ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **31** ॥ 1136

ಸೋಮದತ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಭೂರಿಭೂರಿಶ್ರವಃಶಲ್ಯಸಂಜ್ಞಾಸ್ತ್ರಯಃ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **32** ॥ 1137

ಶಾಂತನೋರಪ್ಯಮರನದ್ಯಾಂ ಜಾಹ್ನವ್ಯಾಮುದಾರಕೀರ್ತಿರಶೇಷಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥವಿದ್ಧೀಷ್ಮಃ
ಪುತ್ರೋಽಭೂತ್ ॥ **33** ॥ 1138

ಸತ್ಯವತ್ಯಾಂ ಚ ಚಿತ್ರಾಂಗದವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯೌ ದ್ವೌ ಪುತ್ರಾವುತ್ಪಾದಯಾಮಾಸ
ಶಾಂತನುಃ ॥ **34** ॥ 1139

ಚಿತ್ರಾಂಗದಸ್ತು ಬಾಲ ಏವ ಚಿತ್ರಾಂಗದೇನೈವ ಗಂಧರ್ವೇಣಾಹವೇ ನಿಹತಃ ॥ **35** ॥ 1140

ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯೋಽಪಿ ಕಾಶಿರಾಜತನಯೇ ಅಂಬಿಕಾಂಬಾಲಿಕೇ
ಉಪಯೇಮೇ ॥ **36** ॥ 1141

ತದುಪಭೋಗಾತಿಖೇದಾಚ್ಚ ಯಕ್ಷ್ಮಣಾ ಗೃಹೀತಃ ಸ ಪಂಚತ್ವಮಗಮತ್ ॥ **37** ॥ 1142

ಸತ್ಯವತೀನಿಯೋಗಾಚ್ಚ ಮತ್ಪುತ್ರಃ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನೋ
ಮಾತುರ್ವಚನಮನತಿಕ್ರಮಣೀಯಮಿತಿ ಕೃತ್ವಾ ವಿಚಿತ್ರವೀರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೇ
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಪಾಂಡೂ ತತ್ಪರಿಹಿತಭುಜಿಷ್ಯಾಯಾಂ ವಿದುರಂ
ಚೋತ್ಪಾದಯಾಮಾಸ ॥ **38** ॥ 1143

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೋಽಪಿ ಗಾಂಧಾರ್ಯಾ ದುರ್ಯೋಧನದುಶ್ಶಾಸನಪ್ರಧಾನಂ
ಪುತ್ರಶತಮುತ್ಪಾದಯಾಮಾಸ ॥ **39** ॥ 1144

ಪಾಂಡೋರಪ್ಯರಣ್ಯೇ ಮೃಗಯಾಯಾಮೃಷಿಶಾಪೋಪಹತಪ್ರಜಾಜನನಸಾಮರ್ಥ್ಯಸ್ಯ
ಧರ್ಮವಾಯುಶಕ್ರೈರ್ಯುಧಿಷ್ಠಿರಭೀಮಸೇನಾರ್ಜುನಾಃ ಕುಂತ್ಯಾಂ
ನಕುಲಸಹದೇವೌ ಚಾಶ್ವಿಭ್ಯಾಂ ಮಾದ್ರ್ಯಾಂ ಪಂಚಪುತ್ರಾಸ್ಸಮುತ್ಪಾದಿತಾಃ ॥ **40** ॥ 1145

ತೇಷಾಂ ಚ ದ್ರೌಪದ್ಯಾಂ ಪಂಚೈವ ಪುತ್ರಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **41** ॥ 1146

ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾತ್ಪ್ರತಿವಿಂಧ್ಯಃ ಭೀಮಸೇನಾಚ್ಛ್ರುತಸೇನಃ
ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿರರ್ಜುನಾಚ್ಛ್ರುತಾನೀಕೋ ನಕುಲಾಚ್ಛ್ರುತಕರ್ಮಾ ಸಹದೇವಾತ್ ॥ **42** ॥ 1147

ಅನ್ಯೇ ಚ ಪಾಂಡವಾನಾಮಾತ್ಮಜಾಸ್ತದ್ಯಥಾ ॥ **43** ॥ 1148

ಯೌಧೇಯೀ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾದ್ದೇವಕಂ ಪುತ್ರಮವಾಪ ॥ **44** ॥ 1149

ಹಿಡಿಂಬಾ ಘಟೋತ್ಕಚಂ ಭೀಮಸೇನಾತ್ಪುತ್ರಂ ಲೇಭೇ ॥ **45** ॥ 1150

ಕಾಶೀ ಚ ಭೀಮಸೇನಾದೇವ ಸರ್ವಗಂ ಸುತಮವಾಪ ॥ **46** ॥ 1151

ಸಹದೇವಾಚ್ಚ ವಿಜಯಾ ಸುಹೋತ್ರಂ ಪುತ್ರಮವಾಪ ॥ **47** ॥ 1152

ರೇಣುಮತ್ಯಾಂ ಚ ನಕುಲೋಽಪಿ ನಿರಮಿತ್ರಮಜೀಜನತ್ ॥ **48** ॥ 1153

ಅರ್ಜುನಸ್ಯಾಪ್ಯುಲೂಪ್ಯಾಂ ನಾಗಕನ್ಯಾಯಾಮಿರಾವಾನ್ನಾಮ ಪುತ್ರೋಽಭವತ್ ॥ **49** ॥ 1154

ಮಣಿಪುರಪತಿಪುತ್ರ್ಯಾಂ ಪುತ್ರಿಕಾಧರ್ಮಣ ಬಭ್ರುವಾಹನಂ ನಾಮ
ಪುತ್ರಮರ್ಜುನೋಽಜನಯತ್ ॥ **50** ॥ 1155

ಸುಭದ್ರಾಯಾಂ ಚಾರ್ಭಕತ್ವೇಽಪಿ
ಯೋಽಸಾವತಿಬಲಪರಾಕ್ರಮಸ್ಸಮಸ್ತಾರಾತಿರಥಜೇತಾ
ಸೋಽಭಿಮನ್ಯುರಜಾಯತ ॥ **51** ॥ 1156

ಅಭಿಮನ್ಯೋರುತ್ತರಾಯಾಂ ಪರಿಕ್ಷೀಣೇಷು ಕುರುಷ್ವಶ್ವತ್ಥಾಮಪ್ರಯುಕ್ತಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರೇಣ
ಗರ್ಭ ಏವ ಭಸ್ಮೀಕೃತೋ
ಭಗವತಸ್ಸಕಲಸುರಾಸುರವಂದಿತಚರಣಯುಗಲಸ್ಯಾತ್ಮೇಚ್ಛ್ಯಾ
ಕಾರಣಮಾನುಷರೂಪಧಾರಿಣೋಽನುಭಾವಾತ್ಪುನರ್ಜೀವಿತಮವಾಪ್ಯ
ಪರೀಕ್ಷಿಜ್ಜಜ್ಞೇ ॥ **52** ॥ 1157

ಯೋಽಯಂ ಸಾಂಪ್ರತಮೇತದ್ಭೂಮಂಡಲಮಖಂಡಿತಾಯತಿಧರ್ಮಣ
ಪಾಲಯತೀತಿ ॥ **53** ॥ 1158

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಏಕವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಅತಃ ಪರಂ ಭವಿಷ್ಯಾನಹಂ ಭೂಪಾಲಾನ್ಕೀರ್ತಯಿಷ್ಯಾಮಿ ॥ **1** ॥ 1159

ಯೋಽಯಂ ಸಾಂಪ್ರತಮವನೀಪತಿಃ ಪರೀಕ್ಷಿತ್ತಸ್ಯಾಪಿ
ಜನಮೇಜಯಶ್ರುತಸೇನೋಗ್ರಸೇನಭೀಮಸೇನಾಶ್ಚತ್ವಾರಃ ಪುತ್ರಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **2** ॥ 1160

ಜನಮೇಜಯಸ್ಯಾಪಿ ಶತಾನೀಕೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **3** ॥ 1161

ಯೋಽಸೌ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯಾದ್ವೇದಮಧೀತ್ಯ ಕೃಪಾದಸ್ತ್ರಾಣ್ಯವಾಪ್ಯ
ವಿಷಮವಿಷಯವಿರಕ್ತಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಶ್ಚ ಶೌನಕೋಪದೇಶಾದಾತ್ಮಜ್ಞಾನಪ್ರವೀಣಃ ಪರಂ
ನಿರ್ವಾಣಮವಾಪ್ಸ್ಯತಿ ॥ **4** ॥ 1162

ಶತಾನೀಕಾದಶ್ವಮೇಧದತ್ತೋ ಭವಿತಾ ॥ **5** ॥ 1163

ತಸ್ಮಾದಪ್ಯಧಿಸೀಮಕೃಷ್ಣಃ ॥ **6** ॥ 1164

ಅಧಿಸೀಮಕೃಷ್ಣಾನ್ನಿಚಕ್ನುಃ ॥ **7** ॥ 1165

ಯೋ ಗಂಗಯಾಪಹತೇ ಹಸ್ತಿನಾಪುರೇ ಕೌಶಾಂಬ್ಯಾಂ ನಿವತ್ಸ್ಯತಿ ॥ **8** ॥ 1166

ತಸ್ಯಾಪ್ಯುಷ್ಣಃ ಪುತ್ರೋ ಭವಿತಾ ॥ **9** ॥ 1167

ಉಷ್ಣಾದ್ವಿಚಿತ್ರರಥಃ ॥ **10** ॥ 1168

ತತಃ ಶುಚಿರಥಃ ॥ **11** ॥ 1169

ತಸ್ಮಾದವೃಷ್ಟಿಮಾಂಸ್ತತಸ್ಸುಷೇಣಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಸುನೀಥಸ್ಸುನೀಥಾನ್ನೃಪಚಕ್ಷುಸ್ತಸ್ಮಾದಪಿ
ಸುಖಾವಲಸ್ತಸ್ಯ ಚ ಪಾರಿಪ್ಲವಸ್ತತಶ್ಚ ಸುನಯಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಮೇಧಾವೀ ॥ **12** ॥ 1170

ಮೇಧಾವಿನೋ ರಿಪುಂಜಯಸ್ತತೋ ಮೃದುಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ತಿಗ್ಮಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಬೃಹದ್ರಥೋ
ಬೃಹದ್ರಥಾದ್ವಸುದಾನಃ ॥ **13** ॥ 1171

ತತೋಽಪರಶ್ಶತಾನೀಕಃ ॥ **14** ॥ 1172

ತಸ್ಮಾಚ್ಚೋದಯನ ಉದಯನಾದಹೀನರಸ್ತತಶ್ಚ ದಂಡಪಾಣಿಸ್ತತೋ
ನಿರಮಿತ್ರಃ ॥ **15** ॥ 1173

ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಕ್ಷೇಮಕಃ ॥ **16** ॥ 1174

ಅತ್ರಾಯಂ ಶ್ಲೋಕಃ ॥ **17** ॥ 1175

ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಸ್ಯ ಯೋ ಯೋನಿರ್ವಂಶೋ ರಾಜರ್ಷಿಸತ್ಕೃತಃ।
ಕ್ಷೇಮಕಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾಜಾನಂ ಸಂಸ್ಥಾನಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯತೇ ಕಲೌ ॥ **18** ॥ 1176

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಏಕವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ದ್ವಾವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಅತಶ್ಚೇಕ್ಷ್ವಾಕವೋ ಭವಿಷ್ಯಾಃ ಪಾರ್ಥಿವಾಃ ಕಥ್ಯಂತೇ ॥ **1** ॥ 1177

ಬೃಹದ್ಬಲಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ಬೃಹತ್ಕ್ಷಣಃ ॥ **2** ॥ 1178

ತಸ್ಮಾದುರುಕ್ಷಯಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ವತ್ಸವ್ಯೂಹಸ್ತತಶ್ಚ ಪ್ರತಿವ್ಯೋಮಸ್ತಸ್ಮಾದಪಿ ದಿವಾಕರಃ ॥ **3** ॥ 1179

ತಸ್ಮಾತ್ಸಹದೇವಃ ಸಹದೇವಾದಬೃಹದಶ್ವಸ್ತತ್ಸೂನುರ್ಭಾನುರಥಸ್ತಸ್ಯ ಚ
ಪ್ರತೀತಾಶ್ವಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಸುಪ್ರತೀಕಸ್ತತಶ್ಚ ಮರುದೇವಸ್ತತಃ ಸುನಕ್ಷತ್ರಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಕಿನ್ನರಃ ॥ **4** ॥ 1180

ಕಿನ್ನರಾದಂತರಿಕ್ಷಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಸುಪರ್ಣಸ್ತತಶ್ಚಾಮಿತ್ರಜಿತ್ ॥ **5** ॥ 1181

ತತಶ್ಚ ಬೃಹದ್ರಾಜಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ಧರ್ಮೀ ಧರ್ಮಿಣಃ ಕೃತಂಜಯಃ ॥ **6** ॥ 1182

ಕೃತಂಜಯಾದ್ರಣಂಜಯಃ ॥ **7** ॥ 1183

ರಣಂಜಯಾತ್ಸಂಜಯಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಛಾಕ್ಯಶ್ಚಾಕ್ಯಾಚ್ಛುದ್ಧೋದನಸ್ತಸ್ಮಾದ್ರಾಹುಲಸ್ತತಃ
ಪ್ರಸೇನಜಿತ್ ॥ **8** ॥ 1184

ತತಶ್ಚ ಕ್ಷುದ್ರಕಸ್ತತಶ್ಚ ಕುಂಡಕಸ್ತಸ್ಮಾದಪಿ ಸುರಥಃ ॥ **9** ॥ 1185

ತತ್ಪುತ್ರಶ್ಚ ಸುಮಿತ್ರಃ ॥ **10** ॥ 1186

ಇತ್ಯೇತೇ ಚೇಕ್ಷ್ವಾಕವೋ ಬೃಹದ್ಬಲಾನ್ವಯಾಃ ॥ **11** ॥ 1187

ಅತ್ರಾನುವಂಶಶ್ಲೋಕಃ ॥ **12** ॥ 1188

ಇಕ್ಷ್ವಾಕೂಣಾಮಯಂ ವಂಶಸ್ಸುಮಿತ್ರಾಂತೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ।
ಯತಸ್ತಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ರಾಜಾನಂ ಸಂಸ್ಥಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಸ್ಯತಿ ವೈ ಕಲೌ ॥ **13** ॥ 1189

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ದ್ವಾವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ತ್ರಯೋವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಮಾಗಧಾನಾಂ ಬಾರ್ಹದ್ರಥಾನಾಂ ಭಾವಿನಾಮನುಕ್ರಮಂ ಕಥಯಿಷ್ಯಾಮಿ ॥ **1** ॥ 1190

ಅತ್ರ ಹಿ ವಂಶೇ ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮಾ ಜರಾಸಂಧಪ್ರಧಾನಾ ಬಭೂವುಃ ॥ **2** ॥ 1191

ಜರಾಸಂಧಸ್ಯ ಪುತ್ರಃ ಸಹದೇವಃ ॥ **3** ॥ 1192

ಸಹದೇವಾತ್ಸೋಮಾಪಿಸ್ತಸ್ಯ ಶ್ರುತಶ್ರವಾಸ್ತಸ್ಯಾಪ್ಯಯುತಾಯುಸ್ತತಶ್ಚ
ನಿರಮಿತ್ರಸ್ತತ್ತನಯಸ್ಸುನೇತ್ರಸ್ತಸ್ಮಾದಪಿ ಬೃಹತ್ಕರ್ಮಾ ॥ **4** ॥ 1193

ತತಶ್ಚ ಸೇನಜಿತ್ತತಶ್ಚ ಶ್ರುತಂಜಯಸ್ತತೋ ವಿಪ್ರಸ್ತಸ್ಯ ಚ ಪುತ್ರಶಶುಚಿನಾಮಾ
ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **5** ॥ 1194

ತಸ್ಯಾಪಿ ಕ್ಷೇಮ್ಯಸ್ತತಶ್ಚ ಸುಬ್ರತಸ್ಸುವ್ರತಾದ್ಧರ್ಮಸ್ತತಸ್ಸುಶ್ರವಾಃ ॥ **6** ॥ 1195

ತತೋ ದೃಢಸೇನಃ ॥ **7** ॥ 1196

ತಸ್ಮಾತ್ಸುಬಲಃ ॥ **8** ॥ 1197

ಸುಬಲಾತ್ಸುನೀತೋ ಭವಿತಾ ॥ **9** ॥ 1198

ತತಸ್ಸತ್ಯಜಿತ್ ॥ **10** ॥ 1199

ತಸ್ಮಾದ್ವಿಶ್ವಜಿತ್ ॥ **11** ॥ 1200

ತಸ್ಯಾಪಿ ರಿಪುಂಜಯಃ ॥ **12** ॥ 1201

ಇತ್ಯೇತೇ ಬಾರ್ಹದ್ರಥಾ ಭೂಪತಯೋ ವರ್ಷಸಹಸ್ರಮೇಕಂ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **13** ॥ 1202

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ತ್ರಯೋವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಚತುರ್ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಯೋಽಯಂ ರಿಪುಂಜಯೋ ನಾಮ ಬಾರ್ಹದ್ರಥೋಽಂತ್ಯಸ್ತಸ್ಯಾಮಾತ್ಯೋ ಸುನಿಕೋ ನಾಮ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **1** ॥ 1203

ಸ ಚೈನಂ ಸ್ವಾಮಿನಂ ಹತ್ವಾ ಸ್ವಪುತ್ರಂ ಪ್ರದ್ಯೋತನಾಮಾನಮಭಿಷೇಕ್ಷ್ಯತಿ ॥ **2** ॥ 1204

ತಸ್ಯಾಪಿ ಬಲಾಕನಾಮಾ ಪುತ್ರೋ ಭವಿತಾ ॥ **3** ॥ 1205

ತತಶ್ಚ ವಿಶಾಖಯೂಪಃ ॥ **4** ॥ 1206

ತತ್ಪುತ್ರೋ ಜನಕಃ ॥ **5** ॥ 1207

ತಸ್ಯ ಚ ನಂದಿವರ್ದ್ಧನಃ ॥ **6** ॥ 1208

ತತೋ ನಂದೀ ॥ **7** ॥ 1209

ಇತ್ಯೇತೇಽಷ್ಟತ್ರಿಂಶದುತ್ತರಮಬ್ದಶತಂ ಪಂಚ ಪ್ರದ್ಯೋತಾಃ ಪೃಥಿವೀಂ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **8** ॥ 1210

ತತಶ್ಚ ಶಿಶುನಾಭಃ ॥ **9** ॥ 1211

ತತ್ಪುತ್ರಃ ಕಾಕವರ್ಣೋ ಭವಿತಾ ॥ **10** ॥ 1212

ತಸ್ಯ ಚ ಪುತ್ರಃ ಕ್ಷೇಮಧರ್ಮಾ ॥ **11** ॥ 1213

ತಸ್ಯಾಪಿ ಕ್ಷತೌಜಾಃ ॥ **12** ॥ 1214

ತತ್ಪುತ್ರೋ ವಿಧಿಸಾರಃ ॥ **13** ॥ 1215

ತತಶ್ಚಾಜಾತಶತ್ರುಃ ॥ **14** ॥ 1216

ತಸ್ಮಾದರ್ಭಕಃ ॥ **15** ॥ 1217

ತಸ್ಮಾಚ್ಚೋದಯನಃ ॥ **16** ॥ 1218

ತಸ್ಮಾದಪಿ ನಂದಿವರ್ದ್ಧನಃ ॥ **17** ॥ 1219

ತತೋ ಮಹಾನಂದೀ ॥ **18** ॥ 1220

ಇತ್ಯೇತೇ ಶೈಶುನಾಭಾ ಭೂಪಾಲಾಸ್ತ್ರೀಣಿ ವರ್ಷಶತಾನಿ ದ್ವಿಷಷ್ಟ್ಯಧಿಕಾನಿ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **19** ॥ 1221

ಮಹಾನಂದಿನಸ್ತತಶ್ಶೂದ್ರಾಗರ್ಭೋದ್ಭವೋಽತಿಲುಬ್ಧೋಽತಿಬಲೋ ಮಹಾಪದ್ಮನಾಮಾ ನಂದಃ ಪರಶುರಾಮ ಇವಾಪರೋಽಖಿಲಕ್ಷತ್ರಾಂತಕಾರೀ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **20** ॥ 1222

ತತಃ ಪ್ರಭೃತಿ ಶೂದ್ರಾ ಭೂಪಾಲಾ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **21** ॥ 1223

ಸ ಚೈಕಚ್ಛತ್ರಾಮನುಲ್ಲಙ್ಘಿತಶಾಸನೋ ಮಹಾಪದ್ಮಃ ಪೃಥಿವೀಂ ಭೋಕ್ಷ್ಯತೇ ॥ **22** ॥ 1224

ತಸ್ಯಾಪ್ಯಷ್ಟೌ ಸುತಾಸ್ಸುಮಾಲ್ಯಾದ್ಯಾ ಭವಿತಾರಃ ॥ **23** ॥ 1225

ತಸ್ಯ ಮಹಾಪದ್ಮಸ್ಯಾನು ಪೃಥಿವೀಂ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **24** ॥ 1226

ಮಹಾಪದ್ಮಪುತ್ರಾಶ್ಚೈಕಂ ವರ್ಷಶತಮವನೀಪತಯೋ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **25** ॥ 1227

ತತಶ್ಚ ನವ ಚೈತಾನ್ನಂದಾನ್ ಕೌಟಿಲ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಸಮುದ್ಧರಿಷ್ಯತಿ ॥ **26** ॥ 1228

ತೇಷಾಮಭಾವೇ ಮೌರ್ಯಾಃ ಪೃಥಿವೀಂ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **27** ॥ 1229

ಕೌಟಿಲ್ಯ ಏವ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತಮುತ್ಪನ್ನಂ ರಾಜ್ಯೇಽಭಿಷೇಕ್ಷ್ಯತಿ ॥ **28** ॥ 1230

ತಸ್ಯಾಪಿ ಪುತ್ರೋ ಬಿಂದುಸಾರೋ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **29** ॥ 1231

ತಸ್ಯಾಪ್ಯಶೋಕವರ್ದ್ಧನಸ್ತತಸ್ಸುಯಶಾಸ್ತತಶ್ಚ ದಶರಥಸ್ತತಶ್ಚ
ಸಂಯುತಸ್ತತಶ್ಶಾಲಿಶೂಕಸ್ತಸ್ಮಾತ್ಸೋಮಶರ್ಮಾ ತಸ್ಯಾಪಿ
ಸೋಮಶರ್ಮಣಶ್ಶತಧನ್ವಾ ॥ **30** ॥ 1232

ತಸ್ಯಾಪಿ ಬೃಹದ್ರಥನಾಮಾ ಭವಿತಾ ॥ **31** ॥ 1233

ಏವಮೇತೇ ಮೌರ್ಯ್ಯಾ ದಶ ಭೂಪತಯೋ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಅಬ್ದಶತಂ
ಸಪ್ತತ್ರಿಂಶದುತ್ತರಂ ॥ **32** ॥ 1234

ತೇಷಾಮಂತೇ ಪೃಥಿವೀಂ ದಶ ಶುಂಗಾ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **33** ॥ 1235

ಪುಷ್ಯಮಿತ್ರಸ್ಸೇನಾಪತಿಸ್ಸ್ವಾಮಿನಂ ಹತ್ವಾ ರಾಜ್ಯಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ
ತಸ್ಯಾತ್ಮಜೋಽಗ್ನಿಮಿತ್ರಃ ॥ **34** ॥ 1236

ತಸ್ಮಾತ್ಸುಜ್ಯೇಷ್ಠಸ್ತತೋ ವಸುಮಿತ್ರಸ್ತಸ್ಮಾದಪ್ಯುದಂಕಸ್ತತಃ ಪುಲಿಂದಕಸ್ತತೋ
ಘೋಷವಸುಸ್ತಸ್ಮಾದಪಿ ವಜ್ರಮಿತ್ರಸ್ತತೋ ಭಾಗವತಃ ॥ **35** ॥ 1237

ತಸ್ಮಾದ್ದೇವಭೂತಿಃ ॥ **36** ॥ 1238

ಇತ್ಯೇತೇ ಶುಂಗಾ ದ್ವಾದಶೋತ್ತರಂ ವರ್ಷಶತಂ ಪೃಥಿವೀಂ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **37** ॥ 1239

ತತಃ ಕಣ್ವಾನೇಷಾ ಭೂರ್ಯಾಸ್ಯತಿ ॥ **38** ॥ 1240

ದೇವಭೂತಿಂ ತು ಶುಂಗರಾಜಾನಂ ವ್ಯಸನಿನಂ ತಸ್ಯೈವಾಮಾತ್ಯಃ ಕಾಣ್ವೋ
ವಸುದೇವನಾಮಾ ತಂ ನಿಹತ್ಯ ಸ್ವಯಮವನೀಂ ಭೋಕ್ಷ್ಯತಿ ॥ **39** ॥ 1241

ತಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ಭೂಮಿತ್ರಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ ನಾರಾಯಣಃ ॥ **40** ॥ 1242

ನಾರಾಯಣಾತ್ಮಜಸ್ಸುಶರ್ಮಾ ॥ **41** ॥ 1243

ಏತೇ ಕಾಣ್ವಾಯನಾಶ್ಚತ್ವಾರಃ ಪಂಚಚತ್ವಾರಿಂಶದ್ವರ್ಷಾಣಿ ಭೂಪತಯೋ
ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **42** ॥ 1244

ಸುಶರ್ಮಾಣಂ ತು ಕಾಣ್ವಂ ತದೂಭೃತ್ಯೋ ಬಲಿಪುಚ್ಛಕನಾಮಾ
ಹತ್ವಾಂಧ್ರಜಾತೀಯೋ ವಸುಧಾಂ ಭೋಕ್ಷ್ಯತಿ ॥ **43** ॥ 1245

ತತಶ್ಚ ಕೃಷ್ಣನಾಮಾ ತದ್ಭ್ರಾತಾ ಪೃಥಿವೀಪತಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **44** ॥ 1246

ತಸ್ಯಾಪಿ ಪುತ್ರಃ ಶಾಂತಕರ್ಣಿಸ್ತಸ್ಯಾಪಿ
ಪೂರ್ಣೋತ್ಸಂಗಸ್ತತ್ಪುತ್ರಶಶಾತಕರ್ಣಿಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚಲಂಬೋದರಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚ ಪಿಲಕಸ್ತತೋ
ಮೇಘಸ್ವಾತಿಸ್ತತಃ ಪಟುಮಾನ್ ॥ **45** ॥ 1247

ತತಶ್ಚಾರಿಷ್ಟಕರ್ಮಾ ತತೋ ಹಾಲಾಹಲಃ ॥ **46** ॥ 1248

ಹಾಲಾಹಲಾತ್ಪಲಲಕಸ್ತತಃ ಪುಲಿಂದಸೇನಸ್ತತಃ
ಸುಂದರಸ್ತತಶ್ಶಾತಕರ್ಣಿಸ್ತತಶ್ಶಿವಸ್ವಾತಿಸ್ತತಶ್ಚ
ಗೋಮತಿಪುತ್ರಸ್ತತ್ಪುತ್ರೋಽಲಿಮಾನ್ ॥ **47** ॥ 1249

ತಸ್ಯಾಪಿ ಶಾಂತಕರ್ಣಿಸ್ತತಃ ಶಿವಶ್ರಿತಸ್ತತಶ್ಚ ಶಿವಸ್ಕಂಧಸ್ತಸ್ಮಾದಪಿ ಯಜ್ಞಶ್ರೀಸ್ತತೋ
ದ್ವಿಯಜ್ಞಸ್ತಸ್ಮಾಚ್ಚಂದ್ರಶ್ರೀಃ ॥ **48** ॥ 1250

ತಸ್ಮಾತ್ಪುಲೋಮಾಚಿಃ ॥ **49** ॥ 1251

ಏವಮೇತೇ ತ್ರಿಂಶಚ್ಚತ್ವಾರ್ಯಬ್ದಶತಾನಿ ಷಟ್ಪಂಚಾಶದಧಿಕಾನಿ ಪೃಥಿವೀಂ
ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಆಂಧ್ರಭೃತ್ಯಾಃ ॥ **50** ॥ 1252

ಸಪ್ತಾಭೀರಪ್ರಭೃತಯೋ ದಶ ಗರ್ದಭಿಲಾಶ್ಚ ಭೂಭುಜೋ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **51** ॥ 1253

ತತಷ್ಷೋಡಶ ಶಕಾ ಭೂಪತಯೋ ಭವಿತಾರಃ ॥ **52** ॥ 1254

ತತಶ್ಚಾಷ್ಟೌ ಯವನಾಶ್ಚತುರ್ದಶ ತುರುಷ್ಕಾರಾ ಮುಂಡಾಶ್ಚ ತ್ರಯೋದಶ ಏಕಾದಶ
ಮೌನಾ ಏತೇ ವೈ ಪೃಥಿವೀಪತಯಃ ಪೃಥಿವೀಂ ದಶವರ್ಷಶತಾನಿ ನವತ್ಯಧಿಕಾನಿ
ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **53** ॥ 1255

ತತಶ್ಚ ಏಕಾದಶ ಭೂಪತಯೋಽಬ್ದಶತಾನಿ ತ್ರೀಣಿ ಪೃಥಿವೀಂ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **54** ॥ 1256

ತೇಷೂತ್ಸನ್ನೇಷು ಕೈಂಕಿಲಾ ಯವನಾ ಭೂಪತಯೋ
ಭವಿಷ್ಯಂತ್ಯಮೂರ್ದ್ಧಾಭಿಷಿಕ್ತಾಃ ॥ **55** ॥ 1257

ತೇಷಾಮಪತ್ಯಂ ವಿಂಧ್ಯಶಕ್ತಿಸ್ತತಃ
ಪುರಂಜಯಸ್ತಸ್ಮಾದ್ರಾಮಚಂದ್ರಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಧರ್ಮವರ್ಮಾ ತತೋ
ವಂಗಸ್ತತೋಽಭೂನ್ನಂದನಸ್ತತಸ್ಸುನಂದೀ ತದ್ಭ್ರಾತಾ ನಂದಿಯಶಾಶ್ಶುಕ್ರಃ ಪ್ರವೀರ
ಏತೇ ವರ್ಷಶತಂ ಷಡ್ವರ್ಷಾಣಿ ಭೂಪತಯೋ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **56** ॥ 1258

ತತಸ್ತತ್ಪುತ್ರಾಸ್ತ್ರಯೋದಶೈತೇ ಬಾಹ್ಲಿಕಾಶ್ಚ ತ್ರಯಃ ॥ **57** ॥ 1259

ತತಃ ಪುಷ್ಪಮಿತ್ರಾಃ ಪಟುಮಿತ್ರಾಸ್ತ್ರಯೋದಶೈಕಲಾಶ್ಚ ಸಪ್ತಾಂಧ್ರಾಃ ॥ **58** ॥ 1260

ತತಶ್ಚ ಕೋಶಲಾಯಾಂ ತು ನವ ಚೈವ ಭೂಪತಯೋ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **59** ॥ 1261

ನೈಷಧಾಸ್ತು ತ ಏವ ॥ **60** ॥ 1262

ಮಗಧಾಯಾಂ ತು ವಿಶ್ವಸ್ಫಟಿಕಸಂಜ್ಞೋಽನ್ಯಾನ್ವರ್ಣಾನ್ಕರಿಷ್ಯತಿ ॥ **61** ॥ 1263

ಕೈವರ್ತ್ತವಟುಪುಲಿಂದಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ರಾಜ್ಯೇ ಸ್ಥಾಪಯಿಷ್ಯತಿ ॥ **62** ॥ 1264

ಉತ್ಸಾದ್ಯಾಖಿಲಕ್ಷತ್ರಜಾತಿಂ ನವ ನಾಗಾಃ ಪದ್ಮಾವತ್ಯಾಂ ನಾಮ
ಪುರ್ಯಾಮನುಗಂಗಾಪ್ರಯಾಗಂ ಗಯಾಯಾಂಚ ಮಾಗಧಾ ಗುಪ್ತಾಶ್ಚ
ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **63** ॥ 1265

ಕೋಶಲಾಂಧ್ರಪುಂಡ್ರತಾಮ್ರಲಿಪ್ತಸಮುದ್ರತಟಪುರೀಂ ಚ ದೇವರಕ್ಷಿತೋ
ರಕ್ಷಿತಾ ॥ **64** ॥ 1266

ಕಲಿಂಗಮಾಹಿಷಮಹೇಂದ್ರಭೌಮಾನ್ ಗುಹಾ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **65** ॥ 1267

ನೈಷಧನೈಮಿಷಕಕಾಲಕೋಶಕಾಂಜನಪದಾನ್ಮಣಿಧಾನ್ಯಕವಂಶಾ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **66** ॥ 1268

ತ್ರೈರಾಜ್ಯಮುಷಿಕಜನಪದಾನ್ಕನಕಾಹ್ವಯೋ ಭೋಕ್ಷ್ಯತಿ ॥ **67** ॥ 1269

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರಾವಂತಿಶೂದ್ರಾಭೀರಾನ್ನರ್ಮದಾಮರುಭೂವಿಷಯಾಂಶ್ಚ
ಬ್ರಾತ್ಯದ್ವಿಜಾಭೀರಶೂದ್ರಾದ್ಯಾ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **68** ॥ 1270

ಸಿಂಧುತಟದಾವಿಕೋರ್ವೀಚಂದ್ರಭಾಗಾಕಾಶ್ಮೀರವಿಷಯಾಂಶ್ಚ
ಬ್ರಾತ್ಯಮ್ಲೇಚ್ಛಶೂದ್ರಾದಯೋ ಭೋಕ್ಷ್ಯಂತಿ ॥ **69** ॥ 1271

ಏತೇ ಚ ತುಲ್ಯಕಾಲಾಸ್ಸರ್ವೇ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ಭೂಭುಜೋ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **70** ॥ 1272

ಅಲ್ಪಪ್ರಸಾದಾ ಬೃಹತ್ಕೋಪಾಸ್ಸರ್ವಕಾಲಮನೃತಾಧರ್ಮರುಚಯಃ
ಸ್ತ್ರೀಬಾಲಗೋವಧಕರ್ತ್ತಾರಃ ಪರಸ್ವಾದಾನರುಚಯೋಽಲ್ಪಸಾರಾಸ್ತಮಿಸ್ರಪ್ರಾಯಾ
ಉದಿತಾಸ್ತಮಿತಪ್ರಾಯಾ ಅಲ್ಪಾಯುಷೋ ಮಹೇಚ್ಛಾ ಹ್ಯಲ್ಪಧರ್ಮಾ ಲುಬ್ಧಾಶ್ಚ
ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **71** ॥ 1273

ತೈಶ್ಚ ವಿಮಿಶ್ರಾ ಜನಪದಾಸ್ತಚ್ಛೀಲಾನುವರ್ತ್ತಿನೋ ರಾಜಾಶ್ರಯಶುಷ್ಮಿಣೋ
ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಶ್ಚಾರ್ಯಾಶ್ಚ ವಿಪರ್ಯಯೇಣ ವರ್ತ್ತಮಾನಾಃ ಪ್ರಜಾಃ
ಕ್ಷಪಯಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **72** ॥ 1274

ತತಶ್ಚಾನುದಿನಮಲ್ಪಾಲ್ಪಹ್ರಸವ್ಯವಚ್ಛೇದಾದ್ಧರ್ಮಾರ್ಥಯೋರ್ಜಗತಸ್ಸಂಕ್ಷಯೋ
ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **73** ॥ 1275

ತತಶ್ಚಾರ್ಥ ಏವಾಭಿಜನಹೇತುಃ ॥ **74** ॥ 1276

ಬಲಮೇವಾಶೇಷಧರ್ಮಹೇತುಃ ॥ **75** ॥ 1277

ಅಭಿರುಚಿರೇವ ದಾಂಪತ್ಯಸಂಬಂಧಹೇತುಃ ॥ **76** ॥ 1278

ಸ್ತ್ರೀತ್ವಮೇವೋಪಭೋಗಹೇತುಃ ॥ **77** ॥ 1279

ಅನೃತಮೇವ ವ್ಯವಹಾರಜಯಹೇತುಃ ॥ **78** ॥ 1280

ಉನ್ನತಾಂಬುತ್ಯೈವ ಪೃಥಿವೀಹೇತುಃ ॥ **79** ॥ 1281

ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಮೇವ ವಿಪ್ರತ್ವಹೇತುಃ ॥ **80** ॥ 1282

ರತ್ನಧಾತುತ್ಯೈವ ಶ್ಲಾಘ್ಯತಾಹೇತುಃ ॥ **81** ॥ 1283

ಲಿಂಗಧಾರಣಮೇವಾಶ್ರಮಹೇತುಃ ॥ **82** ॥ 1284

ಅನ್ಯಾಯ ಏವ ವೃತ್ತಿಹೇತುಃ ॥ **83** ॥ 1285

ದೌರ್ಬಲ್ಯಮೇವಾವೃತ್ತಿಹೇತುಃ ॥ **84** ॥ 1286

ಅಭಯಪ್ರಗಲ್ಭೋಚ್ಚಾರಣಮೇವ ಪಾಂಡಿತ್ಯಹೇತುಃ ॥ **85** ॥ 1287

ಅನಾಢ್ಯತೇವ ಸಾಧುತ್ವಹೇತುಃ ॥ **86** ॥ 1288

ಸ್ನಾನಮೇವ ಪ್ರಸಾಧನಹೇತುಃ ॥ **87** ॥ 1289

ದಾನಮೇವ ಧರ್ಮಹೇತುಃ ॥ **88** ॥ 1290

ಸ್ವೀಕರಣಮೇವ ವಿವಾಹಹೇತುಃ ॥ **89** ॥ 1291

ಸದ್ವೇಷಧಾರ್ಯೇವ ಪಾತ್ರಂ ॥ **90** ॥ 1292

ದೂರಾಯತನೋದಕಮೇವ ತೀರ್ಥಹೇತುಃ ॥ **91** ॥ 1293

ಕಪಟವೇಷಧಾರಣಮೇವ ಮಹತ್ತ್ವಹೇತುಃ ॥ **92** ॥ 1294

ಇತ್ಯೇವಮನೇಕದೋಷೋತ್ತರೇ ತು ಭೂಮಂಡಲೇ ಸರ್ವವರ್ಣೇಷ್ವೇವ ಯೋ
ಯೋ ಬಲವಾನ್ಸ ಸ ಭೂಪತಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **93** ॥ 1295

ಏವಂ ಚಾತಿಲುಬ್ಧಕರಾಜಾಸಹಾಶ್ಶೈಲಾನಾಮಂತರದ್ರೋಣೀಃ
ಪ್ರಜಾಸ್ಸಂಶ್ರಯಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **94** ॥ 1296

ಮಧುಶಾಕಮೂಲಫಲಪತ್ರಪುಷ್ಪ್ಯಾದ್ಯಾಹಾರಾಶ್ಚ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **95** ॥ 1297

ತರುವಲ್ಕಲಪರ್ಣಚೀರಪ್ರಾವರಣಾಶ್ಚಾತಿಬಹುಪ್ರಜಾಶ್ಶೀತವಾತಾತಪವರ್ಷಸಹಾಶ್ಚ
ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **96** ॥ 1298

ನ ಚ ಕರಶ್ಚಿತ್ತ್ರಯೋವಿಂಶತಿವರ್ಷಾಣಿ ಜೀವಿಷ್ಯತಿ ಅನವರತಂ ಚಾತ್ರ ಕಲಿಯುಗೇ
ಕ್ಷಯಮಾಯಾತ್ಯಖಿಲ ಏವೇಷ ಜನಃ ॥ **97** ॥ 1299

ಶ್ರೌತೇ ಸ್ಮಾರ್ತೇ ಚ ಧರ್ಮೇ ವಿಪ್ಲವಮತ್ಯಂತಮುಪಗತೇ ಕ್ಷೀಣಪ್ರಾಯೇ ಚ
ಕಲಾವಶೇಷಜಗತ್ಸ್ರಷ್ಟುಶ್ಚರಾಚರಗುರೋರಾದಿಮಧ್ಯಾಂತರಹಿತಸ್ಯ
ಬ್ರಹ್ಮಮಯಸ್ಯಾತ್ಮರೂಪಿಣೋ ಭಗವತೋ
ವಾಸುದೇವಸ್ಯಾಂಶಶ್ಶಂಬಲಗ್ರಾಮಪ್ರಧಾನಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ವಿಷ್ಣುಯಶಸೋ
ಗೃಹೇಽಷ್ಟಗುಣರ್ದ್ಧಿಸಮನ್ವಿತಃ ಕಲ್ಕಿರೂಪೀ ಜಗತ್ಯತ್ರಾವತೀರ್ಯಸಕಲ -
ಮ್ಲೇಚ್ಛದಸ್ಯುದುಷ್ಟಚರಣಚೇತಸಾಮಶೇಷಾಣಾಮಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಶಕ್ತಿಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಃ
ಕ್ಷಯಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ಸ್ವಧರ್ಮೇಷು ಚಾಖಿಲಮೇವ ಸಂಸ್ಥಾಪಯಿಷ್ಯತಿ ॥ **98** ॥ 1300

ಅನಂತರಂ ಚಾಶೇಷಕಲೇರವಸಾನೇ ನಿಶಾವಸಾನೇ ವಿಬುದ್ಧಾನಾಮಿವ
ತೇಷಾಮೇವ ಜನಪದಾನಾಮಮಲಸ್ಫಟಿಕವಿಶುದ್ಧಾ ಮತಯೋ
ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **99** ॥ 1301

ತೇಷಾಂ ಚ ಬೀಜಭೂತಾನಾಮಶೇಷಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಪರಿಣತಾನಾಮಪಿ ತತ್ಕಾಲಕೃ
ತಾಪತ್ಯಪ್ರಸೂತಿರ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ **100** ॥ 1302

ತಾನಿ ಚ ತದಪತ್ಯಾನಿ ಕೃತಯುಗಾನುಸಾರೀಣ್ಯೇವ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ॥ **101** ॥ 1303

ಅತ್ರೋಚ್ಯತೇ

ಯದಾ ಚಂದ್ರಶ್ಚ ಸೂರ್ಯಶ್ಚ ತಥಾ ತಿಷ್ಯೋ ಬೃಹಸ್ಪತಿಃ।
ಏಕರಾಶೌ ಸಮೇಷ್ಯಂತಿ ತದಾ ಭವತಿ ವೈ ಕೃತಂ ॥ **102** ॥ 1304

ಅತೀತಾ ವರ್ತ್ತಮಾನಾಶ್ಚ ತಥೈವಾನಾಗತಾಶ್ಚ ಯೇ।
ಏತೇ ವಂಶೇಷು ಭೂಪಾಲಾಃ ಕಥಿತಾ ಮುನಿಸತ್ತಮ ॥ **103** ॥ 1305

ಯಾವತ್ಪರೀಕ್ಷಿತೋ ಜನ್ಮ ಯಾವನ್ನಂದಾಭಿಷೇಚನಂ।
ಏತದ್ವರ್ಷಸಹಸ್ರಂ ತು ಜ್ಞೇಯಂ ಪಾಂಚಶದುತ್ತರಂ ॥ **104** ॥ 1306

ಸಪ್ತರ್ಷೀಣಾಂ ತು ಯೌ ಪೂರ್ವೌ ದೃಶ್ಯೇತೇ ಹ್ಯದಿತೌ ದಿವಿ।
ತಯೋಸ್ತು ಮಧ್ಯೇ ನಕ್ಷತ್ರಂ ದೃಶ್ಯೇತೇ ಯತ್ಸಮಂ ನಿಶಿ ॥ **105** ॥ 1307

ತೇನ ಸಪ್ತರ್ಷಯೋ ಯುಕ್ತಾಸ್ತಿಷ್ಠಂತ್ಯಬ್ದಶತಂ ನೃಣಾಂ।
ತೇ ತು ಪಾರೀಕ್ಷಿತೇ ಕಾಲೇ ಮಘಾಸ್ವಾಸಂದ್ರಿಜೋತ್ತಮ ॥ **106** ॥ 1308

ತದಾ ಪ್ರವೃತ್ತಶ್ಚ ಕಲಿರ್ದ್ವಾದಶಾಬ್ದಶತಾತ್ಮಕಃ ॥ **107** ॥ 1309

ಯದೈವ ಭಗವಾನ್ವಿಷ್ಣೋರಂಶೋ ಯಾತೋ ದಿವಂ ದ್ವಿಜ।
ವಸುದೇವಕುಲೋದ್ಭೂತಸ್ತದೈವಾತ್ರಾಗತಃ ಕಲಿಃ ॥ **108** ॥ 1310

ಯಾವತ್ಸ ಪಾದಪದ್ಮಾಭ್ಯಾಂ ಪಸ್ಪರ್ಶಮಾಂ ವಸುಂಧರಾಂ।
ತಾವತ್ಪೃಥ್ವೀಪರಿಷ್ವಂಗೇ ಸಮರ್ಥೋ ನಾಭವತ್ಕಲಿಃ ॥ **109** ॥ 1311

ಗತೇ ಸನಾತನಸ್ಯಾಂಶೇ ವಿಷ್ಣೋಸ್ತತ್ರ ಭುವೋ ದಿವಂ।
ತತ್ಯಾಜ ಸಾನುಜೋ ರಾಜ್ಯಂ ಧರ್ಮಪುತ್ರೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ ॥ **110** ॥ 1312

ವಿಪರೀತಾನಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಚ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಹಿಪಾಂಡವಃ।
ಯಾತೇ ಕೃಷ್ಣೇ ಚಕಾರಾಥ ಸೋಽಭಿಷೇಕಂ ಪರೀಕ್ಷಿತಃ ॥ **111** ॥ 1313

ಪ್ರಯಾಸ್ಯಂತಿ ಯದಾ ಚೈತೇ ಪೂರ್ವಾಷಾಢಾಂ ಮಹರ್ಷಯಃ।
ತದಾ ನಂದಾತ್ಪ್ರಭೃತ್ಯೇಷ ಗತಿವೃದ್ಧಿಂ ಗಮಿಷ್ಯತಿ ॥ **112** ॥ 1314

ಯಸ್ಮಿನ್ ಕೃಷ್ಣೋ ದಿವಂ ಯಾತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ತದಾಹನಿ।
ಪ್ರತಿಪನ್ನಂ ಕಲಿಯುಗಂ ತಸ್ಯ ಸಂಖ್ಯಾಂ ನಿಬೋಧ ಮೇ ॥ **113** ॥ 1315

ತ್ರೀಣಿ ಲಕ್ಷಾಣಿ ವರ್ಷಾಣಾಂ ದ್ವಿಜ ಮಾನುಷ್ಯಸಂಖ್ಯಯಾ।
ಷಷ್ಟಿಶ್ಚೈವ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಭವಿಷ್ಯತ್ಯೇಷ ವೈ ಕಲಿಃ ॥ **114** ॥ 1316

ಶತಾನಿ ತಾನಿ ದಿವ್ಯಾನಾಂ ಸಪ್ತ ಪಂಚ ಚ ಸಂಖ್ಯಯಾ।
ನಿಶ್ಶೇಷೇಣ ಗತೇ ತಸ್ಮಿನ್ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಪುನಃ ಕೃತಂ ॥ **115** ॥ 1317

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ ವೈಶ್ಯಾಶ್ಶೂದ್ರಾಶ್ಚ ದ್ವಿಜಸತ್ತಮ।
ಯುಗೇ ಯುಗೇ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಸಮತೀತಾಸ್ಸಹಸ್ರಶಃ ॥ **116** ॥ 1318

ಬಹುತ್ವಾನ್ನಾಮಧೇಯಾನಾಂ ಪರಿಸಂಖ್ಯಾ ಕುಲೇ ಕುಲೇ।
ಪೌನರುಕ್ತ್ಯಾದ್ಧಿ ಸಾಮ್ಯಾಚ್ಚ ನ ಮಯಾ ಪರಿಕೀರ್ತ್ತಿತಾ ॥ **117** ॥ 1319

ದೇವಾಪಿಃ ಪೌರವೋ ರಾಜಾ ಪುರುಶ್ಚೇಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶಜಃ।
ಮಹಾಯೋಗಬಲೋಪೇತೌ ಕಲಾಪಗ್ರಾಮಸಂಶ್ರಿತೌ ॥ **118** ॥ 1320

ಕೃತೇ ಯುಗೇ ತ್ವಿಹಾಗಮ್ಯ ಕ್ಷತ್ರಪ್ರವರ್ತ್ತಕೌ ಹಿ ತೌ।
ಭವಿಷ್ಯತೋ ಮನೋರ್ವಂಶಬೀಜಭೂತೌ ವ್ಯವಸ್ಥಿತೌ ॥ **119** ॥ 1321

ಏತೇನ ಕ್ರಮಯೋಗೇನ ಮನುಪುತ್ರೈರ್ವಸುಂಧರಾ।
ಕೃತತ್ರೇತಾದ್ವಾಪರಾಣಿ ಯುಗಾನಿ ತ್ರೀಣಿ ಭುಜ್ಯತೇ ॥ **120** ॥ 1322

ಕಲೌ ತೇ ಬೀಜಭೂತಾ ವೈ ಕೇಚಿತ್ತಿಷ್ಠಂತಿ ವೈ ಮುನೇ।
ಯಥೈವ ದೇವಾಪಿಪುರೂ ಸಾಂಪ್ರತಂ ಸಮಧಿಷ್ಠಿತೌ ॥ **121** ॥ 1323

ಏಷ ತೂದ್ದೇಶತೋ ವಂಶಸ್ತವೋಕ್ತೋ ಭೂಭುಜಾಂ ಮಯಾ।
ನಿಖಿಲೋ ಗದಿತುಂ ಶಕ್ಯೋ ನೈಷ ವರ್ಷಶತೈರಪಿ ॥ **122** ॥ 1324

ಏತೇ ಚಾನ್ಯೇ ಚ ಭೂಪಾಲಾ ಯೈರತ್ರ ಕ್ಷಿತಿಮಂಡಲೇ।
ಕೃತಂ ಮಮತ್ವಂ ಮೋಹಾಂಧೇನಿರ್ತ್ಯಂ ಹೇಯಕಲೇವರೇ ॥ **123** ॥ 1325

ಕಥಂ ಮಮೇಯಮಚಲಾ ಮತ್ಪುತ್ರಸ್ಯ ಕಥಂ ಮಹೀ।
ಮದ್ವಂಶಸ್ಯೇತಿ ಚಿಂತಾರ್ತ್ತಾ ಜಗ್ಮುರಂತಮಿಮೇ ನೃಪಾಃ ॥ **124** ॥ 1326

ತೇಭ್ಯಃ ಪೂರ್ವತರಾಶ್ಚಾನ್ಯೇ ತೇಭ್ಯಸ್ತೇಭ್ಯಸ್ತಥಾ ಪರೇ।
ಭವಿಷ್ಯಾಶ್ಚೈವ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ತೇಷಾಮನ್ಯೇ ಚ ಯೇಽಪ್ಯನು ॥ **125** ॥ 1327

ವಿಲೋಕ್ಯಾತ್ಮಜಯೋದ್ಯೋಗಂ ಯಾತ್ರಾವ್ಯಗ್ರಾನ್ನರಾಧಿಪಾನ್।
ಪುಷ್ಪಪ್ರಹಾಸೈಶ್ಶರದಿ ಹಸಂತೀವ ವಸುಂಧರಾ ॥ **126** ॥ 1328

ಮೈತ್ರೇಯ ಪೃಥಿವೀಗೀತಾಂಶ್ಲೋಕಾಂಶ್ಚಾತ್ರ ನಿಬೋಧ ಮೇ।
ಯಾನಾಹ ಧರ್ಮಧ್ವಜಿನೇ ಜನಕಾಯಾಸಿತೋ ಮುನಿಃ ॥ **127** ॥ 1329

ಪೃಥಿವ್ಯುವಾಚ

ಕಥಮೇಷ ನರೇಂದ್ರಾಣಾಂ ಮೋಹೋ ಬುದ್ಧಿಮತಾಮಪಿ।
ಯೇನ ಫೇನಸಧರ್ಮಾಣೋಽಪ್ಯತಿವಿಶ್ವಸ್ತಚೇತಸಃ ॥ **128** ॥ 1330

ಪೂರ್ವಮಾತ್ಮಜಯಂ ಕೃತ್ವಾ ಜೇತುಮಿಚ್ಛಂತಿ ಮಂತ್ರಿಣಃ।
ತತೋ ಭೃತ್ಯಾಂಶ್ಚ ಪೌರಾಂಶ್ಚ ಜಿಗೀಷಂತೇ ತಥಾ ರಿಪೂನ್ ॥ **129** ॥ 1331

ಕ್ರಮೇಣಾನೇನ ಜೇಷ್ಯಾಮೋ ವಯಂ ಪೃಥ್ವೀಂ ಸಸಾಗರಾಂ।
ಇತ್ಯಾಸಕ್ತಧಿಯೋ ಮೃತ್ಯುಂ ನ ಪಶ್ಯಂತ್ಯವಿದೂರಗಂ ॥ **130** ॥ 1332

ಸಮುದ್ರಾವರಣಂ ಯಾತಿ ಭೂಮಂಡಲಮಥೋ ವಶಂ।
ಕಿಯದಾತ್ಮಜಯಸ್ಯೈತನ್ಮುಕ್ತಿರಾತ್ಮಜಯೇ ಫಲಂ ॥ **131** ॥ 1333

ಉತ್ಸೃಜ್ಯ ಪೂರ್ವಜಾ ಯಾತಾ ಯಾಂ ನಾದಾಯ ಗತಃ ಪಿತಾ।
ತಾಂ ಮಾಮತೀವಮೂಢತ್ವಾಜ್ಜೇತುಮಿಚ್ಛಂತಿ ಪಾರ್ಥಿವಾಃ ॥ **132** ॥ 1334

ಮತ್ಕೃತೇ ಪಿತೃಪುತ್ರಾಣಾಂ ಭ್ರಾತೃಣಾಂ ಚಾಪಿ ವಿಗ್ರಹಃ।
ಜಾಯತೇಽತ್ಯಂತಮೋಹೇನ ಮಮತ್ವಾವೃತಚೇತಸಾಂ ॥ **133** ॥ 1335

ಪೃಥ್ವೀ ಮಮೇಯಂ ಸಕಲಾ ಮಮೈಷಾ
ಮದನ್ವಯಸ್ಯಾಪಿ ಚ ಶಾಶ್ವತೀಯಂ।
ಯೋ ಯೋ ಮೃತೋ ಹ್ಯತ್ರ ಬಭೂವ ರಾಜಾ
ಕುಬುದ್ಧಿರಾಸೀದಿತಿ ತಸ್ಯ ತಸ್ಯ ॥ **134** ॥ 1336

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಮಮತ್ವಾದೃತಚಿತ್ತಮೇಕಂ
ವಿಹಾಯ ಮಾಂ ಮೃತ್ಯುವಶಂ ವ್ರಜಂತಂ।
ತಸ್ಯಾನು ಯಸ್ತಸ್ಯ ಕಥಂ ಮಮತ್ವಂ
ಹೃದ್ಯಾಸ್ಪದಂ ಮತ್ಪ್ರಭವಂ ಕರೋತಿ ॥ **135** ॥ 1337

ಪೃಥ್ವೀ ಮಮೈಷಾಶು ಪರಿತ್ಯಜೈನಾಂ
ವದಂತಿ ಯೇ ದೂತಮುಖೈಸ್ತ್ವಶತ್ರೂನ್।
ನರಾಧಿಪಾಸ್ತೇಷು ಮಮಾತಿಹಾಸಃ
ಪುನಶ್ಚ ಮೂಢೇಷು ದಯಾಭ್ಯುಪೈತಿ ॥ **136** ॥ 1338

ಶ್ರೀಪರಾಶರ ಉವಾಚ

ಇತ್ಯೇತೇ ಧರಣೀಗೀತಾಶ್ಶ್ಲೋಕಾ ಮೈತ್ರೇಯ ಯೇಶ್ರುತಾಃ।
ಮಮತ್ವಂ ವಿಲಯಂ ಯಾತಿ ತಪತ್ಯರ್ಕೇ ಯಥಾ ಹಿಮಂ ॥ **137** ॥ 1339

ಇತ್ಯೇಷ ಕಥಿತಃ ಸಮ್ಯಙ್ಮನೋರ್ವಂಶೋ ಮಯಾ ತವ।
ಯತ್ರ ಸ್ಥಿತಿಪ್ರವೃತ್ತಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋರಂಶಾಂಶಕಾ ನೃಪಾಃ ॥ **138** ॥ 1340

ಶೃಣೋತಿ ಯ ಇಮಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮನೋರ್ವಂಶಮನುಕ್ರಮಾತ್।
ತಸ್ಯ ಪಾಪಮಶೇಷಂ ವೈ ಪ್ರಣಶ್ಯತ್ಯಮಲಾತ್ಮನಃ ॥ **139** ॥ 1341

ಧನಧಾನ್ಯರ್ದ್ಧಿಮತುಲಾಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯವ್ಯಾಹತೇಂದ್ರಿಯಃ।
ಶ್ರುತ್ವೈವಮಖಿಲಂ ವಂಶಂ ಪ್ರಶಸ್ತಂ ಶಶಿಸೂರ್ಯಯೋಃ ॥ **140** ॥ 1342

ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಜಹ್ನುಮಾಂಧಾತೃಸಗರಾವಿಕ್ಷಿತಾನ್ರಘೂನ್।
ಯಯಾತಿನಹುಷಾದ್ಯಾಂಶ್ಚ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ನಿಷ್ಠಾಮುಪಾಗತಾನ್ ॥ **141** ॥ 1343

ಮಹಾಬಲಾನ್ಮಹಾವೀರ್ಯಾನನಂತಧನಸಂಚಯಾನ್।
ಕೃತಾನ್ಕಾಲೇನ ಬಲಿನಾ ಕಥಾಶೇಷಾನ್ನರಾಧಿಪಾನ್ ॥ **142** ॥ 1344

ಶ್ರುತ್ವಾ ನ ಪುತ್ರದಾರಾದೌ ಗೃಹಕ್ಷೇತ್ರಾದಿಕೇ ತಥಾ।
ದ್ರವ್ಯಾದೌ ವಾ ಕೃತಪ್ರಜ್ಞೋ ಮಮತ್ವಂ ಕುರುತೇ ನರಃ॥ **143**॥ 1345

ತಪ್ತಂ ತಪೋ ಯೈಃ ಪುರುಷಪ್ರವೀರೈ-
ರುದ್ಬಾಹುಭಿರ್ವರ್ಷಗಣಾನನೇಕಾನ್।
ಇಷ್ಟ್ವಾ ಸುಯಜ್ಞೈರ್ಬಲಿನೋಽತಿವೀರ್ಯಾಃ
ಕೃತಾ ನು ಕಾಲೇನ ಕಥಾವಶೇಷಾಃ॥ **144**॥ 1346

ಪೃಥುಸ್ಸಮಸ್ತಾನ್ವಿಚಚಾರಲೋಕಾ-
ನವ್ಯಾಹತೋ ಯೋ ವಿಜಿತಾರಿಚಕ್ರಃ।
ಸ ಕಾಲವಾತಾಭಿಹತಃ ಪ್ರಣಷ್ಟಃ
ಕ್ಷಿಪ್ತಂ ಯಥಾ ಶಾಲ್ಮಲಿತೂಲಮಗ್ನೌ॥ **145**॥ 1347

ಯಃ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯೋ ಬುಭುಜೇ ಸಮಸ್ತಾನ್-
ದ್ವೀಪಾನ್ಸಮಾಕ್ರಮ್ಯ ಹತಾರಿಚಕ್ರಃ।
ಕಥಾಪ್ರಸಂಗೇಷ್ವಭಿಧೀಯಮಾನ-
ಸ್ಸ ಏವ ಸಂಕಲ್ಪವಿಕಲ್ಪಹೇತುಃ॥ **146**॥ 1348

ದಶಾನನಾವಿಕ್ಷಿತರಾಘವಾಣಾ-
ಮೈಶ್ವರ್ಯಮುದ್ಧಾಸಿತದಿಙ್ಮುಖಾನಾಂ।
ಭಸ್ಮಾಪಿ ಶಿಷ್ಟಂ ನ ಕಥಂ ಕ್ಷಣೇನ
ಭ್ರೂಭಂಗಪಾತೇನ ಧಿಗಂತಕಸ್ಯ॥ **147**॥ 1349

ಕಥಾಶರೀರತ್ವಮವಾಪ ಯದ್ವೈ
ಮಾಂಧಾತೃನಾಮಾ ಭುವಿ ಚಕ್ರವರ್ತೀ।
ಶ್ರುತ್ವಾಪಿ ತತ್ಕೋ ಹಿ ಕರೋತಿ ಸಾಧು-
ರ್ಮಮತ್ವಮಾತ್ಮನ್ಯಪಿ ಮಂದಚೇತಾಃ॥ **148**॥ 1350

ಭಗೀರಥಾದ್ಯಾಸ್ಸಗರಃ ಕಕುತ್ಸ್ಥೋ
ದಶಾನನೋ ರಾಘವಲಕ್ಷ್ಮಣೌ ಚ।

ಯುಧಿಷ್ಠಿರಾದ್ಯಾಶ್ಚ ಬಭೂವುರೇತೇ
ಸತ್ಯಂ ನ ಮಿಥ್ಯಾ ಕ್ವನು ತೇ ನ ವಿದ್ಮಃ ॥ **149** ॥ 1351

ಯೇ ಸಾಂಪ್ರತಂ ಯೇ ಚ ನೃಪಾ ಭವಿಷ್ಯಾಃ
ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಮಯಾ ವಿಪ್ರವರೋಗ್ರವೀರ್ಯಾಃ।
ಏತೇ ತಥಾನ್ಯೇ ಚ ತಥಾಭಿಧೇಯಾಃ
ಸರ್ವೇ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ಯಥೈವ ಪೂರ್ವೇ ॥ **150** ॥ 1352

ಏತದ್ವಿದಿತ್ವಾ ನ ನರೇಣ ಕಾರ್ಯಂ
ಮಮತ್ವಮಾತ್ಮನ್ಯಪಿ ಪಂಡಿತೇನ।
ತಿಷ್ಠಂತು ತಾವತ್ತನಯಾತ್ಮಜಾದ್ಯಾಃ
ಕ್ಷೇತ್ರಾದಯೋ ಯೇ ಚ ಶರೀರಿಣೋಽನ್ಯೇ ॥ **151** ॥ 1353

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪುರಾಣೇ ಚತುರ್ಥೇಂಽಶೇ ಚತುರ್ವಿಂಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥